

**ÆRØ
KOMMUNE**

Kommuneplan 2009-2021

Ærø Kommune

Ærø Kommunes Kommuneplan bliver i 2020 og 2021 revideret i tre kommuneplantillæg:

1. Landskab, natur og jordbrug
2. Byer og landsbyer
3. Teknik, forsyning mv.

Kommunalbestyrelsen vedtog Kommunplantillægget Landskab, natur og jordbrug på deres møde den 24. marts 2021. Kommuneplantillægget Landskab, natur og jordbrug kan ses som bilag til dette dokument. Det samlede arbejde kan findes på Ærø Kommunes hjemmeside.

De retningslinjer hvor Kommuneplantillægget Landskab, natur og jordbrug reviderer i Kommuneplan 2009 er markeret i dokumentet.

Indholdsfortegnelse

Kommunalbestyrelsens indsatsområder	2
Børn og unge	
Infrastruktur og transport	
Uddannelse og kultur	
Sundhed og ældrepleje	
Turisme og erhverv	
Natur og miljø	
Planrevision 2009	
Hovedstruktur og retningslinier	10
Ærø i international, national og regional sammenhæng	
Byer og landområder	
Roller og samspil	
Byvækst og byomdannelse	
Fritidsanlæg i byerne	
Detailhandel	
Erhvervsudvikling	
Offentlig service	
Landdistrikter	
Erhvervsfiskeri og aquakultur	
Kolonihaver	
Landskab, natur og jordbrug	
Kystnærhedszonen	
Planlægning i det åbne land	
Geologiske bevaringsværdier	
Jordbrugsområder	
Landskaber og kystnære områder	
Natur- og lavbundsområder	
Råstofindvinding	
Skovrejsning	
Vandløb, søer og kystvande	
Lavbundsarealer og potentielle vådområder	
Trafik og transport	
Kollektiv trafik	
Færger	
Lufthavn	
Havne	
Veje	
Stier	
Trafiksikkerhed	
Tekniske anlæg og forsyning	
Affaldsbehandling	
Forurenet jord	
Spildevandsrensning	
Grundvand og vandforsyning	
Vindmøller	
Telemaster	
Højspændingsanlæg	
Kystbeskyttelse	
Vedvarende energi	
Bebyggelser og anlæg	
Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse	

Turisme og friluftsliv	
Friluftsliv og naturoplevelser	
Overnatningssteder	
Sommerhusområder	
Støjende fritidsaktiviteter	
Turisme	
Kulturhistorie	
Bebyggelser og anlæg	
Bygninger	
Fortidsmindeområder	
Kirkelandskaber	
Kulturmiljøer	
Rammer for lokalplanlægning	82
Generelle rammer	
Rammer for kystbyerne	
Ærøskøbing	
Marstal	
Søby	
Rammer for landsbyerne	
Miljø og bæredygtighed	245
Lokal Agenda 21 strategi	
Miljøvurdering	
Andre planer af betydning for kommuneplanen	248
Statslige interesser	
Landsplandirektiver	
Regionplan 2005- Fyns Amt	
Andre statslige planer	
Regional Udviklingsplan	
Råstofplan	
Kommuneplaner i nabokommuner	
Beskyttelseslinjer	
Planredegørelse	260
Sammenhæng med Planloven	
Hovedkort indsat som bilag	263

Ny kommuneplan for Ærø Kommune

Kommuneplan 2009 - 2021 er vedtaget af kommunalbestyrelsen på mødet den 22. juni 2011.

Hvad er en kommuneplan?

I henhold til Lov om planlægning (Planloven) skal der for hver kommune foreligge en kommuneplan. Denne er grundlaget for al fysisk planlægning og overordnet koordinering i hver enkelt kommune. Kommuneplanens opbygning Loven fastlægger nogle hovedelementer, som en kommuneplan som minimum skal indeholde:

Hovedstrukturen angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen. Herunder hører udbygningen i kommunen med boliger, arbejdspladser, trafikbetjening, serviceforsyning, rekreative områder, natur mv. Retningslinjer angiver administrationsgrundlaget for arealanvendelsen. Der skal udarbejdes retningslinjer for udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder, for beliggenheden af arealer til forskellige byformål inden for byzonen. Kommuneplanerne skal desuden indeholde retningslinjer for de emner, der tidligere indgik i regionplanerne. I Ærø Kommuneplan indgår retningslinjerne som et element i hovedstrukturen.

Rammer for lokalplanlægningen. Fastlægger bestemmelser for indholdet af de lokalplaner, der er en forudsætning for at begynde større bygge- og anlægsarbejder. Disse bestemmelser drejer sig især om, hvad et område må bruges til, og hvor meget og hvor højt der må bygges. Men der kan også fastsættes andre typer af bestemmelser, f.eks. om størrelsen af friarealer og parkeringsarealer, hensyntagen til trafikstøj, bevaring af bebyggelse, detailhandel mv. I Ærø Kommuneplan findes kommuneplanrammerne under menupunktet Bydele og lokalområder.

Redegørelse. Planen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger. I Ærø Kommuneplan indgår redegørelsen som et element i hovedstrukturen.

Miljøvurdering. Efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer skal kommuneplanen miljøvurderes. Miljøvurdering af Kommuneplan 2009 er udarbejdet og dokumenteret i i kommuneplanen. Hovedkonklusionen er, at planen ikke kræver yderligere miljøvurdering. planlægning er miljømæssigt forsvarlige.

Planprocessen. Kommuneplanen gælder for 12 år, men hvert 4. år skal kommunalbestyrelsen vedtage en ny planstrategi. Næste gang skal planstrategien være færdig med udgangen af 2011. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse træffe beslutning om, hvorledes den nye kommuneplan (2013) skal revideres, og i hvilket omfang og evt. med hvilke temaer.

Læs mere. Hvis du vil vide mere om kommuneplanlægning eller fysisk planlægning i almindelighed henvises til Naturstyrelsens hjemmeside <http://www.naturstyrelsen.dk/>, som indeholder vejledninger mv. Den lettilgængelige publikation Planloven i praksis, kan anbefales som introduktion.

Selvbetjening

I højre kolonne finder du brugsanvisninger og forklaringer til hjemmesiden, og i venstre side finder du indholdsmenuen til kommuneplanen.

God fornøjelse!

Kommunalbestyrelsens indsatsområder 2008-2013

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [15-10-2008](#)

Ærø Kommunes udviklingsstrategi

Kommunalbestyrelsen har den 15. oktober 2008 vedtaget udviklingsstrategi for Ærø Kommune 2008-2013.

Udviklingsstrategien er kernen i Ærø Kommunes virke. Her præsenteres kommunens udfordringer og den vision, de strategiske indsatsområder og de handlinger, der skal sætte skub i en positiv udvikling i kommunen.

Udviklingsstrategien har konkret indflydelse på følgende politiske beslutningsprocesser:

Udvælgelse af indsatsområder i kommuneplanen (planstrategien)

Formulering af sektorpolitikker (fx børn- og ungepolitik)

Fastlæggelse af resultatmål i rammebevillingerne

Prioritering af nedskæringer og udviklingsønsker ved budgetlægningens prioriteringsdebat.

Du kan vælge hvilke indsatsområder, som du vil vide mere om i menuen til venstre.

Opfølgning på udviklingsstrategien

Hvert forår tager kommunalbestyrelsen udviklingsstrategien op til revision: Der gøres status over hvor langt man er nået, og målene justeres om nødvendigt.

I menuen til venstre kan du vælge "planrevision", hvis du vil se den seneste opfølgning på udviklingsstrategien.

Børn og Unge

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [15-10-2008](#)

Vision 2013

Ærø er et godt sted at vokse op, på én gang præget af tryghed og overskuelighed og et væld af muligheder for udfoldelse og udvikling ikke mindst i den unikke natur. Ungdomsmiljøet er trygt og spændende med et godt gymnasialt uddannelses tilbud og masser af fritidstilbud til vands og til lands. Kommunalbestyrelsens holdning er fortsat at styrke og udbygge tilbuddene på området.

Begrundelse

Ærø har gennem mange år oplevet et fald i antallet af børn og unge. Det er vigtigt for kommunen at få vendt denne udvikling. Tilflytning af børnefamilier er nøglen til at vende udviklingen. Vejen hertil baseres i høj grad på gode og velfungerende tilbud, der kan understøtte børnenes udvikling og trivsel. Dette gælder ikke kun mens børnene er små, hvor gode og fleksible pasningstilbud er en nødvendig basis, men også når de når teenageårene, hvor der skal være attraktive tilbud med sunde aktiviteter, og et miljø som forældrene trygt kan sende deres unge mennesker ud i.

Infrastruktur og transport

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [15-10-2008](#)

Vision 2013

Færgeforbindelserne er Ærøs ene livsnerve. Færgerne har kort overfartstid, lave takster og en sådan hyppighed, at der bl.a. er mulighed for pendling fra og til øen på arbejde. Ærøs anden livsnerve er et højhastighedsfibernetværk, der forbinder alle husstande på Ærø med den internationale informationsmotorvej.

Begrundelse

Når vi på Ærø ligger en times sejlads ude i Østersøen, og vi er for få folk til, at alle livsbehov kan opfyldes inden for øens grænser, så bliver infrastrukturen i forhold til omverdenen en vigtig brik i spillet. Den fysiske infrastruktur skal kunne flytte varer, personer og biler hurtigt og billigt til og fra hovedtrafikåre på Fyn og Sønderjylland, og vi skal have mulighed for persontransport til og fra øen med mindre fly året rundt. Den informationsmæssige infrastruktur skal have mindst lige så god en båndbredde, som i de tæt befolkede dele af Danmark, og fibernettet skal udbredes til alle boliger på øen.

Uddannelse og kultur

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [15-10-2008](#)

Vision 2013

På Ærø har vi en velfungerende folkeskole, der hører til blandt landets bedste. Det er vigtigt for os, der sigtes mod, at det enkelte barn indgår i læringsforløb, der med en understøttende og anerkendende pædagogik tilrettelægges under hensyntagen til nyeste viden om de mange intelligenser, samt lærings- og samarbejdsprocesser.

Vi ønsker, at de ærøske skoler er med i front omkring anvendelse af ny informationsteknologi, såsom lærer-, elev- og forældreintranet, anvendelse af IT-tavler og brug af fjernundervisningskoncepter og at fagligheden fortsat styrkes ved at lærerne primært underviser i deres kompetencefag og har adgang til fornøden efteruddannelse.

Ærøs unge tilbydes uddannelse på gymnasialt niveau, og vi har navigations-skole, efterskoler, højskoler og andre tilbud, som tiltrækker unge mennesker fra hele landet. Vi har gode boliger til de studerende.

Ærøskøbing er optaget på Unescos liste over Verdens Kulturarv, og der er en blomstrende buket af kulturfestivaler på Ærø året igennem. Ærø Idrætsråd samler og koordinerer de mange gode tilbud på øen, og er et frugtbart omdrejningspunkt for de frivillige ledere.

Begrundelse

Det er et væsentligt element i potentielle tilflytteres overvejelser, at deres børn kan gå i en god og tryk folkeskole, der kan give dem optimale forudsætninger for uddannelse efter folkeskolen og livsperspektivet som sådan.

Det er også væsentligt, at der på øen fortsat er gode uddannelses tilbud på gymnasialt niveau, så børnene ikke tvinges til at flytte hjemmefra som 15-årige.

For at opretholde det nødvendige elevgrundlag for disse tilbud, er det nødvendigt at gøre dem så attraktive, at de også tiltrækker unge fra andre dele af landet.

På kultursiden skal de allerede givne ressourcer styrkes og udvikles. Det gælder kulturarven med fortidsminderne, de historiske bydele, havnemiljøerne, landsbyerne, samt Søbygaard og andre historiske anlæg i det åbne land, såvel som aktiviteter, der udspringer af vore højskoler, det frugtbare foreningsliv og øens mange traditioner.

Sundhed og ældrepleje

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Vision 2013

På Ærø er der tilbud om sundhed, når du beder om det. Til alle ærøboere har vi tilbud om hjælp i hjemmet, når der er behov for det, og plads på moderne ældrecenter, når kræfterne ikke længere slår til derhjemme. Der er i kommunen etableret gode og tidssvarende tilbud til borgere med handicap.

Begrundelse

Livsstilssygdomme er et alvorligt handicap, der væsentligt forringer livskvaliteten for de personer, som rammes, og som afstedkommer en væsentlig kommunal udgift til både behandling, pleje og følgeskader. Ærø Kommune har primo 2008 godkendt en sundhedspolitik, hvis implementering kan medvirke til at forebygge disse livsstilsbetingede lidelser.

Ærø har en stor ældrebefolkning og Ærø er attraktiv som bosætningssted for folk i den tredje alder. Ønsket om moderne ældrecentre er i dag tilgodeset med et relativt stort kompleks på Østærø: Marstal Ældrecenter, og 3 mindre enheder på Vestærø: De Gamles Hjem i Rise, Gilleballehus og demensplejehjemmet Søkilden.

Der tages altid udgangspunkt i den enkeltes behov og muligheder, og den enkeltes egne ressourcer indtænkes altid i den givne hjælp. Den økonomiske ramme, normeringen og kompetencerne på kommunens ældre- og sundhedsområde skal tilpasses borgernes behov, så der også i fremtiden kan ydes en fagligt god ældrepleje på Ærø.

Der arbejdes målrettet med at imødegå de tiltagende rekrutteringsvanskeligheder på området.

Turisme og erhverv

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [15-10-2008](#)

Vision 2013

Ærø skal bevare og udbygge det eksisterende erhvervsliv. Ærø har en blomstrende mikrovirksomhedskultur med udgangspunkt i det sunde liv og forædling af lokale produkter. Øen har særlige kompetencer inden for søfart, vedvarende energi og oplevelsesøkonomi. Ærø er et af Danmarks førende maritime – formidlings og kompetence centre. Ærø er også en af Danmarks førende destination for lystsejlereturisme, og et attraktivt mål for alle former for aktiv ferie.

Ærø lever til fulde op til sloganet "en ferie du bliver klogere af".

Begrundelse

Det er afgørende for, at Ærø kan udvikles som en levedygtig ø, at erhvervslivet og turismen styrkes, og at bosætningen øges. Dette må ske ved, at der fokuseres på kompetencer og kvaliteter, der giver Ærø særlige muligheder.

Natur og miljø

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [15-10-2008](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Vision 2013

Ærø er selvforsynende med vedvarende energi, og øen fungerer som demonstratorium for vedvarende energiløsninger og formidling af disse.

Den ærøske natur og Det Sydfynske Øhav er naturområder af international klasse, som kommunen arbejder målrettet på at sikre en balance mellem benyttelse og beskyttelse.

Begrundelse

Ærø har med sin store viden, erfaring og engagement indenfor vedvarende energi gode muligheder for at kunne demonstrere overfor omverdenen at selvforsyning i et landområde ikke kun er en utopi. Indsatsen vil ud over at gavne miljøet være med til at profilere øen og tiltrække turister, erhvervsfolk og ikke mindst nye indbyggere.

Ærø er med sit landskab, sin natur, sit unikke havnemiljø og sin beliggenhed som afgrænsning af Det Sydfynske Øhav privilegeret med rammer for den enestående naturoplevelse. Det er derfor afgørende, at disse kvaliteter bevares gennem en målrettet indsats for at arealbenyttelsen bliver så skånsom som muligt.

Planrevision 2009

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [20-04-2009](#)

Ærø Kommunalbestyrelse vedtog en udviklingsstrategi i efteråret 2008 på baggrund af en række visionsmøder, borgerinddragelse og politiske drøftelser året igennem. Som en del af udviklingsstrategien besluttede kommunalbestyrelsen også, at der hvert forår skal afholdes et strategiseminar, hvor der følges op på hvor langt man er kommet med opfyldelse af strategiens mål, og hvor man drøfter eventuelle justeringer af strategien.

Kommunalbestyrelsen drøftede på strategiseminar 15. april 2009 hvor langt kommunen var kommet med realiseringen af Udviklingsstrategi 2008-2013, samt hvilke ny fokusområder, der er behov for at indarbejde.

Ved at vælge et link nedenfor kan du se hvor langt Kommunalbestyrelsen var kommet med at realisere 2013 visionerne for Ærø Kommune i foråret 2009.

Hovedstruktur og retningslinjer

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Hovedstruktur

Hovedstrukturen er den sammenfattende planlægning for hele kommunen. Herigennem udtrykkes kommunalbestyrelsens overordnede mål for udvikling og arealanvendelse i kommunen, herunder udbygning med boliger og arbejdspladser, trafikbetjening, serviceforsyning, rekreative områder, landskab, natur, jordbrug og kulturhistorie.

Retningslinjer

Retningslinjerne og de områdeudpegninger, de medfører, oplyser om hvilke hensyn, kommunalbestyrelsen vil lade indgå i afvejningen af en ansøgning om tilladelse eller dispensation efter lovgivningen – samtidig med at behandlingen af ansøgninger om tilladelse eller dispensation også vil foregå på baggrund af et konkret skøn, når der er pligt til at fortage et sådant efter lovgivningen. Desuden udgør retningslinjerne grundlaget for kommunens naturforvaltning og andre tiltag til nye aktiviteter mv.

Hovedstruktur og retningslinjer har vi valgt at sammenskrive under de 9 overskrifter, som kan ses i menuen til venstre.

Ærø internationalt

Ærø har både historisk og i dag en stor international berøringsflade grundet de maritime erhverv. Før i tiden havde mange ærøboer været Jordan rundt før de havde været i København. Disse vide horisonter har medvirket til at skabe et åbent og rummeligt øsamfund, der tager mod gæster og tilflyttere med åbne arme.

Ud over de maritime erhverv er også Ærøs fremsynethed på Vedvarende Energi området en kilde til mange internationale kontakter med jævnlige besøg af delegationer fra det meste af verden.

Kulturarven er også en vigtig brik i den internationale profil. Ærøskøbing har fået den præstige fyldte Europa Nostra Pris som anerkendelse af bevaring af den unikke middelalderkøbstad ved havet, og senest kaster en international maskefestival med udgangspunkt i de lokale Ærøske traditioner sit lys over øen.

Denne positive placering, som Ærø har på verdenskortet skal fastholdes og om muligt styrkes.

Ærø nationalt

Nationalt ligger Ærø i udkanten af et udkantsområde. Det giver store udfordringer for erhvervslivet på øen, der har svært ved at tiltrække den nødvendige kapital til investeringer i anlæg og udvikling. Endvidere betyder de meget dyre og begrænsende trafikforbindelser til det øvrige Danmark en barriere for øens udvikling.

Der arbejdes, og skal fortsat arbejdes, målrettet på at skabe bedre lånemuligheder for øens erhvervsliv, og på at øge og billiggøre forbindelser til de brofaste øer som omgiver Ærø.

Ærøs perifere placering i Danmark betyder på den anden side en attraktivitet som feriemål og som rammen om en aktiv pensionisttilværelse.

Ærøs attraktivitet skal fastholdes gennem en nænsom afvejning mellem benyttelse og beskyttelse af øens natur- og landskabsværdier.

Ærø regionalt

Regionalt er Ærø en del af region Syddanmark, men de tætte samarbejdspartnere findes rundt om Det Sydfynske Øhav og på Als.

Et væsentligt samarbejde er Det Sydfynske Udviklings samarbejde, SUS, der er et samarbejde mellem Svendborg, Faaborg-Midtfyn, Langeland og Ærø Kommuner. SUS har både fokus på traditionel erhvervsudvikling og på mere nyskabende projekter som Fremtidsfabrikken, Art Study Sydfyn, og Nationalpark Det Sydfynske Øhav, samt et fælles kulturhavneprojekt.

Ærø har også et såkaldt forpligtende samarbejde med Svendborg Kommune omkring en lang række kommunale opgaver på arbejdsmarkeds-, social-, undervisnings- og miljøområdet.

De regionale samarbejder har stor betydning for at Ærø Kommune trods sin ringe størrelse kan løse sine opgaver til gavn for borgerne på et niveau, som ikke står tilbage for resten af Danmark.

Samarbejdet med nabokommunerne skal fastholdes og udbygges med et nærmere samarbejde med Sønderborg Kommune.

Byer og landområder

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

I planlægningen af byer og landområder ses der på byernes rolle og deres samspil med landområderne. Der tages stilling til, hvor der skal være bosætning og hvilke byer, der skal udvikle sig.

Hvor skal der være fritidsanlæg, og hvor skal der være butikker?

Er der brug for flere erhvervsområder, og hvor langt ud på landet skal vi bringe den offentlige service?

I menuen til venstre kan du finde svar på spørgsmålene, og se hvilke retningslinjer kommunalbestyrelsen har sat for udviklingen på dette område.

Byernes og landdistrikternes roller og samspil

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Byerne

Ærøboerne har bosat sig i 3 hovedbyer, en række landsbyer og på landet. Havnebyerne er og har altid været porten til verden og har derfor naturligt været hvor de liberale erhverv, samt produktionserhverv med tilknytning til havet har samlet sig.

De tre byer er i Regionplan 2005- udpeget til lokale bymønsterbyer, hvilket betyder, at byudviklingen hovedsageligt skal ske i tilknytning til disse byer. Satsningen på et begrænset antal byer skal sikre, at allerede foretagne investeringer i byerne fortsat udnyttes bedst muligt.

Øens købstad, Ærøskøbing, er øens administrative center og hjemsted for øens sygehus. Ærøskøbings betydning som havneby og handelsby er aftagende, men den meget velbevarede middelalderby er en stor attraktion, og byen er udgangspunkt for mange turisters besøg på øen.

Marstal er øens største by og centrum for handel, erhverv og uddannelse. Marstals unikke havnemiljø danner samtidig ramme om landets travleste lystbådehavn. Byen rummer desuden potentielle arealer til industri og boliger.

Søby er værftsby og Ærøs port til Europa med færgeforbindelsen til kontinentet via Als. Søby har et uudnyttet turismepotentiale.

Landsbyerne

Landsbyerne grupperer sig fortrinsvis omkring landevejen mellem de tre havnebyer. Ærø Kommune har ikke formuleret en landdistriktpolitik, men understøtter i den udstrækning, hvor det er økonomisk muligt lokale initiativer i landsbyerne. Denne politiske indfaldsvinkel betyder, at landsbyernes rollefordeling skifter over tid: For en lille generation siden var det fx i Skovby, at tingene skete; i dag er det Bregninge, der har førertrøjen på. Ildsjæle opstår og brænder ud, og landsbyernes udvikling præges meget af lokale ildsjæle.

Det åbne land

Det åbne land danner dels erhvervsgrundlaget for en håndfuld store landbrug og dels rammerne om en tilværelse på landet for en stor gruppe livsstilslandmænd, der har den væsentligste husstandsindkomst fra et andet erhverv. Ærøs interessante landskaber og enestående natur skal bevares i et afballanceret samspil mellem benyttelse og beskyttelse.

Byvækst og byomdannelse

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Redegørelse

Byvækst skal primært foregå i Marstal og Søby. Der skal være mulighed for opførelse af boliger i Ærøskøbing indenfor de eksisterende byplanrammer og i det byvækstområde, der af Fyns Amt blev fastlagt i Regionplan 2005-.

Landsbyerne kan udvides i tilknytning til den eksisterende bebyggelse når det kan indpasses i det eksisterende landsbymiljø. Landsbyerne må ikke vokse sammen.

Der må ikke opføres bebyggelse i det åbne land ud over hvad der kan tillades i forbindelse med drift af landbrugsejendomme. Det er et ønske at ubenyttede landbrugsejendomme tages i brug til andet formål indenfor reglerne herom.

Der planlægges ikke byomdannelse. Det betyder, at de eksisterende havne skal bibeholdes som en kombination af erhvervshavne og lystbådehavne med skyldig hensyntagen til bevarelse af de kulturhistoriske værdier.

Retningslinjer

1. Der kan kun ske egentlig byudvikling i tilknytning til Søby, Marstal og Ærøskøbing.
2. Arealer der tages i anvendelse til byvækstformål, skal overføres til byzone, med mindre andet fremgår af kommuneplanens øvrige retningslinier.
3. Udlægning af nye byzonearealer kan ske i umiddelbar tilknytning til Søby, Ærøskøbing og Marstal.
4. Der kan kun ske udlæg af nye byzonearealer inden for de viste fremtidige byvækstområder eller byvækstretninger, hvis der kan dokumenteres et behov herfor. Dokumentation skal indeholde en opgørelse over restrummeligheden inden for kommunen og af byggebehovet inden for planperioden, set

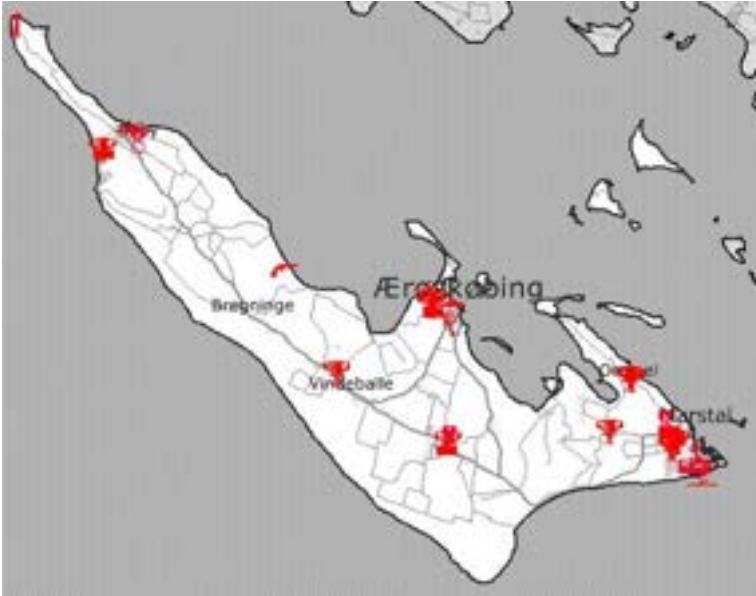
i relation til den hidtidige udvikling. Det forudsættes som hovedregel, at den rummelighed, der findes i allerede udlagte byzonearealer så vidt muligt udnyttes, før der udlægges nye byzonearealer.

5. Etablering af nye byområder skal ske i umiddelbar tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse (indefra og udefter).
6. Der skal ved valg af konkrete byvækstområder tages hensyn til landbrugsejendommenes arronderingsforhold, således at der i videst mulige omfang undgås indgreb i en i forvejen hensigtsmæssig arrondering af landbrugsejendomme. Ved udlæg af nye byzonearealer skal der redegøres for afvejningen imellem byvækstinteresser og jordbrugsinteresser. Arealanvendelse til miljøfølsomme formål skal normalt respektere en afstand af 300 m til landbrugets driftsbygninger med henblik på at forebygge miljøkonflikter. For større husdyrbrug foretages en konkret vurdering af den nødvendige afstand. For relevante husdyrbrug skal der indregnes udviklingsmuligheder.
7. Nye byområder skal anlægges sådan, at de i videst muligt omfang kan betjenes med fælles vandforsyning, fælles spildevandsafledning og kollektiv trafik, og således, at der er gode adgangsforhold til den kollektive trafiks stoppesteder, herunder at der etableres stiforbindelser i fornødent omfang. Det anbefales endvidere at bredbåndsinfrastruktur kommer til at indgå som et naturligt forsyningsselement på linie med kloakering, el og vand, og at kommunerne i øvrigt i forbindelse med egne gravearbejder nedlægger tomme rør til eventuel senere benyttelse for fiberfremføring.
8. Ved udlæg af arealer til transportkrævende erhverv skal der lægges betydelig vægt på at lokalisere disse tæt på det overordnede og bæredygtige vejnet.
9. Udlæg af arealer til ny støjfølsom arealanvendelse, der ved lokalplanlægning skal overføres til byzone, skal ske i respekt af retningslinierne for følgende emner:
  - Støj fra virksomheder
  - Støj fra rekreative anlæg
  - Støj fra veje
  - Støj fra flyvepladser
  - Støj fra vindmøller
  - Støj fra forsvarrets anlæg

I forbindelse med kommuneplanlægningen skal det sikres, at der ikke er støjmæssige problemer forbundet hermed. Der skal derfor redegøres for de støjmæssige forhold ved udlæg af nye arealanvendelser.

10. Ærøskøbing skal fastholdes og udbygges som center for administration og sundhedsvæsen, hvorimod byudvikling bør begrænses i respekt af den unikke kulturarv, som byen repræsenterer.
11. Der må opføres boliger i Ærøskøbing indenfor de eksisterende byplanrammer og i det byvækstområde, der af Fyns Amt blev fastlagt i Regionplan 2005-.
12. Ærøskøbing gamle havn skal beskyttes som kulturarv og friholdes for boligbyggeri. Ind- og udskibning af varer over kaj begrænses, og henvises til erhvervshavnene i Marstal og Søby.
13. Marstal skal fastholdes og udbygges som center for handel, erhverv og uddannelse. Der skal udlægges yderligere områder til boliger, men erhvervsarealerne er tilstrækkelige.

14. Marstal Havn skal bibeholdes som en aktiv erhvervs- og lystbådehavn, der friholdes for boligbyggeri.
15. Søbys turismepotentiale skal tilgodeses i planlægningen. Det byvækstområde der af Fyns Amt blev udlagt i Regionplan 2005- bibeholdes.
16. Søby Havn skal bibeholdes som erhvervshavn med værftsindustrien som en væsentlig aktivitet. Havnen skal friholdes for boligbyggeri.

Fritidsanlæg i byerne

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Rekreative anlæg

Der er sportspladser i Søby, Tranderup, Ærøskøbing, Rise, Marstal, Ommel og Græsvænge.

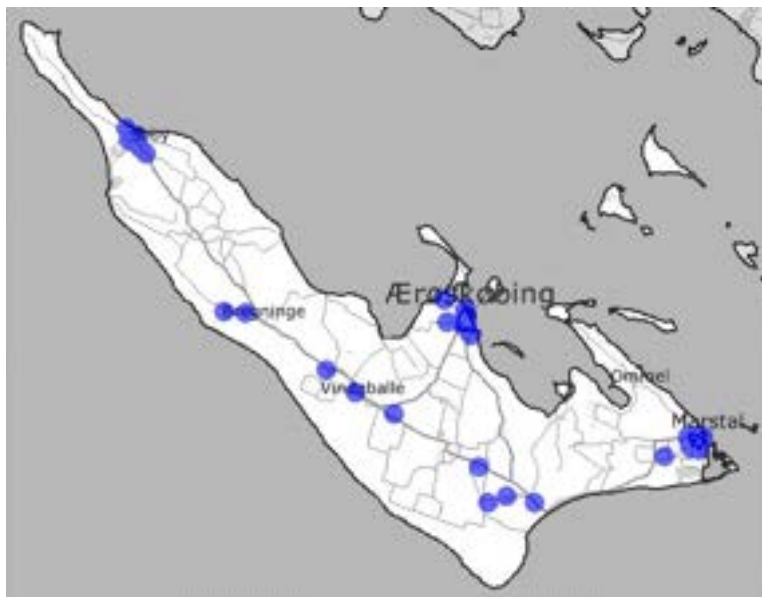
Der er tennisbaner i Ærøskøbing og Marstal, og beachvollybane i Marstal. I forbindelse med skolerne i Søby, Rise og Marstal er der boldbaner og atletikanlæg.

Der er opført sportshaller i Ærøskøbing og Marstal samt minihaller i Søby og Rise. Der er bowlingbane i hallen i Ærøskøbing og skydebane under rådhuset i Ærøskøbing.

Der er lystbådehavne i Søby, Ærøskøbing og Marstal med sejlkubber i alle tre havne, kajakklub i Marstal og Ærøskøbing samt faciliteter for vindsurfere i Marstal.

Retningslinjer

1. Der udlægges ikke yderligere arealer til fritidsanlæg i byerne.

Detailhandel

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Detailhandel

Hovedstruktur

Ærø kommune har i samarbejde med de fynske kommuner fået udarbejdet en analyse af detailhandelen.

Der er i alt ca. 66 butikker på Ærø fordelt med 33 % på dagligvarebutikker og 67 % på udvalgsvarer. Knap halvdelen af butikkerne ligger i Marstal, mens ca. 30 % ligger i Ærøskøbing.

Koncentrationen af butikker i Marstal og Ærøskøbing er størst inden for beklædning og øvrige udvalgsvarer, hvor 88 % af butikkerne inden for disse to hovedbrancher er lokaliseret. Inden for dagligvareområdet er der tale om en lidt mere decentral butiksstruktur, omend 45 % af alle dagligvarebutikker ligger i Marstal og 32 % ligger i Ærøskøbing.

Fortsat strukturudvikling

Det forventes, at de seneste mange års strukturudvikling i detailhandlen på landsplan vil fortsætte i fremtiden. Konsekvenserne skønnes at blive stadig færre og større butikker samtidig med en yderligere koncentration af udvalgsvarehandlen i de større byer.

Kommunalbestyrelsen har valgt at planlægge med udgangspunkt i en optimistisk fremskrivning af forbruget i perioden fra 2000-2007. Begrundelsen herfor er at skabe størst mulig fleksibilitet i planlægningen. Arealbehovet skønnes at være i størrelsessordenen 1000 - 3800 m² og være tilknyttet Marstal og Ærøskøbing.

Retningslinjer

Afgrænsningen af bymidten har til formål at danne grundlag for eventuel fremtidig planlægning for detailhandelens udvikling.

Søby

Byens detailhandel består af en brugs og en bager. Der findes ikke grundlag for udpegning af centerområde i Søby. I Søby kan der planlægges for butikker op til følgende størrelse:

Dagligvarebutikker: 500 m²

Udvalgsvarebutikker: 200 m²

Ærøskøbing

Der har ikke i den tidligere kommuneplan for Ærøskøbing kommune været udpeget centerområde for Ærøskøbing By. Ærøskøbing afgrænsningen er valgt sammenfaldende med den gamle bydel svarende til lokalplan 9-9a området Rammebestemmelserne i kommuneplanen er ændret til C område. Inden for

områderne C2- C9 kan der planlægges for butikker op til følgende størrelse:

Dagligvarebutikker: 900 m²

Udvalgswarebutikker: 400 m²

Marstal

Afgrænsning for er overført fra regionplan 2001. Rammebestemmelserne i kommuneplanen er ændret til C område. I de tidligere kommuneplanrammer for Marstal Kommune har området ikke været betegnet som centerområde. Inden for området kan der planlægges for butikker op til følgende størrelse:

Dagligvarebutikker: 3500 m²

Udvalgswarebutikker: 1000 m²

Der udpeges ikke områder til butikker for særligt pladskrævende varer, idet der ikke findes behov for særlige arealer hertil. Eventuelle butikker til pladskrævende varer findes i dag i erhvervsområderne og forventes fortsat at kunne placeres her.

Bymidteafgrænsningen er vist på ovenstående kortbilag. Der er ikke i kommuneplanen udpeget yderligere afgrænsning af områder til lokalcentre eller områder til særlige pladskrævende varegrupper.

Uden for bycentrene i henholdsvis Marstal og Ærøskøbing kan placeres enkeltstående butikker, der alene tjener til områdets daglige forsyning. Maksimal størrelse for disse butikker er 1000 m²

Erhvervsudvikling

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Erhvervsstruktur

Ærøs erhvervsstruktur er præget af mange små arbejdspladser. I 2007 havde 2/3 af arbejdspladserne under 5 ansatte. De 5 talrigeste arbejdssteder er landbrug, handel, bygge & anlæg, hotel & restaurant og social & sundhedsvæsen.

Den største gruppe selvstændige erhvervsdrivende findes indenfor landbruget, bygge & anlæg, detailhandel samt hotel & restaurationsbranchen. Blandt lønmodtagerne er der flest ansatte i den sociale sektor efterfulgt af detailhandel, undervisning, transport (søfart) samt bygge & anlæg.

547 personer pendler ud fra Ærø for at gå på arbejde. Heraf er de 230 søfolk. 190 personer pendler til Ærø.

Der forventes ikke væsentlige ændringer i erhvervsstrukturen eller omfanget, så der nydlægges ikke arealer til erhvervsformål.

Retningslinjer

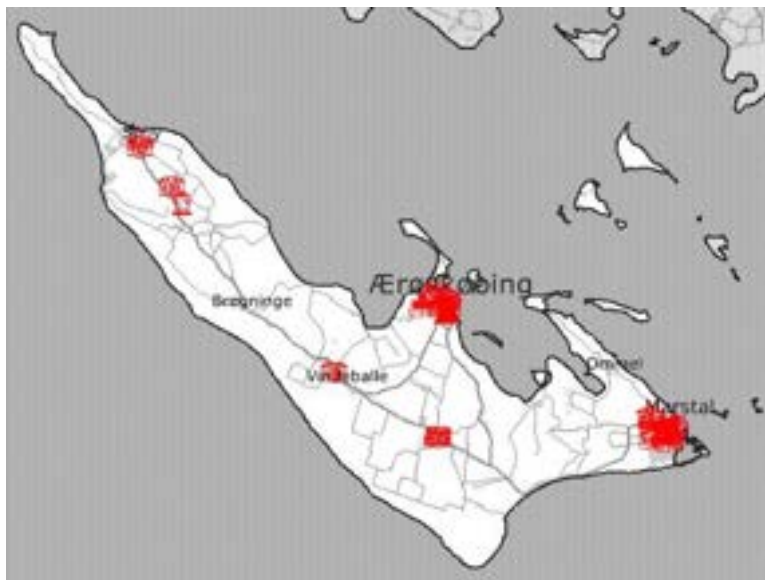
1. Der udlægges ikke nye erhvervsområder i Ærøskøbing og Marstal.
2. Der kan opføres erhvervsbebyggelse i Søby indenfor det område, der er udpeget til blandet bolig og erhvervsområde. Ved udlæg af arealer til erhvervsformål skal det fastlægges, hvilke virksomhedstyper, der under hensyn til omgivelsernes følsomhed, kan placeres i området,
3. I Marstal skal virksomheder uden tilknytning til havnen, fortrinsvis placeres i erhvervsområdet vest for Marstal by.
4. Der kan ikke placeres stærkt vandforbrugende virksomheder ved Søby og Marstal.
5. Der må ikke etableres nye fremstillings- og håndværksvirksomheder, som belaster omgivelserne med forurening eller trafik, i byernes centerområder. Heller ikke i eventuelle tiloversblevne bygninger fra udflyttede virksomheder.
6. Retningslinjer vedrørende erhvervsaktiviteters miljøforhold er medtaget i afsnittet [Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse](#).

Beskæftigelsesforhold i 2008

Selvstændige

Offentlig service

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011:](#)

Institutioner

Børneinstitutioner

Integreret børneinstitution Mopælappen i Marstal: 14 vuggestuepladser og 56 børnehavepladser, hvoraf 12 er i udegruppe.

Marstal Børnehave: 56 pladser, hvoraf 12 er i udegruppe.

Ærøskøbing børnehave: 54 pladser hvoraf 12 er i udegruppe.

Søby Børnehave, Molevitten: 36 pladser hvoraf 12 er i udegruppe.

Endvidere er der den private institution Pippihuset i Søby, der rummer 28 børn.

Der er behov for ca 20 dagplejepladser i Marstalområdet, 10-15 pladser i Søbyområdet og ca 30 pladser på midtøen.

Fritidshjem Toftebo i Marstal: 63 børn indskrevet april 2009.

Fritidshjem Knasten i Ærøskøbing: 33 børn indskrevet april 2009.

Fritidshjem Skibet i Ærøskøbing: 26 børn indskrevet april 2009.

Udviklingen i antallet af 0-2-årige frem mod 2012/13 er relativt konstant med let faldende tendens. Udviklingen i antallet af 3-5-årige viser et kraftigt fald frem mod 2012/13 på over 20%. Sammenholdt med den eksisterende overkapacitet i antallet af pladser til denne aldersgruppe kan føre til en reduktion af kapaciteten i planperioden.

Skoler

Marstal Skole: Folkeskole 0-10. klasse med 452 elever i 2009. Skolen rummer tillige musikskole og ungdomsskole.

Rise Skole: Folkeskole 0-6 klasse med 117 elever i 2009.

Søby Skole: Folkeskole 0-6 klasse med 102 elever i 2009.

Ærø Friskole: Friskole i Ærøskøbing 0-10 klasse med 21 elever i 2009.

VUC Marstal: Almindelig HF (2-årig) og Blå HF (3-årig)

Østersøens Idrætsefterskole i Marstal med plads til ca 55 elever.

Ærø Efterskole 8-11 klasse med plads til ca 85 elever.

Ærø Højskole

Kunsthøjskolen på Ærø

Marstal Navigationsskole: Erhvervsskole, der uddanner og efteruddanner navigatører.

Ærø Kompetenceudviklingscenter, der afholder videreuddannelse for voksne.

Der ses et fald i antallet af elever til kommunens folkeskoler. Marstal Skole vil i løbet af få år få en stor overskudskapacitet i forhold til klasselokaler og de fysiske rammer generelt. Klassestørrelserne på Søby Skole er meget små, uden udsigt til at kunne blive større. Rise Skole ser ud til at fastholde et stabilt elevtal med relativt fornuftige klassestørrelser.

Bofællesskaber for handicappede personer

Bofællesskabet Reberbanen i Marstal har plads til
Bofællesskabet Æblelunden i Marstal har plads til 9 beboere.
Bofællesskabet Jacobsminde i Ærøskøbing har plads til 8 beboere.

Institutioner for ældre

Marstal Ældrecenter har 52 ordinære pladser og 2 aflastningspladser. de 12 pladser er pt. ikke bemandede.
Rise Alderdomshjem har 23 ordinære pladser.
Gilleballehus i Ærøskøbing har 20 ordinære pladser og 2 aflastningspladser.
Søskilden i Ærøskøbing er et demensplejehjem med plads til 32 beboere.

Der er i 2009 ledig kapacitet på ældreområdet. Behovet for plejepladser er stigende og behov og kapacitet forventes at harmonere i 2019.

Biblioteker

Der er biblioteker i Ærøskøbing og Marstal.

Museer

Ærø museum med afdelingerne: Hammerichs Hus, Flaskeskibssamlingen og Søbygård.
Marstal Søfartsmuseum.

Aktivitetshuse

Aktivitetshuset i Marstal: Der foregår forskellige aktiviteter i huset og brugere af huset er følgende foreninger: Huset, Seniorposten, Marstal Pensionistforening, Vennerne, Ældrerådet, Walkieklubben, Ældresagen og Marstal Billardklub.

Aktivitetshuset i Søby: Pensionisterne mødes hver mandag mellem kl. 13.30 og 16.30 og har aktiviteter som strik, broderi, sang og kortspil. Kl. 15.00 drikkes der kaffe. Alle pensionister er velkomne. Huset benyttes også af hjemmeplejen, som har et kontor i bygningen.

Turist- og erhvervskontor

Der er turist- og erhvervskontor på havnepladsen i Ærøskøbing med en filial i Marstal i turistsæsonen. Kontoret rummer ud over turistinformation og så Ærø Turist- og Erhvervsforening.

Retningslinjer

1. Der laves ikke yderligere arealreservation til børneinstitutioner og folkeskoler i planperioden.
2. Der laves ikke yderligere arealreservation til bofællesskaber og ældreinstitutioner i planperioden.

Landdistrikter

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Landdistrikter

Den lokale aktionsgruppe i kommunen er en vigtig aktør i udviklingen af landdistrikter både inden for nye arbejdspladser, tilbud og aktiviteter i natur og kultur, der gør livet på landet i kommunen mere attraktivt. Den lokale aktionsgruppe fordeler de midler, den får til rådighed gennem landdistriktsprogrammet, til fordel for landområdet i kommunen ud fra aktionsgruppens.

Der er et løbende samarbejde med de lokale aktionsgrupper.

Erhvervsfiskeri og akuakultur

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Erhvervsfiskeri og akvakultur

Kommunerne har som noget nyt fået kompetencen til at fastsætte retningslinjer for anvendelse af vandløb, søer og kystvande. Kravet om, at der skal udarbejdes retningslinjer for anvendelse af søer, vandløb og kystvande er med den ændrede planlov overført til kommuneplanlægningen.

Benyttelsen af søer, vandløb og kystvande skal være i overensstemmelse med de kommende statslige vandplaner.

Kommuneplanen skal varetage fiskeriets erhvervsinteresser og samtidig tage hensyn til natur, miljø, kulturarv samt ønsket om udvikling i landdistrikterne. Staten ønsker, at udviklingsmulighederne for de mindre fiskerihavne sikres som grundlag for at kunne opretholde et bæredygtigt kystfiskeri og for at kunne bevare en traditionel erhvervskultur, lokale beskæftigelsesmuligheder.

Staten ønsker ligeledes at fremme udviklingsmulighederne for akvakulturanlæg samtidig med at miljøbelastningen minimeres

Retningslinier

Der er foreliggende ikke yderligere retningslinier for området.

Kolonihaver

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Kolonihaver

I Ærø Kommune findes kolonihaver i Marstal og Ærøskøbing.

Retningslinier

1: Nye kolonihaveområder skal placeres bynært.

Redegørelse

Kolonihaveområderne i Danmark blev, med vedtagelse af Lov om Kolonihaver pr. 1. november 2001, som udgangspunkt varige. Loven skulle sikre, at kolonihaverne fortsat kan være en væsentlig del af bybefolkningens muligheder for rekreation og beskæftigelse i fritiden. Med kolonihaveloven indførtes begrebet "et varigt kolonihaveområde".

Ifølge planloven skal kommuneplanen indeholde rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaver i kommunen.

Det internationale kolonihaveforbund har en kolonihavedækningsgrad på 10 % af antallet af etageboliger som ønske og mål. Det internationale mål kan være et pejlemærke ved fastlæggelse af lokale mål baseret på lokale behov.

Nedlæggelse af kolonihaveområder

Man må ikke nedlægge et varigt kolonihaveområde helt eller delvis uden kommunalbestyrelsens tilladelse. Nedlæggelse kan kun ske, hvis væsentlige samfundsmæssige hensyn gør det nødvendigt at disponere over arealet til et formål, der ikke kan tilgodeses et andet sted i kommunen. Inden området bliver ryddet, skal der anlægges et nyt kolonihaveområde, som kan erstatte det nedlagte område.

Landskab, natur og jordbrug

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

I dette kapitel beskæftiger vi os med udnyttelsen af det åbne land, det vil sige områderne udenfor byerne, samt samspillet mellem byerne og det åbne land.

Kystnærhedszonen

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Kystnærhedszonen

Delvis revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Redegørelse.

Planlægning i kystnærhedszonen skal sikre, at kyststrækningerne fortsat bevarer deres karakter og helhed. Derfor skal byudvikling og lignende ske i tilknytning til byerne og først og fremmest bag ved eksisterende bebyggelse. Hele Ærø er omfattet af kystnærhedszonen. De eksisterende byzonearealer på Ærø er kystnære byzone, områderne fremgår af kortbilaget

De særlige landskabelige beskyttelsesområder og større sammenhængende landskabsområder der ligger inden for den kystnære zone skal som hovedregel friholdes for nye anlæg.

Planlovens § 5 b siger, at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Nærværende redegørelse har til hensigt at begrunde de i kommuneplanen foretagne arealudlæg indenfor kystnærhedszonen.

Byudvikling

Ærø Kommune er bortset fra eksisterende byzoneområder fuldstændigt omfattet af kystnærhedszonen. For øer og halvøer, der helt er omfattet af kystnærhedszonen, kan der fortsat inddrages areal til velbegrunder byudvikling ved byer i det planlagte bymønster. Byudviklingen skal på linje med anden byudvikling i kystnærhedszonen indpasses i landskabet og primært lokaliseres bag eksisterende bebyggelse. Da hovedparten af øen er omfattet af kystnærhedszone, er kommunen derfor forpligtet til dels at give en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for fremtidige byzoneudlæg, dels at placere fremtidige byzoneanlæg, der nødvendigvis må ligge i kystnærhedszonen, i overensstemmelse med statens udmeldinger. På denne baggrund er nærværende redegørelse udarbejdet.

Behov for byudvikling

Behovet for yderligere inddragelse af landzone til byzone vurderes for kommunens tre centerbyer hver for sig, da afstanden mellem byerne er så stor, at et boligtilbud i den ene by ikke umiddelbart kan siges at kunne opfylde et behov i en af de andre byer.

Ærø Kommune har i de sidste 10 år haft et stadigt faldende befolkningstal, men denne tendens er stoppet og i de sidste par år har befolkningstallet været næsten konstant. Den aktuelle demografiske udvikling er sådan, at der sker flere tilflytninger til Ærø end fraflytninger, men fødselstallet kan ikke følge med antallet af dødsfald grundet den forholdsvis store befolkningsandel over 65 år. Det typiske tilflytningsmønster er familier, der køber en ejendom, som bebos en del af året indtil der viser sig en jobmulighed på Ærø, mulighed for at etablere en fjernarbejdsplads eller pensionsalderen nås, hvorefter der flyttes adresse til Ærø. Ofte ønsker tilflyttere at bygge nyt, hvorved den ældre boligmasse igen står til rådighed for familier, der vil prøve ø-livet på

deltid.

Der er siden 2006 givet byggetilladelser til 2 nye boliger i Søby, 9 i Ærøskøbing og 20 i Marstal.

Som led i at gøre Ærø Kommune mere attraktiv for bosætning ønsker kommunalbestyrelsen at kunne tilbyde byggegrunde med en vis herlighedsværdi. Kommunen har en mulighed for gennem kommuneplanlægningen at vende en udvikling. Derfor udlægges der i Marstal et mindre antal attraktive byggegrunde nord for Marstal til supplement af de allerede udlagte bygrunde i Marstal By.

28 af 262
Kommuneplan 2009-2021

Søby

I Søby er der udlagt 22 ha til byudvikling i Fyns Amts Regionplan 2005-. Dette areal bibeholdes i kommuneplan 2009-2021. Ud over dette areal er der i Søby en rummelighed på 8 ha indenfor den nuværende bygrænse. Hvis der regnes med gennemsnitligt 10 boliger pr ha giver det et restrummelighed i Søby på 300 boliger, eller 200 boliger og et erhvervsområde på 10 ha., hvilket forventes at kunne opfylde behovet i planperioden. En del af den udlagte plads til boligbebyggelse er beliggende i særligt attraktive områder. Der udlægges ikke nye områder i landzone til boligbebyggelse i forbindelse med Søby.

Ærøskøbing

I Ærøskøbing udlægges der ikke nye områder i landzone til boligbebyggelse. Der er udpeget et perspektivområde for byvækst vest for Ærøskøbing, men det forventes ikke udnyttet indenfor planperioden. I Ærøskøbing er der en rummelighed på 5 ha indenfor den nuværende bygrænse. Hvis der regnes med gennemsnitligt 10 boliger pr ha giver det et restrummelighed i Ærøskøbing på 50 boliger, hvilket forventes at kunne opfylde behovet i planperioden. Der udlægges ikke nye områder i landzone til boligbebyggelse i forbindelse med Ærøskøbing.

Marstal

I Marstal udlægges der et område i landzone til byvækst. Et område på 6 ha umiddelbart nord for byen i tilknytning til et eksisterende fuldt udbygget parcelhuskvarter fra midten af 70'erne. Ud over dette areal er der i Marstal en rummelighed på 11 ha indenfor den nuværende bygrænse. Hvis der regnes med gennemsnitligt 10 boliger pr ha giver det et restrummelighed i Marstal på 170 boliger.

Tekniske anlæg

Der er endvidere udlagt et nyt område til tre vindmøller ved Vejsnæs. Begrundelsen for beliggenheden indenfor kystnærhedszonen, er at det er den eneste mulighed der er for udbygning af vindenergiproduktionen på Ærø, og det er et stærkt politisk ønske at Ærø kan demonstrere selvforsyning med elektricitet, som en del af øens branding som energimæssigt selvforsynende. Området, der er udlagt ved Olde, er et perspektivområde, der er det alternativ, der analyseres i VVM redegørelsen. VVM redegørelse, kommuneplantillæg og lokalplan forventes udsendt i høring medio marts 2010.

Sommerhuse

Kommunalbestyrelsen er bekendte med planlovens bestemmelser om udlæg af sommerhuse indenfor kystnærhedszonen, og er dermed også vidende om, at der ikke kan udlægges yderligere sommerhusområder på Ærø indenfor den gældende lovgivning. Der er i kommuneplanen udlagt perspektivområder for sommerhuse, idet kommunalbestyrelsen hermed ønsker at sende et klart signal til Miljøministeren om, at der er et behov for en lovændring, enten i form af en dispensationsmulighed i planloven eller en opblødning af planlovens § 5b, så det er muligt for Ærø Kommune at udnytte det økonomiske potentiale, der vurderes at være i etablering af flere sommerhuse på Ærø til gavn for øens udvikling som selvstændig kommune.

Erhvervsområder

Der er ikke udlagt nye erhvervsområder i kommuneplanen.

Udtagning af områder

Der er følgende ikke udnyttede arealreservationer, der overføres fra hidtidig planlægning til kommuneplanen for 2009-2021.

Område	Areal	Planlagt anvendelse	Begrundelse for opretholdelse af arealreservationen
Ma.B.9	2,2 ha	Boligområde	Delvist udbygget boligområde
Ma.B.17	0,8 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning
Ma.B.22	5,3 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning
Ma.B.23	3,5 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning
Ma.B.25	4,6 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning
Ma.Of.9	0,8 ha	Boligområde	Tidligere gasværk udlagt til attraktive boliger
Om.B.1	0,6 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning
Om.B.2	1,8 ha	Boligområde	Delvist udbygget boligområde
Ær.B.10	0,4 ha	Boligområde	Delvist udbygget boligområde
Ær.B.11	0,3 ha	Boligområde	Delvist udbygget boligområde
Sø.B.1	4,3 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning
Sø.B.2	11,8 ha	Boligområde	Delvist udbygget boligområde
Sø.B.3	4,2 ha	Boligområde	Ønske om øget bosætning

Sø.Bl.2	22 ha	Blandet bolig og erhverv	Ønske om øget bosætning i den kystnære del og udlægning af erhvervsområde ved landevejen ind i Søby
---------	-------	--------------------------	---

I forbindelse med vedtagelse af Kommuneplan 2009-2021 for Ærø Kommune udtages der ingen arealer af den hidtidige planlægning.

Redegørelse for restrummelighed i allerede udlagte områder

Område	Areal	Anvendelse	Restareal
Ma.B.9	2,2 ha	Boligområde	1,2 ha
Ma.E.3	18,1 ha	Erhvervsområde	12,2 ha
Om.B.2	1,8 ha	Boligområde	1,0 ha
Ær.B.10	0,4 ha	Boligområde	0,3 ha
Ær.B.11	1,6 ha	Boligområde	0,5 ha
Ær.E.1	6,5 ha	Erhvervsområde	0,8 ha
Sø.B.2	11,8 ha	Boligområde	3,9 ha

Arealudlæggenes betydning for jordbruget

På Ærø er der 220 landbrugsbedrifter på over 2 ha jordbrugsareal, og de udgør et samlet dyrket areal på knapt 7.000 ha. 38 % af kommunens jordbrugsareal udnyttes af kvægbedrifter. 36 % af jordbrugsarealet udnyttes af planteavlbedrifter og de resterende 26 % udnyttes hovedsageligt af svineavlbedrifter.

I kommunen er der ca. 100 bedrifter, hvis husdyrproduktion medvirker til husdyrtrykket. Husdyrtrykket er størst i Marstal postdistrikt og mindst i Søby postdistrikt.

Der er i kommuneplan 2009-2021 for Ærø Kommune udtaget følgende nye arealer af landbrugsmæssig drift:

Område	Anvendelse	Areal	Jordbundstype
Flere	Øget skovrejsning (550-337)	217ha	Overvejende Jb6
Ma.B.19	Byudvikling i Marstal	6 ha	Jb6
Ma. B27	Byudvikling i Marstal	0.2 ha	drives ikke som landbrug
I alt		223.2 ha	

Der er således i alt nyudtaget 223 ha af landbrugsmæssig drift, svarende til 3 % af jordbrugsarealet på Ærø.

Derudover er der en tidligere arealreservation til byudvikling i Søby, som ikke er udnyttet, men som opretholdes i planen. Dette areal udgør ca. 22 ha. med jordbundstyperne Jb4 og Jb6 (ca. halvt af hver).

Retningslinjer

Offentlighedens adgang til kysterne og til oplevelsen af de særligt værdifulde landskaber skal sikres og udbygges.

Strandbeskyttelseslinien

I områder der er omfattet af strandbeskyttelseslinjen, må der ifølge naturbeskyttelsesloven ikke finde tilstandsændringer sted. Der er således tale om en forbudszone, der skal friholdes for bebyggelse og anlæg, ny beplantning, hegning, terrænændring m.v. og hvor der er forbud mod udstykning og fastlæggelse af nye skel. Strandbeskyttelseslinjen administreres af miljøcentre

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Planlægning i det åbne land

Status: Vejledende retningslinje

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Planlægning, byggeri og anlæg i landzone

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Det åbne land - landområderne udenfor byerne er en væsentlig udviklingsmæssig ressource, hvortil der knytter sig mange væsentlige samfundsmæssige interesser, hvor jordbruget, infrastruktur, tekniske anlæg, rekreative formål, bosætning og byudvikling er eksempler herpå.

Landzonebestemmelserne fastholder fortsat, at egentlig byudvikling skal ske i tilknytning til byerne, og at landzonen i videst muligt omfang skal friholdes for bebyggelse, der ikke er nødvendigt for jordbrugs- og fiskerierhvervet.

På trods af dette betyder den øgede konkurrence mellem byerne og regionerne om erhvervsudvikling og bosætning, at presset for at udnytte det åbne lands mest attraktive arealer til attraktiv bosætning og lignende er stigende.

Det fremgår af Planloven, at der i den kystnære zone (3 km fra kysten) kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er særlig planlægningsmæssig og/eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Ærø Kommune ligger udelukkende i kystzone, hvilket af kommunen anses for at være både en planlægningsmæssig og en funktionel begrundelse for, at kommunen tolker Planlovens restriktioner i kystzonen lempeligt, for ikke at bremse enhver udvikling.

Det åbne land skal således samlet set give plads til mange forskellige formål, som i vidt omfang kun kan tilgodeses, hvis der sikres en fornuftig balance mellem benyttelsen og beskyttelsen af det åbne land.

Retningslinjer

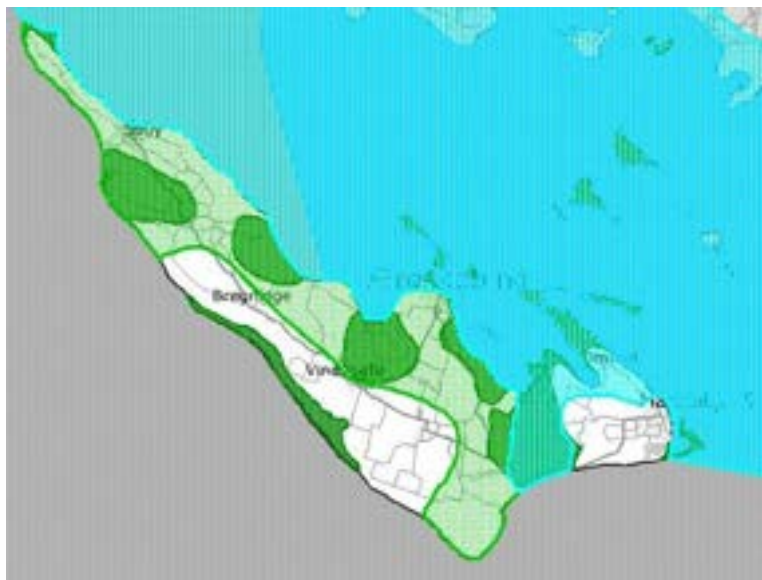
1. Ærøs interessante landskaber og enestående natur skal bevares i et afbalanceret samspil mellem benyttelse og beskyttelse.
2. Planlægningen skal understøtte at Ærø, eller dele af Ærø kan blive en del af en eventuel nationalpark i Det Sydfynske Øhav.
3. Planlægning for eller meddelelse af landzonetilladelse til nybyggeri og etablering af anlæg kan normalt kun ske i tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse. Planlægning for eller meddelelse af landzonetilladelse til nybyggeri og etablering af anlæg uden tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse kan kun ske i forbindelse med virksomheder eller andre anlæg, som naturligt eller traditionelt er knyttet til det åbne land på grund af ressourceudnyttelse. Der kan endvidere i særlige tilfælde meddeles tilladelse til erstatningsbyggeri i det åbne land.
4. I den kystnære zone kan der kun planlægges for anlæg i landzone, såfremt der foreligger en særlig planlægningsmæssig og/eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Ærø Kommune ligger udelukkende i kystzone, hvilket af kommunen anses for at være både en planlægningsmæssig og en funktionel begrundelse for, at kommunen tolker Planlovens restriktioner i kystzonen lempeligt, for ikke at bremse enhver udvikling. Tilladelse efter Planlovens §35 i den kystnære zone kan endvidere kun meddeles, såfremt det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser.
5. Etablering af jordbrugspareller kan kun ske på baggrund af en landzonelokalplan. Udlæg af arealer til jordbrugspareller skal i øvrigt ske efter følgende bestemmelser:
  - Udlæg skal ske i umiddelbar tilknytning til byer med under 1500 indbyggere og på min. 20 tæt liggende boliger, og når byen rummer 1 eller flere fællesfunktioner, som fx kirke - menighed, forsamlingshus, detailhandel, skole, idrætsfaciliteter, børnehave og lignende.
  - Arealforbruget pr. parcel må ikke overstige 1 ha.
6. Etablering af boliger samt etablering eller udvidelse af institutioner og virksomheder m.v. i det åbne land kan først ske, når spildevandsafledningen kan foregå til et renseanlæg med tilstrækkelig kapacitet eller i øvrigt miljømæssigt forsvarligt og overholder miljømålene for den anvendte recipient. Spildevandsforholdene skal som hovedregel løses ved afskæring af spildevandet til et kommunalt centralreanseanlæg med videregående rensning og næringssaltfjernelse, eller ved etablering af nedslivningsanlæg, minibiologisk rensning eller samletank med bortkørsel til et kommunalt centralreanseanlæg. Etablering og udvidelse af virksomheder mv. forudsætter endvidere, at der etableres ordnede affaldshåndteringsforhold.
7. Arealanvendelse til miljøfølsomme formål i det åbne land skal normalt respektere en afstand af 300 m til landbrugets driftsbygninger med henblik på at forebygge miljøkonflikter. For større husdyrbrug foretages en konkret vurdering af den nødvendige afstand. For relevante husdyrbrug skal der indregnes udviklingsmuligheder.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug med mere end 15 dyreenheder (DE) kræver kommunalbeslutningens godkendelse.
8. Anvendelse af landzonearealer til støjende anlæg eller ny støjfølsom arealanvendelse skal ske i respekt af retningslinjerne for støjbeskyttelse.

Det skal således sikres, at der ikke er støjmæssige problemer forbundet med planlægningen. Der skal

derfor redegøres for de støjmæssige forhold ved udlæg af nye arealanvendelser, ligesom planerne skal indeholde en egentlig dokumentation, når der er begrundet tvivl om overholdelse af kommuneplanens støjkraav.

9. Skiltning i det åbne land skal overholde anvisningerne i Vejdirektoratets vejledning: "Tavler og reklameskilte langs offentlige veje" (november 2008). Endvidere skal skiltning overholde Bekendtgørelse om opsætning af mindre oplysningsskilte samt reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land.
10. Landzoneplanlægning og landzoneadministration skal i øvrigt ske i respekt af kommuneplanens øvrige retningslinjer.

Geologiske bevaringsværdier

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Geologi

Voderup Klint, Vitsø Nor og Det Sydfynske Øhav er eksempler på landskaber, hvis geologiske oprindelse fremstår særligt tydeligt. Sådanne områder har stor betydning for forståelse af landskabet og for at beskytte og tage vare på sådanne landskaber som en del af kommuneplanen ved f.eks. at beskytte dem mod grusgravning, skovrejsning på uheldige steder eller andre anlæg, der kan ødelægge eller sløre oplevelsen af landskabets geologiske oprindelse. De udpegede områder og retningslinjerne for deres anvendelse fremgår dels af kortet ovenfor og dels af nedenstående retningslinjer. Områder og retningslinjer er overført uændret fra Fyns Amts Regionplan 2005-.

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Retningslinjer

1. I de særlige landskabelige/geologiske beskyttelsesområder (jf. kortet ovenfor) kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes.
2. Planlægningsmuligheder, som i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

Jordbrugsområder

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22.6.2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Jordbrugsområder

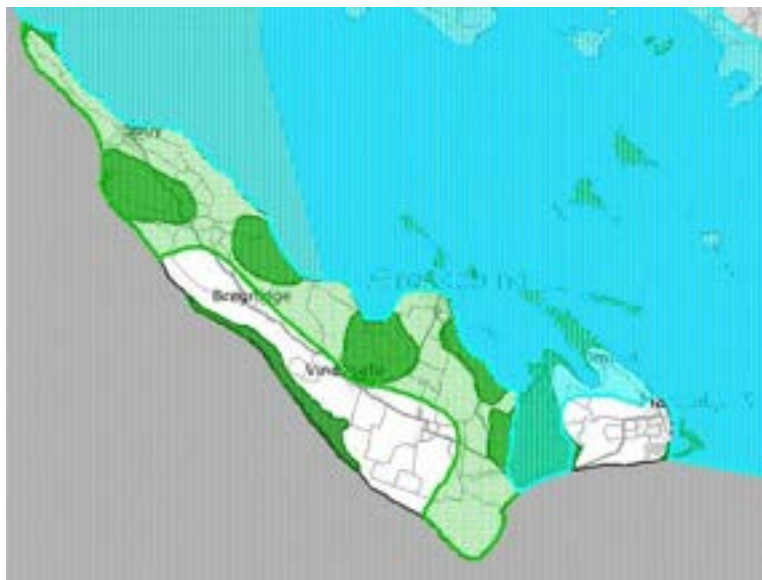
Kommuneplanen skal virke for at sikre de jordbrugsmæssige interesser, særligt for at sikre værdifulde arealer til jordbrugsformål i forhold til byvækst og andre arealkrævende udlæg. Samtidig kan planlægningen være med til at sikre at placeringen af husdyrproduktion sker, så konflikter til naboer og natur og miljø minimeres.

Kommunen vil i den kommende planperiode lave en egentlig udpegning af værdifulde landbrugsområder, som der lægges op til i Planloven. Planarbejdet forventes sat i gang, når de statslige Natur- og Vandplaner er vedtaget. På den måde vil hensyn mellem jordbrug og miljø bedst muligt kunne integreres i landbrugsplanlægningen. Planlægningen kan derved også bidrage til at give størst mulig investeringssikkerhed for landbruget.

Retningslinjen er overført uændret fra Fyns Amts Regionplan 2005-.

Retningslinjer

1. Der skal ved inddragelse af jordbrugsarealer til andet formål økonomiseres med jordbrugsarealerne, og der skal nøje undersøges eventuelle alternative placeringsmuligheder med henblik på at opnå den for jordbruget mindst belastende løsning, hvis dette kan gøres uden at tilsidesætte andre tungtvejende hensyn. Ved inddragelse af jordbrugsarealer til andet formål skal man endvidere bestræbe sig på især at værne om velarronderede ejendomme af en størrelse, der også fremover vil være levedygtige ejendomme med gode bygninger, ejendomme, hvor der er foretaget betydelige investeringer, væksthuse, ejendomme med langsomt groende vækster (frugtplantager, skove m.v.), samt allerede vandede arealer. Hensynet til vandmiljøet, styrkelse af naturgrundlaget, naturgenopretning, rekreative forhold, byvækst, turistanlæg og andre samfundsmæssigt vigtige formål kan imidlertid indebære, at ovennævnte hensyn må nedprioriteres.

Landskaber og kystnære områder

Status: Vejledende retningslinje

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Landskaber og kystnære områder

Øhavet, det bakkede landskab med den gode perler som Marstal Havn, Middelalderkøbstaden, Hærskov og Søbygaard er måske kommunens største aktiver og en væsentlig del af kommunens identitet. De landskabelige værdier har stor betydning for kommunens kvalitet som bosted og feriemål. Samtidigt er der et pres på landskabet fra udvikling i byggeri, telemaster, større landbrugsbyggerier og vindmøller. Det er derfor vigtigt at udviklingen gennem god planlægning afstemmes med mål om at sikre de særlige landskabelige værdier og oplevelsesmuligheder i kommunen.

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Et vigtigt redskab til at sikre landskabet og de kystnære områder er den kommunale planlægning. Som del af kommuneplanlægningen har kommunalbestyrelsen afgrænset de særligt værdifulde landskaber og opstillet retningslinjer til beskyttelse af dem og de øvrige landskabsområder.

Retningslinjer

1. I de **særlige landskabelige / geologiske beskyttelsesområder** (jf. kortet ovenfor) kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes.
Byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift, kan ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse under særligt hensyn til de landskabelige værdier.
Udflytning af landbrugsbygninger, herunder gyllebeholdere skal undgås.
Ved placering af meget store anlæg, der er synlige på lang afstand, skal der tages højde for, at anlæggene trods en placering uden for områder af særlig landskabelig interesse ikke vil påvirke landskabsoplevelsen inden for de særlige landskabelige interesseområder.
2. De **større sammenhængende landskabsområder** (jf. kortet ovenfor) skal friholdes for etablering af større tekniske anlæg og større byggeri, med mindre det kan sikres, at relationerne til beskyttelsesinteresserne kan løses tilfredsstillende. (Større tekniske anlæg er f.eks. vindmøller større end 30 meter fra jordoverfladen til vingspids, antenner og master over 30 meter, kraftvarmeværker, biogasanlæg, indvinding af sand, grus og sten.)
Byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift, kan ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til de landskabelige værdier.
Udflytning af landbrugets driftsbygninger kan ske efter en konkret vurdering, hvis der foreligger en særlig begrundelse i forhold til afstandskrav og/eller nabogener (for gyllebeholdere også af hensyn til markdriften), og hvis der er undersøgt - men ikke fundet - andre egnede placeringsmuligheder.
Bebyggelsens udformning skal tilpasses landskabet.
3. **I den kystnære zone** inden for såvel særlige landskabelig/geologiske beskyttelsesområder som inden for større sammenhængende landskabsområder kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i

ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes.

I de særlige landskabelige beskyttelsesområder og inden for de større sammenhængende landskabsområder kan byggeri, der er nødvendig for den landbrugsmæssige drift, ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse og under særligt hensyn til de landskabelige værdier.

I de særlige landskabelige beskyttelsesområder skal udflytning af landbrugsbygninger, herunder gyllebeholdere undgås.

I kystnærhedszonen uden for de særlige landskabelige beskyttelsesområder kan udflytning af landbrugets driftsbygninger ske efter en konkret vurdering, hvis der foreligger en særlig begrundelse i forhold til afstandskrav og/eller nabogener (for gyllebeholdere også af hensyn til markdriften), og hvis der er undersøgt - men ikke fundet - andre egnede placeringsmuligheder. Bebyggelsens udformning skal tilpasses landskabet.

I den kystnære zone uden for disse områdetyper skal hensynet til de landskabelige interesser prioriteres højt ved planlægning og administration.

4. I **det åbne land i øvrigt** (jf. kortet ovenfor) kan bebyggelse og etablering af anlæg finde sted, såfremt landskabsinteresserne ikke herved tilsidesættes i væsentligt omfang. Udflytning af landbrugets driftsbygninger kan ske efter en konkret vurdering, hvis der foreligger en særlig begrundelse i forhold til afstandskrav og/eller nabogener (for gyllebeholdere også af hensyn til markdriften), og hvis det er undersøgt - men ikke fundet - andre egnede placeringsmuligheder. Bebyggelsens udformning skal tilpasses landskabet.
5. Planlægningsmuligheder, som i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.
6. **Nedrivning af overflødiggjorte bygninger.** I landzonetilladelser og i tilladelser eller godkendelser efter husdyrgodkendelsesloven til nyt byggeri skal stilles vilkår om nedrivning af overflødiggjorte bygninger i det omfang, der er naturlig sammenhæng mellem det ansøgte og under hensyntagen til det almindelige proportionalitetsprincip, og der ikke er tale om bevaringsværdige bygninger. I forbindelse med tilladelse til etablering af gyllebeholdere uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse skal stilles vilkår om nedrivning, når de ikke længere anvendes.

Natur- og lavbundsområder

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Natur- og lavbundsområder

Kommunen rummer store naturværdier af international betydning indenfor de såkaldte Natura 2000 områder. Ærø huser også arter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU, og som indgår i Habitatdirektivets artsbeskyttelse (Bilag IV-arter). Det drejer sig om følgende: Markfirben, klokkefrø, grønbroget tudse, strandtudse, springfrø, stor vandsalamander, sydflagermus og dværgflagermus. Der er særlige forpligtelser til at sikre og styrke disse naturværdier. Også udenfor disse områder er der mange værdifulde naturområder, som skal beskyttes og udvikles for at sikre den biologiske mangfoldighed og naturkvaliteten.

Det drejer sig særligt om Voderup Klint, der er et kalkoverdrev (kategori 6210), hvor der forekommer sårbare og truede arter (Skov- og Naturstyrelsens rødliste 1997 og gulliste 1997) som marktusindgylden, 5- og 6 plettet køllesværmer samt stor guldløber. I lavbundsområderne Gråsten Nor og Sjoen gælder det engensian og engstrandloppet.

Kommuneplanen skal sikre varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresser. Som en del heraf skal der udpeges områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser.

Lavbundsarealer er typisk tidligere ænge, moser og søer, der er blevet afvandet og opdyrket, som det kendes fra Vitsø, Stokkeby og Graasten Nor. De udgør et vigtigt potentiale for udvikling af områder med stor naturværdi. Genopretning af lavbundsarealer til vådområder kan også være med til at nedbringe landbrugets udledning af især kvælstof men også fosfor til vandmiljøet. For ikke at forhindre, at lavbundsarealer på et tidspunkt kan genoprettes til vådområder er det derfor hensigtsmæssigt at friholde dem for byudvikling, større veje mv.

Retningslinjerne er overført med mindre præciseringer omkring bilag IV arter fra Fyns Amts Regionplan 2005-.

I retningslinjerne opereres der med fire forskellige målsætninger for naturområderne, som kan ses i dette link.

Retningslinjer

Retningslinjerne varetager naturbeskyttelsesinteresser m.v. i det åbne land, jf. Planlovens §11 a, stk. 1 nr. 13 (naturbeskyttelsesinteresser) og 12 (lavbundsarealer og potentielle vådområder).

Retningslinjerne omfatter ikke byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift og fiskerierhvervet, jf. Planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, med mindre dette forudsætter tilladelse og/eller godkendelser efter anden lovgivning, f.eks. godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven eller en VVM-tilladelse.

1. Ændring af tilstanden i åbne vandløb, søer, moser, heder, ferske enge, overdrev og strandenge, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 samt i sten og jorddiger, som er omfattet af Museumslovens §

Ændring kan dog ske, såfremt væsentlige samfundsinteresser taler herfor og forudsat, at ændringen ikke medfører nogen, eller alene en ubetydelig forringelse af de aktuelle naturmæssige værdier, eller mulighederne for at realisere de i regionplanen indeholdte naturkvalitetsmål (jf. kortet ovenfor samt retningslinje 5 neden for) og recipientkvalitetsmål (jf. kort og retningslinjer vedrørende vandløb, søer og kystvande).

Ændring kan dog ske, såfremt væsentlige samfundsinteresser taler herfor og forudsat, at ændringen ikke medfører nogen, eller alene en ubetydelig forringelse af de aktuelle naturmæssige værdier, eller mulighederne for at realisere de i regionplanen indeholdte naturkvalitetsmål (jf. kortet ovenfor samt retningslinje 5 neden for) og overholder miljømålene for den anvendte recipient

Tilladelse til vandindvinding, der kan betyde væsentlige naturforringelser for de højest målsatte naturområder (A, B eller C) samt søer, vandhuller og kilder med særlige biologiske interesser, eller i øvrigt kan påvirke de særlige biologiske interesseområder betydeligt, bør undgås.

Nødvendige nye vandindvindinger, som vil påvirke værdifulde naturområder, og hvor alternativer ikke kan findes, bør forudsætte, at der er tale om højt prioriterede formål (drikkevandsformål), samt at der gennemføres kompenserende foranstaltninger i forhold til de naturværdier, der påvirkes heraf.

2. Inden for de på kortet ovenfor viste internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder) må der ikke:

- Udlægges nye arealer til byzone eller sommerhusområder.
- Planlægges nye større veje eller sideanlæg i form af servicestationer, materialepladser og lignende.
- Planlægges nye eller væsentlige udvidelser af andre trafik anlæg og tekniske anlæg og lignende, f.eks. lufthavne, flyvepladser, havne, opfyldninger på søterritoriet, luftledningsanlæg, vindmølleklynger og -parker, lossepladser og anlæg for deponering, herunder vindmølleklynger og -parker.
- Udlægges nye områder til råstofindvinding på land.

I øvrigt må der ikke i eller uden for de internationale naturbeskyttelsesområder planlægges for, meddeles tilladelser, dispensationer eller godkendelser til byggeri, anlæg eller aktiviteter (I administration af plan- og miljølovgivningen må der ikke gives tilladelser, dispensationer eller godkendelser), der kan påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder såfremt dette kan indebære forringelser af områdets naturtyper og levestederne for arterne eller kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter området er udpeget for. For Ramsarområder gælder at tilladelser, dispensationer eller godkendelser skal administreres så myndighederne fremmer beskyttelsen af områderne.

Der kan ikke vedtages planer eller meddeles tilladelser, dispensationer og godkendelser efter plan- og miljølovgivningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-dyrearter, eller hvis det ansøgte kan ødelægge bilag IV-plantearter i alle livsstadier. Dette gælder både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne.

Uanset ovennævnte kan der dog planlægges for foranstaltninger, som vil medføre forbedringer af naturforholdene i områderne.

3. Inden for det på kortet ovenfor viste særlige biologiske interesseområder kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang og kun såfremt beskyttelses- og naturforbedringsinteresser ikke herved tilsidesættes, herunder at spredningsmulighederne for det vilde plante- og dyreliv ikke forringes.

Lavbundsarealer inden for de særlige biologiske interesseområder, for eksempel kunstigt afvandede eller drænedede arealer, som hidtil var enge, moser, lavvandede søer og fjordarealer, og som rummer mulighed for at udvikle sig til områder af stor værdi for naturen eller som våde enge til kvælstofomsætning, bør så vidt mulig friholdes for byggeri og anlæg. Eventuelle anlæg på lavbundsarealer bør udformes under hensyn til mulighederne for en fremtidig anden naturmæssig anvendelse af arealerne. Der kan således ikke meddeles tilladelse efter Planlovens § 35 til forhold, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes.

Planlægningsmuligheder som i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan kan dog realiseres.

4. Uden for de særlige biologiske interesseområder kan bebyggelse og etablering af anlæg finde sted, såfremt naturkvalitetsmålene (jf. kortet ovenfor og retningslinje 5 neden for) samt hensynet til søer, vandhuller og kilder med særlige biologiske interesser ikke herved tilsidesættes.
5. Naturkvalitetsmål for de enkelte naturområder fremgår oversigtligt af kortet ovenfor, og målsætningskategorierne er defineret i vedlagte figur.

Med henblik på at varetage de biologiske bevaringsinteresser i det åbne land må der ikke efter plan-, miljølovgivningen og anden relevant lovgivning meddeles tilladelser til aktiviteter, der gennem forurening kan påvirke naturområder i et omfang, som kan hindre opfyldelsen af de fastlagte naturkvalitetsmål.

6. En indsats m.h.p. at sikre/genoprette gunstig bevaringsstatus i de internationale naturbeskyttelsesområder vil blive givet højeste prioritet.

Kommunens aktive naturforvaltningsindsats skal i vidt omfang rettes mod de udpegede særlige biologiske interesseområder.

Indsatsen skal bidrage til at forbedre og udbygge naturgrundlaget i disse områder og det skal gennem kommunens naturforvaltningsindsats særligt tilstræbes at realisere de naturkvalitetsmål, der fremgår af kortet og retningslinje 5 oven for.

I vandløb, søer, moser, nor, havområder og andre vådområder inden for de særlige biologiske interesseområder skal der tilstræbes miljømæssige forhold, herunder en vandkvalitet, der sikrer, at områderne har et så alsidigt og naturligt plante- og dyreliv som muligt. Disse områder bør endvidere sikres mod andre kulturpåvirkninger, herunder påvirkninger som følge af rekreative aktiviteter, indvinding af råstoffer fra havbunden etc., der kan forringe områdernes aktuelle naturmæssige værdier og overholder miljømålene for den anvendte recipient.

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Råstofindvinding

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Råstofindvinding

Råstofloven har til formål at sikre, at forsyning og indvinding af råstoffer som sand, grus og sten sker på en natur- og miljømæssig forsvarlig måde. Som en vigtig del heraf skal Regionsrådene lave en råstofplan, hvor der udpeges graveområder for råstoffer og råstofinteresseområder under hensyn til en lang række andre interessenter i det åbne land.

Kommunalbestyrelsen er bundet af regionens råstofplan, og kommuneplanen skal tage hensyn til den, når der udpeges nye arealer til byudvikling eller skovrejsning mv. Kommunerne skal også følge regionens råstofplan i administration af tilladelser til råstofgravning.

Råstofplanens arealudlæg samt retningslinjer gengives i dette afsnit af kommuneplanen for at sikre at erhvervsliv, foreninger og borgere kan få kendskab til råstofplanen og den udpegninger af råstofområder, og dermed også konsekvenser for andre arealudpegninger i kommuneplanen.

Der er i regionens råstofplan ikke nogen udpegninger for områder på Ærø.

Retningslinjer

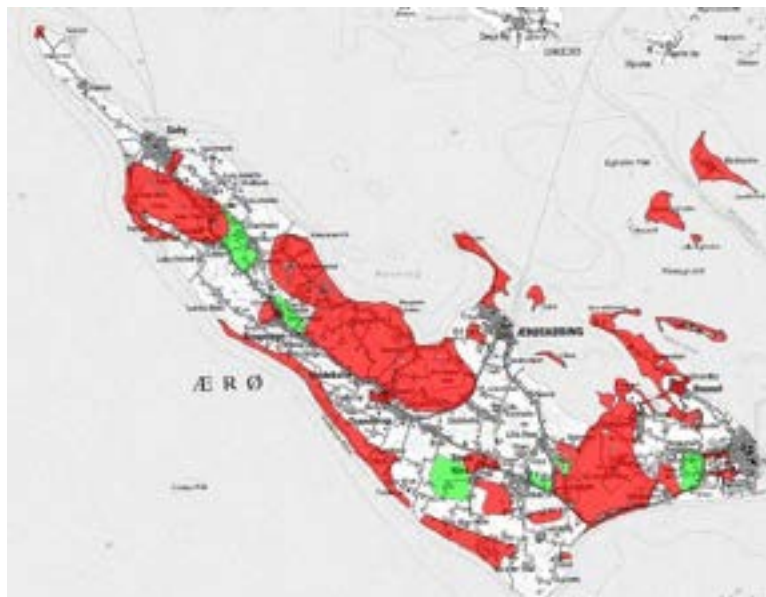
Administrationen af Råstofloven er delt mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark. Svendborg Kommune har i medfør af det forpligende samarbejde administrationen for Ærø Kommune.

Region Syddanmark er ansvarlig for den overordnede kortlægning og udpeging af råstofgraveområder i samarbejde med kommunen.

Region Syddanmark har udarbejdet Råstofplan 2008-2020, som er endeligt vedtaget den 23. februar 2009 og som skal revideres hvert 4. år.

Råstofplanen udlægger graveområder og interesseområder for sand, grus og sten, ler, klæg og bentonit.

De udlagte områder kan ses i råstofplanen. Her ses også de retningslinier der gælder for indvinding og beskyttelse af råstoffer. Råstofplanen udlægger ikke igraveområder og interesseområder i Ærø Kommune

Skovrejsning

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Skovrejsning

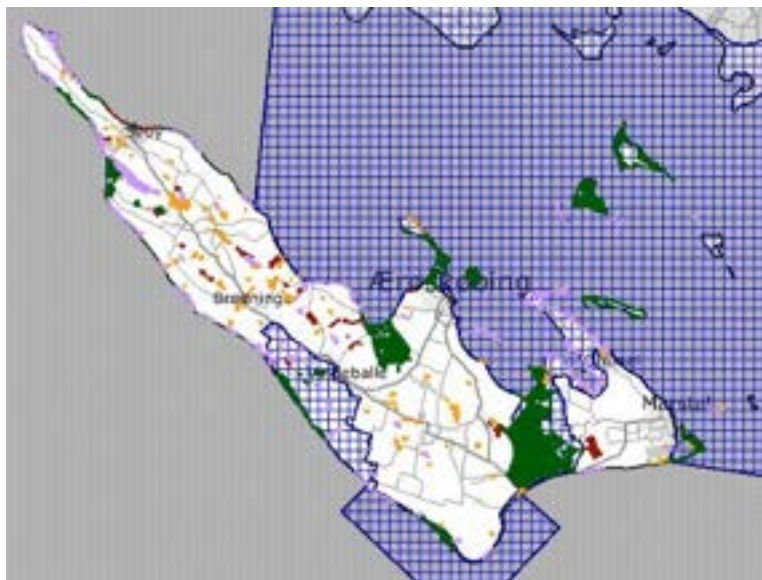
Kommunen ønsker at der rejses skov for at fremme en aktiv beskyttelse af grundvandsressourcerne, for at fremme friluftsmæssige kvaliteter, og ikke mindst for at forbedre spredningsmulighederne for det vilde dyre- og planteliv. Skovrejsningen begrænses af ønsket om at bevare udsigten over de åbne vidder og øhavet.

Ved at klikke på kortet kan du få adgang til at se hvilke områder, der var udpeget i Fyns Amts regionplan 2005, hvilke områder, der især skal beskyttes af hensyn til grundvandet og hvilke områder Danmarks Naturfredningsforening på Ærø ønsker yderligere skovrejsning på.

Arealudpegningen i kommuneplanen er arealmæssigt svarende til områderne i Regionplan 2005.

Retningslinjer

- Omfanget og beliggenheden af skovrejsningsområder (grøn) og områder, hvor skovrejsning er uønsket (rød) fremgår af kortet ovenfor.

Vandløb, søer og kystvande

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Vandløb, søer og kystvande

Det er et samfundsmæssigt mål, at vandløb, søer og kystvande skal have en god vandkvalitet og et alsidigt dyre- og planteliv. Desuden skal mennesker, dyr mv. beskyttes mod skadelige, miljøfremmede stoffer i vandmiljøet. Det er derfor vigtigt, at alt spildevand renses tilfredsstillende, så målsætningen for vandområderne opfyldes. Målsætninger for de enkelte vandområder som vandløb, søer og kystvande med krav til f.eks. rensning af spildevand fastsættes af staten.

Miljømål og retningslinjer for søer, vandløb og kystvande samt grundvand vil fremover blive fastsat i de statslige vandplaner efter Miljømålsloven. Planerne skal desuden indeholde indsatsprogrammer til opfyldelse af miljømålene inden 2015. Planerne skal være vedtaget af Folketinget med udgangen af 2009. Kommunerne skal i forlængelse heraf udarbejde handleplaner for konkrete tiltag, som kommunen vil iværksætte for at målene kan opnås i 2015. Når de statslige vand- og naturplaner er vedtaget, skal kommunerne i løbet af det følgende år udarbejde handleplaner for konkrete tiltag, der skal sikre, at målene nås. De kommunale handleplaner vil komme i offentlig høring inden de skal vedtages af kommunalbestyrelsen.

Retningslinjer

Indtil vandplanerne er vedtaget gælder mål og retningslinjer i kapitel 7.3 om vandløb, søer og kystvande i Fyns Amts Regionplan 2005-.

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Lavbundsarealer og potentielle vådområder

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Ved at klikke på kortet kan du få adgang til at se hvilke områder, der er udpeget som potentielle vådområder. Vælg potentielle vådområder i venstre side menuen

Gråsten Nor og Stokkeby Nor er de største eksempler på lavbundsområder på Ærø.

Kommuneplanen skal udpege arealer, hvor det er muligt at etablere vådområder og give retningslinjer for disse. Disse områder kaldes potentielle vådområder og er beliggende indenfor lavbundsarealer.

Formålet med etablering af vådområder, er at reducere miljøbelastningen med især kvælstof og fosfor fra landbrugsområder og øge områdets naturkvalitet. Genopretning af vådområder består i at genskabe den naturlige vandstand ved at regulere dræning, grøfter, oppumpning og opstemning.

Staten har i Vandplanen for Det Sydfynske Øhav stillet krav om, at der inden 2015 bliver etableret vådområder i oplandet til Kløven, som skal begrænse udledningen af kvælstof til fjorden med cirka 4,6 tons pr år. Hvor lodsejerne er interesserede, vil Ærø Kommune arbejde for, at de genoprettede områder kan blive formidlet til borgere og turister gennem etablering af stier, udsigtssteder mv. og information.

Genopretning af vådområder på Ærø

Ærø Kommune har sammen med staten etableret et stort vådområde ved Vitsø Nor. På den tidligere landbrugsjord er der genskabt en sø på cirka 52 hektar foruden 60 hektar enge. Hele arealet har sparet havet syd for Ærø for cirka 15 tons kvælstof hvert år.

Statslige interesser og krav

De statslige interesser i kommuneplanlægningen er samlet i Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2009, Miljøministeriet 2006. Det er Statens mål, at der som del af Vandmiljøplan II og III på landsplan genoprettes 8.800 ha vådområder med en samlet kvælstoffjernelse på 2.350 tons og ca. 4.000 ha vådområder med en samlet kvælstoffjernelse på ca. 400 tons. Mulighederne for at opfylde de gældende recipientmålsætninger i regionplanerne og de kommende vandplaner må ikke forringes. Udpegning af potentielle vådområder og de tilhørende retningslinjer i regionplanerne 2005 skal som hovedregel opretholdes, indtil målet med genopretning af ca. 4.000 ha vådområder under Vandmiljøplan III, der løber fra 2005 til 2015, er nået.

Der skal endvidere tages højde for det forventelige behov, der vil blive i forbindelse med realisering af statens vandplaner efter Miljømålsloven. For at sikre, at potentielle vådområder på et tidspunkt kan genoprettes, skal de friholdes for veje, bebyggelser og andre anlæg. For de lavbundsarealer, der ikke er udpegede som

potentielle vådområder, anbefaler staten, at retningslinjerne sikrer, at anlæg og byggeri så vidt muligt undgås for at sikre, at der kan gendannes de oprindelige naturtyper på arealerne.

Retningslinjer

De udpegede lavbundsarealer udgør grundlaget for iværksættelsen af projekter for genskabelse af vådområder i medfør af Vandmiljøplan III/Grøn Vækst samt de statslige vandplaner og kommunale handleplaner i medfør af Miljømålsloven.

42 af 262
Kommuneplan 2009-2021

Ved konkrete projekter skal eksisterende kommunale og regionale planlægningsmuligheder respekteres. Der skal endvidere foretages en samlet afvejning i forhold til andre hensyn, så som hensyn til skove, eksisterende anlæg og arealer med væsentlige naturhistoriske og kulturhistoriske interesser i områderne.

Inden for internationale naturbeskyttelsesområder kan projekter kun gennemføres, såfremt projektet ikke vurderes at indebære forringelse, eller hindre genoprettelse, af områdets naturtyper eller levesteder for de arter, som området er udpeget for. Projekter må heller ikke indebære forstyrrelser med betydelige konsekvenser for de pågældende arter.

Inden for de udpegede lavbundsarealer kan der ikke meddeles tilladelse efter Planlovens § 35 til byggeri og anlæg mm, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan gendannes.

Lovgrundlag

Retningslinjer for lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder er fastsat i medfør af Planlovens § 11 a, stk. 1 nr. 12 og cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder.

Trafik og transport

På de følgende sider kan du få et godt indblik i kommunens planer for trafik og transport til og fra Ærø og på Ærø.

Kollektiv trafik

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Kollektiv trafik i dag

Fyns Amt har frem til kommunalreformen i 2006 drevet og finansieret den kollektive trafik på Ærø. Som led i reformen dannedes der et regionalt trafikselskab, FynBus, som udfører opgaven med kommunerne som bestillere og betalere af den kollektive trafik. Det betyder at Ærø Kommune for at opretholde et uændret servicetilbud til borgerne måtte øge udgiften til kollektiv trafik med 4,5 mio. kr., hvilket giver kommunen landets højeste udgift til kollektiv trafik pr indbygger. Det har indtil videre ikke vist sig muligt at finde ekstern medfinansiering til den kollektive trafik.

Kollektiv trafikplan

På baggrund af den store omkostning til kollektiv trafik er kommunen nu i samarbejde med FynBus ved at udarbejde et forslag til en ny trafikplan. I planen undersøges både mulighederne for at indsætte mindre busser på nogen afgange, at lukke ture med færre end 5 passagerer, samt muligheden for at indføre tele-taxi som erstatning for de tyndt belagte ture. Endvidere overvejes det at gøre buskørsel gratis for alle på Ærø. Kommunalbestyrelsens servicemål for den kollektive trafik på Ærø kan ses via nedenstående link.

Færger

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Færger til Ærø

Afventer de politiske drøftelser

Færge til Birkholm

Birkholmsposten drives fra 1. juli 2009 som en kommunal opgave, der løses af havnene under ledelse af havnefogeden. Der tilbydes følgende serviceniveau:

1. Der sejles 1 fast daglig dobbelttur i perioden 15/9 – 15/5, dog kun om søndagen efter bestilling.
2. Der sejles 2 faste daglige dobbeltture i perioden 15/5 – 15/9, dog kun om søndagen efter bestilling.
3. Der sejles 100 dobbeltture årligt efter nærmere aftale med beboerforeningen på Birkholm.
4. Døgnberedskabet dækkes dels af Søværnets Operative Kommando for så vidt angår akuttransporter med helikopter, og af Marinehjemmeværnet for såvidt angår mindre hastende akutte transporter.

Lufthavn

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Ærø Flyveplads

Ærø Flyveplads, der er beliggende i Gråsten Nor, betjener årligt ca 8.000 passagerer fordelt på 2.500-3.000 operationer. Aktiviteten på flyvepladsen er hæmmet af, at der landes på en græsbane, der kun er hævet lidt over grundvandsspejlet. Derfor har der været arbejdet med planer om at asfaltere banen, så flyvepladsen også kan benyttes i fuldt omfang om vinteren.

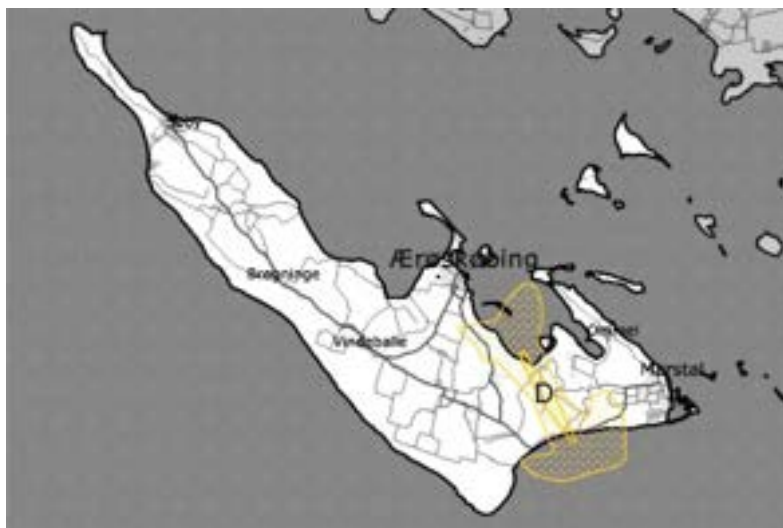
Det har ikke været muligt at få de overordnede myndigheders accept af en asfaltering af landingsbanen med flyvepladsens nuværende beliggenhed i Gråsten Nor, der er udpeget som et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Alternative placeringsmuligheder for flyvepladsen er derfor blevet belyst, og der er peget på en mulig placering ved Borgnæs. Endvidere undersøges muligheden for at stabilisere den nuværende landingsbane ved udlægning af plastarmering.

Der er etableret en helikopterlandingsplads ved Statene i Ærøskøbing til sikring af helikoptertransporter til og fra sygehuset i Ærøskøbing.

Retningslinjer

1. Nye flyvepladser kan kun anlægges og øgede aktiviteter på de eksisterende flyvepladser må kun ske, såfremt det kan godtgøres at væsentlige nationale og regionale interesser samt internationale naturbeskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes.
2. Evt. forbedringer af driftsforholdene på Ærø Flyveplads skal ske i respekt af Gråsten Nors status som del af et internationalt naturbeskyttelsesområde og må ikke indebære hindringer for tiltag til genoprettelse af en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der danner grundlag for områdets udpegning.
3. Der må ikke placeres støjfølsom arealanvendelse indenfor støjkonsekvensområderne omkring den eksisterende og den planlagte flyveplads på Ærø.
4. Statens Luftfartsvesen kræver, at der ikke må etableres affaldsbehandlingsanlæg nærmere end 13 km fra offentlig godkendt flyveplads. De aktuelle anlæg på Ærø udgør ikke nogen trussel i den henseende, da der ikke er åbne affaldsbedere.

Kortforklaring

Kortet herover viser placeringen af Ærø Flyveplads.
Den inderste afgrænsning angiver en støjbelastning på 50-55 dB(A).

Den yderste afgrænsning angiver en støjbelastning på 45-50 dB(A).

Ved at klikke på kortet får du et dynamisk kort op i et nyt vindue.

Havne

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Havne

Ærøskøbing og Marstal havne er kommunale havne, der administrativt er sammenlagt.

Søby, Strandbyen, Kleven og Birkholm havne er private havne.

Marstal Havn anvendes som færgehavn (Rudkøbing og Birkholm), trafikhavn, reparationshavn, fiskerihavn og lystbådehavn.

Ærøskøbing Havn anvendes som færgehavn (Svendborg), trafikhavn, reparationshavn og lystbådehavn.

Søby Havn anvendes som færgehavn (Faaborg og Mommark), trafikhavn, reparationshavn, fiskerihavn og lystbådehavn.

Strandbyen og Kleven havne er hjemsted for joller og mindre lystbåde.

Birkholm havn anvendes til godstransport, fiskeri, post- og passagertransport og som lystbådehavn.

Retningslinjer

1. Etablering af nye havneanlæg uden tilknytning til de eksisterende havne i Søby, Ærøskøbing og Marstal, forudsætter særskilt tilvejebringelse af det fornødne planlægningsmæssige grundlag.
2. Udvidelse af eksisterende havne kan ske, såfremt nationale eller regionale interesser samt internationale naturbeskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes. Der planlægges ikke strukturelle ændringer på havnene ud over hvad der må komme på baggrund af ændret færgestruktur, som forventes afklaret i løbet af planperioden.
3. Marstal og Ærøskøbing Havne friholdes fortsat for beboelse.
4. Der udlægges ikke nye arealer til havne.
5. Der skal arbejdes for at etablere et område, hvor husbåde kan placeres. Et område til husbåde vil kunne etableres, selvom det eventuelt strider mod ovenstående retningslinjer 4 og 5.

Veje

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Vejnettet

Vejnettet i Ærø Kommune er opdelt i fem klasser afhængigt af vejenes belastning og kravet til deres vedligeholdelse. Der er udarbejdet en vedligeholdelsesplan efter skadesvurdering og opmåling af vejnettet.

Der udføres vintertjeneste i perioden fra 15. oktober til 30. april. Saltning foretages som væskespredning.

A veje (gule): Store gennemgående veje med busstrafik: Vedligeholdelsen sker løbende efter en udarbejdet plan. Eventuelle skader og sætninger udbedres straks. Vintertjeneste foretages hele døgnet og overcvågning og ud kald sker i samarbejde med Vejcenter Syddanmark og DMI.

B veje (blå): Større biveje og tæt bebyggede boligveje i byerne: Vedligeholdelse sker løbende efter en udarbejdet plan. Eventuelle skader og sætninger udbedres hurtigst muligt. Vintertjeneste foretages i tidsrummet fra 05.00 til 21.00. I tilfælde af isslag saltes efter behov.

C veje (grøn): Mindre biveje og boligveje: Vedligeholdelse sker løbende efter en udarbejdet plan. Eventuelle større skader og sætninger udbedres hurtigst muligt. Vintertjeneste sker først efter A og B vejene. I tilfælde af isslag saltes efter behov.

D veje (rosa): Lukkede stikveje, biveje og vænger med mindre end 3-5 beboelser: Vedligeholdelse sker efter vurdering af den enkelte vejs tilstand. Vintertjeneste udføres kun efter konkret henvendelse, hvis et køretøj skal igennem.

E veje (orange): Grusveje: Vedligeholdes efter drøftelse på baggrund af konkret henvendelse. Normalt ingen vintertjeneste.

Retningslinjer

1. Til de overordnede veje bør der almindeligvis ikke etableres nye vejtilslutninger for offentlige eller private veje. De overordnede veje i Ærø Kommune fremgår af hovedkort xx. De overordnede veje er benævnt A veje og de svarer i hovedtrækkene til de tidligere amtsveje. For en del af det overordnede vejnet, er der fastsat adgangsbestemmelser, der medfører, at der almindeligvis ikke kan opnås tilladelse til nye adgange eller udvidet benyttelse af bestående. Der tilstræbes normalt afstande på minimum 1-2 km mellem vejtilslutninger på frie strækninger, herunder strækninger i det åbne land, og afstande på minimum 500 m mellem vejtilslutninger til eksisterende landevejsstrækninger gennem byområder. Ved udarbejdelse af kommuneplan/-tillæg og lokalplaner skal f.eks. gennem en samlet plan for vejbetjening af planområdet redegøres for, hvordan retningslinjerne vedr. afstande mellem sidevejstilslutninger overholdes.
2. Der kan ikke uden forhandling med vejmyndigheden vedtages kommuneplan/-tillæg og lokalplaner, der forudsætter ændringer i det overordnede vejnet. For Ærø Kommunens vedkommende er det udelukkende kommunen, der er vejmyndighed.
3. Kommunalbestyrelsens prioritering af, i hvilken rækkefølge nye veje og forlægninger, stier og byggenemfarter og trafikulykesbekæmpende anlæg skal gennemføres på vejnettet, foretages ved

hjælp af den af Ærø Kommunes vedtagne vejprioriteringsmodel.

4. Ved anlæg af nye veje skal vejmyndigheden tage vidtgående hensyn til en fortsat landbrugsmæssig, rekreativ eller bymæssig anvendelse af de berørte arealer. Endvidere skal der tages tilsvarende hensyn over for arealer med særlige beskyttelsesinteresser i øvrigt. Der skal redegøres for den foretagne rekreative eller bymæssige anvendelse af de berørte arealer. Endvidere skal der tages tilsvarende hensyn over for arealer med særlige beskyttelsesinteresser i øvrigt. Der skal redegøres for den foretagne interesseafvejning i kommuneplanlægningen eller i det åbne land eventuelt ved udarbejdelse af skitseprojekt.
Ved anlæg af forlægninger skal det i rimeligt omfang tilstræbes, at aflagte vejstrækninger sløjfes og tilbageføres til landbrugsjord, respektive nye naturområder. Endvidere skal der tages tilsvarende hensyn over for arealer med særlige beskyttelsesinteresser i øvrigt.
5. Der må som hovedregel ikke udlægges arealer til støjfølsomme formål i områder, der belastes med støj fra eksisterende eller planlagte veje. Ved byggeri af nye veje skal det tilstræbes, at eksisterende eller planlagt støjfølsom arealanvendelse ikke belastes med et uacceptabelt støjniveau (dvs. at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ikke kan overholdes).
6. Klasse D veje ændres, når de bliver vedligeholdelseskrævende fra at være asfalterede til at bestå af tromlet knust asfalt.
7. Der kan ikke uden forhandling med vejmyndigheden vedtages kommuneplaner og lokalplaner, der forudsætter ændringer i det overordnede vejnet. For Ærø Kommunes vedkommende er det udelukkende kommunen, der er vejmyndighed, idet der ikke i kommunen findes statsveje.
8. Kommunalbestyrelsens prioritering af, i hvilken rækkefølge nye veje og forlægninger, stier og by gennemfarter og trafikulykkesbekæmpende anlæg skal gennemføres på vejnettet, foretages ved hjælp af den af Ærø Kommunes vedtagne vejprioriteringsmodel.
9. Ved anlæg af nye veje skal vejmyndigheden tage vidtgående hensyn til en fortsat landbrugsmæssig, rekreativ eller bymæssig anvendelse af de berørte arealer. Endvidere skal der tages tilsvarende hensyn over for arealer med særlige beskyttelsesinteresser i øvrigt. Der skal redegøres for den foretagne rekreative eller bymæssige anvendelse af de berørte arealer. Endvidere skal der tages tilsvarende hensyn over for arealer med særlige beskyttelsesinteresser i øvrigt. Der skal redegøres for den foretagne interesseafvejning i kommuneplanlægningen eller i det åbne land eventuelt ved udarbejdelse af skitseprojekt. Ved anlæg af forlægninger skal det i rimeligt omfang tilstræbes, at aflagte vejstrækninger sløjfes og tilbageføres til landbrugsjord, respektive nye naturområder. Endvidere skal der tages tilsvarende hensyn over for arealer med særlige beskyttelsesinteresser i øvrigt.
10. Der må som hovedregel ikke udlægges arealer til støjfølsomme formål i områder, der belastes med støj fra eksisterende eller planlagte veje. Ved byggeri af nye veje skal det tilstræbes, at eksisterende eller planlagt støjfølsom arealanvendelse ikke belastes med et uacceptabelt støjniveau (dvs. at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ikke kan overholdes).
11. Klasse D veje ændres, når de bliver vedligeholdelseskrævende, fra at være asfalterede til at bestå af tromlet knust asfalt.

Stier

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011:](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Stier

Ærø Kommune ønsker at have et veludbygget stisystem til glæde for både fastboende og turister.

Kommunen har i dag 32 km af Øhavsstien gående mellem Marstal og Søby. Der er etableret cykelsti langs Drejet og en kombineret vandre, cykel og ridesti er under projektering mellem Gråsten Nor og Ærøskøbing. De eksisterende ridestier søges forbundet til et sammenhængende ridestinet dækkende hele Ærø.

Eksisterende og planlagte stier fremgår af ovenstående kort. Øhavsstien er rød og cykelruten er blå.

Retningslinjer

1. Vandrestinet på Ærø skal vedligeholdes og udbygges, så Ærø fortsat er en yndet destination for vandreturister.
2. Cykelstinet skal udbygges, så der ikke længere er angivet farlige zoner på de officielle cykelturismekort.
3. Ridestinet skal gennem frivillige aftaler med lodsejere søges udbygget sådan, at der kan rides rundt om Vitsø Nor, Stokkeby Nor og Gråsten Nor, samt mellem norene.

Trafiksikkerhed

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Trafiksikkerhed

Mål

Det er Ærø Kommunes intention i løbet af planperioden at opstille en prioriteret indsatsplan med fokus på sikring af de bløde trafikanter ved anlæg af cykelstier. Forinden der udpeges konkrete steder, skal der foretages en nøje analyse af både de trafiksikkerhedsmæssige som de økonomiske forhold.

Retningslinier

Forbedring af trafiksikkerheden

Forbedring af trafiksikkerheden sker gennem en indsats på følgende seks områder: Sprit, fart, selebrug, unge trafikanter, cyklister og sikre skoleveje. Ærø kommune følger til en hvis grad, de kampagner, som Vejcenter Syddanmark tilrettelægger.

Derudover er der ikke planlagt forebyggende indsatser i form af vejoplægninger. Trafiksikkerhed skal i højere grad end hidtil inddrages i den fysiske planlægning.

Redegørelse

Eksisterende og planlagte forhold

1 person blev dræbt og 2 personer kom lettere til skade i trafikken i Ærø Kommune i 2008. På grundlag af ulykkestallene, er der ikke i planperioden planlagt vejoplægninger til forbedring af trafiksikkerheden.

Indsatsen forventes at bestå i deltagelse i kampagner, der udbydes fra Vejcenter Syddanmark.

En trafiksikkerhedsplan for Ærø kommune forventes udarbejdet i planperioden. Planen skal indeholde mål og strategier for indsatsområderne sprit, fart, selebrug, unge trafikanter, cyklister og sikre skoleveje.

Hidtidig kommuneplanlægning

Der er i den hidtidige kommuneplanlægning ikke indgået retningslinjer for trafiksikkerhed i Marstal og Ærøskøbing kommune. Retningslinjerne i Kommuneplan 2009 er nye i forhold til den hidtidige planlægning.

Tekniske anlæg og forsyning

Betegnelsen tekniske anlæg omfatter kommunikationsanlæg, forsyningsanlæg, miljøanlæg og andre tekniske driftsanlæg.

Kommuneplanen skal udpege arealer til forskellige tekniske anlæg og fastsætte retningslinjer herfor.

I menuen til venstre kan du vælge hvilke tekniske anlæg, som du vil læse mere om.

Affaldsbehandling

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Affaldsbehandlingsanlæg

I overensstemmelse med regeringens Affaldsstrategi 2009 – 12 skal der arbejdes for

1. Forebyggelse af affaldsdannelsen
2. Reduktion af tabet af ressourcer
3. Reduktion af emissionerne af klimaskadelige gasser fra affaldshåndteringen 4) Reduktion af den samlede miljøbelastning fra affald
4. Mest miljø for pengene
5. Øget kvalitet i affaldsbehandlingen
6. En effektiv affaldssektor.

Målet er 65% genanvendelse i 2012 og højst 6% deponering.

I forbindelse med nedlukning af deponiet samt reglerne om håndtering af ren og lettere forurenede jord, er der behov for at få udlagt arealer til jordhåndtering.

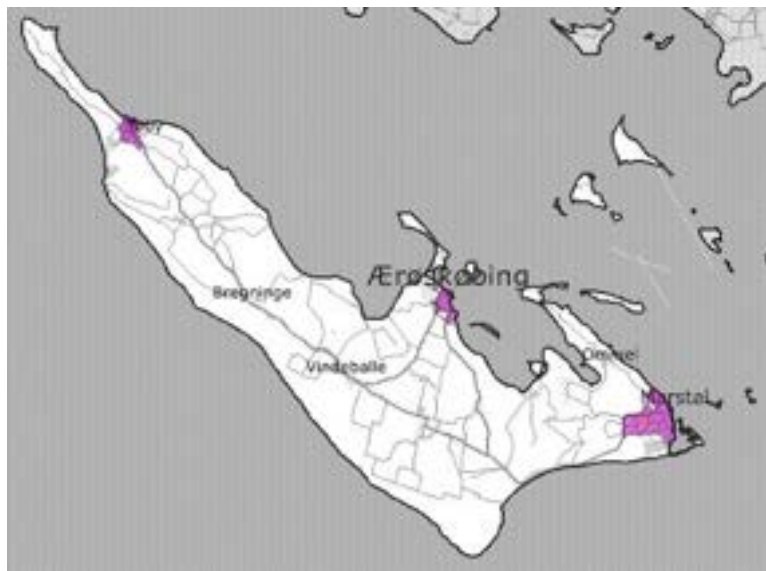
Da modtageforhold og infrastruktur er optimal i forbindelse med anlæggene i Husmarken skal der søges udlagt arealer hertil på og omkring det eksisterende deponi. Det er afgørende, at der ikke bliver tale om deponering af jorden, men at jorden tænkes ind i et genanvendelsesprojekt, som kan medvirke til, at omgivelserne får rekreativt præg. En særlig problematik i den forbindelse vil være, at arealerne i Husmarken er beliggende i eller grænser op til Natura 2000 område og anden særlig beskyttet natur, så bevarelse af biodiversitet mv. skal tænkes ind i de fremtidige projekter.

Såfremt det bliver muligt at bioforgasse affald på Ærø indgår bioforgasning i den fremtidige affaldsbehandling af organisk affald og spildevandsslam. Der påtænkes ikke etableret særlige behandlingsanlæg derudover i planperioden.

Opravet havnesediment udgør en særlig problematik og der er ikke mulighed for deponering heraf på et godkendt deponeringsanlæg på Ærø. Deponering skal i givet fald ske til havs eller på et deponi i en anden kommune.

Retningslinjer

1. Der forfindes ikke private affaldsbehandlingsanlæg på Ærø i særligt stort omfang. Ved ansøgning herom, skal anlæggene søges placeret i industriområde af hensyn til de miljøgener affaldsbehandling generelt forårsager for de omkringboende.
2. Ansøgning om neddeling og oplagring af stenmateriale og andre genanvendelige byggematerialer samt overskudsjord kan dog accepteres i det åbne land såfremt anlægget er placeret i fornøden afstand fra beboelse og ikke udgør en risiko for grundvandet.
3. Kommunale affaldsbehandlingsanlæg søges placeret på eller omkring eksisterende anlæg i Husmarken.
4. Ved bortskaffelse af forurenede jord skal det tilstræbes at følge følgende prioritering:
  1. Rensning.
Forurenede jord skal renses på miljøgodkendte anlæg til fri anvendelse, såfremt dette er muligt med en rimelig teknisk/økonomisk indsats.
  2. Anvendelse.
Såfremt punkt 1 ikke kan efterleves, skal lettere forurenede jord genanvendes i bygge- /anlægsprojekter.
  3. Deponering. Såfremt punkterne 1-2 ikke kan efterleves, kan forurenede jord deponeres på et særskilt specialdepot med eller uden tilknytning til et af deponeringsanlæggene udlagt i Fyns Amts regionplan 2005-.
5. Et depot for forurenede havnesediment må normalt kun anvendes til deponering af havnesediment, og ikke modtage andre materialer. Et depot for forurenede havnesediment skal være tæt, således at der ikke kan ske udsvingning af perkolat til jorden eller til vandmiljøet. En eventuel udledning af overskudsvand fra et depot for forurenede havnesediment skal ske på en sådan måde, at udledningen af de stoffer, der er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1669 af 14. december 2006 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet begrænses mest muligt ved hjælp af bedst tilgængelig teknologi.
6. Statens Luftfartsvæsen kræver, at der ikke må etableres affaldsbehandlingsanlæg nærmere end 13 km fra offentlig godkendt flyveplads.
7. De aktuelle anlæg på Ærø udgør ikke nogen trussel i den hensende, da der ikke er åbne affaldsbede.

Forurennet jord

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Forurennet jord indeholder forurenende stoffer (olie, tungmetaller, opløsningsmidler mv.) i mængder, der kan udgøre en sundheds- eller miljørisiko. Kommuneplanen skal understøtte, at spredning af forureningen undgås, når forurennet jord eller sand flyttes.

Råstoffer er en begrænset ressource. En del af den forurenede jord kan renses og genanvendes, hvorved forbruget af grus og sand kan begrænses. Kommuneplanen sikrer største mulig genanvendelse af rensset, forurennet jord.

Lovgivning

Kommunalbestyrelsen er myndighed på affaldsområdet og det er derfor kommunerne, der vurderer, om jord er forurennet og anviser den til bortskaffelse. Den, der er ansvarlig for jordhåndteringen, skal sikre, at flytning af jorden anmeldes til kommunen. Denne opgave varetager Svendborg Kommune for Ærø Kommune.

Overordnet gælder, at "enhver, der flytter jord uden for den ejendom, hvor den er opgravet, og enhver, der anvender sådan jord, skal sikre sig, at jorden ikke giver anledning til skadelig virkning på grundvand, menneskers sundhed og miljøet i øvrigt". Det fremgår af jordforureningslovens § 50.

Jordforureningsloven stiller i §72 b krav om, at ved nybyggerier til følsom arealanvendelse skal grundejer/bruger enten sikre, at det øverste jordlag på 50 cm er rent, eller lægge fast belægning ud på jorden. Ligeledes skal det, ved pålægning/fjernelse af jord, sikres, at de øverste 50 cm er rene.

Regionerne i Danmark kortlægger forurenede grunde efter bestemmelserne i jordforureningsloven. Grunde, hvor regionen har en begrundet mistanke om, at der er forurening, kortlægges på vidensniveau 1. Hvis regionen véd, at jorden er meget forurennet, kortlægges den på vidensniveau 2. Kortlagte grunde kan ses på [Region Syddanmarks hjemmeside](#).

- Hvis man ønsker at bygge på en kortlagt grund, skal man søge om en § 8 tilladelse jf. jordforureningsloven.
- Hvis der på en ejendom er en lettere forurening, skal kommunen jf. jordforureningslovens § 72 a give en sundhedsvejledning.
- Forurennet jord betragtes som affald og er derfor omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen.

Det er Ærø Kommunes overordnede princip, at forurennet jord bør holdes væk fra:

- områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD-områder).
- indvindingsplande til vandværker.
- 300 meter beskyttelseszoner rundt om vandværksboringer.

Retningslinjer

Bortskaffelse af forurennet jord

- Jordens forureningsniveau bør bestemmes inden jorden håndteres eller bortskaffes. Dette gælder også jord som mistænkes for at være forurennet.

Ved bortskaffelse af forurennet jord skal følgende prioritering tilstræbes:

56 af 262
Kommuneplan 2009-2021

1. Forurennet jord skal renses på miljøgodkendte anlæg til fri anvendelse.
Hvis dette ikke kan lade sig, skal den forurende jord, under hensyntagen til teknisk og/eller økonomisk indsats.
2. anvendes primært som driftmiddel på deponeringsanlæg eller sekundært i bygge-/anlægsprojekter.
3. deponeres på deponeringsanlæg eller i et specialdepot umiddelbart i tilknytning hertil.
4. deponeres på et særskilt specialdepot uden tilknytning til et af deponeringsanlæggene.

Genanvendelse af lettere forurennet jord

1. Den lettere forurenede jord skal erstatte primære råstoffer, som ellers skulle have været anvendt til projektet.
2. Genanvendelse af lettere forurennet jord bør primært ske i større, kontrollerede bygge- og anlægsprojekter frem for at blive spredt i mange, mindre projekter.
3. Genanvendelse af jorden skal ske gennem store, reelle projekter, der ikke har karakter af "skjult deponering".
4. Forurennet jord, som hverken kan sorteres yderligere, renses eller genanvendes på kort eller lang sigt, deponeres på et deponeringsanlæg eller i et specialdepot.

Nye børneinstitutioner og offentlige tilgængelige legepladser

1. Det skal dokumenteres, at grunden er ren, inden der gives en byggetilladelse. Undersøgelsesomfanget tilpasses den enkelte grund.
2. Er jorden lettere forurennet, kan der, efter en særlig vurdering, stilles krav om miljømæssige foranstaltninger, som fx fast belægning eller udlægning af min. 50 cm ren jord.

Spildevandsrensning

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Spildevand

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at planlægge for rensning og bortskaffelse af spildevand fra husholdninger, virksomheder, industri mv. i kommunen. Planlægningen skal sikre en miljøvenlig, effektiv og økonomisk rensning af spildevand, så kommunen kan opfylde de økologiske og miljømæssige målsætninger for vandområderne. Målsætningen for de enkelte vandområder og krav til rensning er fastsat af staten. Således gælder mål og retningslinjer fra Regionplan 2005- indtil de afløses af statslige vandplaner med udgangen af 2009.

Der er udarbejdet en spildevandsplan 2006-2014 for Ærø Kommune, samt en handlingsplan for kloakfornyelse.

Den operationelle drift af spildevandsområdet er pr. 1. januar 2009 overgået til Ærø Vand A/S, hvorimod planopgaven fortsat ligger i kommunens tekniske afdeling.

Retningslinjer

1. Retningslinjerne for vandløb, søer og kystvande i kapitel 7.3 i Fyns Amts Regionplan 2005- er gældende indtil de ophæves eller bortfalder, når de statslige Vandplaner træder i kraft med udgangen af 2009. Retningslinjerne i Regionplan 2005- med tilhørende kort kan ses på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside: http://www.blst.dk/Landsplan/RP05_amter/fyn/ .

Grundvand og vandforsyning

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Grundvand og vandforsyning

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for planlægning af vandforsyningen til kommunens borgere og industri. Samtidig skal kommunen virke for beskyttelse af grundvandet igennem indsatsplaner og kommende handleplaner i forlængelse af de statslige vandplaner.

Forsyningen af drikkevand fra vandværker og private anlæg er i dag baseret på grundvand. det er derfor meget vigtigt at beskytte vores grundvand mod overforbrug og forurening, så vi også i fremtiden kan have en tilstrækkelig forsyning med drikkevand af god kvalitet.

Beskyttelse af grundvandet er også vigtig af hensyn til naturen. Mange vandløb, søer og vådområder er afhængige af, at der strømmer grundvand igennem som en del af det naturlige vandkredsløb.

På Ærø har vi geologiske forhold, der gør at vores grundvandsressource er meget lille, meget spredt og meget følsom for forurening fra nedsivende overfladevand. Derfor har kommunen taget initiativ til at der udarbejdes en nødforsyningsplan for de Ærøske vandforsyningsvirksomheder, sådan at de enkelte vandforsyninger kan hjælpe hinanden i nødsituationer. Planen forventes færdig i starten af 2010.

Retningslinjer

1. Retningslinjer for grundvand i kapitel 7.2 i Regionplan 2005- er gældende indtil de ophæves eller bortfalder, når de statslige Vandplaner træder i kraft med udgangen af 2009. Retningslinjerne i Regionplan 2005- med tilhørende kort kan ses på By og Landskabsstyrelsens hjemmeside: http://www.blst.dk/Landsplan/RP05_amter/fyn/ . To af retningslinjerne skal medtages i kommuneplanen:
2. Virksomheder, der oplagrer, anvender eller fremstiller olie og kemikalieprodukter bør placeres udenfor indvindingsoplande til vandværker. Ved placering i vandværkernes indvindingsoplande skal en vurdering af forureningsrisikoen godtgøres, at placeringen er forsvarlig. Der skal etableres særlige beskyttelsesforanstaltninger og overvågningssystemer, hvor der er særlig risiko for grundvandsforurening. Kommunalbestyrelsen skal anvise løsningsmulighed for omlægning af indvinding til almen vandforsyning, der må ophøre som følge af stor risiko for forurening.
3. Nye byområder, tekniske anlæg, hovedtrafikårer mv. skal placeres, så det sikres, at vandindvindingsanlæg ikke udsættes for forureningsrisiko. Således skal de til enhver tid gældende vejledende afstandskrav herfor normalt sikres opfyldt. Nye byområder bør placeres udenfor 300 m beskyttelsesområderne for vandværksboringer. Desuden skal der tages hensyn til vandværkernes indvindingsopland. Det kan derfor være nødvendigt at lave en nøjere kortlægning af grundvandsforholdene, inden der planlægges nye byområder.

Vindmøller

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Vindmøller

Der er på Ærø et stort politisk ønske om at få etableret yderligere 3 stk. 2 MW vindmøller for at gøre øen selvforsynende med strøm. Statens Vindmøllesekretariat har på denne baggrund gennemført en undersøgelse af mulige placeringer på Ærø. Det drejer sig om et areal ved Olde og et areal ved Vejsnæs.

Retningslinjer

1. Der reserveres arealer ved henholdsvis Olde og Vejsnæs til opsætning af 3 vindmøller enten det ene eller det andet sted.
2. Der kan kun opstilles vindmøller inden for vindmølleområderne på kortet. Vindmølleområder udlægges via et tillæg til kommuneplanen for konkrete projekter.
3. Kommuneplantillæg med VVM redegørelse samt lokalplan for et vindmølleområde skal angive antallet af møller samt deres placering og udseende. Det skal sikres, at vindmølleområdet udnyttes bedst muligt under hensyntagen til naboer og landskabelige interesser. Vindmøller skal placeres og udformes under videst mulig hensyntagen til det åbne lands interesser, herunder især hensynet til landskabsbilledet og således at nabogener begrænses.
4. De eksisterende vindmøller ved Rise Mark må om nødvendigt udskiftes med nye møller af tilsvarende størrelse.
5. Øvrige elproducerende møller på Ærø nedtages, når der lovgivningsmæssigt er mulighed for det.
6. Der må ikke opsættes yderligere møller på Ærø ud over hvad der er nævnt i retningslinierne 1 og 2 ovenfor.
7. Der gives normalt ikke tilladelse til opstilling af husstandsvindmøller i bestemte typer af beskyttelsesområder (områder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3).
8. Retningslinier for opstilling af vindmøller ved Vejsnæs

Kommunalbestyrelsen her den 30-6-2010 vedtaget kommuneplantillæg 5-1 til kommuneplan for Ærøskøbing kommune, nedenstående retningslinierne i dette kommuneplantillæg videreføres i kommuneplanen.

1. Indenfor det på kortbilag 1 viste rammeområde nr. T 2 kan der opstilles 3 vindmøller med en maksimal navhøjde på 60 m, maksimal rotordiameter på 80 m og maksimal totalhøjde på 100 m.
2. Vindmøllerne skal være af samme type og størrelse, og skal opstilles på en ret linie med indbyrdes lige stor afstand og dreje med uret rundt.
3. Møllerne skal have en brækket hvid farve.
4. Som forudsætning for opstilling af møllerne, skal der foretages en sanering af en række eksisterende møller.
5. Hvis møllerne ikke har været i drift i mere end 1 år, skal de fjernes.

Telemaster

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Telemaster

Effektive telekommunikationssystemer har stor samfundsmæssig betydning og finder anvendelse indenfor mange samfundssektorer, som fx i forbindelse med trafik- og transportstyring, sikkerhed, TV og ikke mindst mobiltelefoni.

Udviklingen på telekommunikationsområdet har imidlertid betydelige konsekvenser for vore landskaber. Dette skyldes, at telekommunikation med den nuværende teknologi er uløseligt forbundet med telemaster. Mange antenneanlæg installeres på eksisterende høje bygninger og anlæg, med sine steder er det nødvendigt at opføre telemaster. Masterne er typiske mellem 25 og 50 meter, og er således ikke så store som vindmøller, men på grund af deres store antal giver de alligevel anledning til en betydelig påvirkning af landskabet.

Nedenstående retningslinjer for opsætning af telemaster er overført uændret fra Regionplan 2005- for Fyns Amt.

Retningslinjer

1. Udbygningen af telekommunikationsområdet skal alt overvejende ske i form af anlæg uden landskabelige konsekvenser.
Herved forstås installationer, der anbringes på siden eller ovenpå eksisterende bygninger og anlæg (eksempelvis kirker, skorstene, siloer, vindmøller, højspændingsmaster, eksisterende antennemaster o.l.), uden at de bidrager yderligere til volumen eller højde på den bygning eller det anlæg, de placeres på. (Teleselskaberne skal ifølge lovgivning stille deres master til rådighed for hinanden). Disse typer af installationer kan etableres overalt i kommunen.
2. Såfremt det kan sandsynliggøres med baggrund i rimelige teknologiske eller økonomiske argumenter, at retningslinje 1 ovenfor ikke kan overholdes, kan udbygningen ske i form af anlæg med begrænsede landskabelige konsekvenser.
Herved forstås enten etablering af mindre maste-/antenneanlæg på eksisterende bygninger og anlæg (herunder også forhøjelse af eksisterende master/antennes), når bygningsværkets samlede højde herved kun forøges med max. 1/3, eller opstilling af nye master/antennes på max. 30 m på jomfruelig jord.
3. Disse typer af anlæg skal primært etableres i eller i umiddelbar tilknytning til byerne i det regionale bymønster eller i umiddelbar tilknytning til landsbyer eller tilsvarende bymæssig bebyggelse. Hvis dette ud fra en rimelig hensyntagen til dækningsforhold ikke er tilstrækkeligt, kan etablering ske i det åbne land, normalt i tilknytning til anden bebyggelse og anlæg.
4. Anlæggene kan dog ikke placeres inden for følgende områdetyper i kommuneplanen:
  - Særlige landskabelige/geologiske beskyttelsesområder
  - Større uforstyrrede områder
  - Særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder
  - Kirkebeskyttelseszoner
5. Såfremt det kan sandsynliggøres med baggrund i rimelige teknologiske eller økonomiske argumenter, at retningslinjerne 6.4.1 og 6.4.2 ikke kan overholdes, kan der som sidste mulighed ske udbygning med nye maste-/antenneanlæg på over 30 m's højde eller udbygning af eksisterende anlæg med maste-/antenneanlæg, der forøger højden af det eksisterende anlæg med mere end 1/31).
6. Disse typer af anlæg skal primært etableres i eller i umiddelbar tilknytning til byerne i det regionale bymønster. Hvis dette ud fra en rimelig hensyntagen til dækningsforhold ikke er tilstrækkeligt, kan etablering ske i umiddelbar tilknytning til landsbyer eller tilsvarende bymæssig bebyggelse.
7. Anlæggene kan dog ikke placeres inden for følgende områdetyper i kommuneplanen:
  - Særlige landskabelige/geologiske beskyttelsesområder
  - Større uforstyrrede områder
  - Større sammenhængende landskabsområder
  - Særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder
  - Særligt bevaringsværdige landsbyejerlav
  - Kirkebeskyttelseszoner
8. Anlæg af denne type må ikke overstige en samlet højde på 60 m.

Højspændingsanlæg

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Højspændingsanlæg

Ærø kommune har ingen transmissionsnet, men udelukkende distributionsnet.

Redegørelse

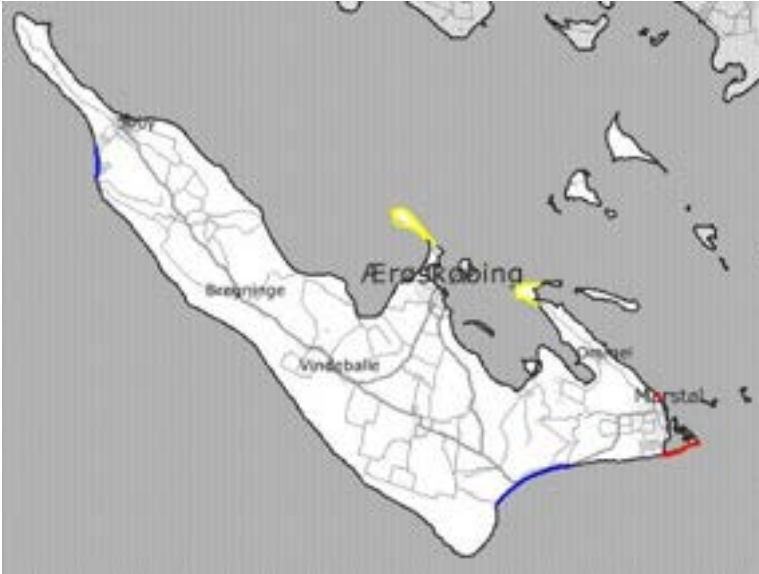
Der er i dag 29 km 60 kV luftledning og 2 km 60 kV jordkabel, 13 km 10 kV luftledning, 159 km 10 kV jordkabel. Kabellægning af luftledningerne sker løbende.

De resterende 60 kV højspændingsledninger forventes omlagt til jordkabler på sigt. Nye 10 kV-anlæg vil blive etableret som jordkabler. Kommuneplanen skal medtage de arealreservationer, der var udlagt til højspændingsanlæg i Regionplan 2005. Der var ikke udlagt reservationer, og der er ingen aktuelle planer om nye højspændingsanlæg i Ærø Kommune.

Retningslinier

Ved udbygning af højspændingsnettet skal påvirkninger af landskabs-, sundheds- og naturværdier begrænses mest muligt.

Kystbeskyttelse

Status: Vejledende retningslinje

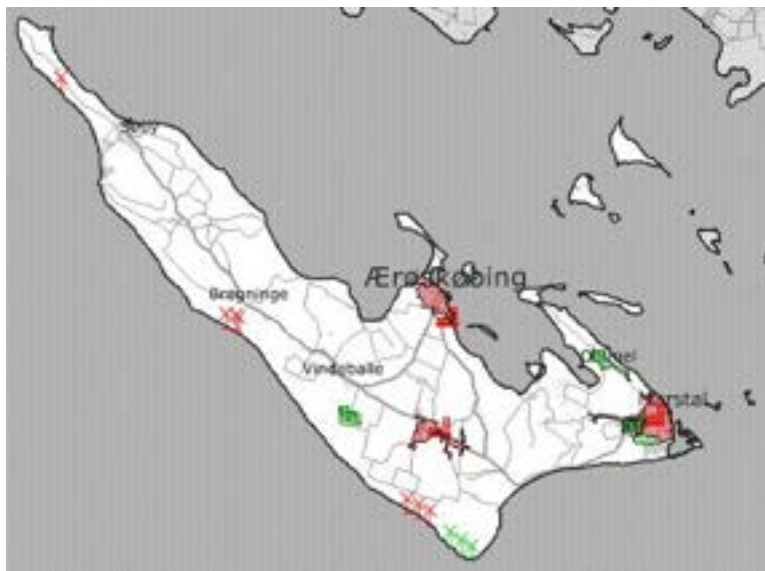
Politisk status: Politisk forslag [Beslutningsreferat 15-12-2010](#)

Kystbeskyttelse

Ærø Kommune har i samarbejde med Kystdirektoratet lavet en vurdering af de ærøske kysters sårbarhed overfor nedbrydning. Da kommunen ikke har penge til at beskytte alle udsatte kyststrækninger, er der foretaget en prioritering af indsatsen, sådan at de steder, hvor man beskytter de største værdier, er prioriteret højest. Prioriteringen fremgår af ovenstående kort.

Retningslinjer

1. Kystbeskyttelse på Ærø prioriteres efter vedlagte rapport fra Kystdirektoratet.
2. Yderligere kystsikringstiltag planlægges under hensyntagen til beskyttelse af økonomiske-, natur- og geologiske interesser.

Vedvarende energi

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Vedvarende energi

Ærø Kommune ønsker at understøtte en udvikling frem mod 100 % selvforsyning med vedvarende energi på Ærø. Ønsket er begrundet i de klimamæssige udfordringer, som verden står overfor. Kommunen ønsker at bidrage lokalt til løsningen af det globale problem.

Kommunerne på Ærø har i en lang årrække haft fokus på vedvarende energiløsninger, og alene i perioden fra 1990 til 2006 er CO₂-udslippet fra Ærø reduceret med 27 %. Dette skal ses i sammenhæng med den danske stats forpligtelser i forhold til Kyotoaftalen, hvor Danmark forpligter sig til en reduktion på 21 % af 1990 niveauet frem til 2012.

I kommuneplanen skaber Ærø Kommune de planmæssige rammer og et kommunalt incitament til at reducere CO₂-udslippet yderligere. Det vurderes realistisk på baggrund af kendte teknologier og indenfor rammerne af den nuværende lovgivning at reducere CO₂-udslippet yderligere til 38 % af niveauet i 1990. Dette mål forventes nået inden 2013.

Opgjort i absolutte tal betyder det, at CO₂-udledningen pr. indbygger falder fra ca. 7,4 ton i 1990 til 5,3 ton i 2006 og med et forventet yderligere fald til 2,7 ton i 2013, når man ser bort fra indbyggernes aktiviteter, når de er udenfor øen. Til gengæld er besøgende på Ærø medregnet. Til sammenligning er den gennemsnitlige udledning i dag ca. 4 ton pr indbygger i hele verden. Det vurderes, at man skal ned på under 2 ton pr. indbygger for at holde temperaturstigningen under 2 grader.

I nedenstående link til forslag til tematillæg om vedvarende energi redegøres for den beregningsmæssige baggrund for ovenstående vurderinger.

Ærø Kommune ønsker at være selvforsynende med energi på et miljømæssigt og økonomisk bæredygtigt grundlag inden udgangen af 2013. Dette mål skal forstås sådan, at alle energikrævende aktiviteter på øen bør kunne forsynes med energi baseret på vedvarende energiproduktion på øen. Forbrug af importeret energi og ikke vedvarende energi skal modsvarer af en tilsvarende eksport af vedvarende energi.

Målet skal nås ved en kombineret udbygning af produktionen af vedvarende energi, omlægning af energiforbrugende aktiviteter til at kunne anvende vedvarende energi samt besparelser i energiforbruget.

Kommunen skal være et foregangseksempel for energieffektive løsninger og integrering af vedvarende energiforsyning.

Dette operationaliseres ved krav om:

- Elbesparelse i alle kommunale institutioner og bygninger på 2 % årligt fra 2010 til 2013.

- Kommunalt finansieret nybyggeri designes til et varmeforbrug på 50 kWh/m², svarende til klasse 2 i bygningsreglementet.
- Eksisterende kommunale bygninger skal efterisoleres til et varmeforbrug på 85 kWh/m² inden udgangen af 2013.
- Energistyring af alle offentlige bygninger og institutioner, sådan at der i løbet af 2010 igangsættes aflæsning af målere og synliggørelse af forbrug.
- Alle anlægsinvesteringer skal fra 2010 belyses med energibudgetter for de afledte driftsomkostninger.
- Alle indkøbte hårde hvidevarer skal fra 2010 være mindst A-mærkede.
- Alle indkøb af biler og entreprenørmaskiner skal være el-biler eller dieseldrevne køretøjer, der kan køre på rapsolie eller andet miljøvenligt brændstof.
- Energisparetiltag med en tilbagebetalingstid på mindre end 4 år iværksættes umiddelbart.
- Der accepteres en merudgift på op til 10 % ud over driftsbesparelsen ved indkøb af miljørigtige apparater og køretøjer.
- Ærø Kommune accepterer en merudgift på op til 10 % ud over driftsbesparelsen ved opførelse af mere energirigtigt byggeri.

Afvigelse fra disse krav kan kun ske efter kommunalbestyrelsens godkendelse. Målopfyldelsen skal løbende monitoreres i form af CO₂ balance for Ærø, der offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Ærø Kommune er den 20. oktober 2009 tilsluttet Danmarks Naturfredningsforenings Klimakommune koncept, hvorved kommunen forpligter sig til en 2% reduktion af CO₂ udledningen årligt frem til 2025.

Retningslinjer

1. På Ærø skal der om muligt produceres vedvarende energi nok til at dække øens energibehov. Der skal lokalplanlægges for de konkrete placeringer inden projekterne kan gennemføres, ligesom anden relevant lovgivning skal overholdes.
2. Der skal være mulighed for at etablere vindmøller med en samlet effekt på op til 13 MW, hvilket vurderes at kunne dække øens elektricitetsbehov, også i årene fremover. Der må således ikke etableres ny vindmøllekapacitet ud over de tre 2 MW møller, der er under projektering.
3. De eksisterende forsyningsselskaber og de kommende forsyningsselskaber kan opstille solfangere svarende til varmegrundlaget. På ejendomme udenfor de fjernvarmeforsynede områder må der etableres solfangere svarende til ejendommens varmebehov.
4. Der må etableres op til 6 kW solceller pr. ejendom.
5. Der er planlagt med et fælles biogasanlæg midt på Ærø ved Husmarken. Der gives ikke tilladelse til etablering af yderligere biogasanlæg på Ærø. Der er ikke et konkret projekt på nuværende tidspunkt. Der ønskes en arealreservation til fremtidige projekter. Yderligere planlægning sker i forbindelse med evt. konkret projekt.
6. Gårdbiogasanlæg kan etableres i forbindelse med et husdyrbrug, hvis der kan opnås miljøgodkendelse hertil. Gårdbiogasanlæg kan forudsætte kommune- eller lokalplanlægning, hvis det fx. skønnes, at berørte borgere skal have mulighed for at forholde sig til placeringen og øvrige konsekvenser af anlægget i den offentlige debat.
7. Der må etableres tryksatte rørledninger til transport af gylle fra landbrugsbedrifter til biogasanlægget i Husmarken.
8. Bortset fra 60 kV ledningen, der binder Ærø sammen på langs, så skal alle nye forsyningsledninger til el fremføres under jorden. Eksisterende luftledninger under 60 kV skal lægges i jorden, hvilket Ærø Elforsyning er i gang med.
9. Der må etableres gastrykledning fra biogasanlægget i Husmarken til kollektive varmforsyningsvirksomheder på Ærø.
10. Der må etableres nye fjernvarmeområder og fællesanlæg, hvor varmetætheden tillader det, under forudsætning af, at de er baseret på vedvarende energi.

Bebyggelser og anlæg

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Bebyggelser og anlæg

Med henblik på varetagelse af de kulturhistoriske beskyttelsesinteresser er der i Regionplanen udpeget 23 særligt bevaringsværdige landsbyer samt 11 særligt bevaringsværdige landsbyejrlav. Ingen af disse er beliggende på Ærø. Der er heller ingen bevaringsværdige hovedgårde på Ærø.

Retningslinjer

Der er ingen relevante retningslinjer at overføre fra Fyns Amts Regionplan 2005-.

Erhvervslokalisering

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Erhvervslokalisering

For at sikre en positiv udvikling for Ærø, er det centralt, at erhvervslivets udvikling sikres gode rammer. Lokaliseringen af erhvervsvirksomheder er et vigtigt led i disse rammer.

Imidlertid kan erhvervslokaliseringen ikke ses isoleret. Især lokalisering af forurenende erhvervsvirksomheder kan give negative konsekvenser for omgivelserne - konsekvenser som miljømæssige gener for virksomhedernes naboer og forurening af naturen og miljøet som helhed. Sådanne miljøkonflikter kan på sigt også virke hæmmende for erhvervsudviklingen. Lokaliseringen af erhverv bør derfor ske efter en samlet afvejning af alle relevante interesser, således at miljøkonflikter mellem forurenede virksomheder og deres omgivelser, i form af uacceptable miljøbelastninger, undgås.

Visse virksomhedstyper er kendetegnet ved, at de sjældent kan placeres i almindelige by eller erhvervsområder. Disse virksomheder, med særlige beliggenhedskrav, samt større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt, kræver særlig opmærksomhed i forbindelse med lokalisering.

Erhvervsudviklingen er mange steder præget af en omstilling fra den traditionelle, miljøbelastende industri til nye vidensbaserede virksomheder. De nye virksomhedstyper er ofte mindre miljøbelastende, og kan placeres uden de betænkeligheder, som gælder ved placering af de traditionelle virksomheder. Der vil således tit være mulighed for samlokalisering af de nye virksomhedstyper med boliger, kontorer samt rekreative- og kulturelle aktiviteter m.v. Dette passer fint med, at de nye virksomhedstyper ofte har ønsker om at ligge sammen med andre funktioner på attraktive områder midt i byerne.

Retningslinjer

1. Ved udlæg af arealer til erhvervsformål skal der sikres en passende afstand til eksisterende og planlagt støjfølsom arealanvendelse, så virksomheder i erhvervsområdet kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ved disse arealer. Desuden skal det ved udlæg af nye støjfølsomme arealanvendelser sikres, at der fastlægges nødvendig afstand til eksisterende og planlagte erhvervsarealer, så Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Såfremt der i forbindelse med arealudlæg forventes problemer med luft- og lugtforurening, skal der redegøres for problemet og hvordan det forventes løst. Der skal således tilstræbes en forebyggelse af luft- og lugtforureningsproblemer.
2. Ved udlæg af arealer til erhvervsformål skal det fastlægges, hvilke virksomhedstyper, der under hensyn til omgivelsernes følsomhed, kan placeres i det nye område.
3. Der kan ske udlæg af arealer til blandede formål (bolig og erhverv). Der må i sådanne områder alene

placeres mindre værksteds-, lager-, kontor- og servicevirksomhed, som ikke belaster de omliggende boliger med nævneværdige gener.

4. Ved udlæg af arealer til egentlige erhvervs- og industriområder skal det præciseres, hvorvidt der kan indrettes boliger i tilknytning til virksomhederne i området eller ej. Såfremt der tillades boliger i tilknytning til virksomhederne, skal det tillige præciseres, at tilladelse kun kan gives - i konkrete tilfælde - hvis det kan dokumenteres, at virksomhedens forsvarlige drift kræver, at der udenfor normal arbejdstid er en person tilstede i virksomhedens umiddelbare nærhed.
5. Der må ikke placeres ny støjfølsom arealanvendelse indenfor de på kortet viste støjkonsekvensområder for virksomheder, før der er foretaget en nøjere vurdering af mulighederne for at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser samt de økonomiske konsekvenser herved.
6. Udpegning af arealer til virksomheder mv., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav, skal ske på baggrund af en konkret vurdering af omgivelsernes miljøfølsomhed.
7. Omkring eksisterende og planlagte områder for virksomheder med særlige beliggenhedskrav, for hvilke der ikke andet steds i kommuneplanen er fastlagt særskilte konsekvensområder, udlægges der konsekvensområder på i udgangspunktet 500 m. Ændring af konsekvensområderne må bero på en konkret miljømæssig vurdering. Inden for konsekvensområderne må der ikke etableres forureningsfølsom arealanvendelse, medmindre det gennem nærmere undersøgelser er dokumenteret, at dette er miljømæssigt acceptabelt, og herunder, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.
8. Risikovirksomheder må ikke etableres eller udvides væsentligt hvis afstanden til eksisterende risikofølsom arealanvendelse er mindre end 500 m, med mindre det er vurderet, at risikoforholdene kan betragtes som acceptable. Omkring risikovirksomhederne udlægges konsekvensområder på i udgangspunktet 500 m. Ændring af konsekvensområderne må bero på en konkret risikovurdering. Indenfor konsekvensområderne må der ikke etableres risikofølsom arealanvendelse, medmindre det er vurderet, at risikoforholdene kan betragtes som acceptable.
9. For virksomheder der kan være grundvandstruende gælder: Særligt grundvandstruende aktiviteter skal placeres uden for områder med særlige drikkevandsinteresser og uden for indvindingsoplande til vandværker, der ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Aktiviteterne skal også placeres kystnært på arealer, hvor grundvandet strømmer ud mod kysten. Sekundært skal aktiviteterne placeres i nærheden af vandløb for at minimere den grundvandsressource, som vil kunne blive forurenede ved uheld eller lignende. Såfremt en kystnær eller vandløbsnær placering ikke er mulig, f.eks. af hensyn til landskabs- eller naturværdier eller fiskeri, kan der vælges en lokalitet, hvor grundvandets kvalitet gør det uegnet som råvand til vandforsyning, eller hvor grundvandet er godt beskyttet af lerlag. I alle tilfælde skal der etableres et beskyttelses og overvågningssystem, hvis omfang afpasses efter lokaliteten og de truede grundvandsressourcers mængde og kvalitet.
10. For virksomheder der kan være grundvandstruende gælder: Virksomheder, der oplagrer, anvender eller fremstiller olie og kemikalieprodukter bør placeres uden for indvindingsoplande til vandværker. Ved placering i vandværkernes indvindingsoplande skal en vurdering af forureningsrisikoen godtgøre, at placeringen er forsvarlig. Der skal etableres særlige beskyttelsesforanstaltninger og overvågningssystemer, hvor der er særlig risiko for grundvandsforurening. Kommunalbestyrelsen skal anvise løsningsmulighed for omlægning af indvinding til almen vandforsyning der må ophøre som følge af stor risiko for forurening.
11. For særligt vandforbrugende erhverv gælder på grund af de begrænsede vandressourcer på Ærø, at der som hovedregel ikke kan forventes tilladelse til etablering af nye, mere vandforbrugende industrier:
Arealer, der i en kommuneplan udlægges til særligt vandforurenende erhverv, skal optages kommunens spildevandsplan.
12. Spildevandet fra virksomheder placeret på arealer til særligt vandforurenende erhverv skal i videst muligt omfang tilsluttes det kommunale centralrenseanlæg for det pågældende område. Udnyttelse af sådanne arealer til særligt vandforurenende erhverv kan først ske, når spildevandsafledningen kan foregå til et renseanlæg med tilstrækkelig kapacitet og under overholdelse af recipientkvalitetsplanen for den anvendte recipient. Etablering af særskilt spildevandsudledning fra en virksomhed til recipient bør normalt undgås, men vil efter ansøgning blive vurderet i forhold til de lokale recipientforhold og en samfundsmæssig/teknisk vurdering af fordele og ulemper ved en direkte udledning.
13. Udledningen af spildevand fra særligt forurenende erhverv skal i videst muligt omfang søges begrænset ved anvendelse af renere teknologi og vandbesparende foranstaltninger, dernæst via rensning ved kilden.

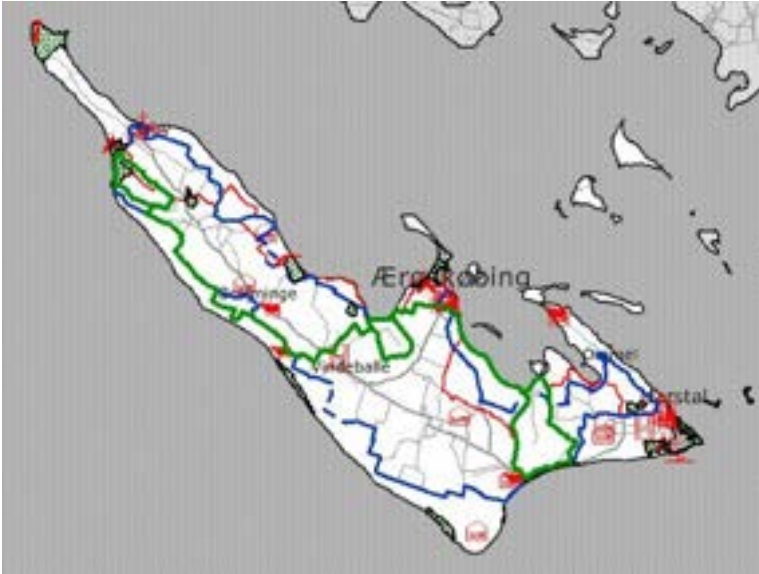
Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Turisme og friluftsliv

Planlægning for ferie og fritid omfatter arealer og anlæg med væsentlig interesse for turisme og fritidsaktiviteterne i byerne og det åbne land. Som eksempler på ferie- og fritidsanlæg kan nævnes feriehoteller, lystbådehavne, sommerhusområder, golfbaner, idrætshaller og boldbaner.

Planlægningen for ferie og fritid skal fastlægge, hvor og under hvilke betingelser og hensyn det åbne land kan tages i anvendelse til ferie og fritidsanlæg.

Ærø er med sin beliggenhed i Det Sydfynske Øhav en del af en større sammenhæng, hvor både turister og egne borgere ser området, som ét tilbud på tværs af kommunegrænser. For at sikre at områdets tilbud hænger sammen deltager Ærø Kommune aktivt i det tværkommunale samarbejde med Langeland, Svendborg og Faaborg-Midtfyn kommuner i det fælles udviklingselskab: Naturturisme I/S.

Friluftsliv og naturoplevelser

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Friluftsliv og naturoplevelser

Overalt bør der være mulighed for et aktivt fritidsliv - både for den aktive udøver af en friluftaktivitet og for den almindelige naturgæst, der vil nyde de friluftsmuligheder, som Ærø kan tilbyde de talrige besøgende, der kommer til øen.

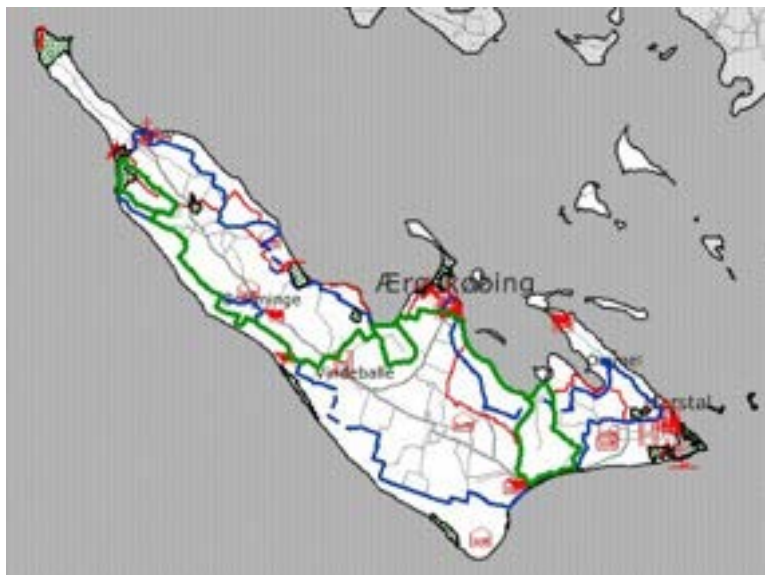
En af Ærøs store attraktioner er kysten, hvor der er rig mulighed for at udfolde sig med fiskeri og sejlads mv. Der er på Ærø etableret 3 officielle badestrande: Eriks Hale ved Marstal, Vester Strand ved Ærøskøbing og Søby Strand.

For at sikre en god balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen skal planlægning af stier og støttepunkter i form af "kaffepletter" og primitive overnatningsmuligheder guide de besøgende udenom særligt følsomme naturområder, og områder, som i yngleperioder ønskes friholdt for besøgende. Der henvises i øvrigt til temaet om [stier](#).

Retningslinjer

1. For alle anlæg til ferie- og fritidsformål gælder, at udnyttelse af nye anlæg og udvidelse af eksisterende anlæg til ferie og fritidsformål, herunder udnyttelse af den eksisterende bygningsmasse, først kan ske, når spildevandsafledningen kan foregå miljømæssigt forsvarligt og under overholdelse af recipientkvalitetsplanen for den pågældende recipient.
Spildevandsforholdene skal som hovedregel løses ved afskæring af spildevandet til et kommunalt centralrenseanlæg, ved etablering af samletank med bortkørsel til kommunalt centralrenseanlæg, eller ved biologiske minirenseanlæg i respekt af den vedtagne målsætning.
2. Der skal etableres ordnede affaldshåndteringsforhold ved alle anlæg til ferie- og fritidsformål.
3. De tre officielle badestrande på Ærø skal være Blå Flag strande.

Overnatningssteder

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Overnatningssteder

Der er et stort udvalg af overnatningssteder på Ærø. Turisten kan tilbydes alt fra overnatning i egen sovepose i et shelter til indkvartering på hotel i suite med spa. Kapaciteten er fuld udnyttet i højsæsonen, og der vil sandsynligvis kunne besættes flere overnatningssteder i sæsonen, men sæsonen er kort, så det kan være vanskeligt at skabe økonomi i flere overnatningssteder. Udbygningen af turismen bør derfor sætse på skuldarsæsonen og vintersæsonen for at udnytte den eksisterende kapacitet bedre.

For at give et indtryk af tilbuddenes bredde og geografiske spredning vises på kortet ovenfor de overnatningssteder, der var annonceret via Ærø Turist- og Erhvervsforening i sommeren 2009.

Retningslinjer

1. Ved campingpladsformål forstås almindeligt campingpladsudstyr, det vil udover overnatningsenheder sige mindre faciliteter der alene henvender sig til de, der bor på pladsen såsom butik, parkeringsarealer, opholdsrum, legepladser, swimmingpool, tennisbaner, mindre supplerende oplevelsestilbud og tilsvarende mindre anlæg og faciliteter. Med mindre andet udtrykkeligt er anført neden for forudsætter etablering af faciliteter og anlæg, der går ud over det oven for nævnte, særskilt tilvejebringelse af det fornødne planlægningsmæssige grundlag.
2. Udlæg af arealer til campingpladsformål, som fremgår af vedtagne kommuneplanrammer eller lokalplaner, kan fortsat realiseres.
3. Arealer, som i kommuneplan er udlagt til denne type af formål kan normalt ikke konverteres til anden anvendelse.
4. I den kystnære zone kan der i eller i umiddelbar tilknytning til Søby, Ærøskøbing og Marstal udlægges arealer til campingpladsformål, herunder særlige campingpladser for autocampere, i overensstemmelse med de generelle retningslinier for byvækst.
5. Op til 30% af kapaciteten på campingpladser, der er beliggende uden for de i kommuneplanen udpegede særlige landskabelige/geologiske og kulturhistoriske beskyttelsesområder, samt uden for de udpegede særlige biologiske interesseområder, kan udnyttes til hytteformål.
6. Der skal arbejdes for at skabe en bedre udnyttelse af de eksisterende overnatningssteder.

Sommerhusområder

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Perspektivområder for Sommerhusområder

Ærø Kommune har i dag kun et enkelt sommerhusområde, der ligger ved Borgnæs og har ca 40 sommerhuse. Det vurderes at der vil være et marked for flere sommerhuse på Ærø. Det har hidtil ikke været muligt for Ærø at få del i den nye sommerhuskvote, da et krav til nye sommerhuse er, at de skal placeres bag eksisterende sommerhusområder, og dette er ikke muligt i Borgnæs grundet fredsskoven, der ligger bag ved sommerhusområdet.

Der var i det første forslag til kommuneplan 2009-2011 udlagt et antal områder til sommerhuse. Efter krav fra Miljøcenter Odense udtages de foreslåede nye sommerhusområder af kommuneplanforslaget. Miljøcenter Odense kræver, at Ærø Kommune udtager afsnittet om sommerhusområder på Ærø samt rammeområder for disse.

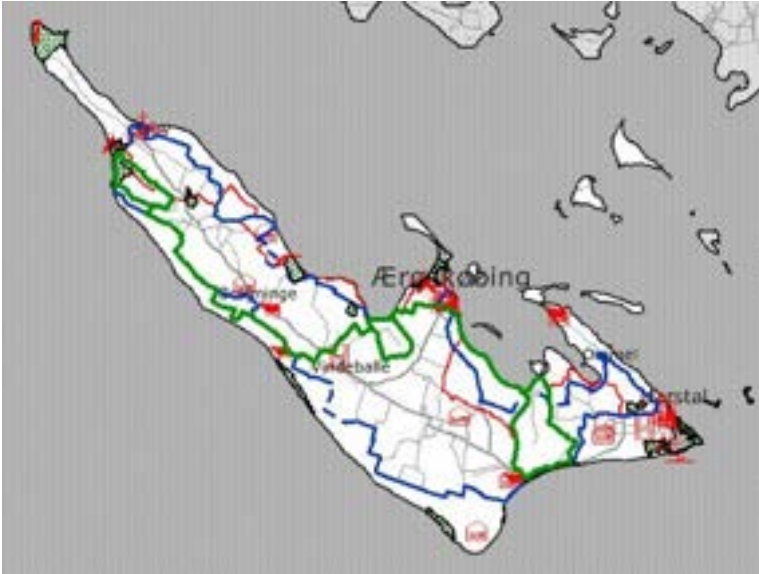
De udpegede områder er herefter i det nye forslag til kommuneplan udlagt som perspektivområder for sommerhuse. Kommunalbestyrelsen hermed ønsker at sende et klart signal til Miljøministeren om, at der er et behov for en lovændring, enten i form af en dispensationsmulighed i planloven eller en opblødning af planlovens § 5b, så det er muligt for Ærø Kommune at udnytte det økonomiske potentiale, der vurderes at være i etablering af flere sommerhuse på Ærø til gavn for øens udvikling som selvstændig kommune.

Ved en grundstørrelse på 2.000 m² vil der blive plads til ca.:

- 50 sommerhusgrunde i Søby
- 25 sommerhusgrunde i Borgnæs
- 15 sommerhusgrunde i Bregninge
- 15 sommerhusgrunde i Tranderup
- 60 sommerhusgrunde i Marstal

Retningslinjer

Der er ikke i denne kommuneplan yderligere retningslinier.

Støjende fritidsaktiviteter

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Støjende fritidsaktiviteter

De støjende fritidsaktiviteter omfatter primært aktiviteter knyttet til motor- og skydebaneanlæg, men også andre aktiviteter og anlægstyper. Der planlægges ikke for flyvepladser, hvis formål primært er fritidsflyvning.

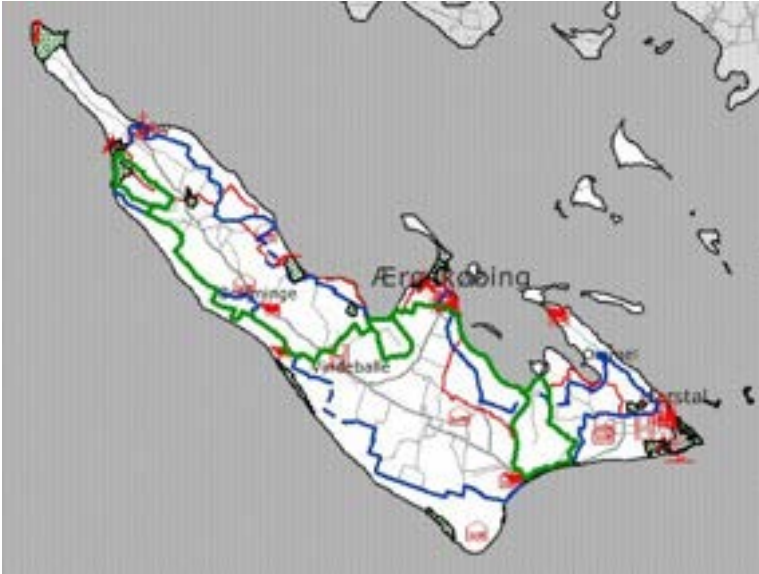
Hovedproblemstillingen omkring disse anlægstyper og aktiviteter er, at de afgiver støj og i visse tilfælde medfører andre gener for omgivelserne, herunder især for naboerne.

Miljøstyrelsen har opstillet vejledende støjkrav, der angiver hvor meget aktiviteterne må støje i forhold til omgivelserne.

Der er kun udlagt et område til støjende fritidsaktiviteter på Ærø. Det er skydebanen ved Ulveholm. Mulighederne for etablering af en motorsportsbane på Ærø ønskes belyst.

Retningslinjer

1. Der udlægges ikke vandarealer til jetski og vandscootere.
2. Der arbejdes for at finde en mulig placering af en motorsportsbane.
3. Der arbejdes for at finde en mulig placering af en motorsportsbane til el-knallerter.
4. Nær de eksisterende baner må der ikke udlægges arealer til støjfølsomme formål indenfor de på kortet viste dokumenterede støjkonsekvensområder. Inden for de tilnærmede konsekvensområder må disse arealer udlægges, såfremt Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.
5. Placering af støjende fritidsanlæg er omfattet af Retningslinjerne i lov om planlægning, byggeri og anlæg i det åbne land. Placering af støjende fritidsanlæg, der skal inddrages i byzone, er omfattet af de generelle retningslinjer.
6. Nye skyde- og motorbaner kan som hovedregel kun etableres, såfremt der herved ud fra en samlet vurdering sker en miljømæssig forbedring, f. eks. i forbindelse med sammenlægninger og eller flytninger af anlæg

Turisme

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#)

Turisme

Ærø har et stort turismepotentiale og besøges allerede i dag af over 300.000 turister årligt. Halvdelen af turisterne er danske, en tredjedel er tyske og den sidste sjettedel kommer fra resten af verden. Turisterne fordeler sig i øvrigt med 75.000 endagsturister, 50.000 i feriehus og 175.000 i lystbådehavne, campingpladser, vandrerhjem og hoteller.

Ærø havde i 2006 det næstlaveste døgnforbrug pr. turist i hele Region Syddanmark. Det gennemsnitlige døgnforbrug på Ærø er opgjort til 369 kr, mod 582 kr/døgn i gennemsnit for hele landet.

Ærø skal styrke de attraktioner, som hænger nøje sammen med øens beliggenhed, kulturhistorie og enestående natur, og Ærø skal udbygge betalingstilbud til turisterne, så det meget store turistpotentiale også kan gavne Ærøs økonomi.

Retningslinjer

1. Planlægningsmuligheder, som fremgår af vedtagne kommuneplanrammer eller lokalplaner, kan fortsat realiseres.
2. Arealer, som i kommuneplaner eller regionplanen er udlagt til denne type af formål kan normalt ikke konverteres til anden anvendelse.
3. I den kystnære zone kan der i eller i umiddelbar tilknytning til Søby, Ærøskøbing og Marstal udlægges arealer til ferieanlæg med overnatningsmuligheder i overensstemmelse med de generelle retningslinier for byvækst.
4. Udvidelser af eksisterende mindre hoteller og kroer, som i dag allerede har en overnatningskapacitet, kan finde sted såfremt dette ikke strider mod nationale eller regionale interesser samt internationale naturbeskyttelsesinteresser²). Anlæggene kan i givet fald udvides til en samlet kapacitet på 50 sengepladser pr. anlæg. Udvidelserne kan realiseres på baggrund af landzonelokalplaner for så vidt angår anlæg uden for det regionale bymønster.
5. Der kan efter sommerhusloven og efter landzonebestemmelserne gives tilladelse til udlejning af op til 10 ferieboliger pr. nuværende eller tidligere landbrugsejendom i overflødiggjorte driftsbygninger, herunder også stuehuse uden krav om bopælspligt.
6. Der må på Ærø ikke etableres "Sommerlande", "Vand-/badelande", "Legelande" og forlystelsesparker, der ikke er i harmoni med natur, landskab og bymæssig bebyggelse. I den kystnære zone kan der i overensstemmelse med de generelle retningslinjer for byvækst planlægges for nye "Sommerlande", "Vand/Badelande", "Aktivitetslande", oplevelsescentre, forlystelsesparker, "Legelande" og lignende anlæg med en stor publikumssøgning i eller i umiddelbar tilknytning til de udpegede turistcentre
7. Der må ikke etableres yderligere golfbaner på Ærø.
8. Der skal arbejdes for etablering af oplevelsescentre med udgangspunkt i Ærøs historie, natur og beliggenhed.
9. Der skal arbejdes for at mindre entreprenører kan udvikle tilbud til de besøgende turister i form af

guidedede ture, oplevelser til søs og meget andet.

10. Udnyttelse af nye anlæg og udvidelser af eksisterende anlæg til ferie og fritidsformål, herunder udnyttelse af eksisterende bygningsmasse, kan først ske, når spildevandsafledningen kan foregå miljømæssigt forsvarligt. Spildevandsforholdene skal som hovedregel løses ved afskæring af spildevandet til et kommunalt centralreenseanlæg, ved etablering af samletank med bortkørsel til et kommunalt centralreenseanlæg, ved nedsivningsanlæg eller ved biologiske minireseanlæg i respekt af den vedtagne målsætning. For anlæg på de små øer skal der som minimum ske en biologisk rensning af spildevandet. Der skal endvidere på øerne etableres ordnede affaldshåndterings og vandforsyningsforhold for nye anlæg til ferie og fritidsformål.

1.

Kulturhistorie

Status: Politisk vision

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Kulturhistorie

Kulturarven på landet og i byerne omfatter fortidsminder, bygninger og kulturmiljøer, som f.eks. bevarede bymiljøer, havnemiljøer samt kirkerne og deres omgivelser. Kulturarven er med til at give både landskab og bebyggelse karakter. Den er en ressource, der medvirker positivt til fremme af bosætning, erhvervsudvikling og turisme. Kommunerne skal i deres planlægning og administration af en række love tage vare på kulturarven og beskytte den.

I kommuneplanen skal der udpeges bevaringsværdige kulturmiljøer og arkæologiske områder, kirkeomgivelser samt bevaringsværdige bygninger, med tilhørende retningslinjer.

Udpegningerne er overført uændret fra Fyns Amts Regionplan 2005-. Det samme gælder retningslinjer i det der dog er sket redaktionel ændring som følge af ændret kompetancefordeling som del af kommunalreformen.

De enkelte udpegninger og retningslinjer følger på de underliggende sider.

Bebyggelser og anlæg

Status: Bindende ramme

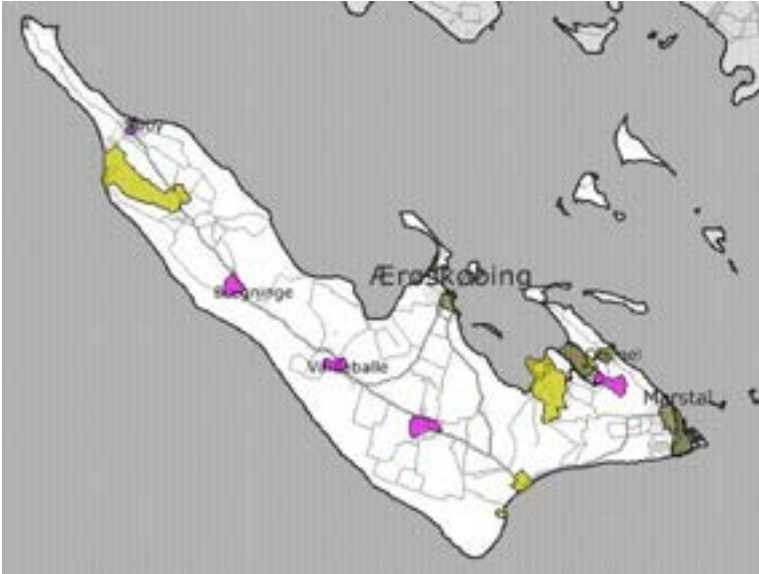
Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Bebyggelser og anlæg

Med henblik på varetagelse af de kulturhistoriske beskyttelsesinteresser er der i Regionplanen udpeget 23 særligt bevaringsværdige landsbyer samt 11 særligt bevaringsværdige landsbyejerlav. Ingen af disse er beliggende på Ærø. Der er heller ingen bevaringsværdige hovedgårde på Ærø.

Retningslinjer

Der er ingen relevante retningslinjer at overføre fra Fyns Amts Regionplan 2005-.

Bevaringsværdige bygninger

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

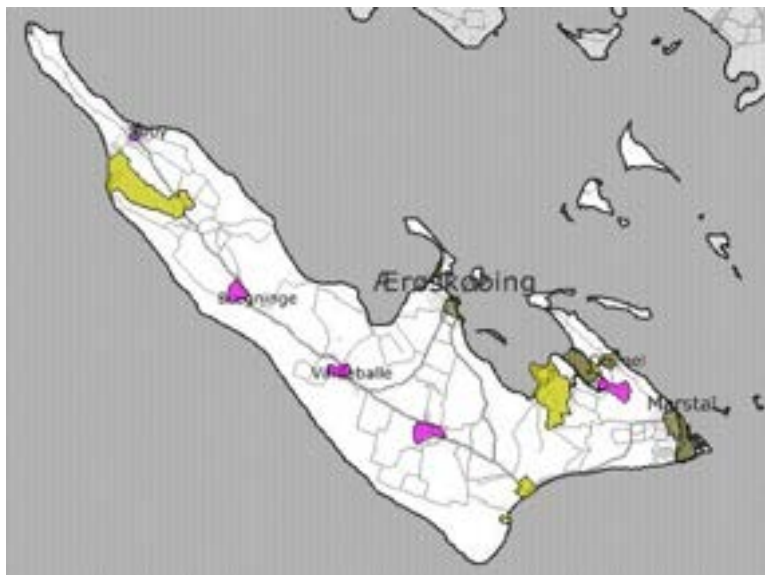
Bevaringsværdige bygninger

Den bevaringsværdige bebyggelse omfatter fredede bygninger, samt bygninger i bygningsregistranten for Ærøskøbing og SAVE registreringerne for Ærøskøbing og Marstal havne er betegnet som bevaringsværdige. Det må forventes, at udarbejdelse af en bygningsregistrant for Marstal gamle bydel, vil udpege yderligere bevaringsværdige bygninger. Endvidere betragtes Ærø's gamle møller i Søby, Vitsø og Ærøskøbing som bevaringsværdige.

Retningslinjer

1. Bevaringsværdige bygninger skal som hovedregel sikres en fortsat høj værdi, bl.a. gennem lokalplanlægning og administration af øvrig lovgivning.
2. Ombygning og tilbygning til bevaringsværdige bygninger skal udformes i respekt for bygningernes arkitektur og den helhed, som bygningerne indgår i.
3. Nybyggeri nær bevaringsværdige bygninger i by- og landzone skal tilpasses den sammenhæng, som byggeriet indgår i med respekt for den lokale byggeskik.

Fortidsmindeområde

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Fortidsmindeområder

De særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder omfatter vigtige kendte offermoser, bopladser, gravpladser, agersystemer og landsbytomter fra landsbyer som senere er nedlagt igen, inddæmninger etc., i alle tilfælde områder som rummer en stor koncentration af betydningsfulde kulturspor fra såvel forhistorisk som historisk tid.

For de udpegede særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder gælder, at områderne ikke kan inddrages til byvækstformål eller til nye større tekniske anlæg, og at de kulturhistoriske interesser i øvrigt skal tillægges afgørende vægt ved sagsbehandling mv., inden for de pågældende områder. Truslerne i øvrigt mod områderne består typisk af forstyrrelse af mulige fundlag samt i et vist omfang i udtørring. De er således også følsomme overfor dybdepløjning og tilsvarende, som kommuneplanen ikke kan regulere, men som bør undgås i områderne.

Ud over de områder, der er udpeget i Fyns Amts Regionplan 2005- er der på baggrund af aktuelle fund af romerske mønter mv. i foråret 2009 udpeget et areal ved Havsmarken. Alle udpegningerne fremgår af kortet ovenfor.

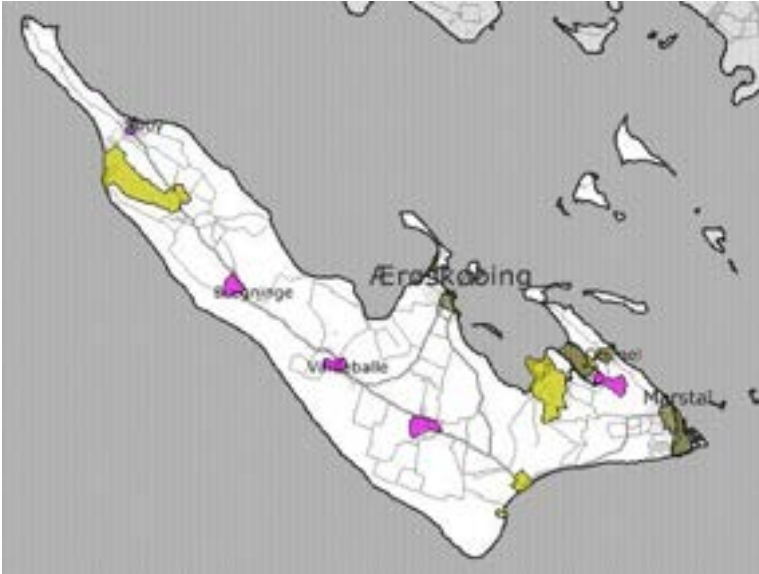
Retningslinjer

1. I de særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder jf. kortet ovenfor kan alene meddeles tilladelse til og planlægges for aktiviteter, herunder bebyggelse og anlæg såfremt:
  - Der er tale om aktiviteter af ganske ubetydeligt omfang og
  - såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes ¹⁾.

Placering af anlæg m.v., der i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

Inden for de på kortet udpegede særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder kan tilladelse til vandindvinding, der medfører sænkning af vandstanden i søer, moser og kilder med særlige kulturhistoriske/arkæologiske beskyttelsesinteresser, normalt ikke meddeles.

¹⁾ I det omfang udvidelse af eksisterende samt etablering og placering af nye driftsbygninger til jordbrugerhvervet kræver zonetilladelse eller planlægning, er dette byggeri også omfattet af retningslinjen.

Kirkelandskaber

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Kirkelandskaber (Kirkerne i det åbne land)

Landsbykirkerne udgør ofte markante elementer i landskabet og er delalderlige bygningsværker af stor arkitektonisk og kulturhistorisk værdi. For mange landsbykirker vedkommende er der bevaret værdifulde udsigtskiler til og fra kirkerne.

Alle kirker i det åbne land har i følge Lov om naturbeskyttelse § 19 en beskyttelseszone på 300 meter (kirkebyggelinje). Det indebærer, at ny bebyggelse inden for beskyttelseszonen ikke må overstige 8,5 meter. Dette gælder også bygninger, der er nødvendige for landbrugsdrift.

Denne beskyttelse omfatter alene højden af byggeri i kirkeomgivelserne, men forhindrer ikke bebyggelse i udsigtskilerne som sådan. Dette indebærer en risiko for, at udsigtskilerne efterhånden bebygges og dermed mister en stor del af deres værdi.

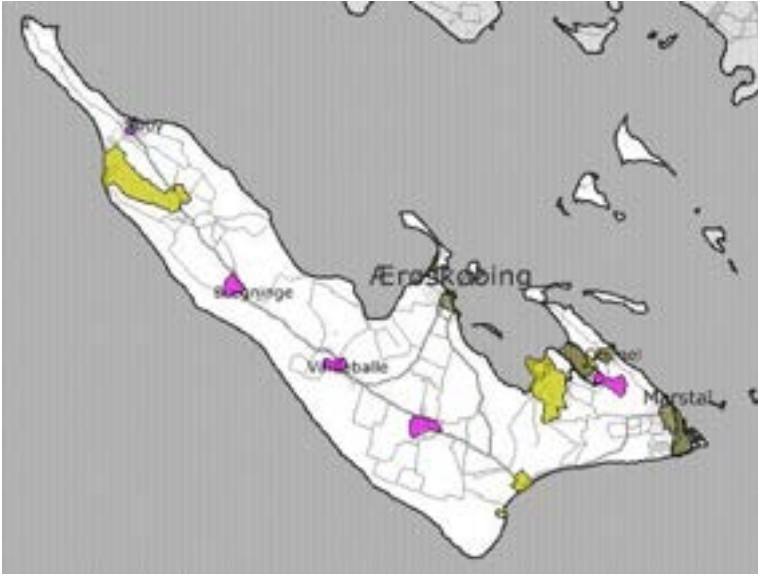
Med henblik på en mere udstrakt beskyttelse af disse udsigter til kirker skal de udpegede beskyttelseszoner, jf. hovedkort 3, friholdes for byggeri og anlæg m.v., der forhindrer det frie udsyn til og fra de pågældende kirker.

I kirkernes umiddelbare nærhed er der endvidere i flere tilfælde tinglyste fredninger - de såkaldte "Provst Exner-fredninger". Alle ansøgninger om byggetilladelser, nedrivninger m.v. inden for disse arealer skal forelægges Fredningsnævnet.

Retningslinier

1. Inden for de på kortbilaget viste kirkebeskyttelseszoner kan der kun etableres bebyggelse og anlæg m.v. såfremt dette ikke vil forhindre det frie udsyn til og fra de pågældende kirker. Retningslinjen supplerer Naturbeskyttelseslovens § 19 om beskyttelseslinjer omkring kirker.

Revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Kulturmiljøer

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Delvis revideret i
Kommuneplantillæg
Landskab, natur og jordbrug.

Kulturmiljøer

Som noget nyt i forhold til den hidtidige planlægning omfatter de særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder også kystkulturmiljøer. Der er på Ærø udpeget 6 særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer, der vurderes at være af regional, og for enkeltes vedkommende national, interesse. Det drejer sig om Skjoldnæs Fyr, Vesterstrand, Ærøskøbing, Kleven, Ommel og Marstal.

For de udpegede særlige bevaringsværdige kystkulturmiljøer gælder, at områder i landzone ikke kan inddrages til byvækstformål eller til nye større tekniske anlæg, og at de kulturhistoriske interesser i øvrigt skal tillægges afgørende vægt ved sagsbehandling mv., inden for de pågældende områder.

To af de særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer er beliggende i byzone. For disse områder gælder det, at der i tilfælde af fornyet planlægning for områderne skal tages særlige hensyn til kulturmiljøværdierne.

De særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer fremgår af kortet ovenfor.

Retningslinjer

1. I de særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer, jf. kortet ovenfor, må der for områder i landzone alene meddeles tilladelse til og planlægges for aktiviteter, herunder bebyggelse og anlæg såfremt:

- Der er tale om aktiviteter af ganske ubetydeligt omfang og
- såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes ¹⁾.

For områder, der allerede ligger i byzone, skal der ved fornyet planlægning tillægges de kulturhistoriske interesser høj prioritet.

Placering af anlæg m.v., der i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

¹⁾ I det omfang udvidelse af eksisterende samt etablering og placering af nye driftsbygninger til jordbrugserhvervene kræver zonetilladelse eller planlægning, er dette byggeri også omfattet af retningslinjen.

Hovedkort

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Hovedkort

Kommuneplanens retningslinjer refererer for de flestes vedkommende til konkrete steder eller arealer i kommunen. Disse udpegninger er i de enkelte afsnit illustreret ved små temakort og link til dynamiske kort, hvor man kan se detaljerne.

For at sikre, at det juridiske grundlag for håndhævelse af kommuneplanen er veldefineret, er alle disse udpegninger samlet på nedenstående hovedkort.

Hovedkortene udgør det juridiske grundlag for afgørelse af, om et område er udpeget eller ej.

Kortene er udarbejdet til printning i A3 format. Vær opmærksom på at kortene tager lang tid at åbne.

De fleste kort er i målforshold 1:80000, hvilket er tilsvarende kortene i den tidligere regionplan.

Kortene for rammer for lokalplanlægning er udarbejdet i større mål bestående af flere kortbilag. Hovedkort 7 består af flere sider i PDF filen.

Indledning

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Kommuneplan 2009 er den første kommuneplan for Ærø Kommune. Den er udarbejdet på grundlag af de tidligere kommuneplaner i Marstal og Ærøskøbing kommuner samt Fyns Amts regionplan.

Kommuneplanens rammer er en samling af bestemmelserne fra de tidligere kommuneplaner. Derudover er alle kommuneplantillæg indarbejdet og beslutninger fra visionsmøder forud er indarbejdet

Rammerne fastlægger de overordnede regler for byggeri og ændret anvendelse. De overordnede rammer kan detaljeres med lokalplaner og danner i det hele taget baggrund for administrationen.

Grundlag for lokalplaner

Rammerne danner grundlag, når der skal udarbejdes lokalplaner. Det betyder, at lokalplaner kan fastsætte bestemmelser, som er mere detaljerede og "strammere" end rammene. Ønsker kommunalbestyrelsen, at vedtage projekter, der ligger ud over rammene, skal rammene ændres med et kommuneplantillæg før en lokalplan kan vedtages.

Grundlag for administration

Rammerne danner sammen med resten af kommuneplanen og andre kommunale planer administrationsgrundlag for sagsbehandling.

I byzoner, hvor der ikke er lokalplaner, er rammene grundlag for behandling af bl.a. byggesager. I landzoneområder er rammene grundlag for behandling af landzonetilladelser m.v.

Hvis en ansøgning om byggetilladelse strider mod rammene, kan kommunalbestyrelsen nedlægge forbud mod byggeriet eller en ændret anvendelse.

Ændring af rammer

Der kan opstå situationer, hvor kommunalbestyrelsen ønsker at fremme et projekt, som strider mod rammene. Der kan vise sig projekter, som man ikke umiddelbart havde tænkt på.

Ved et mindre projekt, der ikke kræver lokalplan, har kommunalbestyrelsen mulighed for at fravige rammene. Men et mere omfattende projekt, der kræver lokalplan, kan kommunalbestyrelsen kun ændre rammene med et kommuneplantillæg.

Udarbejdelse af tillæg til kommuneplanen skal ske efter de samme procedurer som ved udarbejdelse af kommuneplanen. Oftest vil tillæg til kommuneplanen blive udarbejdet samtidig med lokalplanen.

Kommuneplanens rammedel formelt

Kommuneplanens rammedel skal i henhold til planlovens § 11, stk. 3, 5 og 6 fastlægge rammer for indholdet af lokalplaner.

Inden for byzoner kan kommunalbestyrelsen modsætte sig opførelse af bebyggelse eller ændret anvendelse, når bebyggelsen eller anvendelsen er i strid med bestemmelserne i kommuneplanens rammedel (Planlovens § 12, stk. 3) eller rækkefølgebestemmelser. Såfremt arealet er udlagt til offentlige formål, eller arealet er omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt, kan forbuddet kun håndhæves ved udarbejdelse af en ny lokalplan.

Efter planlovens § 14 kan kommunalbestyrelsen nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som kan hindres ved en lokalplan. Forbuddet kan gælde indtil et år. I dette tidsrum skal kommunalbestyrelsen udarbejde en lokalplan, der detaljeret fastlægger, hvad området må anvendes til.

Opbygning af rammene

Rammedelen indeholder dels fælles rammer, der gælder for hele kommunen og dels bestemmelser for de enkelte rammeområder.

Rammerne er opbygget på den måde, at de omfatter et afgrænset geografisk område og fastlægger en hovedanvendelse: boliger, erhverv m.v. Disse kan igen være opdelt efter anvendelse som eksempelvis tæt-lav eller åben-lav boliger. Bestemmelser og opdelinger tager udgangspunkt i PlanDK2 standarden, som er en model for kommunale plandata udsendt af Miljøministeriet og Servicefællesskabet for geodata.

Hvert rammeområde har et nummer, som er sammensat på følgende måde:
2 bogstaver fra områdets navn - Anvendelsesbogstavskoden - Et fortløbende nr.

Eksempel:

et boligområde i Søby har følgende nummer:
Sø.B1.

Anvendelses bogstavs koder:
C Centerområder
B Boligområder
Bl Blandet bolig- og erhvervsområder
E Erhvervsområder
O Områder til offentlige formål
R Rekreative områder
S Sommerhusområder
T Tekniske Anlæg
L Landområder

Ændringer

Der er med de nye rammebestemmelser sket en harmonisering af kommuneplanen for Marstal og Ærøskøbing kommune. Det gælder både med hensyn til indhold og opbygningen af rammerne. Desuden er der sket ændringer som følge af lovgivning m.v.

I det følgende er de væsentligste generelle ændringer angivet. Ved specifikke ændringer for enkeltområder er det anført ved det pågældende rammeområde. Ændringerne er delt i tekniske ændringer, der omfatter nummerændringer og omformuleringer samt politiske ændringer.

Generelle ændringer

De tidligere betegnelser for rammeområder er angivet under de tekniske ændringer

Der er sket justeringer og sammenlægning af rammeområder, dette er skrevet under tekniske ændringer.

Bebyggelsesprocent

Med baggrund i det nye bygningsreglement er bebyggelsesprocenten de fleste steder hævet, idet overdækkede terrasser, udestuer og den del af udhuse, carporte, garager m.fl. der samlet overstiger 35 m² nu skal medregnes. Ændringen giver således ikke mulighed for væsentlig mere bebyggelse. I B og BL områderne hvor der tidligere var en bebyggelsesprocent på 25 der den hævet til 30

Erhverv

I erhvervsområder med en maksimal højde på 8,5 m er en tidligere maksimal bebyggelse på 1/3 af grunden og 2 m³ pr. m² grund ændret til en maksimal bebyggelsesprocent på 40. Det betyder at der er mulighed for byggeri af et større volumen.

Flere bestemmelser er udtaget idet de er reguleret af anden lovgivning. Eksempelvis krav om dokumentation for overholdelse af vejledende miljøgrænser.

Der er fastlagt miljøklasser for erhvervsområder, som supplerer eller erstatter tidligere bestemmelser om erhvervstyper, hvor der ikke er nævnt andet i rammerne. Det er præciseret i hvilke områder, der må være boliger.

Boldbaner og idrætsanlæg

Idrætsanlæg er ændret til rekreative områder uden bebyggelser, medens skoler, idrætshaller, klubhuse m.v. er beliggende i offentlige områder.

Offentlige formål

Der er sket en harmonisering og konsekvensrettelse af de forskellige områder. Det vil sige, at hvis der ikke er særlige forhold, der gør sig gældende, er muligheden for bebyggelse sat ens i forhold til anvendelsen.

Centerområder / Blandet bolig og erhverv

Der er foretaget en justering af de forskellige områder således, at centerområde i Ærøskøbing i de mindre bebyggelser er ændret til blandet bolig og erhverv.

Generelle rammer

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

De generelle rammer gælder for alle kommuneplanens rammeområder. Ud over disse generelle rammer er der til hvert rammeområde også specifikke bestemmelser, som retter sig mod det enkelte område. Der kan i enkelte rammeområder være afvigelser fra de generelle rammer, da vil det være de specifikke der gælder.

C - Centerområde

Områderne skal anvendes til centerformål, dvs. butikker, liberale erhverv, servicevirksomhed, offentlige formål, boliger, parkering samt mindre, ikke generende fremstillingsvirksomhed i tilknytning til butikkerne. Der er udpeget centerområder i Ærøskøbing og Martal.

B - Boligområder

Boligområder skal anvendes til boligformål med de bebyggelsestyper, der er nævnt konkret i rammerne for hvert enkelt boligområde.

Bebyggelsesformerne omfatter:

- Åben/lav bebyggelse (fritliggende enfamiliehuse) er boliger der ligger enkeltvis på grunde. der skal være minimum 700 m² grundareal pr. bolig.

- Tæt-lav bebyggelse (dobbel-, række-, kæde-, klyngehuse m.m.) er boliger som er sammenbyggede. Der skal være minimum 400 m² grundareal pr. bolig incl. fælles opholds-, vej- parkeringsarealer

For samtlige boligområder gælder, at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende fællesanlæg, som f.eks. fælleshuse, fælles carport/garageanlæg, cykelskure og mv.

I forbindelse med lokalplanlægningen kan der yderligere planlægges for varmecentraler, institutioner, og mindre butikker til områdets daglige forsyning.

Endvidere kan det tillades, at der på den enkelte ejendom drives sådan erhvervsvirksomhed, som almindeligvis kan udføres i boligområder. Virksomheden må ikke ændre områdets karakter af boligområde og må ikke påføre omgivelserne ulemper. Virksomheden må ikke medføre behov for parkering, der ikke er plads til på den pågældende ejendom.

BL - Blandede bolig og erhvervsområder

Blandede bolig- og erhvervsområder skal anvendes til boligformål samt mindre erhvervsformål eller offentlige formål. Der kan kun etableres erhverv inden for området under forudsætning af at der fortsat opretholdes en bolig på ejendommen. Mindre erhvervsformål kan omfatte håndværks- og serviceprægede virksomheder indenfor fremstilling, byggeri og anlæg, engroshandel o.s.v. indenfor miljøklasse 1-3. I tilknytning til en produktionsvirksomhed kan etableres butik med salg af egne produkter. Butikken må kun udgøre en mindre del af virksomheden.

E - Erhvervsområder

Områderne skal anvendes til erhvervsformål. Der skal ved den detaljerede disponering af områderne samt i forbindelse med godkendelse af virksomheder efter miljøloven tages vidtgående hensyn til miljøpåvirkningen af de tilgrænsende områder. Således at virksomhederne ikke påfører tilgrænsende områder væsentlige miljøgener i form af støv, røg, lugt, støj eller rystelser.

De enkelte områder skal desuden søges opdelt således, at de indbyrdes miljøgener undgås mest muligt. Opdelingen sker ved angivelse af hvilke miljøklasser og dermed hvilke typer virksomheder der kan etableres i det pågældende område.

Virksomhedsklassificeringen er dannet på baggrund af Miljøministeriets Håndbog om Miljø og Planlægning.

Kun i erhvervsområder med erhverv op til klasse 3 må der etableres boliger i tilknytning til erhverv. I de øvrige erhvervsområder må der ikke etableres boliger eller forefindes selvstændige boliger, idet det vil give begrænsninger for virksomhedernes drift da kravene til bl.a. støj vil blive skærpet.

I erhvervsområder må der etableres offentlige funktioner såfremt de ikke adskiller sig fra de i øvrigt tilladte erhvervstyper med hensyn til miljøfølsomhed og miljøbelastning.

For samtlige erhvervsområder gælder, at uanset bestemmelserne om maksimale bygningshøjder kan der med kommunalbestyrelsens godkendelse opføres skorstene, antenner eller andre bygningsdele af tilsvarende karakter i større højde, når det vurderes nødvendigt for virksomhedens drift.

Endvidere gælder, at ubebyggede arealer ved beplantning, befæstelse eller lignende skal gives et ordentligt udseende.

I enkelte erhvervsområder kan der etableres butikker, som alene forhandler særlige pladskrævende varer.

O - Offentlige områder

Områderne skal anvendes til offentlige formål, det kan være i form af uddannelses-, sundheds-, kulturelle, administrative samt sociale formål.

For samtlige områder til offentlige formål gælder, at områdernes anvendelse ikke er snævert bundet til de nuværende funktioner. Det er i rammerne angivet, hvilke funktioner der i dag er eller påtænkes placeret i områderne, men kommunalbestyrelsen kan beslutte, at andre offentlige eller tilsvarende funktioner skal indpasses, såfremt anvendelsen er af samme karakter.

R - Rekreative områder

Områderne skal anvendes til rekreative formål i form af grønne områder, kolonihaver, ferie- og fritidsområder. Eksisterende stier og adgangsveje skal bevares.

Grønne områder

Parker, boldbaner, legepladser, nyttehaver og lignende. Der kan som hovedregel ikke opføres bebyggelse i områderne ud over skure m.v. som er tilknyttet driften i/ af områderne.

Kolonihaver

Et varigt kolonihaveområde må ikke nedlægges helt eller delvist uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen. Tilladelsen må kun meddeles, hvis væsentlige samfundsmæssige hensyn gør det nødvendigt at disponere over arealet til et formål, der ikke kan tilgodeses andet steds i kommunen, og der tilvejebringes et erstatningsareal. Ikke varige kolonihaver vil kunne nedlægges uden erstatningsareal.

Ferie- og fritidsområder

Anvendes til campingpladser, feriecentre, lystbådehavne m.v.

Områderne skal fastholdes eller forbedres som attraktive ferie- og fritidsområder.

S - Sommerhusområder

Sommerhusområder skal anvendes til sommerhusbebyggelse og anden rekreativ anvendelse.

Grunde i sommerhusområder til sommerhuse skal mindst være 1.200 m²

Naturområder skal så vidt muligt sikres ved lokalplanlægning.

Områderne skal fastholdes eller forbedres som attraktive ferie- og fritidsområder. Endagsturisme skal så vidt muligt sikres f.eks. gennem arealer til parkering og ophold samt sti- og vejforbindelser til strandarealer/naturområder og det overordnede stisystem.

T - Teknisk anlæg

Omfatter trafik anlæg, forsyningsanlæg, kommunikationsanlæg, renseanlæg, vindmøller m.v.

L - Landområder

Landområder er landzoneområder, hvor der er særlige kulturmiljøer, naturområder m.v. Disse områder og anlæg skal udformes under hensyntagen til de specifikke forhold i området og det omgivende landskab i overensstemmelse med retningslinierne for det åbne land.

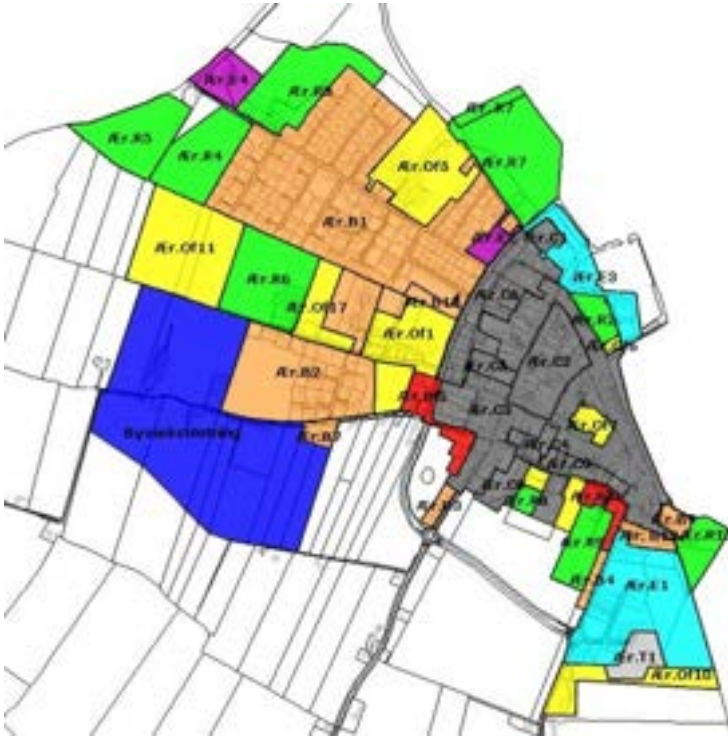
Rammer for kystbyerne

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Vi har valgt at behandle Ærøs tre større byer for sig. Dem kan du læse mere om på de følgende sider.

Rammer for Ærøskøbing

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Ærøskøbing må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Ærøskøbing

I byvækstretningen for Ærøskøbing skal man ved fremtidig planlægning være opmærksom på at området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Ær. B1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel ved Byagervej, Holmvej

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg, såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. B2

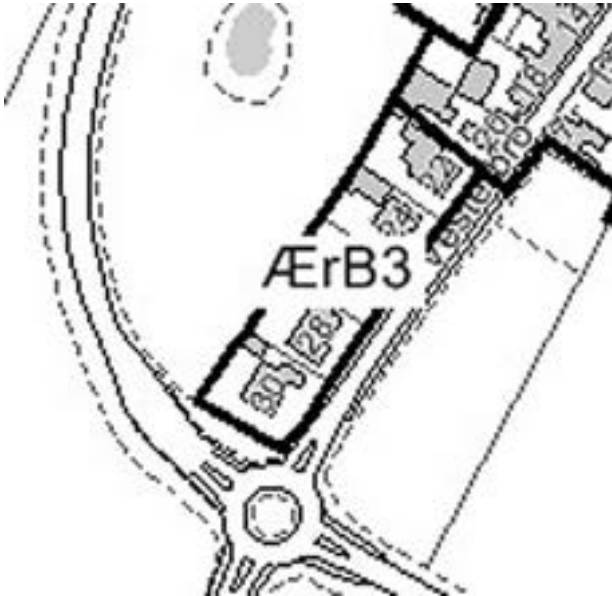
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk forslag [15-12-2010](#)

Bydel ved Moseager

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg, såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. B3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Del af Vesterbro

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg, såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. B4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Del af Smedevejen

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg, såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. B7

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde syd fra Vråvejen.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 30 dog max 250 m² bolig.
- at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det naturlige terræn.

Ær. B8

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde ved Statene.

Rammer for arealanvendelse

- At området kun anvendes til boligformål
- bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 60
- At bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage
- At ingen del af bygningens højde overstiger 8,50 m

Ær. B10

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde Statene.

Nyt boligområde ved Vestre Alle, mellem Nyvej og Rådhuset

Rammer for arealanvendelse

Rammer for arealanvendelse

- At området kun anvendes til boligformål
- bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 60
- At bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage
- At ingen del af bygningens højde overstiger 8,50 m
- at adgangsforhold etableres til Nyvej

Ær. B11

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde Tværstykkerne.

Rammer for arealanvendelse

- At området kun anvendes til boligformål
- At bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30
- At bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage
- At ingen del af bygningens højde overstiger 8,50 m

Ær. B12

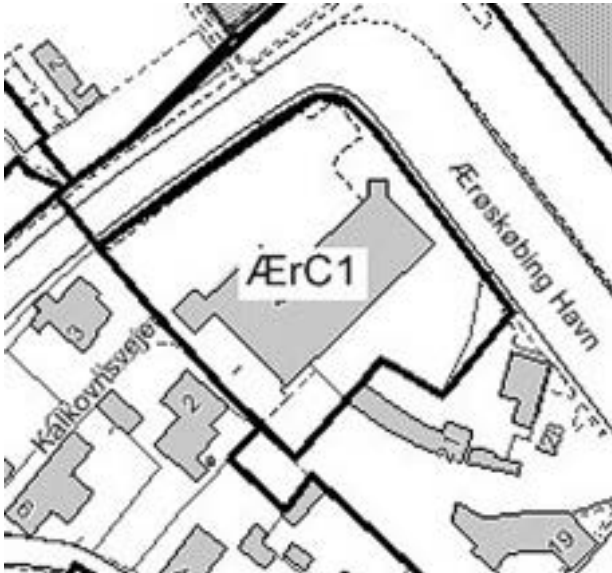
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde Lerbækken.

Rammer for arealanvendelse

- At området kun anvendes til boligformål
- At bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30
- At bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage
- At ingen del af bygningens højde overstiger 8,50 m

Ær. C1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk forslag [15-12-2010](#)

Område på Ærøskøbing Havn (Netto)

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål, såsom dagligvarebutik og lign, som kan indpasses i området efter godkendelse af kommunalbestyrelsen
- at intet punkt af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m. over det omgivende terræn.
- at tage over 50m² beklædes med rød vingetegl. Taghældningen på tage over 50 m² udføres med mindst 30 ° hældning.
- at bebyggelsesprocenten for området ikke må overstige 40 %.

Ær. C2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Blandet område i den gamle bydel.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til centerformål, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomhed i tilknytning til butikkerne, boligbebyggelse samt offentlige formål.
- at den maksimale bebyggelsesprocent for hver ejendom ikke overstiger 45
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at bygninger, der placeres i fastlagte vej- eller udvidelseslinier, opføres som sluttet bebyggelse.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ær. C3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Blandet område i den gamle bydel.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til centerformål, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomhed i tilknytning til butikkerne, boligbebyggelse samt offentlige formål.
- at den maksimale bebyggelsesprocent for hver ejendom ikke overstiger 70.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at bygninger, der placeres i fastlagte vej- eller udvidelseslinier, opføres som sluttet bebyggelse.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ær. C4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved dommergården mv.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (dommerkontor, bibliotek, turistkontor, grønt område e.lign.).
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60.
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 2 etager.
- at bygninger, der placeres i fastlagte vej- og udvidelseslinier skal opføres som sluttet bebyggelse.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ær. C5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ærøskøbing Skole.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60.
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 2 etager.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ær. C6

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Gilleballetofte, Baggårde mv.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål og bebyggelse til offentlige formål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne (eksempelvis liberale erhverv, frisørvirksomhed og lignende).
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 35.
- c. at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- d. at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ær. C7

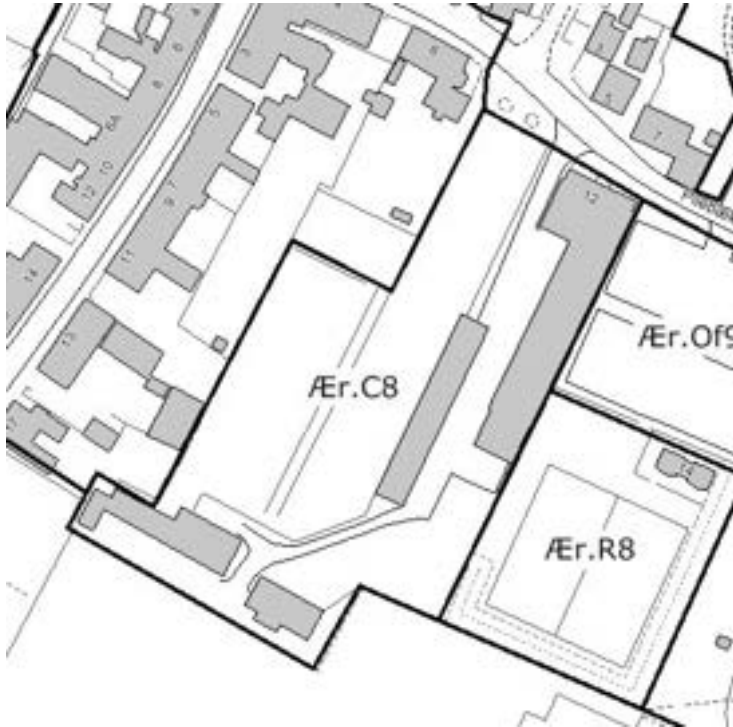
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Pilebækken.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomheder i tilknytning til butikkerne samt offentlige formål.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 50.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ær. C8

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Del af Pilebækken (den gamle trælast).

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomheder i tilknytning til butikkerne samt offentlige formål.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 50.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).

Ær. C9

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område nord for Pilebækken

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål og bebyggelse til offentlige formål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne (eksempelvis liberale erhverv, frisørvirksomhed og lignende).
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 35.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- butiksstørrelser, se under afsnittet [detailhandel](#).

Ær. BI3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Pilebækken.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomheder i tilknytning til butikkerne samt offentlige formål.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 50.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. BI5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Del af Vråvejen, Vestre Alle og Statene.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomheder i tilknytning til butikkerne samt offentlige formål.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 50.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. Of1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ærø Rådhus, Posthus mv.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (rådhus, posthus o.lign.) samt sådanne private institutioner og virksomheder, som efter kommunalbestyrelsens skøn naturligt finder plads i området.
- at der ikke opføres beboelser i området.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 35.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8.5 m over det omgivende terræn.

Ær. Of2

Status: Bindende ramme

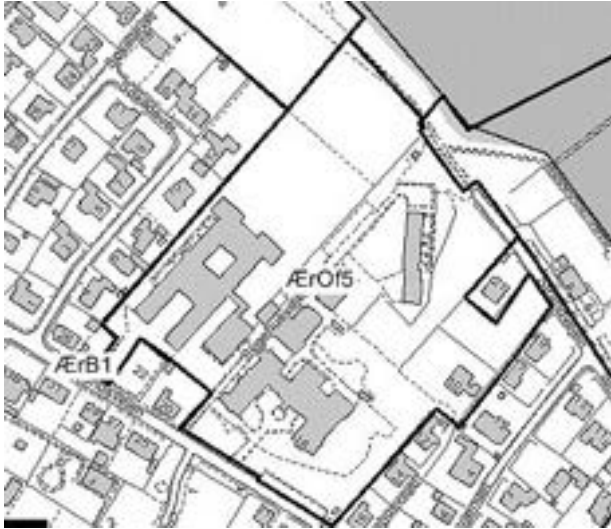
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Kirkegård ved Statene.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til kirkegård.
- b. at der indenfor området kun opføres bebyggelse, der er nødvendig for kirkegårdens drift.

Ær. Of5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ærøskøbing Sygehus

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål
- at bebyggelsesprocenten for området under t ikke overstiger 50.
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 2½ etage

Ær. Of6

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Politistation m.v..

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål b. at bebyggelsesprocent for området under et ikke overstiger 60.
- c. at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 6,0 m over det omgivende terræn.

Ær. Of7

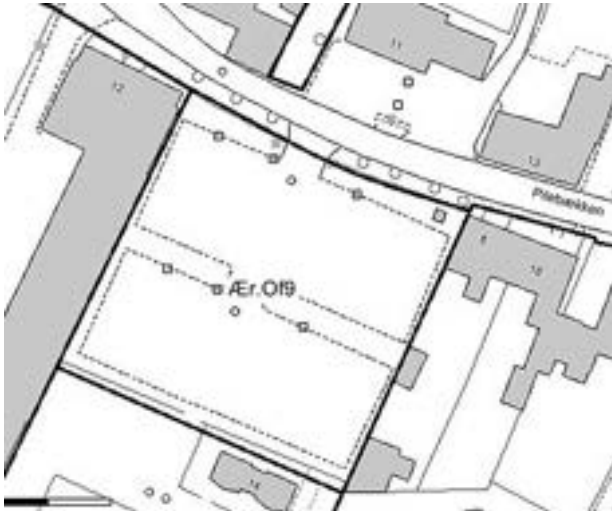
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Ærøskøbing Kirke og præstegård

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål b. at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60.
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage.
- d. at bygninger, der placeres i fastlagte vej- eller udvidelseslinier opføres som sluttet bebyggelse.

Ær. Of9

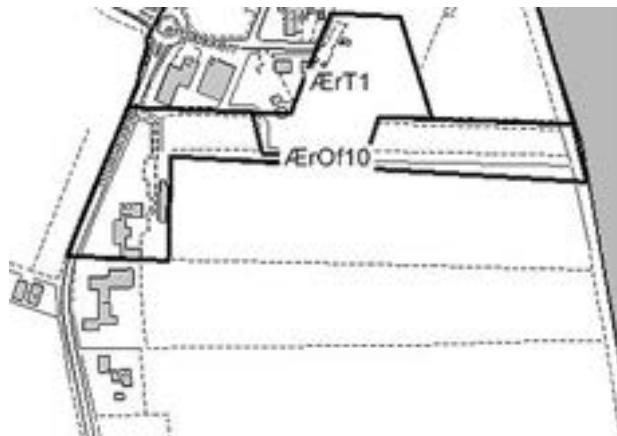
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Pilebækken.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til parkeringsplads.
- b. at der ikke opføres bebyggelse indenfor området.

Ær. Of10

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Smedevej.

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål, så som vandrerrhjem, lejrskole og undervisningsformål, samt lettere industri-, lager- og værkstedsformål, herunder service- og forretningsvirksomhed.
- at der indenfor området ikke opføres boliger, bortset fra bestyrer-, portnerbolig o.lign. i tilknytning til områdets anvendelse.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 30.
- at eksisterende bebyggelse må bibeholdes i sin nuværende udstrækning.
- at ny bebyggelse ikke opføres med mere end en etage, og ingen del af bygningens ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over terræn.

Ær. Of11

Status: Bindende ramme

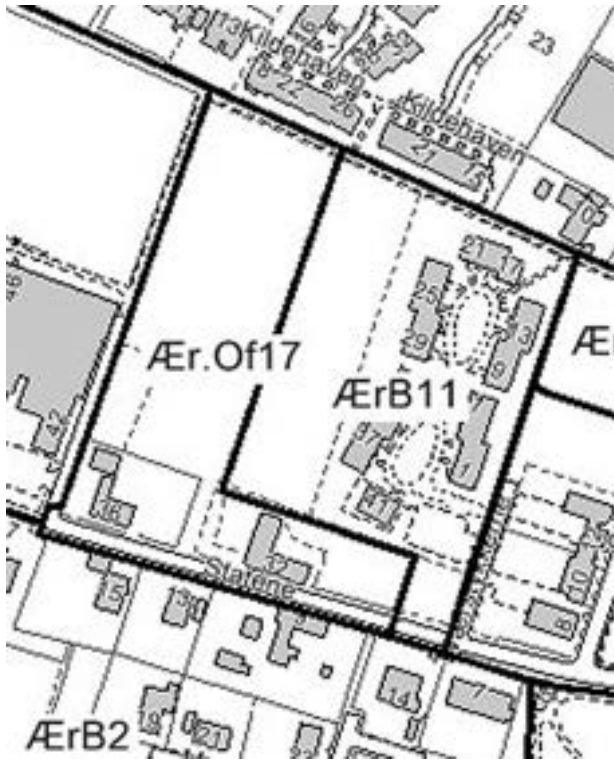
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område vest for Ærøskøbing By

Rammer for arealanvendelse

En lokalplan, der træffer bestemmelser for området, skal sikre:

- a. at områdets anvendelse fastlægges til offentlige eller private institutioner (plejehjem, rekreationshjem, kurcenter/ feriecenter eller oldekolleboliger).
- b. at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 25%.
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m. over det omgivende terræn.
- d. at bebyggelsen opføres efter en samlet plan, der i sin udformning og materialevalg tager nøje hensyn til det omgivende landskab.
- e. at der max. må opføres 60 enheder (lejligheder/boliger)

Ær. Of17

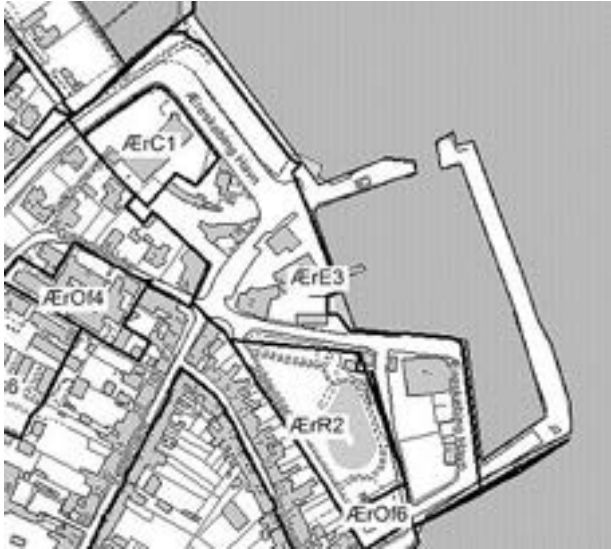
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område mellem Tværstykkerne og Ærø Hallen

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (rådhus, posthus o.lign.) samt sådanne private institutioner og virksomheder, som efter kommunalbestyrelsens skøn naturligt finder plads i området.
- at der ikke opføres beboelser i området.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 35.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8.5 m over det omgivende terræn.

Ær. R2

Status: Bindende ramme

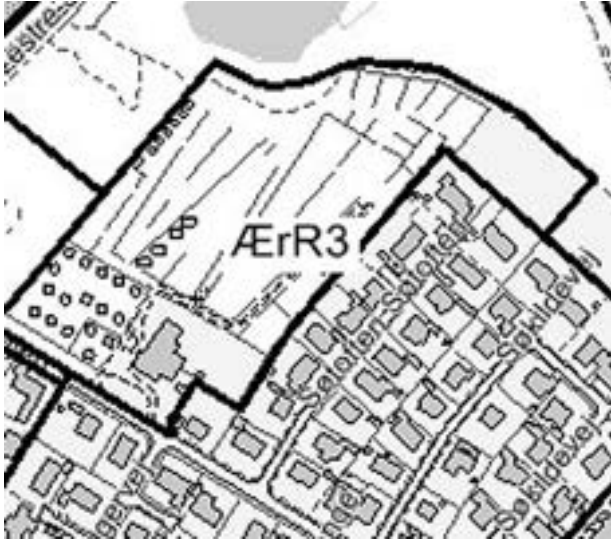
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Anlæg ved Havnen.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlig park.
- at bebyggelse ikke finder sted.

Ær. R3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Campingplads ved Sygehusvejen.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til campingformål.
- b. at der i området kun opføres bygninger til opfyldelse af anvendelsesformålet (kiosk, toiletter, baderum, forvalter— bolig, campinghytter o.lign.)
- c. at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10.
- d. at bebyggelse kun opføres med 1 etage.
- f. at der max. åbnes mulighed for 300 enheder indenfor begge områder.

Ær. R4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Campingplads ved Sygehusvejen.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til campingformål.
- b. at der i området kun opføres bygninger til opfyldelse af anvendelsesformålet (kiosk, toiletter, baderum, forvalter— bolig, campinghytter o.lign.)
- c. at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10.
- d. at bebyggelse kun opføres med 1 etage.
- f. at der max. åbnes mulighed for 300 enheder indenfor begge områder.
- g. at området kun kan anvendes til udvidelse af den eksisterende campingplads.

Ær. R5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rekreativt område ved Sygehusvejen.

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til rekreativt formål.
- Der kan etableres stiforbindelse for gående og cyklende over arealet.
- Området skal forblive i landzone

Ær. R6

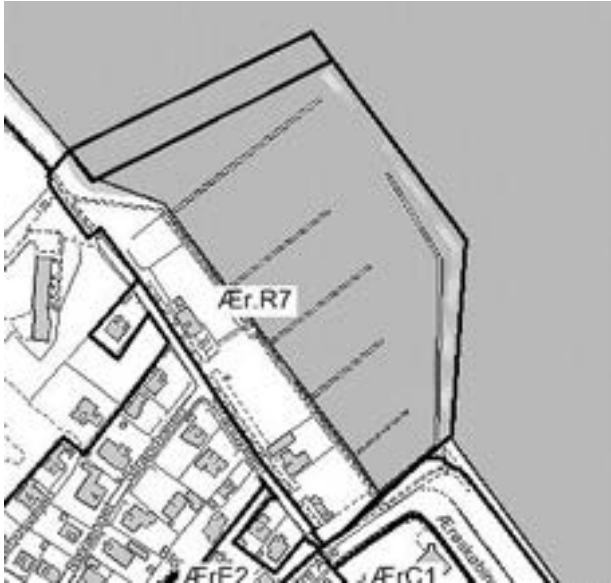
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Hal og Sportsplads.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til idrætsformål,
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10.
- at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 14 m over det omgivende terræn

Ær. R7

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Lystbådehavn.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til rekreative formål (lystbådehavn, faciliteter for lystsejlere, rekreativt område).
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 33.
- at det samlede rumfang af bygninger indenfor området ikke overstiger 2 m³ pr. m² grundareal.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage, og ikke med større taghældning end 30⁰ målt med vandret plan.

Der bemærkes, at rammebestemmelserne ikke kan udnyttes forinden der er meddelt planlægningstilladelse fra By- og Landskabsstyrelsen, idet området er omfattet af Natura2000 .

Ær. R8

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Tennisbaner.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (tennisbaner).
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10..
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 3,5 m over det omgivende terræn

Ær. R9

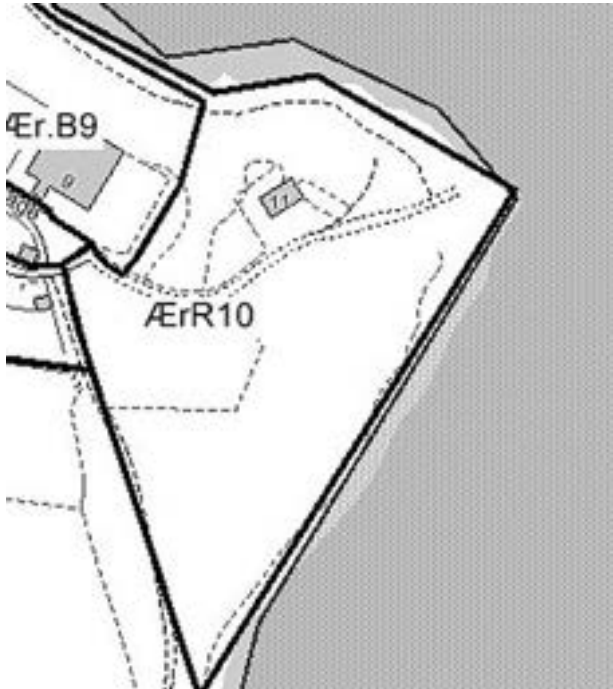
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Kolonihaver.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (kolonihaver).
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt lod ikke overstiger 10.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 3,0 m over det omgivende terræn.

Ær. R10

Status: Bindende ramme

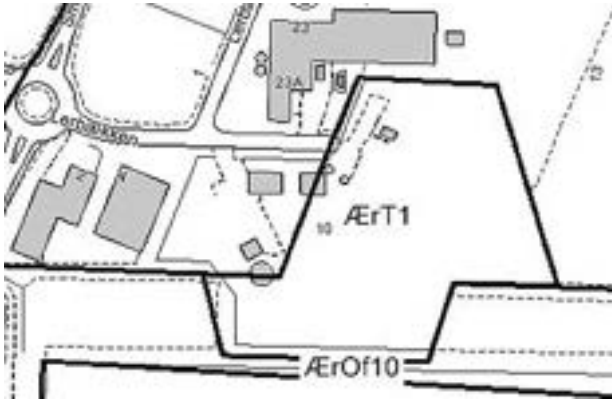
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Molestien.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til rekreativt område
- b. at yderligere bebyggelse ikke finder sted.

Ær. T1

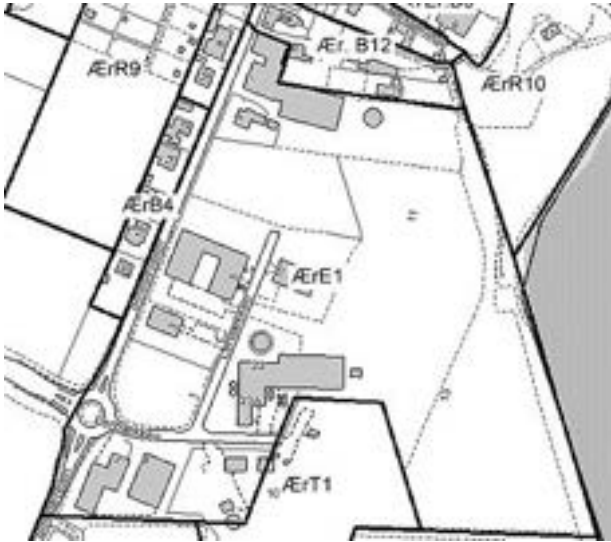
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rensningsanlæg.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (renseanlæg).
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 50

Ær. E1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Erhvervsområde ved Lerbækken

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål, såsom lettere industri-, lager- og værkstedsformål, herunder service- og forretningsvirksomhed og enkelte boliger (bestyrerbolig, portnerbolig og lignende) i tilknytning til, den enkelte virksomhed, samt at der kun kan opføres virksomheder eller anlæg, som ikke medfører særlige gener i form af forurening.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 33 1/3.
- at det samlede rumfang af bygninger på hver enkelt parcel ikke overstiger 2 m³ pr m² grundareal.
- at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. E2

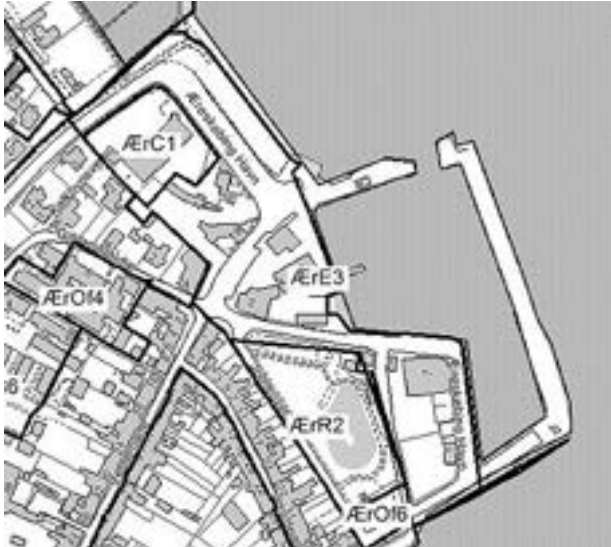
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Vestre Alle

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål, således at der kun må opføres hotel-og restaurationsvirksomheder, bygninger til undervisnings-og kulturformål, samt andre offentlige eller private institutioner efter kommunalbestyrelsens nærmere godkendelse, og som ikke medfører særlige gener i form af forurening.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 50.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ær. E3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ærøskøbing Havn

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til havneformål, således at der ikke åbnes mulighed for bebyggelse til andre formål end sådanne industri, handels, håndværks- og oplagingsvirksomheder, som af kommunalbestyrelsen, efter indhentet erklæring fra havneudvalget, skønnes at have naturlig driftsmæssig tilknytning til havnen, samt bebyggelse til offentlige formål, som har naturlig tilknytning til havneområdet.
- at bebyggelsesprocenten for området under et ikke overstiger $33 \frac{1}{3}$.
- at det samlede rumfang af bygninger ikke overstiger 2 m³ pr. m² grundareal.
- at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 6 m over det omgivende terræn. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde tillade, at bygninger får en højde på 14 m over det omgivende terræn. Skorstene og lignende kan dog opføres med en højde på 22 m over det omgivende terræn.

Ær. E4

Status: Bindende ramme

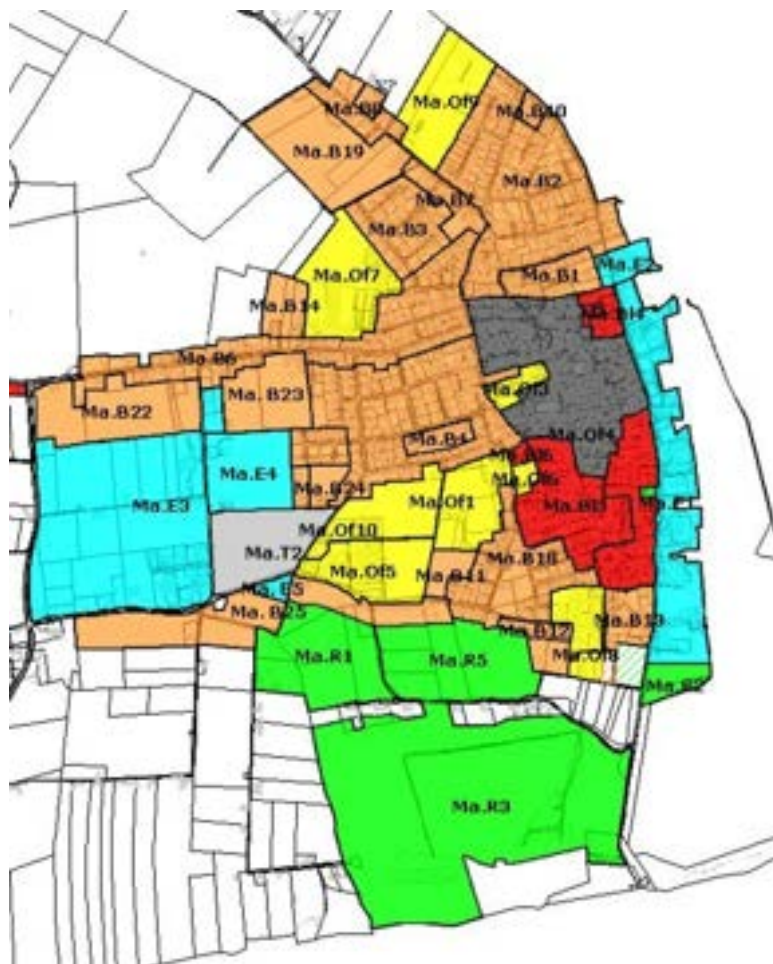
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Strandskoven

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål, således at der kun må opføres restaurationsvirksomhed.
- at der indenfor området kun kan etableres én bolig, til brug for indehaver, bestyrer, portner eller anden person med lignende tilknytning til virksomheden.
- at byggefelt som vist på fig. A overholdes.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end én etage.
- at eksisterende bebyggelse kan genopføres efter brand.

Rammer for Marstal

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Marstal må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Marstal

Ma. E1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Marstal Havn

Rammer for arealanvendelse

a. at områdets anvendelse fastlægges til havneformål, således at der ikke åbnes mulighed for opførelse af bebyggelse til andre formål end sådanne industri-, værksteds-, håndværks-, handels- og oplagsvirksomheder, som efter indhentet erklæring fra havneudvalget skønnes at have naturlig tilknytning til havnen. Herudover fastlægges anvendelsen til offentlige formål, mindre handels- og restaurationsvirksomheder og lignende, som har tilknytning til havnen. Det samlede bruttoetageareal for nybyggeri, tilbygning eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikformål må ikke overstige 500 m². Bruttoetagearealet for den enkelte butik må ikke overstige 250 m². Eksisterende butikker kan udvides op til denne størrelse.

b. at det bebyggede areal for hvert område ikke overstiger 50 % af grundarealet,

c. at bebyggelsen ikke opføres med større højde end 12 m over terræn,

d. at eksisterende bevaringsværdige bygninger og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ma. E2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Marstal Havn område ved H.C.Christensensvej

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål, således at der ikke åbnes mulighed for opførelse af bebyggelse til andre formål end sådan industri-værksted, håndværks-, handels-, og oplagsvirksomhed, som efter indhentet erklæring fra havneudvalget skønnes at have en naturlig tilknytning til havnen,
- b. at det bebyggede areal ikke overstiger 50 % af grundarealet,
- c. at det samlede rumfang i bygningerne i området ikke overstiger 4 m³ pr. m² grundareal,
- d. at bebyggelsen ikke opføres i større højde end 15 m. Højden måles fra midte af vej ud for den pågældende grund.

Ma. E3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Erhvervsområde ved Reberbanen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål såsom industri, lager- og værkstedsvirksomhed, herunder service- og forretningsvirksomhed, samt at der kun kan opføres virksomheder eller anlæg, som ikke medfører særlige gener i form af forurening. Herudover kan der opføres og drives varmforsyningsanlæg, herunder etablering af solfangeranlæg med tilhørende lagre.
- b. at det bebyggede areal for hver enkelt ejendom ikke overstiger 1/3 af grundens areal,
- c. at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at bygningshøjden som hovedregel ikke overstiger 8,50 m. Såfremt det er nødvendigt for bebyggelsens funktion, kan mindre dele af bebyggelsen, f.eks. siloer eller andre anlæg, der kræver stor højde – opføres med en højde på indtil 20 m over terræn, såfremt det ved placeringen sikres, at naboejendomme ikke generes væsentligt af den store højde. For skorstene gælder ingen højdebegrænsning,

Ma. E4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Erhvervsområde ved Skolevej

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentligt formål samt til opførelse og drift af varmforsyningsanlæg, herunder etablering af solfangeranlæg,
- at det bebyggede areal i området ikke overstiger 30 % af hver enkelt ejendoms areal. Solfangere anbragt på terræn regnes ikke for bebyggelse,
- at bebyggelsens rumfang ikke overstiger 3 m³ for hver m² grundareal,
- at bebyggelse ikke opføres med større højde end 12 m over terræn bortset fra nærmere angivne bygningsdele, der må opføres indtil kote 39,00 såfremt det ved placeringen sikres, at naboejendomme ikke generes væsentligt af denne højde. Skorstene og antennemaster er ikke omfattet af højdebegrænsningen,
- at bebyggelse og anlæg udformes sådan, at grundvandet sikres mod eventuel forurening,

Ma. E5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Reberbanen 55

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til butikker, liberale erhverv, mindre, ikke generende, fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne, boliger samt hotelvirksomhed. Der må ikke opføres nybyggeri eller tilbygninger til butiksformål.
- b. at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60,
- c. at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terrænen til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som en gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°,
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk forslag [22-6-2011](#)

Bydel den nordlige del af Marstal

Område bestående af fritliggende parcelhuse

Rammer for arealanvendelse

a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, bebyggelse til offentlige formål, der skal betjene boligområdet, mindre butikker til områdets daglige forsyning samt nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne.

b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,

c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,

d. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

d. at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorik værdifulde bygninger bevares.

Ma. B3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel Blomsterkvarteret

Boligkvarter bestående af fritliggende parcelhuse opført i perioden 1970-1980

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, og at bebyggelsen består af fritliggende parcelhuse med bolig for 1 familie. Desuden må der drives sådan virksomhed, som almindeligvis udføres i beboelseslejligheder eller beboelseshuse, når virksomhed drives af den der bebor boligen, og områdets karakter af boligområde må ikke brydes,
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 30,
- c. at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde mindre end 700 m²,
- d. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tage bliver højere end 8,50 m over terræn,
- e. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B4

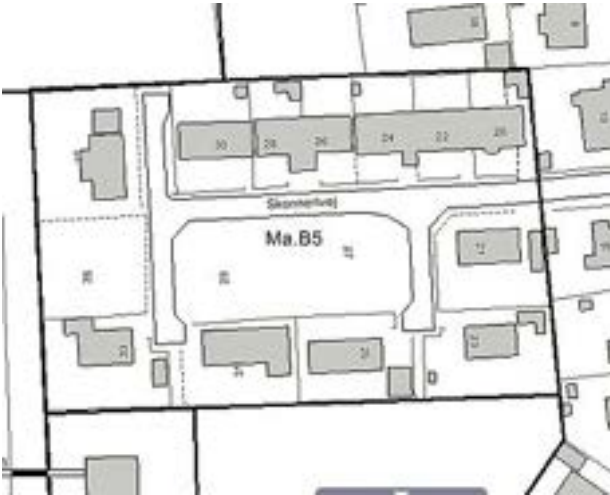
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rækkehusbebyggelse ved Skonnertvej

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, og at bebyggelsen består af fritliggende parcelhuse med bolig for 1 familie. Desuden må der drives sådan virksomhed, som almindeligvis udføres i beboelseslejligheder eller beboelseshuse, når virksomheden drives af den, der bebor boligen og områdets karakter af boligområde ikke brydes,
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 30,
- c. at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde mindre end 700 m²,
- d. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udbyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- e. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Skonnertvej

Den vestligste del af Skonnertvej bestående af rækkehusbebyggelse samt fritliggende enfamiliehuse

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og bebyggelse til offentlige formål samt andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 for ejendomme, der bebygges med rækkehuse,
- at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde på mindre end 400 m²,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terrænen,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelse i området

Ma.B6

Status: Bindende ramme

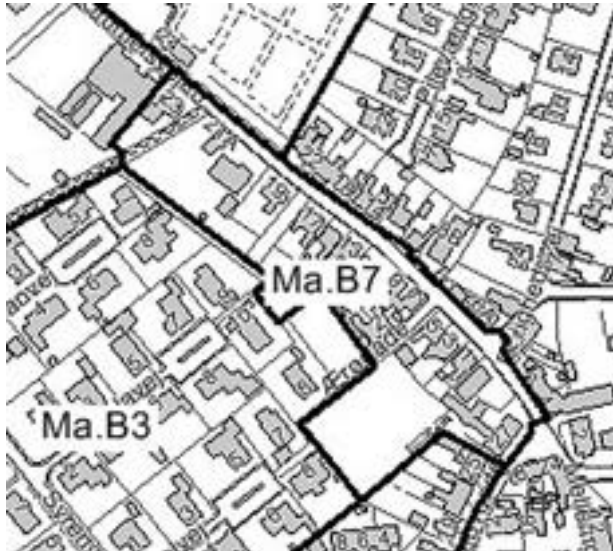
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Vestbyen omkring Møllevejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, bebyggelse til offentlige formål, der skal betjene boligområdet, mindre butikker til områdets daglige forsyning samt nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne.
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- d. at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ma.B7

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel ved Ommelsvejen

Ældre bydel langs Ommelsvejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, bebyggelse til offentlige formål, der skal betjene boligområdet, mindre butikker til områdets daglige forsyning samt nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne.
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B8

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel langs Ommelsvejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke må overstige
30 for parcelhuse,
35 for dobbelhuse og
40 for kædehuse eller lignende,
- b. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver mere end 8,50 m over terræn,
- c. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B9

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde syd for Ellenet

Nyere område langs Ellenet, delvis udbygget med rækkehusbebyggelse

Rammer for arealanvendelse

at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og lignende, der kan indpasses i området uden genevirning i forhold til omgivelserne,

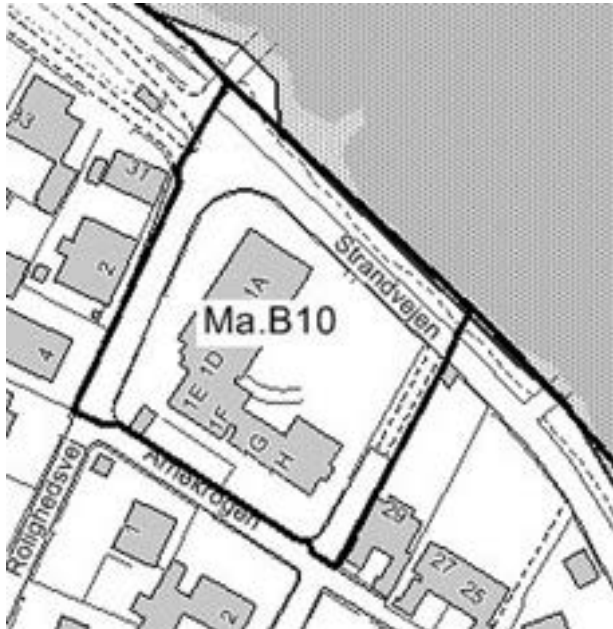
at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 30,

at der ikke foretages udstykning hvorved der fremkommer grunde på mindre end 250 m²,

at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage, og at ingen

del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,

at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B10

Status: Bindende ramme

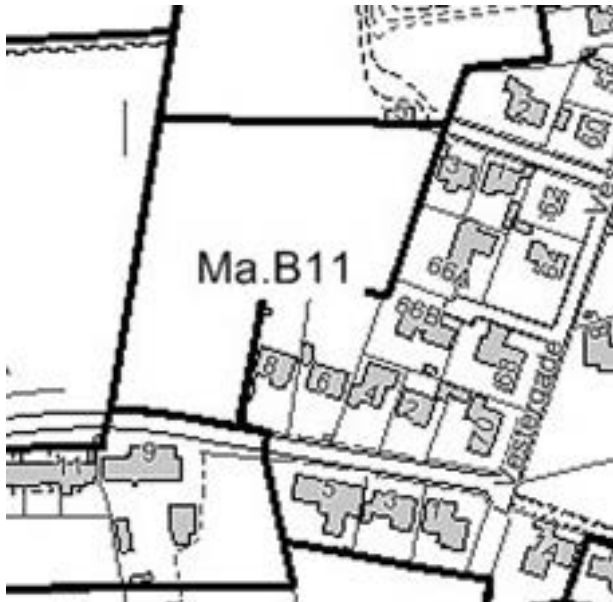
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Klinten

Ejendom der tidligere har været anvendt til Plejehjem

Rammer for arealanvendelse

- At fastlægge områdets anvendelse til formål, der kan indpasses i et boligområde uden genevirkning, herunder boligformål, hotel, liberalt erhverv og undervisningsinstitution, behandlingsinstitutioner, ældreboliger og andre kollektive boformål.
- At bebyggelsesprocenten ikke overstiger 70.
- At bygningshøjden fastlægges til højst 2 etager med udnyttet tagetage og således at ingen del af bygningen er højere end 10,0 m over terræn.
- At fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B11

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel øst for Navigationsskolen

Område til boligbebyggelse. Ikke bebygget

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 for ejendomme, der bebygges med kædehuse eller lignende,
- at der ikke foretages udstykning hvorved der fremkommer grunde på mindre end 250 m²,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i område,
- adgang fra de enkelte parceller sker til ny boligvej med udmunding i Ellenet

Ma.B12

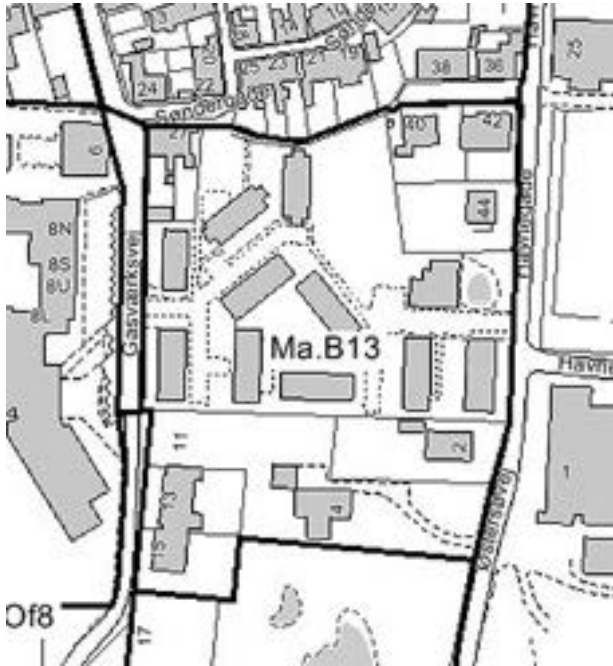
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel langs Plantagevej

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse, 35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse, 40 for ejendomme, der bebygges med kædehuse eller lignende,
- c. at der ikke foretages udstykning hvorved der fremkommer grunde på mindre end 250 m²,
- d. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- e. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i område,
- f. adgang fra de enkelte parceller sker til Plantagevej

Ma.B13

Status: Bindende ramme

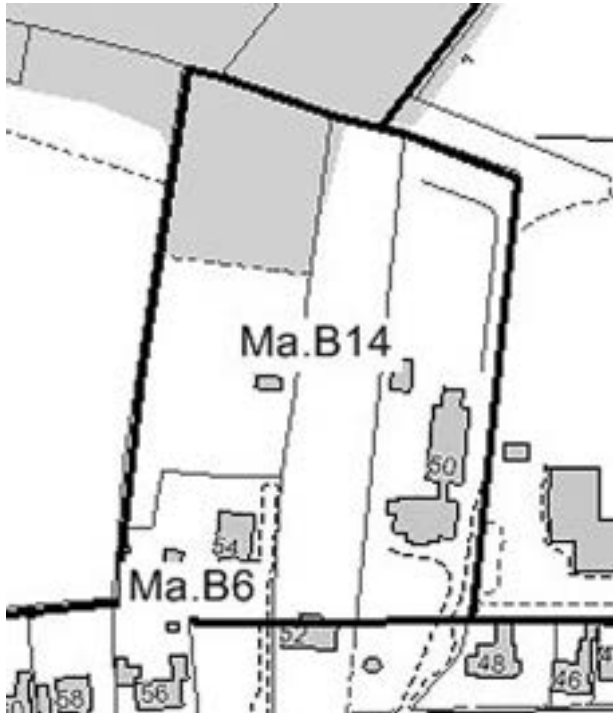
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel mellem Gasværksvej og Havnegade

Område mellem Havnegade og Gasværksvej bebygget med fortrinsvis rækkehusbebyggelse

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg, såsom børneinstitutioner og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 for ejendomme, der bebygges med kædehuse eller lignende,
- at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde på mindre end 250 m²,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelser i området,
- at vej- og stibetjeningen af området fastlægges således at der bliver adgang for såvel kørende som gående trafik fra både Havnegade og Gasværksvej

Ma.B14

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område vest for Marstal Skole

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse, 35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse, 40 for ejendomme, der bebygges med kædehuse eller lignende,
- at der ikke foretages udstykning hvorved der fremkommer grunde på mindre end 250 m²,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i område,
- området skal primært vejbetjenes fra område Of7. Alternativt kan vejbetjening ske fra Møllevejen.
- Der må ikke foretages ændring i tilstanden af fortidsmindet samt af arealet inden for 100 m herfra. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Ma.B16

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Vestbyen Syd for Møllevejen

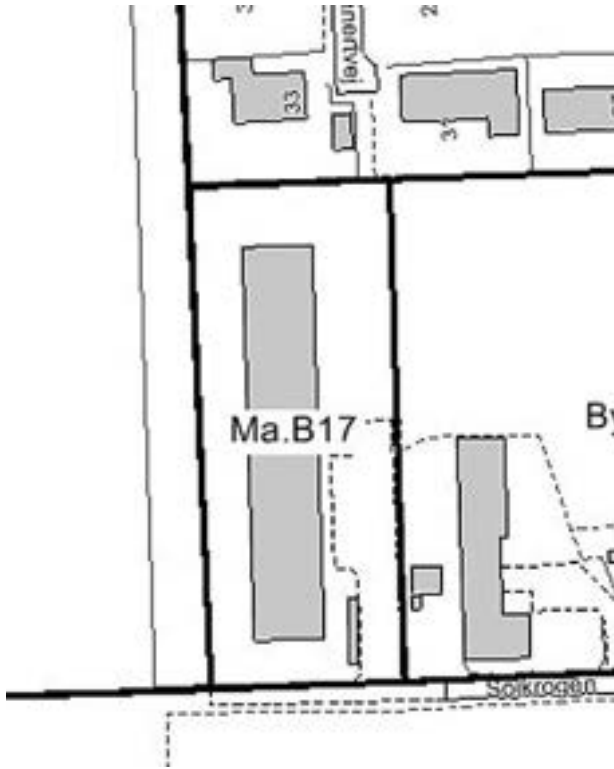
Rammer for arealanvendelse

a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, bebyggelse til offentlige formål, der skal betjene boligområdet, mindre butikker til områdets daglige forsyning samt nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne. Herudover kan der foretages de nødvendige udvidelser af den eksisterende varmecentral. Der må kun indrettes butikker i ejendomme med bebyggelse mod Vestergade.

b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,

c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udbyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,

d. at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma.B17

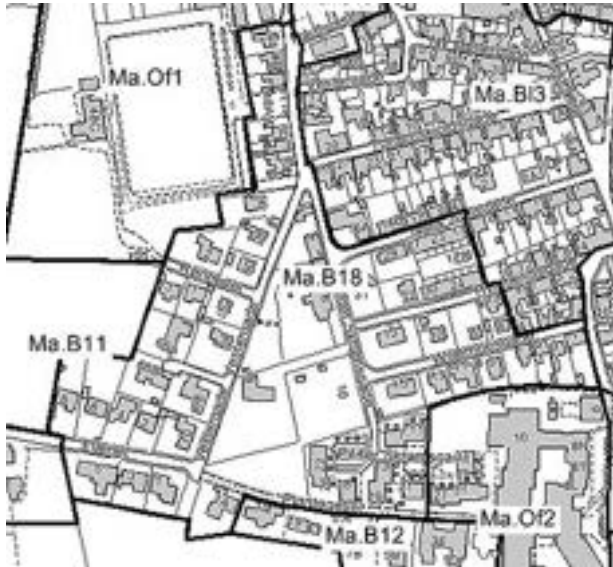
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Reberbanen

Område ved Solkrogen, kollegiebyggeri

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål.
- at bebyggelsesprocenten ikke må overstige 50.
- at bebyggelsen må være i 2 etager.
- at vejadgangen sker fra Reberbanen.
- at større tagflader beklædes med tagmateriale i rød farve.
- at intet punkt af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at lokalplanområdet overgår til byzone ved godkendelsen af lokalplanen.

Ma.B18

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel Vestergade, Peder Skramsgade m.fl.

Ældre boligområde med fortrinsvis enfamiliehuse.

Rammer for arealanvendelse

a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, bebyggelse til offentlige formål, der skal betjene boligområdet, mindre butikker til områdets daglige forsyning samt nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne.

b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:

30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,

35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelhuse,

40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,

c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,

d. at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

e. at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorik værdifulde bygninger bevares.

Ma.B19

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde vest for Ommelsvejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- e. at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området
- f. at der i lokalplanlægningen for området redegøres for, at det vurderes ubetænkeligt at udlægge boligområdet i forhold til grundvandsressourcerne.

Ma.B20

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde ved Ommelsvejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål.
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- e. at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området.

Ma.B22

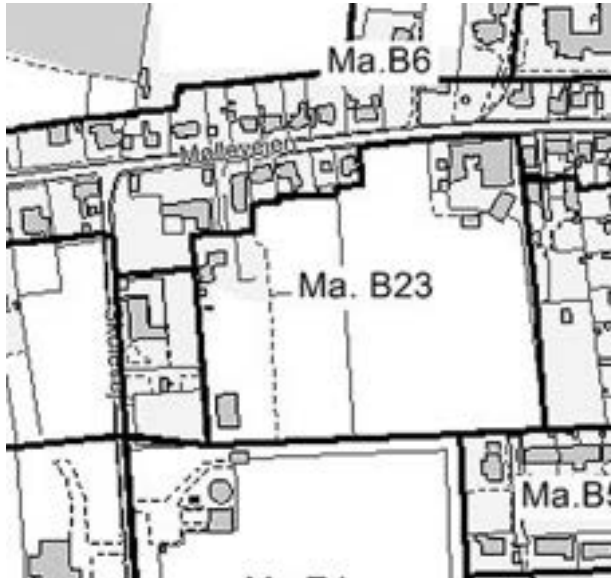
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde syd for Møllevejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende, c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn
- c. at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- d. at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området

Ma.B23

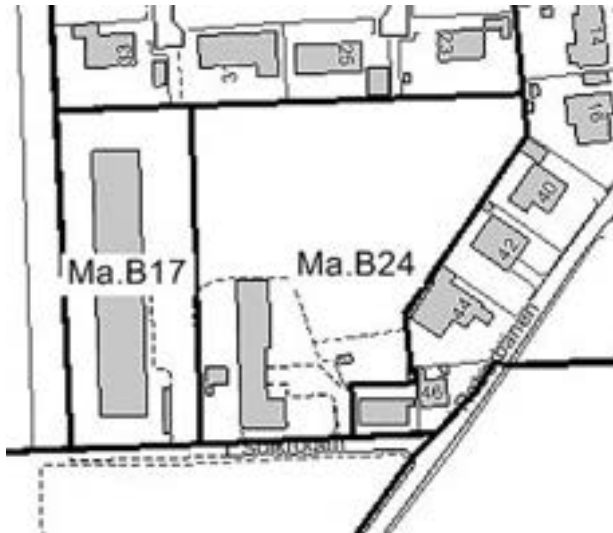
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde 2 syd for Møllevejen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn
- c. at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- d. at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området

Ma. B24

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde mellem Reberbanen og Solkrogen

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelhuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- e. at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området.

Ma. B25

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde langs Reberbanen ved Kokkedammen

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn
- d. at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- e. at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området

Ma. B26

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nyt boligområde bag det gamle gasværk

Mindre område, hvor der kan opføres få boliger

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 ved ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 ved ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 ved ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,
- at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.
- at arealet overføres til byzone med vedtagelse af lokalplan for området.

Ma. B27

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Areal syd for Søndertoften

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg, såsom børneinstitutioner og lignende, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 for ejendomme, der bebygges med kædehuse eller lignende,
- at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde på mindre end 250 m²,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage og udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terrænen,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelser i området,
- området er omfattet af strandbeskyttelseslinie og det er en betingelse for udnyttelse af arealet, at der opnås dispensation fra strandbeskyttelseslinien.
- at området overføres til byzone ved vedtagelse af lokalplan for området.

Ma. BI1

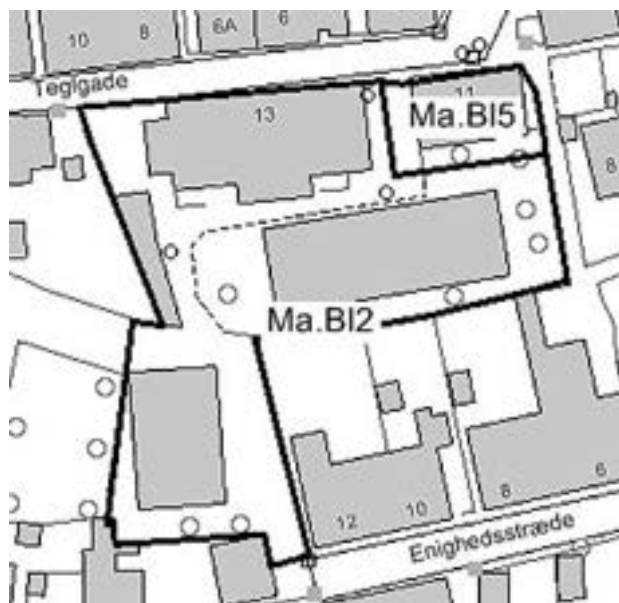
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Del af Midtbyen mellem Herluf Trollesgade og Havnegade

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til butikker, liberale erhverv og mindre, ikke generende, fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne, samt boligbebyggelse og hoteller.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 60,
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m. regnet fra terræn til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som en gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°,
- at bebyggelsen langs gaderne i området som hovedregel opføres som sluttet bebyggelse, men dog således at der sikres mulighed for afbrydelser i den sluttede bebyggelse med henblik på tilvejebringelse af for eksempel gennemgang til have og bagside, parkeringspladser eller opholdsarealer,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området,
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorik værdifulde bygninger bevares.

Ma. B12

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ejendommen Teglgade 13

Rammer for arealanvendelse

En lokalplan for området skal udarbejdes efter følgende rammebestemmelser:

- At områdets anvendelse fastlægges til boligformål, hotel, liberalt erhverv og undervisningsinstitution, og andre sådanne formål, der kan indpasses i et boligområde.
- At bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 80.
- At bygningshøjden fastlægges til højst 2 etager med udnyttet tagetage og således at ingen del af bygningen er højere end 8,50 m. Dog må bygningen højde ikke overstige 6 m regnet fra terrænen til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40 og 50. Ved bebyggelse bag forhuse mod gade kan taghældningen dog være mindre.
- At fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma. B13

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel omkring Tordenskjoldsgade

Blandet område med boliger og forretninger, hoteller.
Overvejende sluttet bebyggelse

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, liberale erhverv, hoteller, butikker og mindre, ikke generende, fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne, og endvidere må der etableres og drives skolevirksomhed, kulturel virksomhed og lignende.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 60.
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terrænen til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som en gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°, Taghældningen på bygninger, der ikke er beliggende med facade langs gade, kan være mindre end 40° ,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området,
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ma. BI4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bydel Enighedsstræde, Havnegade

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, offentlige formål som skolevirksomhed, herunder kostskole, samt til hoteller.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60,
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terrænen til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°. Ved bebyggelse bag forhuse mod gade kan taghældningen dog være mindre,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma. B15

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Teglgade Maren Minors minde

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, offentlige formål
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60,
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terræn til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°. Ved bebyggelse bag forhuse mod gade kantaghældningen dog være mindre,
- at eksisterende bevaringsværdig bymiljø og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares

Ma. B16

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Tidligere mejeri i Vestergade

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til butikker, liberale erhverv, undervisnings- og fritidsformål (ungdomsklub og lignende), mindre ikke generende fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne, boliger, hotelvirksomhed, garageanlæg og mindre håndværksvirksomhed (herunder vaskeri).
- Der må ikke opføres nybyggeri eller tilbygninger til butikksformål. Det samlede bruttoetageareal for omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål må ikke overstige 450 m². Bruttoetagearealet for den enkelte butik må ikke overstige 450 m². Eksisterende butikker kan udvides op til denne størrelse.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 110,

Ma. E5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Reberbanen 55

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til butikker, liberale erhverv, mindre, ikke generende, fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne, boliger samt hotelvirksomhed. Der må ikke opføres nybyggeri eller tilbygninger til butiksformål.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 60,
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terrænen til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som en gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma. C1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Marstal by

Ældre boligområde med overvejende sluttet bebyggelse bestående af blandet bolig og forretningsbebyggelse.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, liberale erhverv, hoteller, butikker og mindre, ikke generende, fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 60.
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terræn til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som en gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 40° og 50°. Taghældningen på bygninger, der ikke er beliggende med facade langs gade, kan være mindre end 40°.
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for ny bebyggelsen i området,
- at udnyttelse af de ejendomme i som grænser op til område Of3 (kirken) ikke udnyttes på en måde, der virker skæmmende for kirkepladsen og kirkegården eller ødelæggende for disses beplantning eller indhegning (stendige).
- at bebyggelsen langs gaderne i området som hovedregel opføres som sluttet bebyggelse, men dog således at der sikres mulighed for afbrydelser i den sluttede bebyggelse med henblik på tilvejebringelse af for eksempel gennemgang til have og bagside, parkeringspladser eller opholdsarealer,
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.
- området er bymidteafgrænsningen og der kan derfor planlægges for detailhandel. Butiksstørrelse for dagligvarebutikker max 3.500 m², se også under afsnittet [detailhandel](#).

Ma. Of1

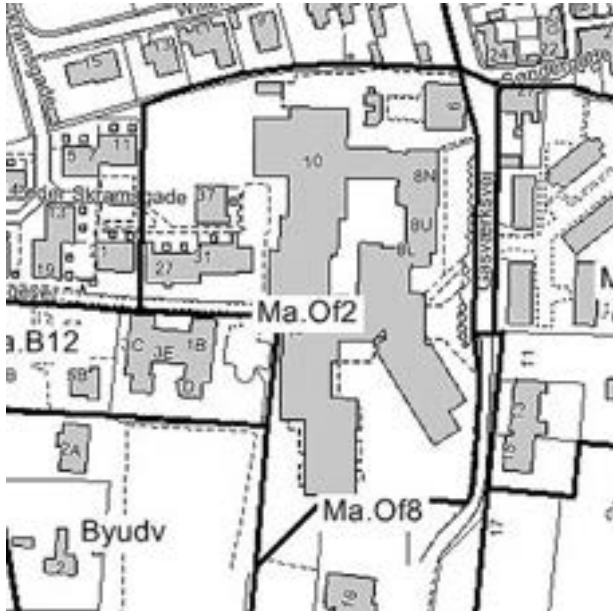
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Stadion og idrætsanlæg i Marstal

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom idræt under forskellige former, svømmehal, klubhuse, redskabsbygninger, legearealer og lignende. Der må tillige i tilknytning til det eksisterende kollegium opføres bebyggelse med yderligere op til 25 kollegieværelser/lejligheder,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 35,
- at bebyggelsen placeres således, at genevirkninger i forhold til omgivelserne så vidt muligt undgås,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 12 m over terræn,

Ma. Of2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk forslag [15-12-2010](#)

Marstal Ældrecenter

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom plejehjem, ældreboliger samt andre kollektive boligformål.
- at bebyggelsesprocenten for den enkelte ejendom ikke overstiger 60,
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag er højere end 10 m over terræn,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode med bebyggelsen i området

Ma. Of4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Biblioteket i Skolegade

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom bibliotek, læsestue, kontorer, mødelokaler og lignende,
- at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 110,
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terræn og til skæringen mellem ydervægge og tag,
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma. Of5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Marstal Navigationsskole

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom skole, idrætsanlæg og andre kulturelle formål samt til kongreshotel/kursuscenter. I tilknytning til institutionerne må der opføres boligbebyggelse af passende omfang, herunder også kollegium eller tilsvarende boliger,
- at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 70 for hver enkelt ejendom,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 3 etager,
- at bebyggelse ikke gives en større højde end 9,5 m over terræn målt efter bygningsreglementets regler,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelse i området.

Ma. Of6

Status: Bindende ramme

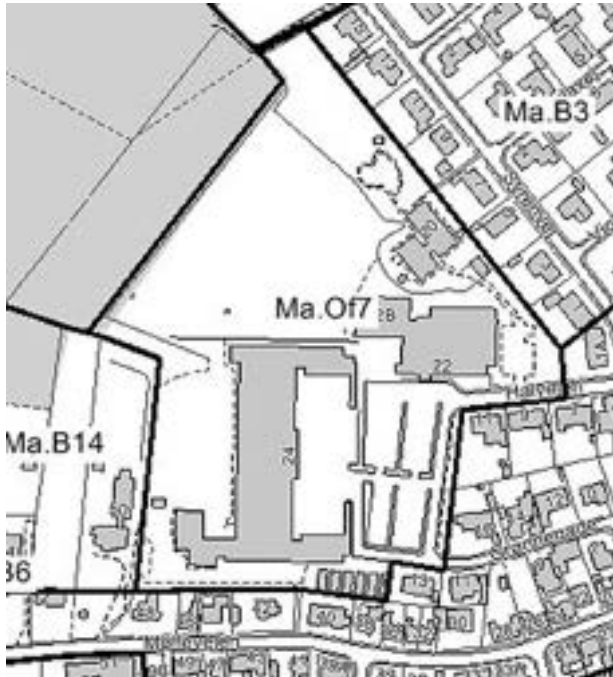
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Det gamle rådhus i Marstal

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom kommunal administration og lignende samt til liberale erhverv,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 110,
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager med udnyttet tagetage og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 12 m over terræn

Ma. Of7

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Marstal Skole og Ærøhallen

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til børneinstitutioner, skole, idrætshal, svømmehal, idrætsanlæg og lignende offentlige formål,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 40,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 2 etager og med større højde end 8,50 m over terræn,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma. Of3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Marstal Kirke

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom kirke, kirkegård og lignende,
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 10

Ma. Of8

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Der er en potentiel risiko for arealanvendelse vest for det gamle gasværk, idet der i juli 2010 er foretaget risikovurdering for forurening.

Det gamle gasværk

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom værksteder, garager, oplagsplads og lignende for kommunale virksomheder samt til almenyttige formål, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne,
  - b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 60, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- Der er en potentiel risiko for arealanvendelse vest for det gamle gasværk, idet der i juli 2010 er foretaget risikovurdering for forurening.

Ma. Of9

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Kirkegården ved Ommelsvejen

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom kirke, kirkegård og lignende,
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 10

Ma. Of10

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område Nord for Navigationskolen

Rammer for arealanvendelse

- a) at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom idræt under forskellige former, undervisningsvirksomhed samt boligbebyggelse,
- b) at bebyggelsesprocenten ikke må overstige 40 for delområde 1 og 5 for delområde 2,
- b) at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- c) at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området.

Ma. R1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

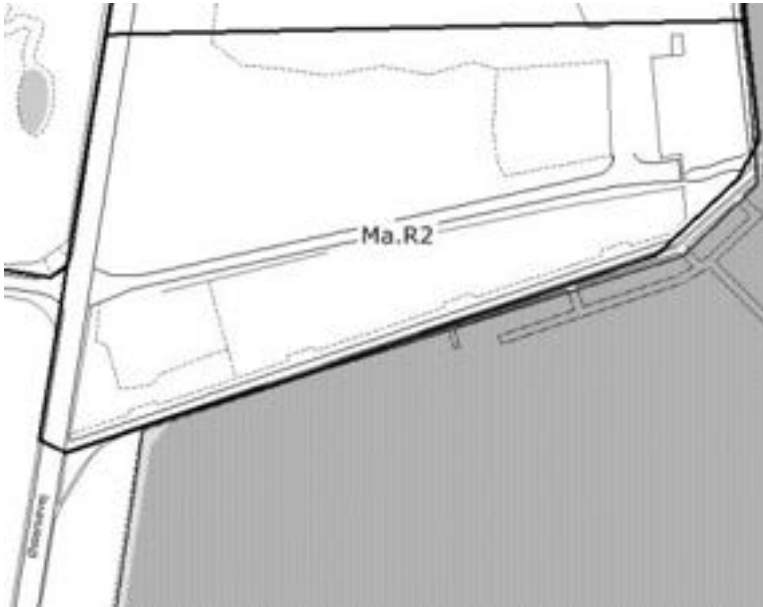
Område ved Egehovedvej/Nederste Midtmarksvej

Rammer for arealanvendelse

For område gælder følgende rammer for indholdet af lokalplaner:

En lokalplan, der træffer bestemmelser for området, skal sikre:

- at områdets anvendelse fastsættes til feriecenter/feriehotel,
- at bebyggelsesprocenten for området som helhed ikke overstiger 25,
- at bebyggelse ikke opføres med større højde end 8,5 m over terræn,
- at bebyggelsen indpasses i landskabet på en harmonisk måde, og i øvrigt sløres med beplantning med hjemmehørende buske og træer,
- at der højst indrettes 200 ferielejligheder samt enkelte boliger for driftspersonale ved virksomheder i området,
- at der reserveres plads til anlæg af omfartsvej syd om Marstal by, og at der sørges for, at der til sin tid kan skabes rimelige adgangsforhold til denne,
- at området primært vejbetjenes fra Egehovedvej. Alternativt kan vejbetjening ske på anden måde, idet der dog ikke kan forventes tilladelse til direkte adgang til området fra den fremtidige forlægning af landevej 723 syd om Marstal by.
- at bebyggelse i området har en sådan placering, anvendelse og udformning at grundvandet ikke udsættes for risiko for forurening.
- at udnyttelse/bebyggelse af området først kan ske, når spildevandsforholdene er i orden, dvs. området er omfattet af godkendt spildevandsplan (eller tillæg til spildevandsplanen) og de heri beskrevne aflednings- og rensningsforanstaltninger er gennemført.

Ma. R2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved det lille hav

Område ved Det lille Hav

Rammer for arealanvendelse

- Områdets anvendelse fastlægges til formål, som kommunalbestyrelsen skønner at have en naturlig tilknytning til havnen.
- Der kan etableres industri-, værksteds- håndværks-, handels-, og oplagsvirksomheder, mindre handels- og restaurationsvirksomheder, forenings og klublokaler og lignende.
- Området må anvendes til offentlige formål som for eksempel lystbådehavn.
- Intet punkt af en bygnings ydervæg eller tag må hæves mere end 6,5 m over det omgivende terræn. Dog må højden syd for den eksisterende grusvej ikke overstige 4,5 m over terræn.
- Det bebyggede areal for hvert område må ikke overstige 50 % af grundarealet.
- Grunde må ikke udstykkes større end 3500 m².

Ma. R3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rekreativt område ved Egehovedskoven

Rekreativt område med campingplads, hytter og skov.

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- a. at anvendelsen fastsættes til offentligt formål af rekreativ karakter såsom strand og strandeng, skov, campingplads og lignende med de faciliteter, der skønnes nødvendige til betjening af gæsterne,
- b. at bebyggelse i området ikke må finde sted bortset fra:
nødvendig bebyggelse til campingpladsens drift, små badeskure på nærmere fastlagte steder, mindre toiletbygninger på nærmere fastlagte steder,
- c. at bebyggelsesprocenten ikke må overstige 1, og ingen del af en bygnings ydervægge eller tag må være højere end 8,50 m over terræn,
- d. at der reserveres plads til anlæg af omfartsvej syd om Marstal by, og at der sørges for, at der til sin tid kan skabes rimelige adgangsforhold til denne,
- e. at de i punkt b. nævnte små badeskure ikke forsynes med installationer af nogen art, herunder at der ikke etableres spildevandsafledning fra dem,
- f. at der kun etableres spildevandsafledning til offentlig kloak, vandløb eller havet fra den i punkt b. nævnte bebyggelse til campingpladsens drift i overensstemmelse med den til enhver tid gældende spildevandsplan.
- h. at der ikke udover det i a nævnte badeskure etableres spildevandsafledning fra området.

Ma. R4

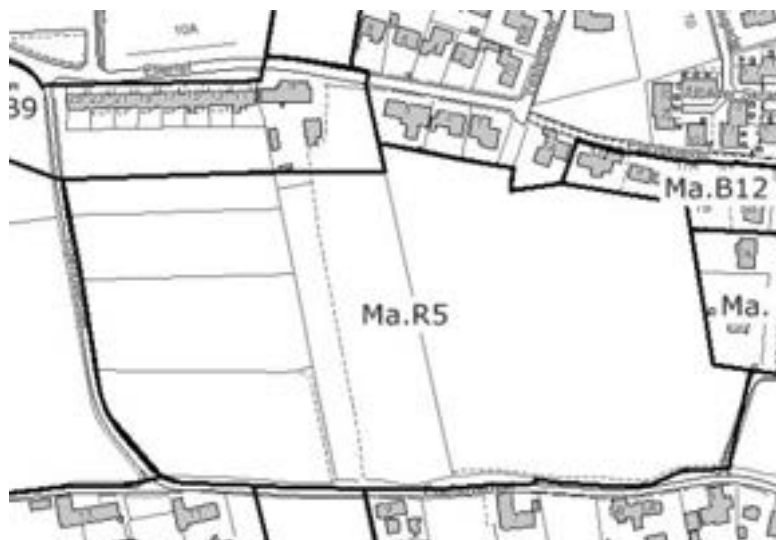
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Marstal Vandrerhjem

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål, kursusvirksomhed samt boligbebyggelse og hotelvirksomhed. Der må tillige indrettes mindre butikker med tilknytning til kursusvirksomheden. Det samlede bruttoetageareal for nybyggeri, tilbygning og omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål må ikke overstige 100 m².
- at bebyggelsesprocenten for området ikke overstiger 150,
- at bebyggelsens højde ikke overstiger 6 m regnet fra terræn til skæringen mellem ydermur og tagflade og målt som en gennemsnitshøjde, samt at taghældningen bliver mellem 400 og 500.
- at bebyggelsen langs gaderne i området som hovedregel opføres som sluttet bebyggelse, men dog således at der sikres mulighed for tilvejebringelse af for eksempel gennemgang til have og bagside, parkeringspladser eller opholdsarealer,
- at fjernvarme prioriteres højest som varmeforsyningsmetode for bebyggelsen i området,
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Ma. R5

Status: Vejledende retningslinje

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område mellem Ellenet og Egehovedvej.

Rammer for arealanvendelse

En lokalplan, der træffer bestemmelser for området, skal sikre:

- at områdets anvendelse fastlægges til formål af rekreativ karakter såsom lege- og sportsprægede aktiviteter for børn og voksne. Aktiviteterne må ikke være støjende i form af musik eller anden mekanisk eller digital støj.
- at bebyggelse og anlæg udformes sådan, at omkringliggende beboelsesområder ikke påføres støjbelastning, der overstiger de til enhver tid af Miljøministeriet fastsatte vejledende støjgrænser for beboelsesområder.
- at bebyggelsen placeres således, at øvrige gener i forhold til omgivelserne så vidt muligt undgås,
- at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 10,
- at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn,
- at bebyggelse i området har en sådan placering, anvendelse og udformning at grundvandet ikke udsættes for risiko for forurening.

Ma. T1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rensningslæg

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til rensningsanlæg og lignende anlæg til behandling og rensning af husspildevand,
- b. at der kun opføres den for spildevandsrensningen nødvendige bebyggelse, herunder åbne bassiner, bebyggelse indeholdende tekniske anlæg og bebyggelse, der indeholder folkerum, værksted og oplagsrum,
- c. at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 10,
- d. at bebyggelsen placeres således, at genevirkning i forhold til omgivelserne så vidt muligt undgås,
- e. at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m over terræn

Ma. T2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Solvarmeanlæg

areal til solvarmeanlæg

Rammer for arealanvendelse

At områdets anvendelse fastlægges til offentligt formål til opførelse og drift af varmeog/eller elforsyningsanlæg.

- At der ikke opføres overjordisk bebyggelse i området bortset fra opstilling af anlæg til energiproduktion.
- At overjordiske anlæg ikke udføres med større højde end 3,5 m over eksisterende terræn.
- At bebyggelse og anlæg udføres sådan at grundvandet sikres mod eventuel forurening.
- At der ikke afledes spildevand fra området.
- At solfangerstativer m.v. ikke udføres af blanke eller reflekterende materialer bortset fra solfangerfladen.

Ma. R6

Status: Vejledende retningslinje

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rekreativt område ved Østersøvej

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Fyns Amt har senest i 1991 meddelt zonetilladelse til anvendelse som kolonihaver og denne anvendelse er ophørt i 2000 ifølge luftfoto af området.

Rammer for arealanvendelse

- at området fastlægges til naturformål,
- at der ikke opføres bygninger på arealet.
- at offentligheden sikres adgang til arealet.
- at den fremtidige anvendelse afklares med Miljøcenter Odense idet hele arelaet ligger inden for strandbyggelinien.

Rammer for Søby

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Søby må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Søby

I byvækstretningen for Søby skal man ved fremtidig planlægning være opmærksom på at området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Sø. B1

Status: Bindende ramme

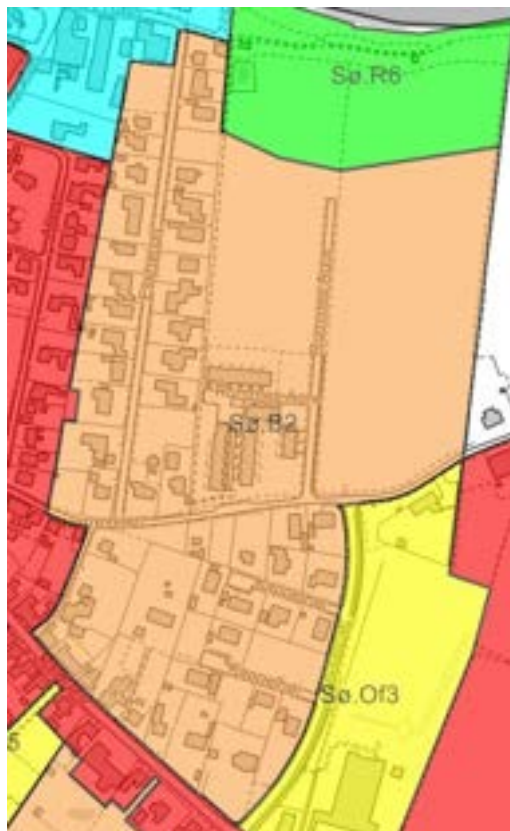
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Nordlig del af Søby

Nyere parcelhuskvarter, fortrinsvis fritliggende parcelhuse.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne (eksempelvis liberale erhverv, frisørvirksomhed og lignende).
- b. at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 30 %.
- c. at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Sø. B2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Østlig del af Søby by

Nyere parcelhusområde, området er næsten udbygget med fritliggende parcelhuse.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne (eksempelvis liberale erhverv, frisørvirksomhed og lignende).
- at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 30 %.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Sø. B3

Status: Bindende ramme

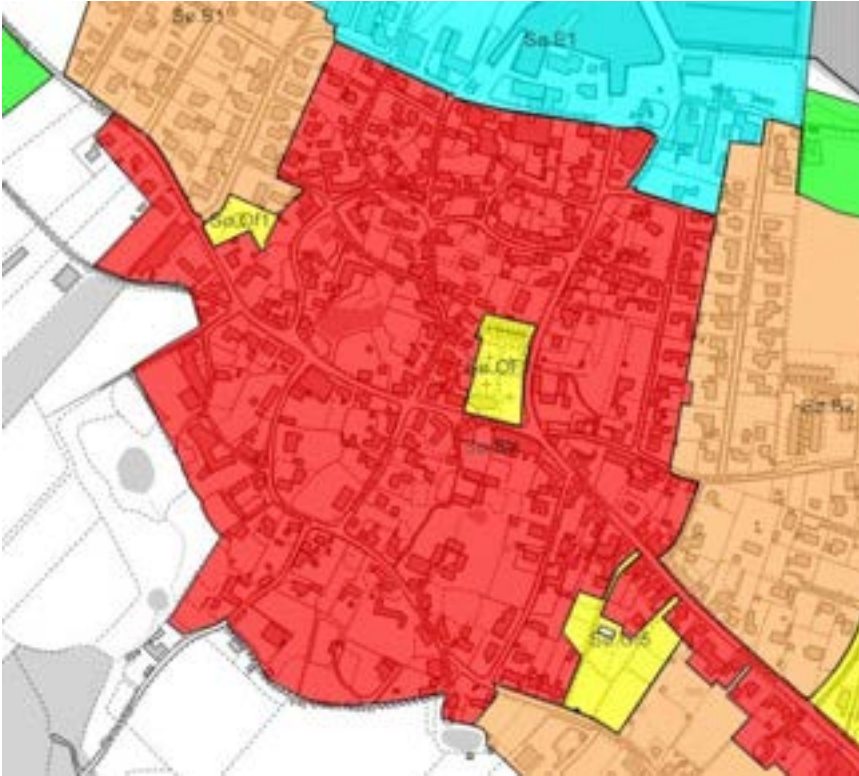
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Boligområde omkring Søndervejen

Ældre boligområde, ikke fuldt udbygget

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne (eksempelvis liberale erhverv, frisørvirksomhed og lignende).
- b. at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 30 %.
- c. at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Sø. BI1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Søby By

Søby indre bydel. Området består af blandet bolig og erhvervsbyggeri samt forretninger til områdets daglige forsyning-

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til lokale centerformål, butikker, liberale erhverv, mindre ikke generende fremstillingsvirksomhed i tilknytning til butikkerne, boligbebyggelse, samt offentlige formål.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 30 % ved boligbebyggelse og 50 % ved anden bebyggelse.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at grunde til erhvervsformål ikke udstykses med et areal på mere end 4.500 m².

Sø. B12

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område vest for Søby ved Søndervejen

Området er idag ikke kommuneplanlagt. Området består af landbrugsejendomme samt enkelte fritliggende enfamiliehuse.

Rammer for arealanvendelse

1. at områdets anvendelse fastlægges til boligbebyggelse, liberale erhverv, hoteller, butikker og mindre, ikke generende, fremstillingsvirksomhed i forbindelse med butikkerne.
2. områdets bebyggelsesprocent fastsættes til 30 for den enkelte ejendom.
3. Erhverv kan omfatte håndværks- og servicevirksomheder inden for fremstilling, byggeri og anlæg, engroshandel, transport og lignende inden for miljøklasse 1-3. Der kan også etableres offentlige funktioner, der vedrørende funktion og miljømæssige forhold kan forliges med den øvrige virksomhed i området.
4. at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
5. at grunde til erhvervsformål ikke udstykses med et areal på mere end 4.500 m².
6. at området overføres til byzone i forbindelse med lokalplanlægning.

Sø. E2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Søby Havn

Området består af et område Nordvest for Søby Havn

Rammer for arealanvendelse

a. at området skal anvendes til egentlige erhverv, som er havnerelaterede, såsom skibsbygning og reparation.

Sø. E1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Søby Havn

Pmrådet området omfatter Søby Havn

Rammer for arealanvendelse

- at område anvendes til egentlig erhverv f.eks. halbebyggelse til overfladebehandling af skibe m.m.
- at der må indrettes kontorer i det omfang, det er nødvendigt for den pågældende virksomhed.
- at bebyggelsesprocenten ikke må overstige 110.
- at bebyggelsen ikke må opføres med en større højde end 38 m over d.n.n. Dog kan skorstene, ventilationshætter og lign, gives en større højde.
- at der kan indrettes folkerum, lagerrum, maskinanlæg o.lign. i det omfang det er nødvendigt for virksomhedens drift.
- at der udlægges og afmærkes parkeringsarealer svarende til mindst én parkeringsplads pr. 200 m² bruttoetage, det vil sige ca. 25-30 parkeringspladser.

Sø. Of1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Søby Mølle

Rekreativt område ved Søby Mølle

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til offentligt grønt område.
- b. at eksisterende bebyggelse bevares (Søby Mølle)
- c. at yderligere bebyggelse ikke finder sted

Sø. Of2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Søby Kirke og Kirkegård

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til kirke og kirkegård.
- at der kun opføres bebyggelse, der er nødvendig for områdets anvendelse.

Sø. Of3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Søby Skole

Området omfatter Søby Skole og Idrætsanlæg

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (skole, børnehave og bibliotek).
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 35.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Sø. Of4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Vester Møllegård

Område syd for Søby.

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål, således at der kun må opføres bygninger til undervisnings og kulturformål, samt andre offentlige eller private institutioner med tilhørende elevbygninger efter kommunalbestyrelsens nærmere godkendelse
- at der indenfor området kun kan opføres 1 bolig, til brug for indehaver, bestyrer eller forstander.
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 10.
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Sø. Of5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område til offentlig park ved Søby.

På grundlag af et ønske fra Søby- Bregninge Menighedsråd udlægges området til offentlig park

Rammer for arealanvendelse:

- At områdets anvendelse fastlægges offentlig park.
- At området ikke bebygges udover de til driften nødvendige bygninger såsom redskabsskure og lignende.

Sø. R2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område i Søby til idrætsformål

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til idræts formål.
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10.
- at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 14 m over det omgivende terræn.
- at der sikres et 20 m bredt beplantningsbælte mod vest, der beplantes med nåletræer.

Sø. R3

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2012](#)

Campingplads i Søby

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til campingformål.
- at der i området kun opføres bygninger til opfyldelse af anvendelsesformålet (kiosk, toiletter, baderum, forvalterbolig, campinghytter o.lign.)
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10.
- at bebyggelse kun opføres med 1 etage.
- at der max. åbnes mulighed for 200 enheder indenfor R3 og R4.

Sø. R4

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Arealet er ændret i forhold til den tidligere kommuneplan for Ærøskøbing Kommune, idet det er reduceret i udstrækning langs kysten mod til gengæld at gå længere ind i landet.

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Areal til campingformål

- at områdets anvendelse fastlægges til campingformål.
- at der i området kun opføres bygninger til opfyldelse af anvendelsesformålet (kiosk, toiletter, baderum, forvalterbolig, campinghytter o.lign.)
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 10.
- at bebyggelse kun opføres med 1 etage.
- at der ikke sker en udvidelse af antallet af langtidscampister.
- at der max. åbnes mulighed for 200 enheder indenfor R3 og R4.
- at området alene må anvendes til udvidelse af eksisterende campingplads

Sø. R5

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Vestermark

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammebestemmelser for området

- at området fastlægges til naturformål, såsom beplantning af skov, anlæg af søer og vandløb.
- at der ikke opføres bygninger på arealet.
- at offentligheden sikres adgang til arealet.

Sø. R6

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område nord for Rummes Ager

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at området fastlægges til naturformål,
- at der ikke opføres bygninger på arealet.
- at offentligheden sikres adgang til arealet.

Sø. R7

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

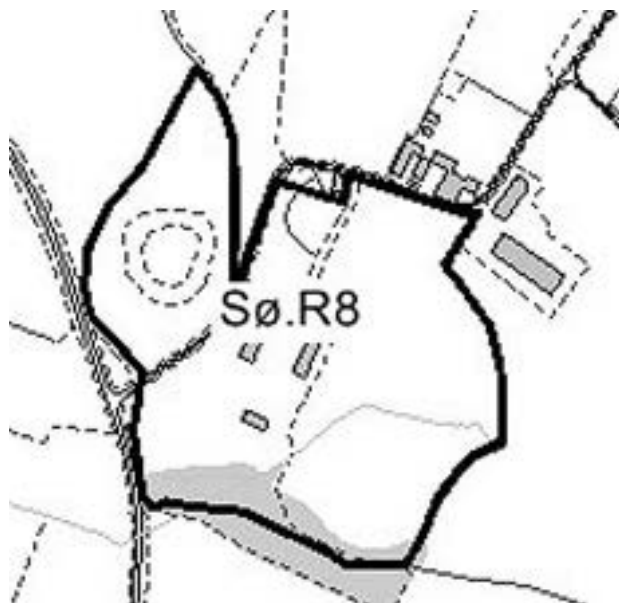
Golfbane ved Haven

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at området fastlægges til golfbane, jordbrugsformål og fritidsformål
- at der ikke sker yderligere bebyggelse
- at områder, som ikke benyttes til golfbane, kun må anvendes til landbrugsformål eller henligge som naturområde
- at området forbliver i landzone

Sø. R8

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område ved Søbygård

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til besøgs- og museumsområde etc.
- at der ikke må opføres yderligere bebyggelse indenfor området som ikke er til driften af ejendommen som landbrugsejendom.

Rammer for landsbyerne

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ved landsbyerne på Ærø forstås vi bosætninger udenfor de tre kystbyer, hvor der er mere end 200 indbyggere. Vi har i oversigten til venstre kun medtaget de af landsbyerne, som der er udarbejdet kommuneplanrammer for.

Planlægning for nybyggeri og etablering af anlæg kan normalt kun ske i tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse.

Planlægning for eller meddelelse af landzonetilladelse til nybyggeri og etablering af anlæg uden tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse kan normalt kun ske i forbindelse med virksomheder eller andre anlæg, som naturligt eller traditionelt er knyttet til det åbne land på grund af ressourceudnyttelse.

Der kan i visse tilfælde meddeles tilladelse til erstatningsbyggeri i det åbne land.

Der meddeles normalt ikke landzonetilladelse til udstykning og opførelse af nye boliger i områder der støder op til eksisterende byzoner i hoved- og lokalbyer.

Inden for sammenhængende bebyggelser (afgrænsede landsbyer) vil der på baggrund af konkrete afvejninger kunne meddeles landzonetilladelse til byggeri som understøtter landsbyen, herunder opførelse af boliger som huludfyldning.

Byggeri i landzonen skal placeres og udformes under hensyntagen til overordnede beskyttelsesinteresser (f.eks. natur og landskab) og kulturmiljøer.

Nyt byggeri skal opføres i tilknytning til eksisterende bygninger.

Etablering af ridebaner, parkeringsarealer, søer, støjvolde, jordvolde og lignende anlæg kræver en tilladelse efter Planloven (landzonetilladelse).

I den kystnære zone kan der kun planlægges for anlæg i landzone, såfremt der foreligger en særlig planlægningsmæssig og/eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering, og der tages særlige landskabelige hensyn.

Tilladelse efter Planlovens § 35 - (landzonetilladelse) i den kystnære zone kan endvidere kun meddeles, såfremt det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser og der tages særlige landskabelige hensyn.

Rammer for Skovby

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Skovby må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Skovby

Sk. B11

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Landsbyen Skovby

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig-og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv samt mindre fremstillingsvirksomhed.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 30 ved boligbebyggelse og 50 ved anden bebyggelse.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1 etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at grunde til. erhvervsformål ikke udstykkes med et areal på mere end 4.500 m².
- at al nybygning, ombygning og ændring af eksisterende bebyggelse sker således, at notat fra Fyns Amt om bevaringsinteresser i Skovby overholdes.

Notat vedrørende Skovby

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

FYNS AMT

Forvaltningen for teknik og miljø

Landskabsafdelingen

SKOVBY, Ærøskøbing Kommune

Skovby er i Regionplan 85 udpeget som landsby med store bevaringsinteresser.

Byen er udflyttet fra Bregninge, og dens orientering sydøst- nordvest i landskabet var betinget af terrænet: en højderyg mod nordøst og en sø mod sydvest, der dog nu er et moseagtigt vådområde. Byen er en meget langstrakt, slynget vejby, men den fremtræder mere som en sammensætning af to landsbytyper: Vejby mod sydøst og forteby i den midterste del. Den nordvestligste del af byen består af spredte huse og udflyttede gårde og virker opløst og uden synsmæssig sammenhæng med den øvrige del af byen. Denne nordlige del er ikke omfattet af registreringen. Muligheden for kreaturvandning har været bestemmende for, at byens gårde overvejende ligger eller har ligget (Ca. halvdelen er flyttet ud) langs sydsiden af bygaden ud til vådområdet, mens boliger og småerhverv er spredt i resten af byen.

Midtbyen er dannet omkring en udposning på bygaden, af karakter som en forte. De nuværende veje Skovbygade, Persillestræde, Smedegyden og (den østlige del af) Skovbygyden, samt hele det areal, som disse udspænder, har udgjort denne forte. Vejarealerne er blevet afgrænset, efterhånden som fortearealet er blevet opdelt i parceller, hvilket formentlig er sket omkring år 1800, hvor sandsynligvis også Skovbygyden er ført igennem mod vest til Skovbygade.

Fra forten har der været adgang til vådområdet/søen, der har fungeret som gadekær. Der er ikke egentlige gadekær i Skovby.

Størstedelen af forten har tidligere været ubebygget og genkendelig i byen. Med opførelsen af et nyt smedeværksted midt på det oprindelige forteareal er den delvis forsvundet. Den sidste rest af forten udgøres af matr. nre. 83, 84 og 92 ved smedeværkstedet og af et gadejordsareal mellem købmandsbutikken ("Høkeren") og vejen Skovby Nederst.

I midtbyen ligger gårde og huse ret tæt og lukker sammen med træer og hegn for udsynet til de omgivende marker.

Også den sydøstlige del af byen virker lukket, men her overvejende på grund af træer og hegn og højdedraget mod nordøst. Kun i enderne af byen er der udsyn til nogle markante landskabsrum, der først og fremmest defineres af levende hegn. Ud for vejen Øverste Skovbymark indgår en del af vådområdet i et lukket landskabsrum af stor betydning. Uden for byen markeres blokudskiftningen af levende hegn.

Bebyggelsen i Skovby er temmelig velbevaret. Knap halvdelen af husene er stråtakte og da overvejende bindingsværkshuse fra første halvdel af 19. århundrede. Den øvrige del er fra omkring århundredeskiftet, og kun enkelte nyere huse eller avlsbygninger ses i byen.

Bygningsændringer er mest sket i form af nye vinduer, der ofte er af forenklet og uoriginal type, og nye tagmaterialer og -former. Der ses ikke mange tilbygninger. Nogle få huse i den nordlige del af midtbyen er malet i en noget påtrængende gul farve.

Ud over det nævnte nye smedeværksted er der i Skovby opført enkelte nye avlsbygninger, der af driftsmæssige hensyn (?) har fået nogle proportioner, der ikke svarer til byens øvrige bebyggelse, fx i den nordvestlige ende af midtbyen, ved vejen Skovby Nederst.

Med hensyn til udseende og tæthed er bebyggelsen i Skovby noget sammensat, men alligevel er der som helhed et fælles præg over den.

Alle huse og gårde ligger parallelt med og ud til gaden, bortset fra den gamle smedie, der ligger på den oprindelige forte, hvor der ikke har været andre retningsgivende elementer end en stikvej bag om bygningen til et par huse.

Bindingsværksbygningerne er næsten alle opstolpet med tjære, mens tavlene er hvidkalkede. Døre og (især) vinduer er næsten alle grønmaled i midtbyen, mens denne farve knapt ses i den syd- østlige del.

Mange af bygningerne må betegnes som bevaringsværdige, også selv om der forekommer uoriginale træk i detaljerne. Enkelte er det i sig selv, mens andre er det i kraft af beliggenheden og dermed påvirkningen af gadebilledet.

De huse, der er bevaringsværdige i sig selv, er efter landskabsafdelingens vurdering følgende:

Skovbygade 8, 16, 22 og 28, der alle har ligget ud til den oprindelige forte, og gårdene Skovbygade 35 (sulegård) og Skovbygden 3, "Sandemandgården". Disse to gårde fremtræder dog ikke som helt originale, da der til første er opført en stor lade med bliktag, og der på den sidste er udskiftet et ladetag fra strå til grøn eternit. Endelig omfatter denne kategori Skovbygden 2 (dog med diskrete blyglasruder) og et bindingsværkshus bag (vest for) den gamle smedie.

211 af 262
Kommuneplan 2009-2021

Også stuehuset til Skovbygade 21 og en avlsbygning på naboejendommen Skovbygade 23 fremtræder i den originale stil, men de trykkes af de nyere avlsbygninger, der er nævnt oven for (ligger over for Skovby Nederst).

På "Sandemandgården" er ud til gaden bevaret en af de gamle stenkister, hvor man opbevarede det tørre sand til at strø på gulvene. Taget mangler dog.

Bevaringsværdige som bygningskompleks eller i anden helhed:

Skovbygade 20, der ligger mellem ovennævnte nre. 16 og 22, og gården Skovbygade 29 med en brolagt gårdsplads (piksten) og bindingsværksslænger.

Den gamle smedie er næppe den originale, men alligevel bør den bevares, dels som kulturhistorisk element, dels som det nye smedeværkstedets forbindelse til fortiden, som en forklaring på, hvorfor det er bygget næsten midt på det oprindelige forteareal, hvor netop de fælles aktiviteter typisk blev placeret.

Den øvrige bebyggelse i Skovby er i varierende grad præget af forskellige bygningsmæssige ændringer.

Alligevel falder de fleste bygninger ind i helhedsbilledet, fordi ændringerne ikke er så voldsomme, at "landsbyhuset" er helt væk.

Skovby er i Regionplan 85 placeret i kategorien "Landsby med store bevaringsinteresser", dels på grund af de oven for nævnte bevaringsværdige bygninger, men også fordi disse på visse gadestrækninger udgør en husrække eller et delområde, der må formodes at fremtræde i samme stil og udseende som omkring udskiftningen.

Hvis Skovby optages i kommuneplanen for Ærøskøbing Kommune, skal rammebestemmelserne sikre, at der tages hensyn til bevaringsinteresserne ved huludfyldning, bygningsudskiftning eller anden form for nybyggeri og ved ændret anvendelse, jf. Regionplan 85, § 16.5.

Kommuneplanlovens § 18, stk. i fastlægger, hvad der i en lokalplan kan optages bestemmelser om. Det fremgår af samme § 18, stk. 3, at en del af disse bestemmelser ikke kan få virkning for arealer i landzone, der i en kommuneplan udlægges til jordbrugsformål. Dette gælder bl.a. bygningers størrelse, beliggenhed og anvendelse, arealers udnyttelse m.v.

Jordbrugserhvervet og tilknyttet bebyggelse har nogen vægt i Skovby, og bestemmelserne i en bevarende lokalplan for byen kan altså ikke i fuldt omfang omfatte de nuværende landbrugsejendomme, hvis disse fortsat skal drives som landbrug, eller hvis området fortsat skal være landzone.

Bortset fra, at lovhjemmelen således har disse begrænsninger, bør hensigten med en bevarende lokalplan for Skovby være:

at friholde landskabskilerne nordvest for byen (Skovby Nederst) og sydøst for byen, samt hele vådområdet sydvest for byen for bebyggelse,

at friholde toftearealet matr. nr. 11 e ved øverste Skovby, tilsvarende

at hindre, at bystrukturen udviskes yderligere ved ny bebyggelse på den gamle forte,

at fastlægge ny bebyggelsesforhold til bygaderne m.h.t. orientering, afstand og evt. hegning af haver,

at fastlægge udformning og materialesammensætning af ny bebyggelse, således at denne kommer til at harmonere med den

eksisterende, dvs. Længe- eller vinkelhus med en bredde på max. 8 m og med 40-50o taghældning, sadeltag, vinduer og døre som huller i murværk, facader i blank tegl eller pudsede, og farver i jordfarveskalaen. Fremmedelemerter som gavlaltaner, store tagudhæng,

synlige panoramavinduer og udestuer og udvendige skorstene langs facader bør undgås, og endelig

at sikre, at markante træer, alleer, hegn og hække så vidt muligt bevares, vedligeholdes og suppleres.

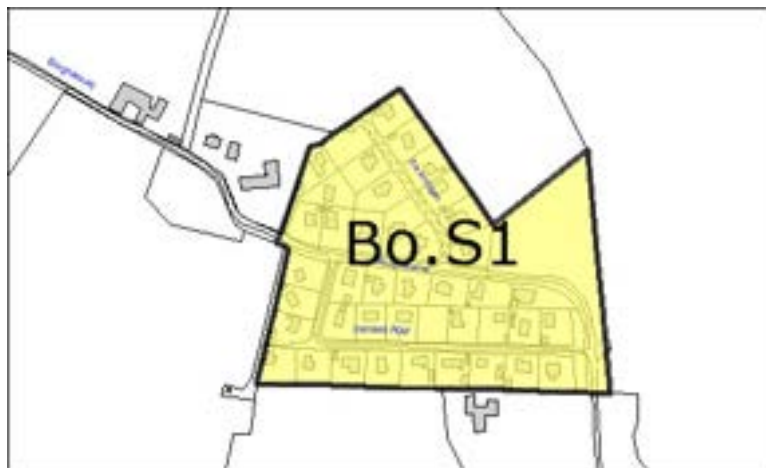
Rammer for Borgnæs

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Borgnæs må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Borgnæs

Bo. S1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat af 22-6-2011](#)

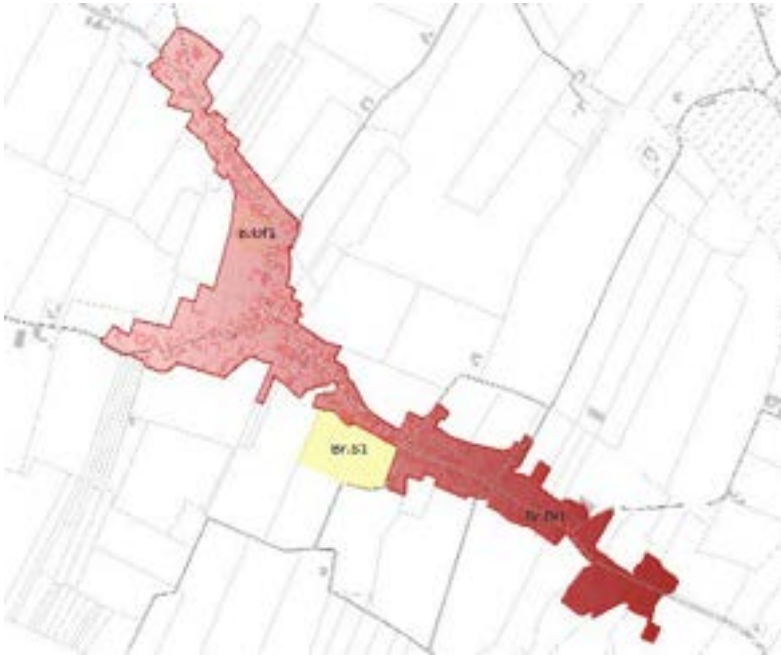
Sommerhusområde ved Borgnæs

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til sommerhusbebyggelse, mindre butikker til områdets daglige forsyning samt ferie- kolonier og sommerpensionater.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 15 for sommerhusbebyggelse og 25 for anden bebyggelse.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg hæves mere end 3 m over terræn for sommerhusbebyggelse og 4 m over terræn for anden bebyggelse.
- at bygningers taghældning ikke må overstige 45⁰ målt med vandret plan.
- at areal som benævnt friareal friholdes for bebyggelse

Rammer for Bregninge

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Bregninge må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Bregninge

Br. R1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat af 22-6-2011](#)

Område ved Ulveholm

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til skydebane og til lejrplads for spejdere og tilsvarende organisationer.
- b. at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 5.
- c. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage.
- d. at en del af området tilplantes med skov

Br. Of1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat af 22-6-2011](#)

Kirke og kirkegård i Bregninge

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til kirke og kirkegård.
- at der kun opføres bebyggelse, der er nødvendig for områdets anvendelse

Br. B11

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat af 22-6-2011](#)

Landsbyen Bregninge

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig-og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv samt mindre fremstillings-virksomhed.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 30 ved boligbebyggelse og 50 ved anden bebyggelse.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at grunde til erhvervsformål ikke udstykkes med et areal på mere end 4.500 m²
- at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Rammer for Tranderup - Vindeballe

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Tranderup-Vindeballe må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Tranderup - Vindeballe

Tr. BI1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Landsbyen Tranderup

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv samt mindre fremstillingsvirksomhed.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 30 ved boligbebyggelse og 50 ved anden bebyggelse.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end i 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- at grunde til erhvervsformål ikke udstykes med et areal på mere end 4.500 m².
- at der indenfor området fastlægges et stiforløb til sammenbinding af Tranderup— Vindeballe (Toftemarksvejen).

Tr. L1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Landbrugsområde Holmevej

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- a. at områdets anvendelse fastlægges til landbrugsformål.
- b. at der indenfor området fastlægges et stiforløb til sammenbinding af Tranderup-Vindeballe. (Toftemarksvejen).

Tr. Of2

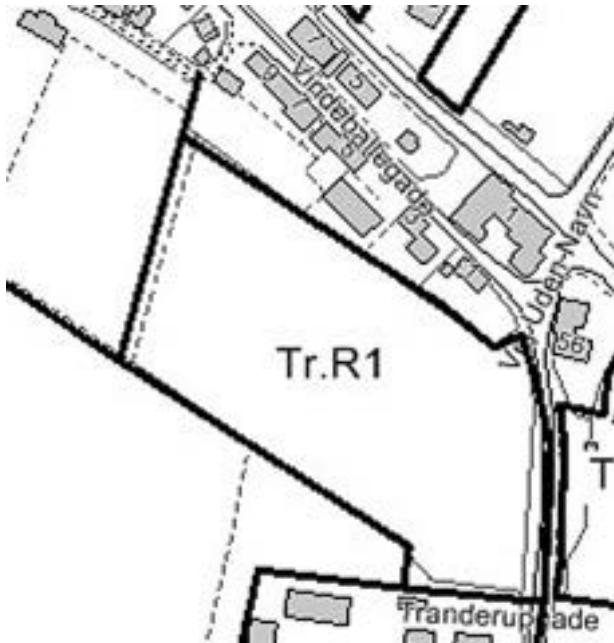
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Tranderup Kirke

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til kirke og kirkegård.
- at der kun opføres bebyggelse, der er nødvendig for områdets anvendelse

Tr. R1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Idrætsanlæg Tranderup

Rammer for arealanvendelse

- a. At områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (sportsplads, omklædnings- og baderum og klubhus).
- b. At bebyggelsesprocenten for området under et ikke overstiger 10.
- c. At evt., bebyggelse skal placeres i den sydlige del af området mod område Of1.
- d. At bebyggelsen ikke opføres med mere end i 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5m over det omgivende terræn.
- e. At bebyggelse skal udføres med saddeltag på ikke under 25 grader.
- f. At hensynet til kirkens frie beliggenhed ikke tilsidesættes.
- g. At der indenfor området fastlægges et stiforløb til sammenbinding af Tranderup-Vindeballe (Toftemarkvejen).
- h. At stensætningen mellem Tranderupgade og området bevares i sin nuværende udformning og stand.

Tr. T1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Kontrolleret losseplads ved Tranderup

Rammer for arealanvendelse

- At områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål
- At intet punkt af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.
- At området, efter endt opfyldning, genanvendes til landbrugsformål.
- At lokalplanen ophæves efter endt opfyldning.

Tr. T2

Status: Vejledende retningslinje

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Område til biogasanlæg ved Husmarken

Rammer for arealanvendelse

- Området udlægges til erhvervsformål (herunder biogasanlæg i form af modtageanlæg, biogasanlæg, kraftvarmeværk og ethanolproduktion eller slammineraliseringsanlæg).
- Området forbliver i landzone.
- Intet punkt af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivne terræn. Dog kan der i lokalplanbestemmelserne gøres undtagelser herfra, såfremt de pågældende bygninger er nødvendige for anlæggets drift.

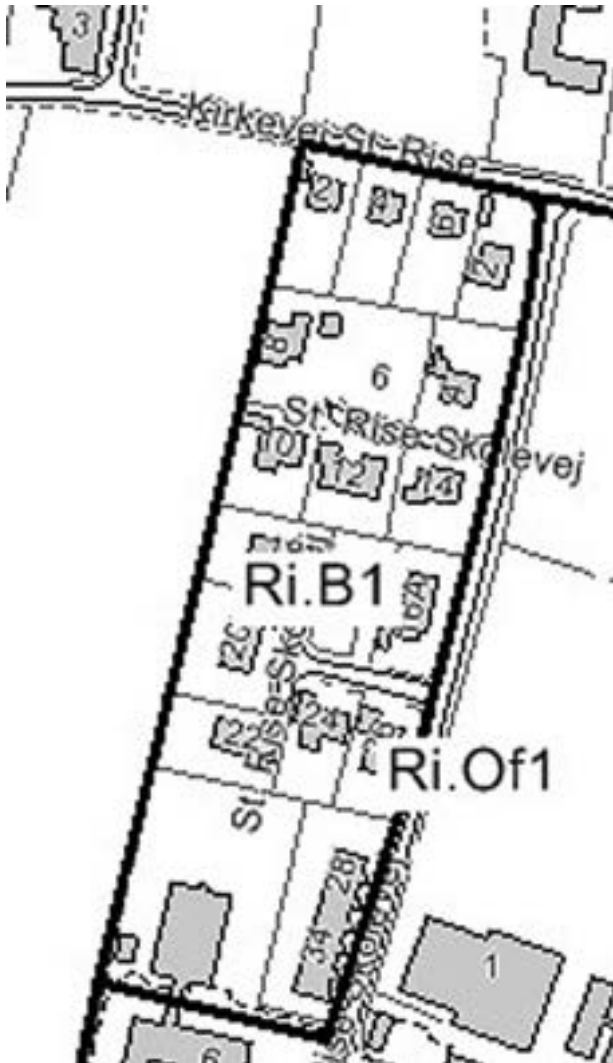
Rammer for St. Rise

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-201](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af St. Rise må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i St. Rise

Ri. B1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-06-2011](#)

Boligområde ved Rise skole

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner, varmecentral og lignende, samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkninger i forhold til omgivelserne (eksempelvis liberale erhverv, frisørvirksomhed og lignende).
- at bebyggelsesprocenten for hver ejendom ikke overstiger 30.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ri. B11

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-06-2011](#)

Boligområde ved St. Rise by

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger, butikker, liberale erhverv samt mindre fremstillingsvirksomhed.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt parcel ikke overstiger 30 ved boligbebyggelse og 50 ved anden bebyggelse.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 1½ etage, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ri. E1

Status: Bindende ramme

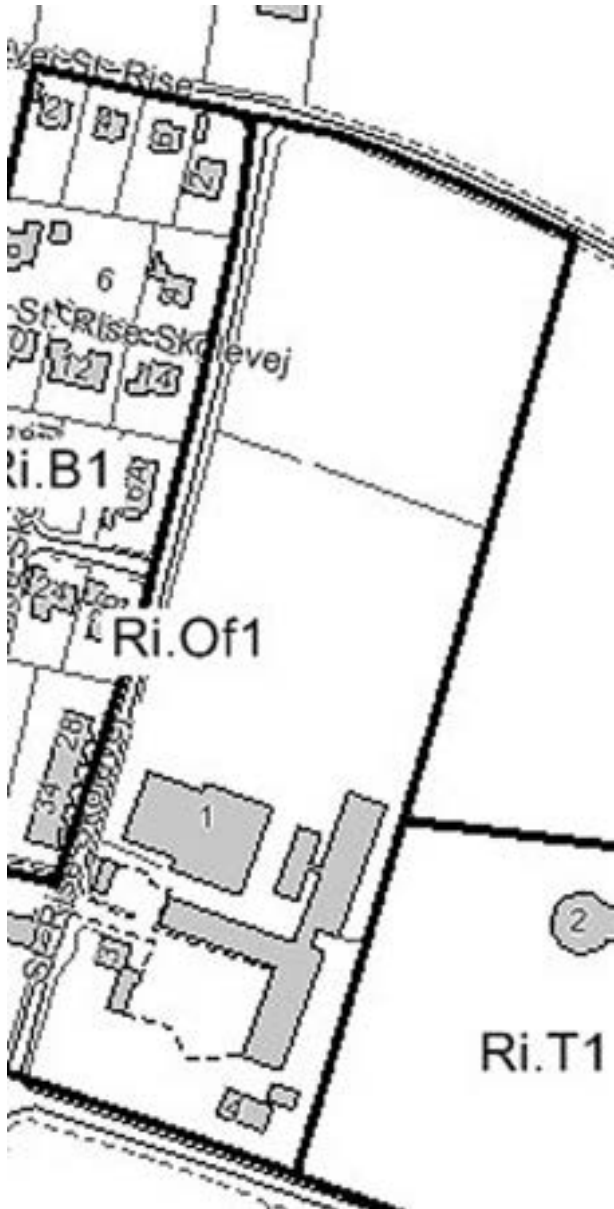
Politisk status: Politisk godkendt [22-06-2011](#)

Område til Korn og Foderstofforretning ved Rise

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til følgende erhvervsformål: Korn- og foderstofvirksomhed samt erhvervsområde.
- at højst 1/3 af den enkelte grunds areal bebygges.
- at det samlede rumfang af bygninger på hver enkelt ejendom ikke må overstige 2 m pr. m² grundareal.
- at bebyggelse ikke må opføres med større højde end 8,5 m. Kommunalbestyrelsen kan dog i det enkelte tilfælde tillade, at bygninger får en højde på op til 14 m over terræn, samt at mindre dele af bebyggelser, som f.eks. siloer, får en højde på op til 20 m over terræn.

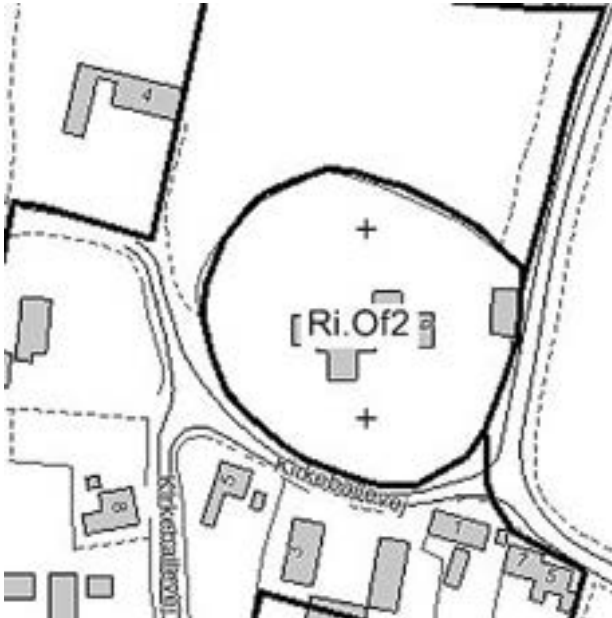
Ri. Of1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-06-2011](#)

Rise skole, plejehjem og plejehjem

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål (plejehjem, ældreboliger, skole, idrætshal, idrætsplads).
- at bebyggelsesprocenten for området under ét ikke overstiger 25.
- at bebyggelsen ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,5 m over det omgivende terræn.

Ri. Of2

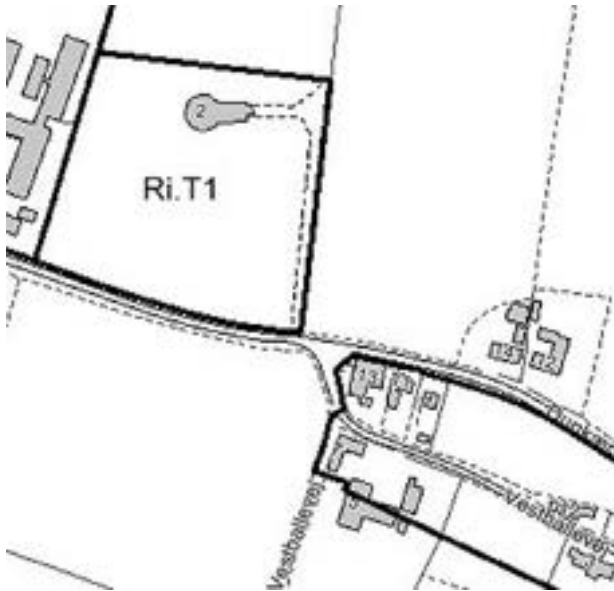
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rise kirke og Kirkegård

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til kirke og kirkegård.
- at der kun opføres bebyggelse, der er nødvendig for områdets anvendelse

Ri. T1

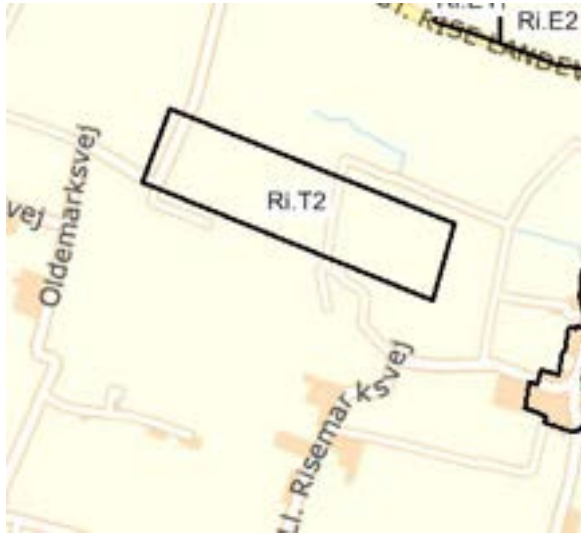
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Rise Fjernvarme

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til fjernvarmecentral med tilhørende lagertank og solfangeranlæg
- at bebyggelsesprocenten ikke overstiger 10.
- at ingen del af en bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 14 m over det omgivende terræn.
- at der etableres et beplantningsbælte omkring området.

Ri. T2

Status: Bindende ramme

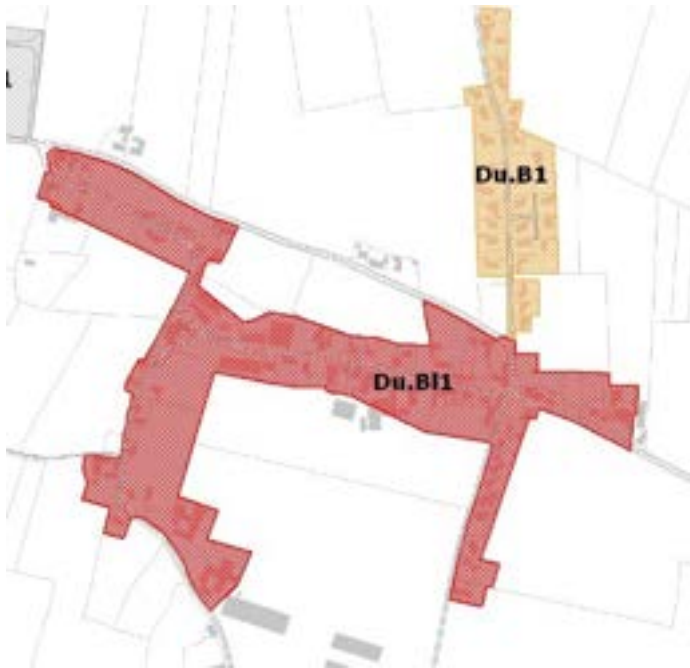
Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Olde, udpeget område til vindmøller.

Der kan kun opstilles vindmøller inden for vindmølleområderne på kortet. Vindmølleområder udlægges via et tillæg til kommuneplanen for konkrete projekter.

En lokalplan for et vindmølleområde skal angive antallet af møller samt deres placering og udseende. Lokalplanen skal sikre, at vindmølleområdet udnyttes bedst muligt under hensyntagen til naboer og landskabelige interesser.

Vindmøller skal placeres og udformes under videst mulig hensyntagen til det åbne lands interesser, herunder især hensynet til landskabsbilledet og således at nabogener begrænses.

Rammer for Dunkær

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Bregninge må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Dunkær

Rammer for Græsvænge

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Græsvænge må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Græsvænge

Der findes ingen dagligvarebutikker og kun nogle få erhvervsvirksomheder. Disse virksomheder skal kunne fortsætte. Der er mulighed for nogen tilvækst af boliger i form af huludfyldninger, men ikke for etablering af nye virksomheder bortset fra dem, der kan indpasses i boligområdet. Det kan være f.eks. forretninger til områdets daglige forsyninger, visse håndværksvirksomheder og liberale erhverv.

Der er ikke planer om yderligere byudvikling i Græsvænge.

Gr. B11

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Landsbyen Græsvænge

Landsbybebyggelse langs Græsvængevej bestående af blandet boligbebyggelse og nedlagte landbrugsejendomme.

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål samt liberale erhverv med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner samt mindre butikker til områdets daglige forsyning. Det samlede bruttoetageareal for nybyggeri, tilbygning eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål må ikke overstige 300 m²
- At muliggøre boliger med store grunde, hvor der kan være nyttehavere og ikke erhvervsmæssigt dyrehold (jordbrugsparceller),
- At bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 35,
- At ingen del af bygnings ydervæg eller tag er hævet mere end 8,50 m over terræn.
- At bebyggelsen indpasses i det eksisterende gadebillede for så vidt angår arkitektur og materialevalg.

Gr. B12

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Græsvænge gamle skole

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til boligformål samt mindre ikke generende håndværkvirksomhed der kan indpasses uden genvirkning for omgivelserne
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 40
- At ingen del af bygnings ydervæg eller tag er hævet mere end 8,50 m over terræn

Gr. E1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Bilskrotplads ved Trousløkkevej

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål, ophugnings- og skrotplads, oplag og stationering af materiel og materialer til entreprenør- eller vognmandsvirksomhed og lignende,
- at der ikke opføres bebyggelse til andre formål end ophugnings- og lagerformål samt til garager for materiel og vogne,
- at bebyggelse ikke opføres med større etageareal end 500 m² og med større højde end 7 m over terræn,

Gr. R1

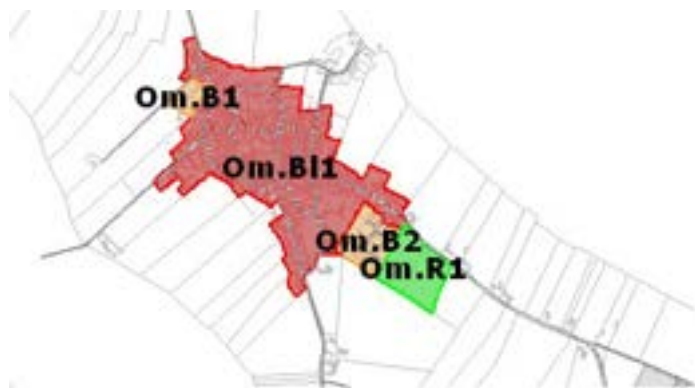
Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Idræts og legeområde ved Græsvænge Gamle Skole

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom idræt under forskellige former, svømmehal, klubhuse/beboerhuse, redskabsbygninger, legearealer og lignende.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 35
- at ingen del af bygnings ydervæg eller tag hæves mere end 8,50 m over terræn

Rammer for Ommel

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

På kortet herover kan du se hvad de enkelte dele af Ommel må anvendes til. Ved at klikke på et link herunder med områdets nummer får du detaljerede oplysninger om kravene til det enkelte område.

Rammer for arealanvendelse i Ommel

I Ommel findes ingen dagligvarebutikker og kun nogle få erhvervs-virksomheder. Disse virksomheder skal efter denne plan have mulighed for fortsat at bestå.

Der er mulighed for nogen tilvækst af boliger, men ikke for etablering af nye virksomheder bortset fra dem, der kan indpasses i boligområder. Det kan være f.eks. dagligvarebutikker, visse håndværksvirksomheder og liberale erhverv.

Der er mulighed for i planperioden at opføre ca. 20 nye boliger, hvoraf de 6 kan placeres på ubebyggede arealer ved den eksisterende bebyggelse.

De øvrige 14 er der plads til i lokalplanlagt område i byzone på Østervænget og Æblehaven. Alle boliger skal være parcelhuse. Der er ikke planer om yderligere byudvikling i Ommel.

Om.B1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Æblehaven

Området er i dag et mindre boligområde, der ikke pt. er bebygget

a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og bebyggelse til offentlige formål samt til andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning for omgivelserne,

b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:

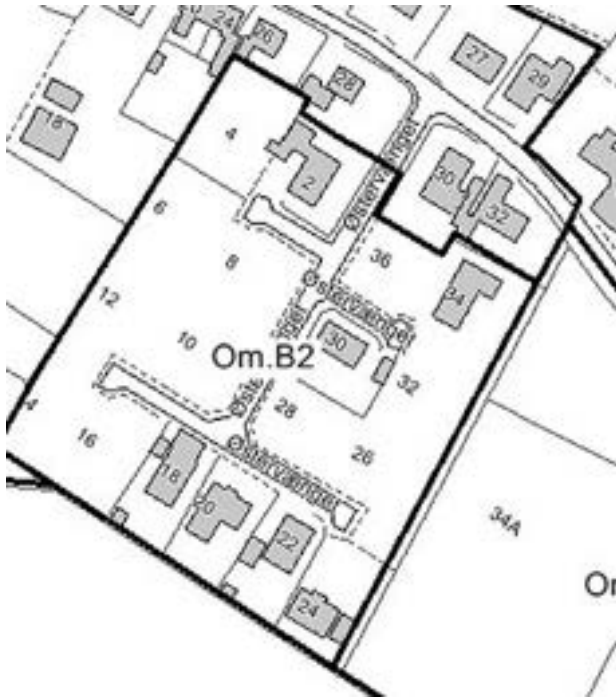
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,

35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,

40 for ejendomme, der bebygges med rækkehuse,

c. at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde på mindre end 400m²,

d. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m. over terræn.

Om.B2

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Østervænget

Boligområde i Ommel, endnu ikke fuldt udbygget.

- a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner og bebyggelse til offentlige formål samt til andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning for omgivelserne,
- b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:
30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,
35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,
40 for ejendomme, der bebygges med rækkehuse,
- c. at der ikke foretages udstykning, hvorved der fremkommer grunde på mindre end 400m²,
- d. at bebyggelse ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 8,50 m. over terræn.

Om.B1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Ommel By

Området er potentielt levested for [bilag IV-arter](#). Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for de nye områder, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt.

Rammer for arealanvendelse

a. at områdets anvendelse fastlægges til boligformål med tilhørende kollektive anlæg såsom børneinstitutioner samt mindre butikker til områdets daglige forsyning eller anden nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden genevirkning i forhold til omgivelserne. Det samlede bruttoetageareal for nybyggeri, tilbygning eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikformål må ikke overstige 800 m². Bruttoetagearealet for dagligvarebutikker må ikke overstige 500 m² og 100 m² for øvrige butikker. Eksisterende butikker kan udvides op til denne størrelse.

b. at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger:

30 for ejendomme, der bebygges med parcelhuse,

35 for ejendomme, der bebygges med dobbelthuse,

40 for ejendomme, der bebygges med rækkehuse eller lignende,

c. at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag er hævet mere end 8,50 m over terræn,

d. at eksisterende bevaringsværdige bymiljøer og arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger bevares.

Om. R1

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Idrætsanlæg i Ommel

Rammer for arealanvendelse

- at områdets anvendelse fastlægges til offentlige formål såsom idræt under forskellige former, svømmehal, klubhuse, redskabsbygninger, legearealer og lignende.
- at bebyggelsesprocenten for hver enkelt ejendom ikke overstiger 25,
- at bebyggelsen placeres således, at genevirkninger i forhold til omgivelserne så vidt muligt undgås,
- at bebyggelse ikke opføres med mere end 2 etager, og at ingen del af en bygnings ydervægge eller tag bliver højere end 12 m over terræn

Lokal Agenda 21 strategi

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Ærø skal have en Agenda 21 strategi. Strategien skal indeholde oplysninger om, hvordan kommunen i de kommende år og med et flerårigt sigte vil arbejde med tiltag, som kan fremme en miljømæssig bæredygtig udvikling i kommunen. Strategien vedrører tiltag, som kommunen selv vil tage, men kan også omhandle borgerinitiativer, som det kan være relevant, at kommunen understøtter.

I vedlagte link sammenfattes strategien med forslag til indsatser, ligesom der i kommuneplanens afsnit om vedvarende energi kan ses kommunale indsatser, der understøtter strategien.

Kommunen lægger vægt på, at strategien bliver til i dialog med borgere og virksomheder og håber på at modtage gode ideer til supplerende eller alternative indsatser. Synspunkter vedrørende den lokale agenda 21 strategi indsendes samtidig med hørings svar vedrørende kommuneplanen i øvrigt.

Redegørelsen indeholder en strategi for, hvordan Ærø Kommune vil sikre:

1. Miljøbelastningen
2. Fremme af bæredygtig byudvikling og byomdannelse
3. Fremme af biologisk mangfoldighed
4. Inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde
5. Fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Agenda 21-strategien for Ærø Kommune er fuldt integreret i kommuneplanen.

Integrationen er foregået ved at punkt 1 og 3 belyses i det strategiske indsatsområde vedrørende natur og miljø, punkt 2 integreres i kommuneplanen og punkt 4 sikres gennem den folkelige debat af kommuneplanen, og punkt 5 sikres netop ved at integrere Agenda 21-strategien i kommuneplanen.

Miljøvurdering

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 22-6-2011](#)

Miljøvurdering generelt

I henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer skal der gennemføres en miljøvurdering af planer, der har betydning for fysiske arealer. Ved en indledende miljøvurdering af planen er der foretaget en vurdering af, hvorvidt forslag til kommuneplan har væsentlig indvirkning på miljøet på en række områder (bl.a. kultur, trafik, befolkning og naturbeskyttelsesinteresser).

Afgrænsning af miljøvurderingen

I henhold til loven skal miljøvurderingen omfatte de ændringer og nye tiltag, som en gennemførelse af kommuneplanforslaget betyder. I forbindelse med miljøvurderingen har Ærø Kommune foretaget en scoping, dvs. en vurdering af de miljøforhold, der forventes at blive påvirket, og hvordan de skal behandles. Scoping blev den 9. oktober 2009 sendt til høring hos berørte myndigheder.

Miljøvurderingen omfatter væsentlige miljøforhold vedr. ændringer og nye tiltag inden for følgende tema:

- Nye boligområder

Kommuneplanrammerne er i det væsentligste en sammenskrivning af de to kommuners rammer. Der er enkelte justeringer af rammerne.

For kommuneplanforslagets øvrige temaer gælder, at bestemmelserne enten er uændrede i forhold til de gældende kommuneplaner for hhv. Marstal og Ærøskøbing kommune eller er en direkte overførsel af retningslinjer fra Fyns Amts Regionplan 2005, som er relevante for kommunens myndighedsudøvelse.

De relevante retningslinjer fra regionplanen er overført uden ændringer af indhold.

Områderne er på kommuneplanniveau vurderet for de relevante påvirkninger, der kan forudsiges i dem. Der er hovedsageligt vurderet i forhold til planlægningsmæssige bindinger i og de beskyttelsesforhold, der gælder for områderne. Generelt er der ikke påpeget væsentlige miljøpåvirkninger. Der vil dog i alle tilfælde ved detaljeret lokalplanlægning skulle foretages en screening, der kan afgøre, om lokalplanen skal miljøvurderes.

Miljøvurderingen af kommuneplanen peger for de enkelte områder på hvilke parametre, der som et minimum bør iagttages ved lokalplanlægningen.

Byerne og landområderne

I planlægningen af byer og landområder ses der på byernes rolle og deres samspil med landområderne. Der er taget stilling til, hvor der skal være bosætning og hvilke byer, der skal udvikle sig. Der er kun planlagt egentlig byudvikling i tilknytning til Søby og Marstal. I Ærøskøbing er området medtaget som udviklingsretning. Området i Søby er udlagt til blandet bolig og erhvervsområde.

Det har ikke været muligt at få de overordnede myndigheders accept af en asfaltering af landingsbanen med flyvepladsens nuværende beliggenhed i Gråsten Nor, der er udpeget som et internationalt naturbeskyttelsesområde. Fyns amt har i 2005 foretaget en udvidet undersøgelse af de tekniske muligheder for en flytning af Ærø Flyveplads ud af Gråsten Nor.

Detailhandel

Indenfor detailhandel er der ikke foretaget ændringer udover en opdatering af bestemmelserne i henhold til lovgivningen. Ændringerne findes ikke overordnet at medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Landskab

Der er ikke i rammedelen udarbejdet nye retningslinjer

Skovrejsning

Der er ikke i rammedelen udarbejdet nye retningslinjer, skovrejsningen følger retningslinjerne i Regionplanen. Skovrejsningsarealerne justeret i forhold til de udpegede vådområder områder samt Kommunalbestyrelsen beslutning dec. 2010. De udpegede arealer svarer i HA til arealerne i Regionplanen-

Vådområder

Der er medtaget udpegninger af vådområder, der foretages ikke på nuværende tidspunkt miljøvurdering af disse udpegninger.

Nye Rammeområder og byudviklingsområder

Søby
Udlæg af blandet bolig og erhvervsområde i Søby.

Det forventes ikke at medføre støjmæssige og sundhedsmæssige påvirkninger og vurderes at give anledning til en begrænset negativ påvirkning af befolkningen og sundhedstilstanden.

247 af 262
Kommuneplan 2009-2021

Den trafikale trafikbelastning, energiforbrug, vandforbrug, råstoffer, affald genanvendelse er vurderet ud fra anvendelsen i dag som landbrugsareal. Disse påvirkninger vurderes at være negative i meget begrænset omfang. Ved fremtidig planlægning skal man være opmærksom på at området er potentielt levested for bilag IV-arter. Vurdering af planens virkning på bilag IV-arterne udskydes til lokalplanlægningen for det nye område, da kommuneplanen alene fastlægger de overordnede rammer for udviklingen og det derfor ikke er muligt at vurdere de konkrete påvirkningsfaktorer af bilag IV-arterne på nuværende tidspunkt. Der opstilles ikke særskilte overvågningsprogrammer som følge af miljøvurderingen, men overvågningen skal ske i forbindelse med udarbejdelse af fremtidige lokalplaner og administrationen af disse planer samt sektorplaner og -lovgivning i øvrigt.

Der findes inden for området beskyttede diger, disse beskyttes med bestemmelserne i den efterfølgende lokalplan.

Marstal

Nye boligområder ved Ommelsvejen, Møllevejen mv.

Udlæg af arealerne til boligbebyggelse forventes ikke at medføre støjmæssige og sundhedsmæssige problemer og vurderes at give anledning til en begrænset negativ påvirkning af befolkningen og sundhedstilstanden.

Den trafikale trafikbelastning, energiforbrug, vandforbrug, råstoffer, affald genanvendelse er vurderet ud fra anvendelsen i dag som landbrugsareal. Disse påvirkninger vurderes at være negative i meget begrænset omfang.

Områderne er omfattet af skovbeskyttelses linje. Bebyggelsens omfang og placering skal ske, så de indpasses bedst mulig i landskabet. Dette sikres i lokalplanlægning i forbindelse fra realisering af planerne.

Beslutning om miljøvurdering af kommuneplanen.

I henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer har Kommunalbestyrelsen vurderet, at der ikke skal udarbejdes miljøvurdering. Kommunalbestyrelsen skønner, at de tiltag der kan følge de begrænsende arealudlæg, ikke vil medføre negativ indvirkning på miljøet, hvorfor der ikke gennemføres en videregående miljøvurdering af kommuneplanen.

Der vil dog i alle tilfælde ved detaljeret lokalplanlægning skulle foretages en screening, der skal afgøre, om lokalplanen skal miljøvurderes.

Klagevejledning vedrørende afgørelsen om miljøvurdering:

I henhold til planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan De klage over afgørelsen, for så vidt angår retlige spørgsmål. Det vil sige, at du f.eks. kan klage, hvis du mener, at Kommunalbestyrelsen ikke har haft hjemmel til at træffe afgørelsen, eller hvis du mener, at regler er fortolket forkert. Du kan derimod ikke klage over, at Kommunalbestyrelsen efter din opfattelse burde have truffet en anden afgørelse.

Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K inden 4 uger fra datoen for bekendtgørelsen af denne afgørelse.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra datoen for bekendtgørelsen af denne afgørelse.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. Nævnet vil efter modtagelsen af klagen sende Dem en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Andre planer af betydning for kommuneplanen

En kommuneplan indgår i et større hieraki af planer, som skal tage hensyn til hinanden. På de følgende sider kan du se hvordan kommuneplanen har taget hensyn til de enkelte overordnede planer.

Statslige interesser

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

De statslige interesser, som skal varetages i kommuneplanlægningen er beskrevet af Miljøministeriet i **Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen 2009**.

Oversigten indeholder ikke nye statslige mål og krav. Det betyder at alle de nævnte statslige mål vil kunne findes i eksisterende planer, programmer, handlingsplaner mv., ligesom kravene vil kunne findes i eksisterende lovgivning, landsplandirektiver mv.

De konkrete statslige mål er medtaget under de enkelte afsnit i kommuneplanens retningslinjer.

Landsplandirektiver

De såkaldte landsplandirektiver er foreskrifter udstedt af Miljøministeren med hjemmel i Planlovens § 3, og som er bindende for kommunernes planlægning.

Relevante landsplandirektiver

Hver linie er et link til det sted i kommuneplanen, hvor direktivet er opfyldt:

- [Regionplan 2005- for Fyns Amt.](#)
- [Nr 408 af 1.5.2007: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.](#)
- [Nr 37 af 20.4.2006: Cirkulære om planlægning af arealanvendelse indenfor en afstand af 500 meter fra risikovirkomheder.](#)
- [23.6.2005: Landsplandirektiv for udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen.](#)
- [Nr 132 af 15.7.1998: Regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder.](#)

Regionplan 2005- Fyns Amt

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Uændret Regionplan 2005- er ophøjet til at være et landsplandirektiv efter amternes nedlæggelse ved strukturreformen i 2006.

Opfyldelse af Regionplan 2005-

Nedenfor er listet alle retningslinjer i Fyns Amts Regionplan 2005-, og de er linket til de relevante steder i Kommuneplanen. endvidere er det angivet om de er medtaget uændret, med redaktionelle rettelser, er irrelevante eller er ændret.

Byudvikling

2.1.1	Redaktionel ændring	Byvækst og byomdannelse
2.1.2	Ikke relevant	
2.4.1	Uændret	Byvækst og byomdannelse
2.4.2	Redaktionel ændring	Byvækst og byomdannelse
2.4.3	Redaktionel ændring	Byvækst og byomdannelse
2.4.4	Uændret	Byvækst og byomdannelse
2.4.5	Ikke relevant	
2.4.6	Redaktionel ændring	Byvækst og byomdannelse
2.4.7	Uændret	Byvækst og byomdannelse
2.4.8	Ikke relevant	
2.4.9	Uændret	Byvækst og byomdannelse
2.4.10	Redaktionel ændring	Byvækst og byomdannelse
2.5.1	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.2	Uændret	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.3	Uændret	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.4	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.5	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.6	Uændret	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.7	Uændret	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.8	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.9	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.10	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.11	Ikke relevant	
2.5.12	Ikke relevant	
2.5.13	Redaktionel ændring	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.14	Uændret	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.5.15	Uændret	Erhvervslokalisering og miljøbeskyttelse
2.6.1	Ikke relevant	
2.6.2	Ændret	Detailhandel
2.6.3	Ikke relevant	

Trafik og transport

3.1.1	Ikke relevant	
3.1.2	Uændret	Veje
3.1.3	Uændret	Veje
3.1.4	Redaktionel ændring	Veje
3.1.5	Uændret	Veje
3.1.6	Uændret	Veje
3.1.7	Ikke relevant	
3.2.1	Ikke relevant	
3.3.1	Ikke relevant	
3.4.1	Ikke relevant	

3.4.2	Uændret	Lufthavn
3.4.3	Uændret	Lufthavn
3.4.4	Redaktionel ændring	Lufthavn
3.5.1	Redaktionel ændring	Havne
3.5.2	Uændret	Havne

Ferie og fritid

4.3.1.1	Uændret	Sommerhusområder
4.3.2.1	Uændret	Turisme
4.3.2.2	Uændret	Turisme
4.3.2.3	Redaktionel ændring	Turisme
4.3.2.4	Uændret	Turisme
4.3.2.5	Uændret	Turisme
4.3.2.6	Ikke relevant	
4.3.2.7	Ikke relevant	
4.3.3.1	Uændret	Overnatningssteder
4.3.3.2	Uændret	Overnatningssteder
4.3.3.3	Uændret	Overnatningssteder
4.3.3.4	Redaktionel ændring	Overnatningssteder
4.3.3.5	Ikke relevant	
4.3.3.6	Uændret	Overnatningssteder
4.3.4.1	Ændret	Turisme
4.3.4.2	Ikke relevant	
4.3.4.3	Ikke relevant	
4.3.5.1	Ændret	Havne
4.3.6.1	Uændret	Turisme
4.3.6.2	Ændret	Turisme
4.3.6.3	Ikke relevant	
4.3.6.4	Ikke relevant	
4.3.6.5	Redaktionel ændring	Turisme
4.3.6.6	Ikke relevant	
4.3.7.1	Ikke relevant	
4.3.7.2	Ikke relevant	
4.3.9.1	Uændret	Turisme
4.4.1	Ændret	Støjende fritidsaktiviteter
4.4.2	Ændret	Støjende fritidsaktiviteter
4.4.3	Ændret	Støjende fritidsaktiviteter
4.4.4	Ændret	Støjende fritidsaktiviteter
4.4.5	Redaktionel ændring	Støjende fritidsaktiviteter

Bebyggelse og erhverv i det åbne land

5.2.1	Uændret	Planlægning i det åbne land
5.2.2	Ændret	Planlægning i det åbne land
5.2.3	Redaktionel ændring	Planlægning i det åbne land
5.2.4	Uændret	Planlægning i det åbne land
5.2.5	Ikke relevant	Planlægning i det åbne land
5.2.6	Uændret	Planlægning i det åbne land
5.2.7	Redaktionel ændring	Planlægning i det åbne land
5.2.8	Redaktionel ændring	Planlægning i det åbne land

Råstoffer

5.3.1	Ændret	Råstofindvinding
5.3.2	Ændret	Råstofindvinding
5.3.3	Ændret	Råstofindvinding
5.3.4	Ændret	Råstofindvinding
5.3.5	Ændret	Råstofindvinding
5.3.6	Ændret	Råstofindvinding
5.3.7	Ændret	Råstofindvinding
5.3.8	Ændret	Råstofindvinding
5.3.9	Ændret	Råstofindvinding

Jordbrug

5.4.1	Uændret	Jordbrugsområder
5.4.2	Ikke relevant	Jordbrugsområder

Skovrejsning

5.5.1	Ændret	Skovrejsning
-------	--------	------------------------------

Tekniske anlæg

6.1.1	Ændret	Vindmøller
6.1.2	Ændret	Vindmøller

6.1.3	Ændret	Vindmøller
6.1.4	Ændret	Vindmøller
6.1.5	Ændret	Vindmøller
6.1.6	Ændret	Vindmøller
6.1.7	Ændret	Vindmøller
6.1.8	Ændret	Vindmøller
6.3.1	Ikke relevant	
6.4.1	Uændret	Telemaster
6.4.2	Uændret	Telemaster
6.4.3	Uændret	Telemaster
6.5.1	Ændret	Affaldsbehandling
6.5.2	Ikke relevant	
6.5.3	Ændret	Affaldsbehandling
6.5.4	Ikke relevant	
6.5.5	Ikke relevant	
6.5.6	Ikke relevant	
6.5.7	Uændret	Affaldsbehandling
6.5.8	Ikke relevant	
6.5.9	Ikke relevant	
6.5.10	Uændret	Affaldsbehandling
6.6.1	Redaktionel ændring	Støjende fritidsaktiviteter
6.6.2	Ændret	Støjende fritidsaktiviteter
6.7.1	Ikke relevant	

Natur og vandmiljø

7.1.1	Ændret	Natur- og lavbundsområder
7.1.2	Præciseret	Natur- og lavbundsområder
7.1.3	Uændret	Natur- og lavbundsområder
7.1.4	Uændret	Natur- og lavbundsområder
7.1.5	Uændret	Natur- og lavbundsområder
7.1.6	Uændret	Natur- og lavbundsområder
7.2.1	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.2	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.3	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.4	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.5	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.6	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.7	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.8	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.9	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.10	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.11	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.12	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.13	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.14	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.15	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.16	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.17	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.18	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.19	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.20	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.21	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.22	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.23	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.24	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.25	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.26	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.27	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.28	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.29	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.30	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.31	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.32	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.2.33	Uændret	Grundvand og vandforsyning
7.3.1	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.2	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.3	Uændret	Vandløb, søer og kystvande

7.3.4	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.5	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.6	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.7	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.8	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.9	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.10	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.11	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.12	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.13	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.14	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.15	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.16	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.17	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.18	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.19	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.20	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.21	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.22	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.23	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.24	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.25	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.26	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.27	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
7.3.28	Uændret	Vandløb, søer og kystvande
Landskab og kulturhistorie		
8.1.1	Suppleret	Landskaber og kystnære områder
8.1.2	Suppleret	Landskaber og kystnære områder
8.1.3	Suppleret	Landskaber og kystnære områder
8.1.4	Suppleret	Landskaber og kystnære områder
8.1.5	Suppleret	Landskaber og kystnære områder
8.2.1	Uændret	Fortidsmindeområde
8.2.2	Ikke relevant	
8.2.3	Ikke relevant	
8.2.4	Ikke relevant	
8.2.5	Uændret	Kulturmiljøer
8.2.6	Uændret	Kirkelandskaber

Andre statslige planer

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Staten er ved at udarbejde en samlet vandplan og en samlet naturplan for hele Danmark. Disse planer, der forventes færdige i 2010, kommer til at indeholde en række målsætninger. Kommunerne skal efterfølgende udarbejde handlingsplaner, som skal sikre, at målene nås.

Kommunalbestyrelsen finder det på den baggrund uhensigtsmæssigt, at påbegynde planlægningen indenfor ovennævnte temaer før end statens planlægning er tilendebragt. Derfor opretholdes Fyns Amts retningslinjer på disse områder, som de kommer til udtryk i Regionplan 2005 -.

Regional Udviklingsplan

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Kommunalbestyrelsen, den 22. juni 2011](#):

Regionsrådet har udarbejdet Regional Udviklings Plan, som beskriver en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder, natur og miljø, herunder rekreative formål, erhverv og turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur. Den regionale udviklingsplan for Region Syddanmark består af 5 pejlemærker:

1. Bo og leve
2. Viden og læring
3. Vækst og velstand
4. Oplevelse og fritid
5. Sammenhæng og tilgængelighed

Ærø Kommunes 6 strategiske indsatsområder relaterer til denne plan ved at understøtte region Syddanmarks pejlemærker på alle punkter. Ærø Kommune bidrager med sine særlige styrker til en øget naturturisme indenfor regionen.

Råstofplan

Region Syddanmark har ikke udlagt områder til råstofindvinding i Ærø Kommune.

Andre kommuners planer

Kommuneplanen for Ærø Kommune skal koordineres med planerne i nabokommunerne i den udstrækning, der er strukturer, som veje, naturområder m.v. der går på tværk af kommunegrænserne.

Ærøs specielle situation som ø-kommune gør at det kun er færgeforbindelserne, der er fælles strukturer med nabokommunerne. Nedenfor er gengivet, hvad nabokommunerne har medtaget i deres kommuneplaner vedrørende færgeforbindelse til Ærø.

Faaborg-Midtfyn Kommune

Kommunalbestyrelsen lægger stor vægt på at bevare og udvikle Faaborg Havn som trafikhavn. Der er forbindelser til Ærø, som kunne styrkes, og det vil være en stor gevinst for Faaborg, Sydfyn og Fyn i det hele taget, hvis der igen kunne etableres færgeforbindelse til Tyskland. Der har tidligere været færgeforbindelse til Gelting. Kommuneplanen er vedtaget.

Langeland Kommune

Kommuneplanen er vedtaget.

Svendborg Kommune

Kommuneplanen er vedtaget.

Sønderborg Kommune

Kommuneplanen er vedtaget.

Beskyttelseslinjer

Status: Bindende ramme

Politisk status: Politisk godkendt [Beslutningsreferat 23-6-2011](#)

Ud over de planlægningsmæssige retningslinjer og rammer, der er fastlagt i kommuneplanen, eksisterer der også en række lovgivne begrænsninger på, hvor man må bygge.

Disse begrænsninger kan ses på Danmarks Miljøportal, Arealinfo, som der er link til herunder.

Planredegørelse

Status: Vejledende retningslinje

Politisk status: Politisk godkendt [22-6-2011](#)

Udarbejdelsen af den ny kommuneplan følger udarbejdelse af kommunens udviklingsstrategi, som inkluderer den lovpligtige planstrategi, der overfører borgerne forvarsler kommuneplanarbejdet. Udarbejdelsen af kommuneplanen har kørt i en åben proces, hvor borgerne via kommunens planportal på internettet har kunnet læse administrationens udkast til retningslinjer mv. inden de er besluttet politisk, for at give borgerne større indflydelse i processen. De kommentarer der er modtaget fra borgerne i tilbivelsesfasen kan ses ved at klikke på

Offentlig høring

i menuen til højre.

Kommuneplanforslaget blev behandlet politisk af Kommunalbestyrelsen den 15-12-2010 hvorefter planen sendte ud i offentlig høring i 8 uger. Kommuneplanen er på mange områder en sammenskrivning og videreførelse af hidtidig planlægning. Det gælder både store dele af rammerne for anvendelsen af hidtidige og planlagte byzonearealer, og det gælder mange af de plantemaer, kommunen har overtaget fra amtet.

I forbindelse med udarbejdelse af kommunens første Udviklingsstrategi 2008 vedtog Kommunalbestyrelsen, at følgende kriterier skal ligge til grund for en prioritering af fokusområder i den nye kommuneplan: Temaer, som kan understøtte bosætning på Ærø, og øens identitet som en velfungerende økommune. Temaer, som understøtter udviklingsstrategiens vision, og som ligger indenfor et eller flere af de seks strategiske indsatsområder.

Ud fra disse kriterier har kommunalbestyrelsen valgt følgende 7 temaer:

1. Fastsættelse af by-roller og by-udvikling i den ny kommune.
2. Planlægning af bosætningsmuligheder i det åbne land.
3. Planlægning af sommerhusområder.
4. Energiplanlægning baseret på vedvarende energi.
5. Planlægning med fokus på erhversudvikling
6. Planlægning med fokus på friluftstilbud
7. Planlægning med fokus på bevaring af kulturhistoriske værdier

Der lægges op til at en række temaer stort set overtages fra Regionplanen i denne omgang. Det drejer sig om beliggenhed af trafikanelæg, varetagelse af de jordbrugsmæssige interesser, udpegning af lavbundsarealer med henblik på genopretning som vådområder, varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser, varetagelse af landskabelige bevaringsværdier, sikring af geologiske bevaringsværdier og anvendelse af vandløb, søer og kystvande.

En del af disse temaer skal afspejle statens planlægning på vandmiljøområdet og naturområdet, men for indværende er statens planlægning på disse områder under revision og forventes først færdig i 2010. Kommunalbestyrelsen finder det på den baggrund uhensigtsmæssigt, at påbegynde planlægningen indenfor ovennævnte temaer før end statens planlægning er tilendebragt. Desuden er regionplanens planlægning indenfor både naturbeskyttelse og vandmiljø af nyere dato og af en god kvalitet.

I forbindelse med Fyns Amts høring af de ærøske kommuner i forbindelse med regionplanens tilblivelse i 2005, havde Marstal og Ærøskøbing kommunalbestyrelser udtrykt følgende synspunkter, som ikke blev tilgodeset i den endelige regionplan:

- Der ønskes mulighed for yderligere byudvikling i Søby mod vest, samt en udvidelse af retningen for byvækst mod øst.
- Grænsen for byvækst i Ærøskøbing ønskes udvidet, så den mod øst tangerer omfartsvejen.
- Der er ønske om at bevare muligheden for udskiftning af vindmøller i Bregninge.
- Kommunalbestyrelsen ønsker at fastholde muligheden for etablering af færgeanlæg.
- Kommunalbestyrelsen ønsker at arealerne omkring amtsvejen friholdes for skovrejsning i et sådant omfang at udsigten bevares. Endvidere ønskes skovrejsningsområdet ved St. Rise flyttet ned i Rise Mose. Skovrejsningsområdet i den tidligere Marstal Kommune ønskes begrænset til den del af det foreslåede område, der er afgrænset af Græsvængevej mod nord og amtsvejen mod øst.
- Så længe flyvepladsen ligger i Gråsten Nor, ønsker Kommunalbestyrelsen ingen vandstandshævninger i noret. Endvidere ønsker Kommunalbestyrelsen den nuværende tilstand i Noret bevaret uanset flyvepladsens fremtid. Det ønskes fastslået, at det er en samfundsmæssig nødvendighed, at der er en flyveplads på Ærø med et funktionsniveau, der opfylder øens behov.
- Forinden endelig stillingtagen til etablering af Nationalpark i Det Sydfynske Øhav, ønsker Kommunalbestyrelsen belyst perspektiver, restriktioner og overordnet lovgivning på området, og hvilke frihedsgrader man lokalt har indflydelse på.
- Kommunalbestyrelsen finder, at der bør fastholdes mulighed for etablering af erhvervsområde i Store Rise langs med den tidligere amtsvej. Disse synspunkter er blevet analyseret nøjere og genovervejet i forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplanen.

Oversigt over kommuneplantillæg siden sidste vedtagelse af samlede kommuneplaner for Marstal og

Ærøskøbing kommuner i 1997 er vedlagt som bilag. Alle kommuneplantillæg er udarbejdet i forbindelse med behov for lokalplanlægning, som ikke kunne indeholdes i kommuneplanens rammer.

Regionsrådet har udarbejdet Regional Udviklings Plan, som beskriver en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder, natur og miljø, herunder rekreative formål, erhverv og turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur. Den regionale udviklingsplan for Region Syddanmark består af 5 pejlemærker:

261 af 262
Kommuneplan 2009-2021

1. Bo og leve
2. Viden og læring
3. Vækst og velstand
4. Oplevelse og fritid
5. Sammenhæng og tilgængelighed

Ærø Kommunes 6 strategiske indsatsområder relaterer til denne plan ved at understøtte region Syddanmarks pejlemærker på alle punkter. Ærø Kommune bidrager med sine særlige styrker til en øget naturturisme indenfor regionen.

Endvidere har det været nødvendigt at gennemføre en grundig analyse af mulighederne for opstilling af nye vindmøller.

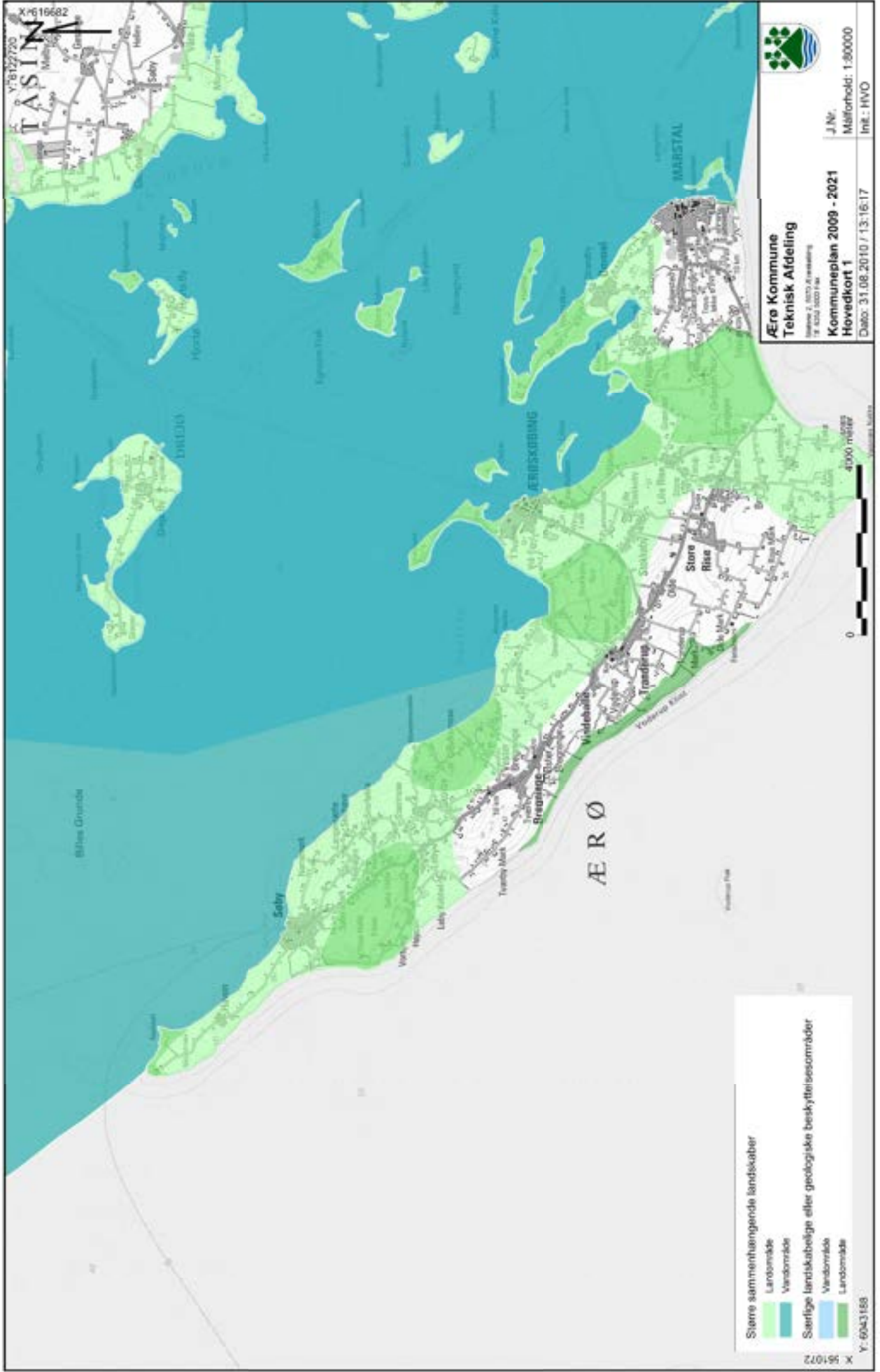
Planloven

Kommuneplanens opfyldelse af Planlovens § 11a

De enkelte punkter linker til de relevante sider i kommuneplanen.

- 1) [udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder,](#)
- 2) [beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, blandede byfunktioner, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,](#)
- 3) [den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af bymidter, bydelscentre, lokalcentre, områder til særlig pladskrævende varer og eventuelle aflastningsområder samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikformål for det enkelte område og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, herunder også for enkeltstående butikker, jf. §§5 l-5 r,](#)
- 4) [beliggenheden af trafik anlæg,](#)
- 5) [beliggenheden af tekniske anlæg,](#)
- 6) [beliggenheden af områder til virksomheder m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,](#)
- 7) [beliggenheden af de i §11 g nævnte anlæg,](#)
- 8) [sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, jf. §15 a,](#)
- 9) [beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder,](#)
- 10) [varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særlig værdifulde landbrugsområder,](#)
- 11) [beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket,](#)
- 12) [lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,](#)
- 13) [varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, af økologiske forbindelser samt af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser,](#)
- 14) [sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier,](#)
- 15) [sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi, herunder større, sammenhængende landskaber,](#)
- 16) [sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi,](#)
- 17) [anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,](#)
- 18) [arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i §5 a, stk. 1, og §5 b](#)

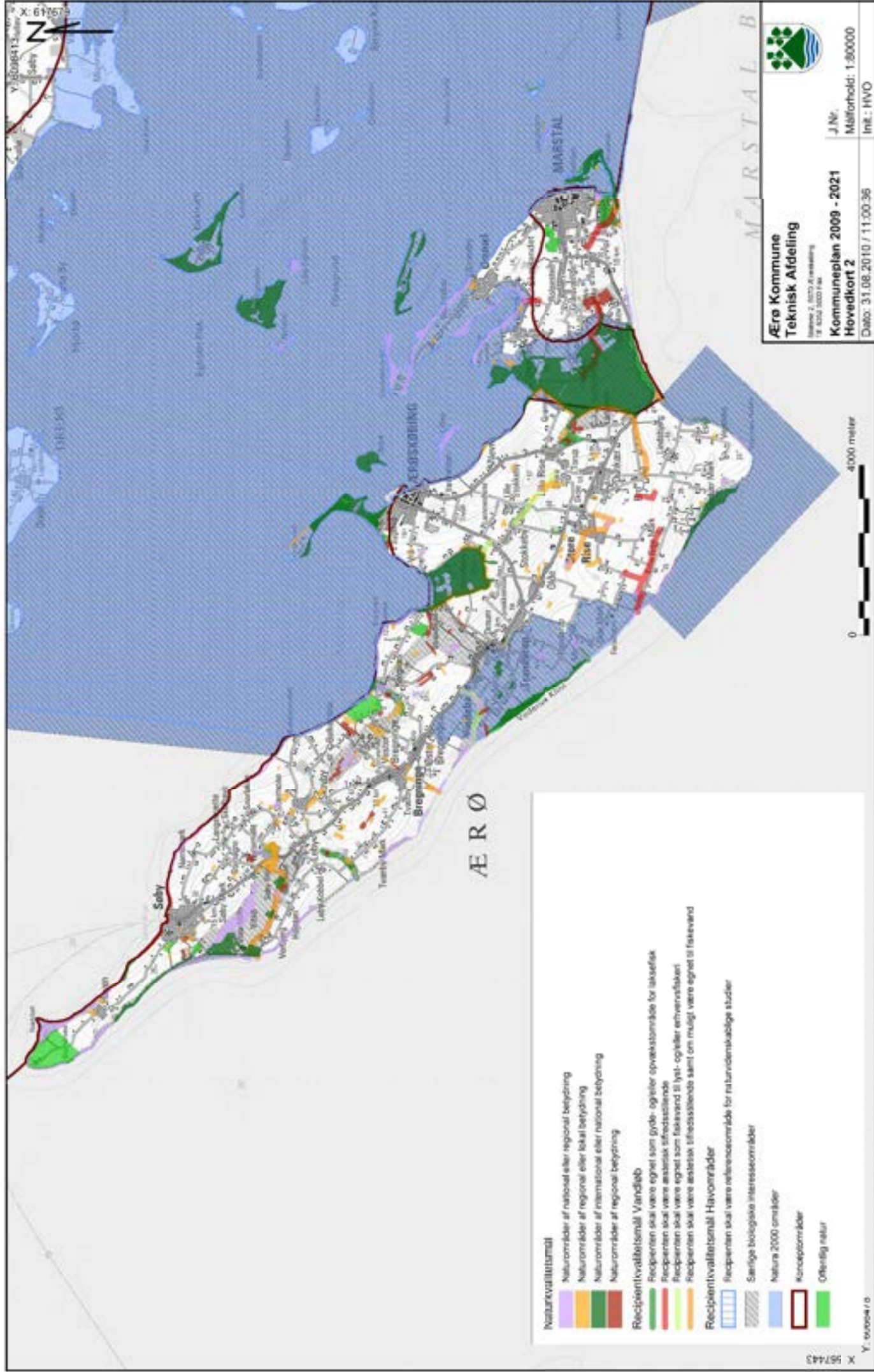
- Stærre sammenhengende landskaber
- Landsområde
  - Vandområde
- Særlige landskabelige eller geologiske beskyttelsesområder
- Vandområde
  - Landsområde

Aere Kommune
Teknisk Afdeling
 Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 1
 Dato: 31.08.2010 / 13:16:17
 J.Nr. Målfork: 1:80000
 Inr.: HVO

Y: 6043168

X: 651072

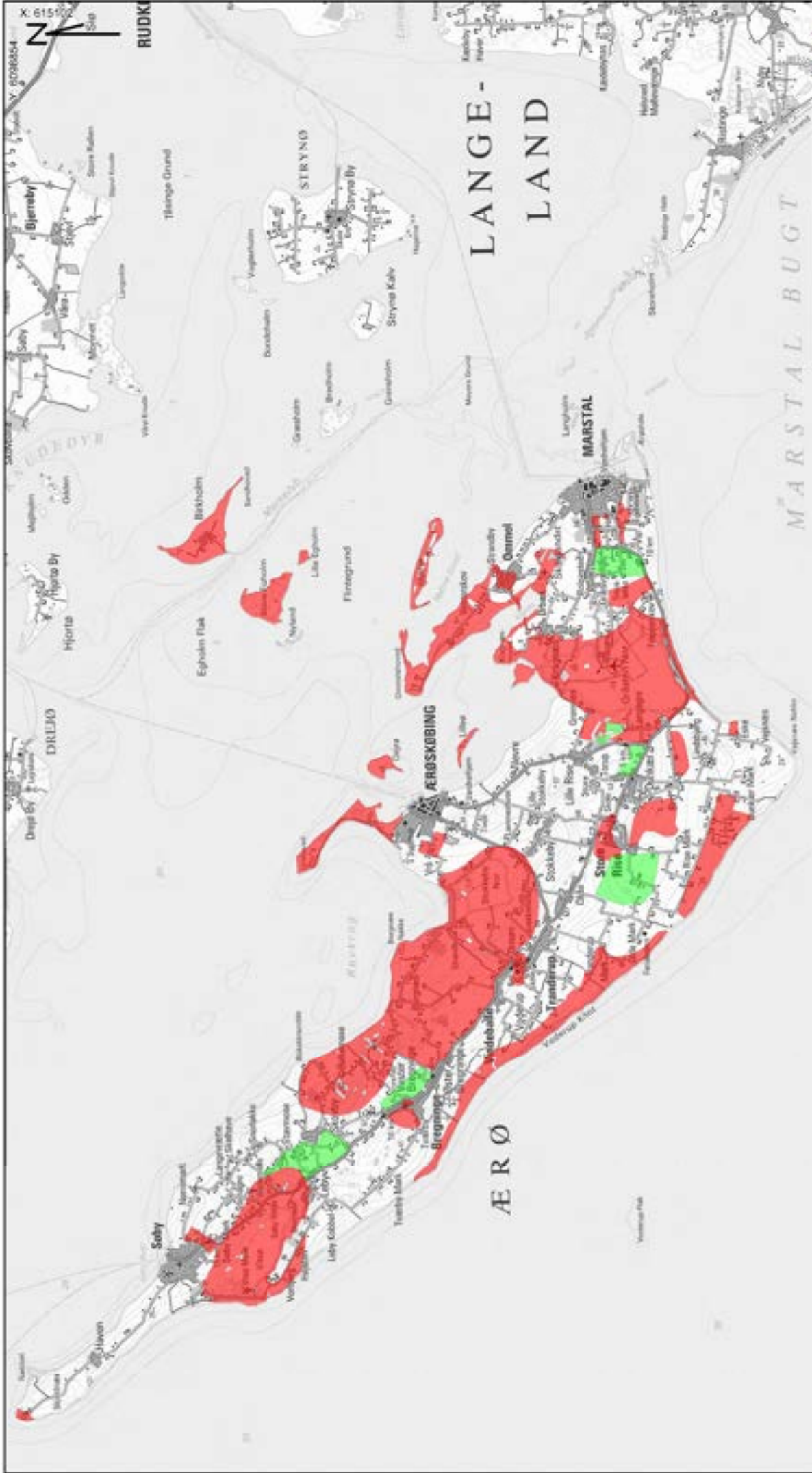
- Naturkvalitetstema**
- Naturområder af national eller regional betydning
  - Naturområder af regional eller lokal betydning
  - Naturområder af international eller national betydning
  - Naturområder af regional betydning
- Recipientkvalitetstema**
- Recipienten skal være egnet som grønt- og/eller opvekselsområde for laksefisk
  - Recipienten skal være æstetisk tilfredsstillende
  - Recipienten skal være egnet som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri
  - Recipienten skal være æstetisk tilfredsstillende samt om muligt være egnet til fiskevand
- Recipientkvalitetstema**
- Recipienten skal være referenceområde for naturvidenskabelige studier
  - Særlige biologiske interesseområder
  - Natura 2000 områder
  - Konceptområder
  - Offentlig natur

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling

Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 2

J.Nr. Målforkald: 1:80000
Dato: 31.08.2010 / 11.00.36
Int.: HVO

Udgave 2, 05/10/2010
Til: 4250 3000 P.M.

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling

ISSUE 2, 2020, 4. udgave
 1: 4250 1:5000 F.M.

Kommuneplan 2009-2021
Hovedkort 3

Dato: 03.11.2010 / 13.28.17

J.Nr.
 Målforklod: 1:80000

Inr.: HVO

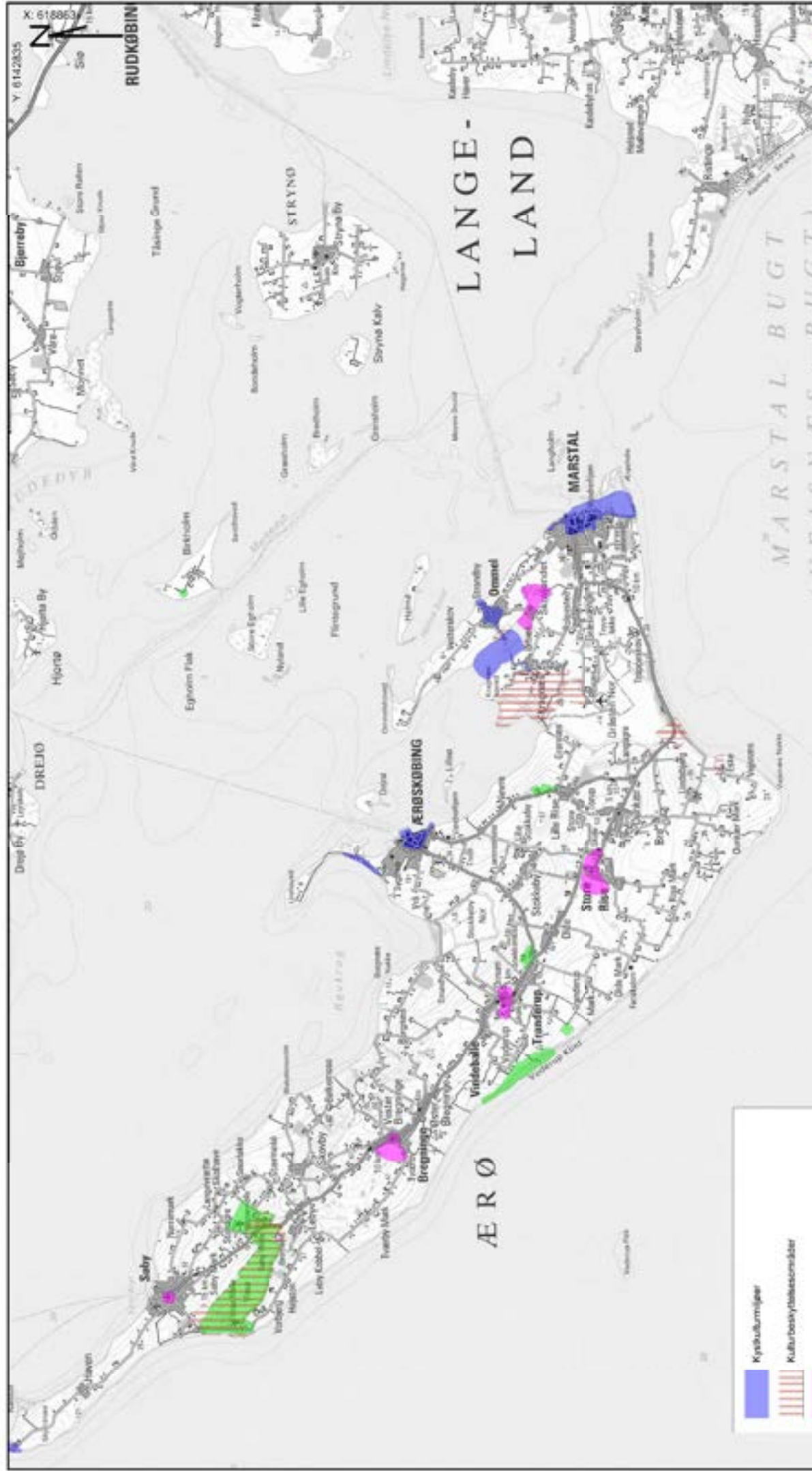

Skovvejning ønsket 220 Ha

Skovvejning ikke ønsket

X: 654867

Y: 6067514

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling
Indv. 2. kv. 2021 4. udgave
T. 4200 1000 P.M.

Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 4
Dato: 27.07.2011 / 10:52:35

J.Nr.
Malforhold: 1:80000

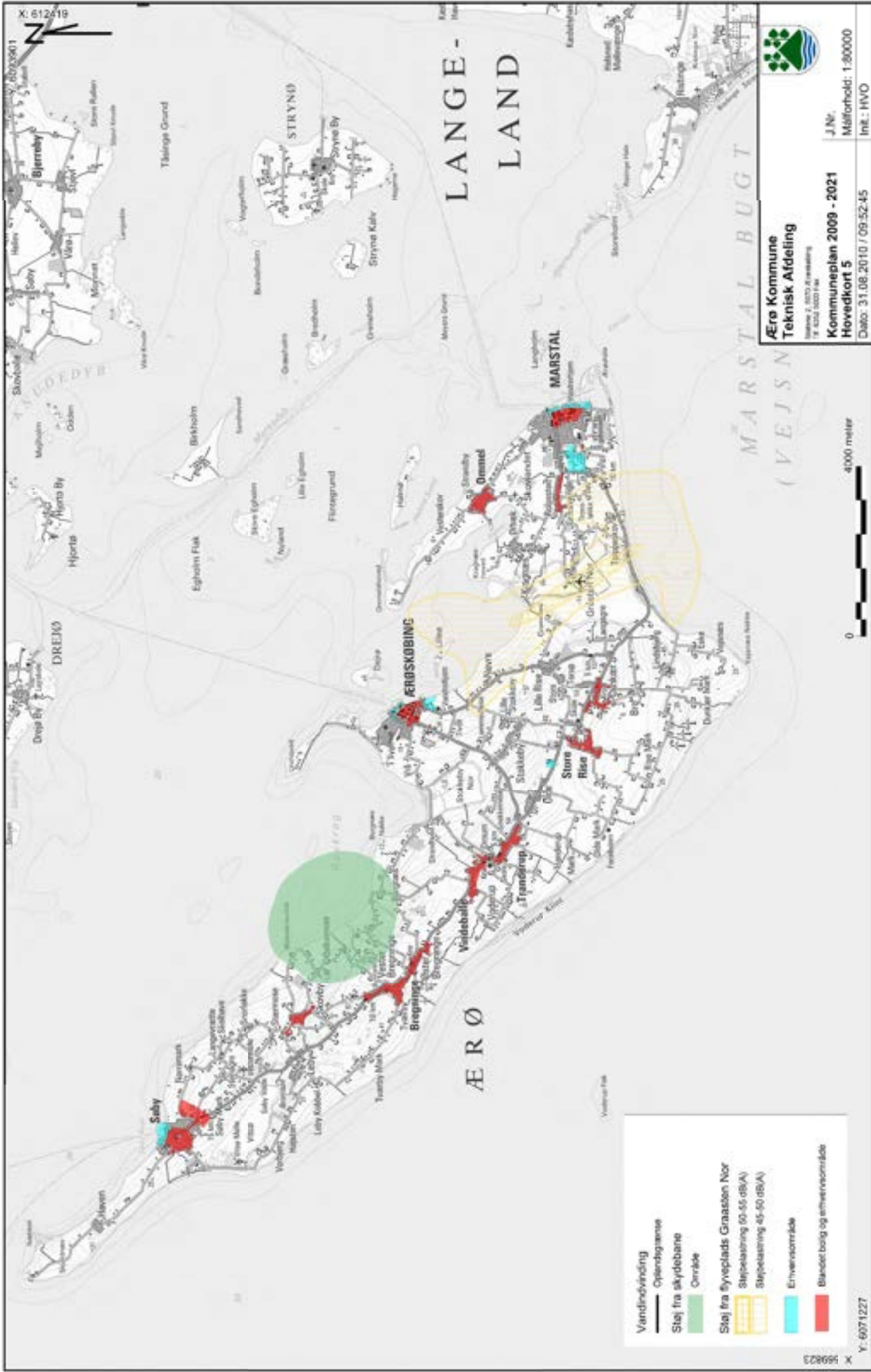

Inr.: HVO

	Kystkulturmiljøer
	Kulturbeskyttelsesområder
	Kirkebeskyttelse
	Fælleds områder

X: 612419

Y: 6071227

- Vandindvinding
- Opentogbane
- Støj fra skydebane
- Område
- Støj fra flyveplads Graasten Nør
- Støjbelastning 60-65 dB(A)
- Støjbelastning 45-50 dB(A)
- Erhvervsområde
- Blåstøt bolig og erhvervsområde

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling

Udgave 2, 2020, 4. udgave
19. April 2020 14.16

Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 5

Dato: 31.08.2010 / 09.52.45

J.Nr.

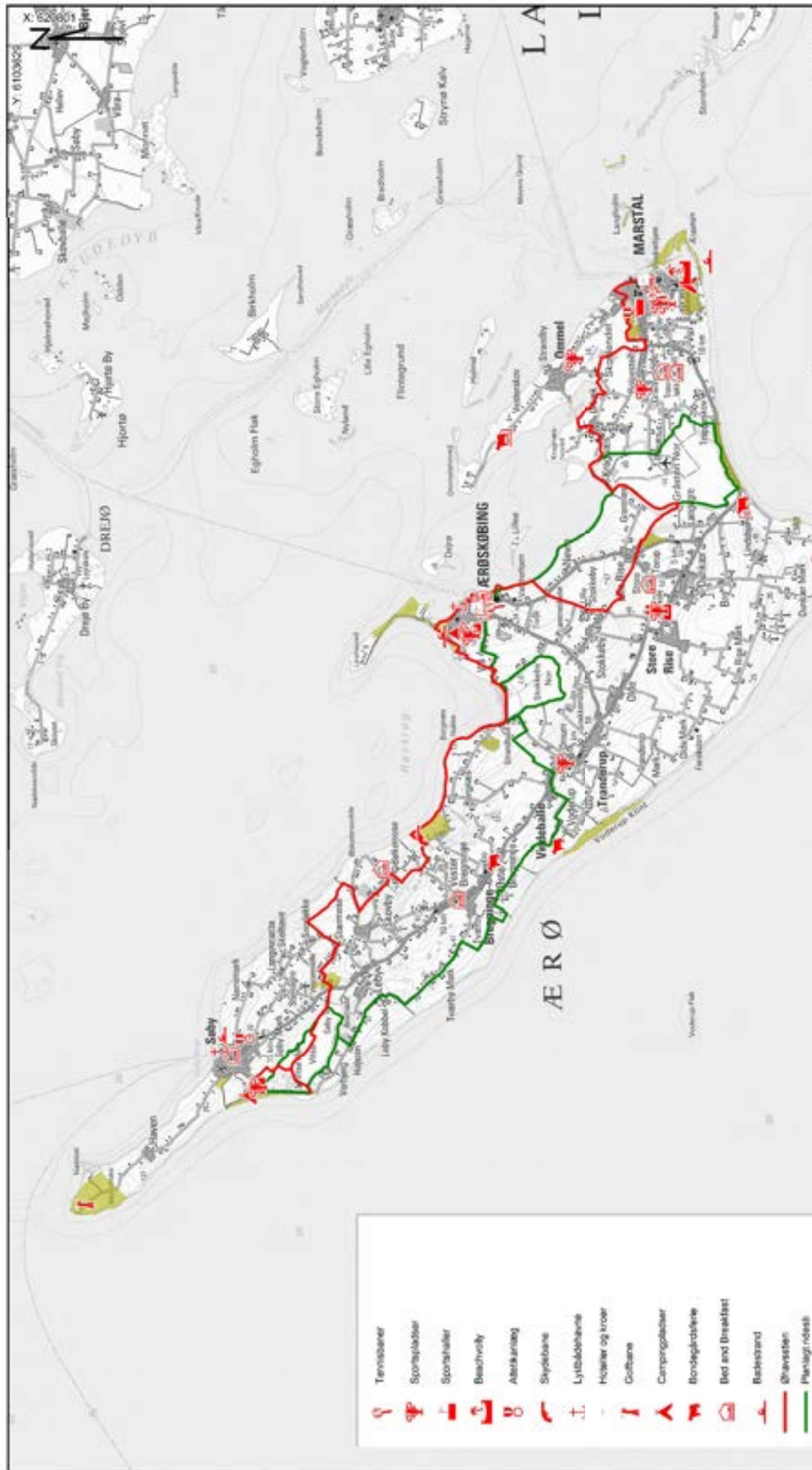
Målforhold: 1:80000

Inr.: HVO

0 4000 meter

X 160823

Y: 6071227

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling
Indv. 2. kv. 2020 41.000 indb.
 Tlf. 4250 3000 Fax

Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 6
Dato: 31.08.2010 / 14:16:32

J.Nr.
Målforhold: 1:80000
Inr.: HVO

- Tennisbaner
- Sportspladser
- Sportsbaner
- Beachvolley
- Altaarvæg
- Skydebane
- Lystskibhavn
- Havler og løser
- Golfbane
- Campingpladser
- Bordepildevne
- Bled og Druvklæst
- Baderand
- Øhavsten
- Planlagt natur
- Offentlig natur
- Kolonihaver

Aere Kommune
Teknisk Afdeling

Skema 2, 9510 Aerevold
Tlf. 4330 3000 Fax

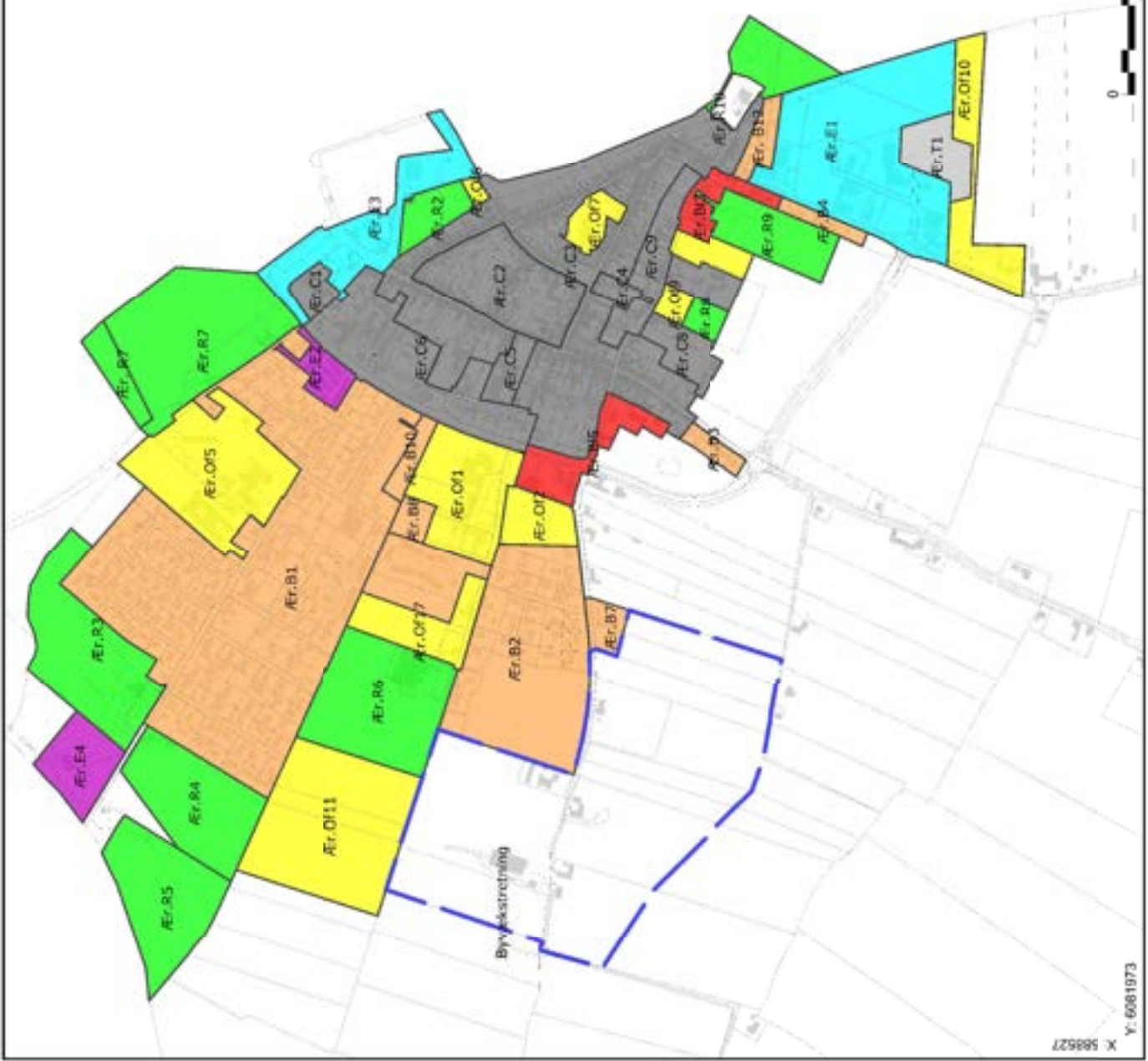
Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 7 Aereskebing

Dato: 27.07.2011 / 10:30:00

J.Nr.

Målforhold: 1:7000

Inh.: HVO

350 meter

0

Æro Kommune
Teknisk Afdeling

Salmons 2, 8510 Ærøskøbing
Tlf. 4330 3000 Fax

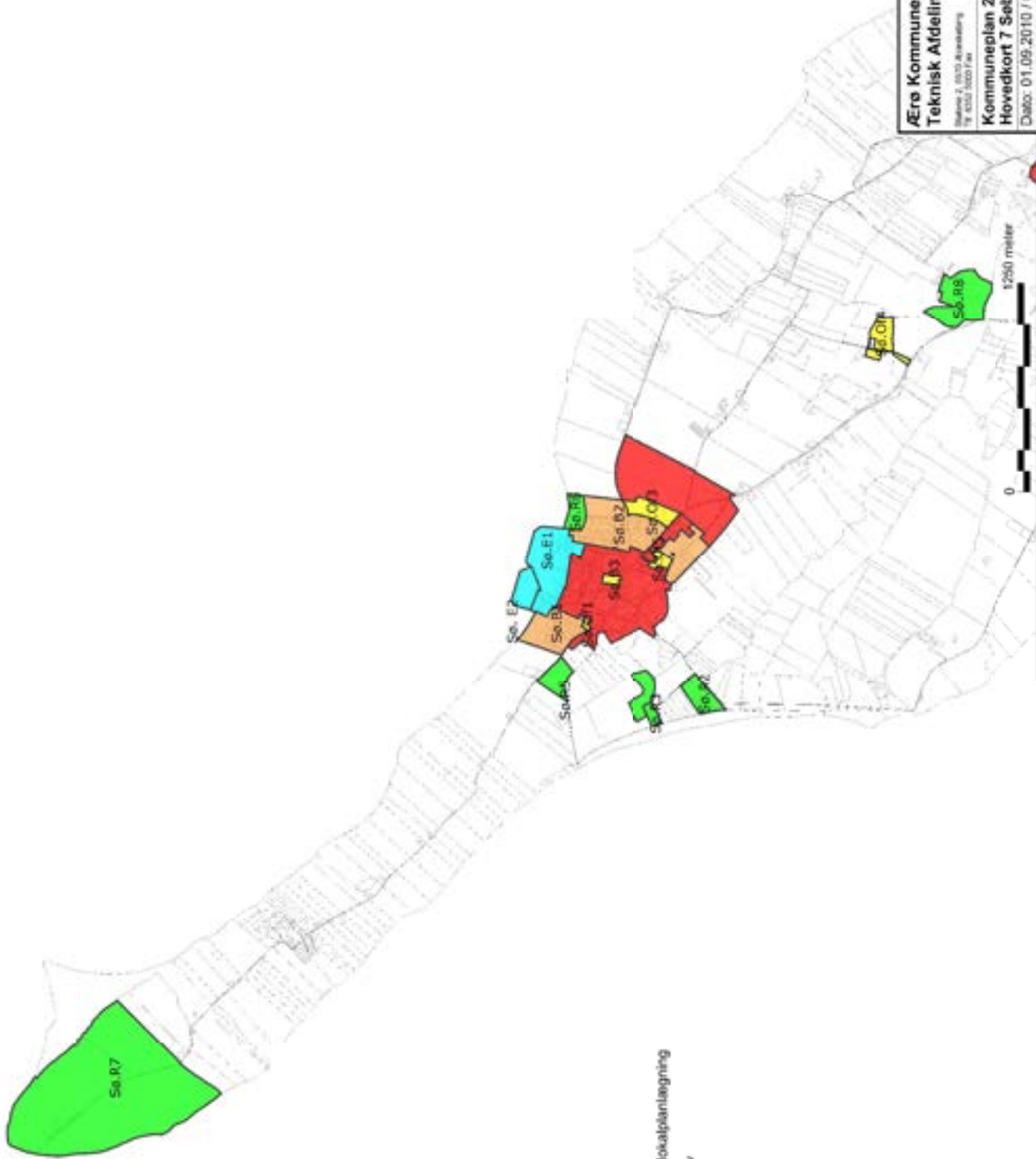
Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 7 Seby

J.Nr.

Målforhold: 1:25000

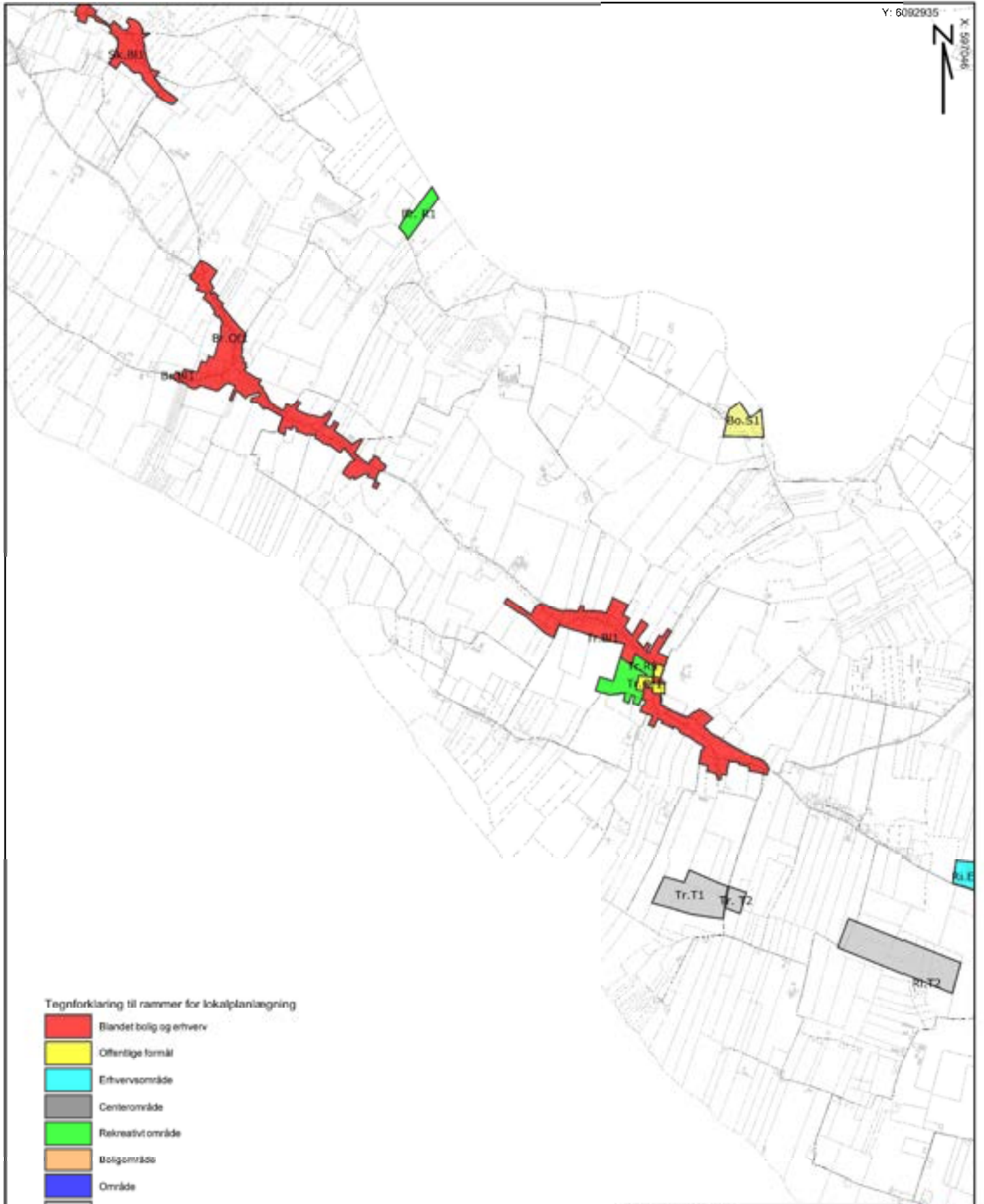
Dato: 01.05.2010 / 09:40:11

Inh.: HVO

Tegnforklaring til rammer for lokalplanlægning

- Blandet bolig og erhverv
- Offentlige formål
- Erhvervsområde
- Centerområde
- Rekreativt område
- Boligområde
- Område
- Tekniske anlæg
- Andet
- Sommerhusområde

Tegnforklaring til rammer for lokalplanlægning

- Blandet bolig og erhverv
- Offentlige formål
- Erhvervsområde
- Centerområde
- Rekreativt område
- Boligområde
- Område
- Tekniske anlæg
- Andet
- Sommerhusområde

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling

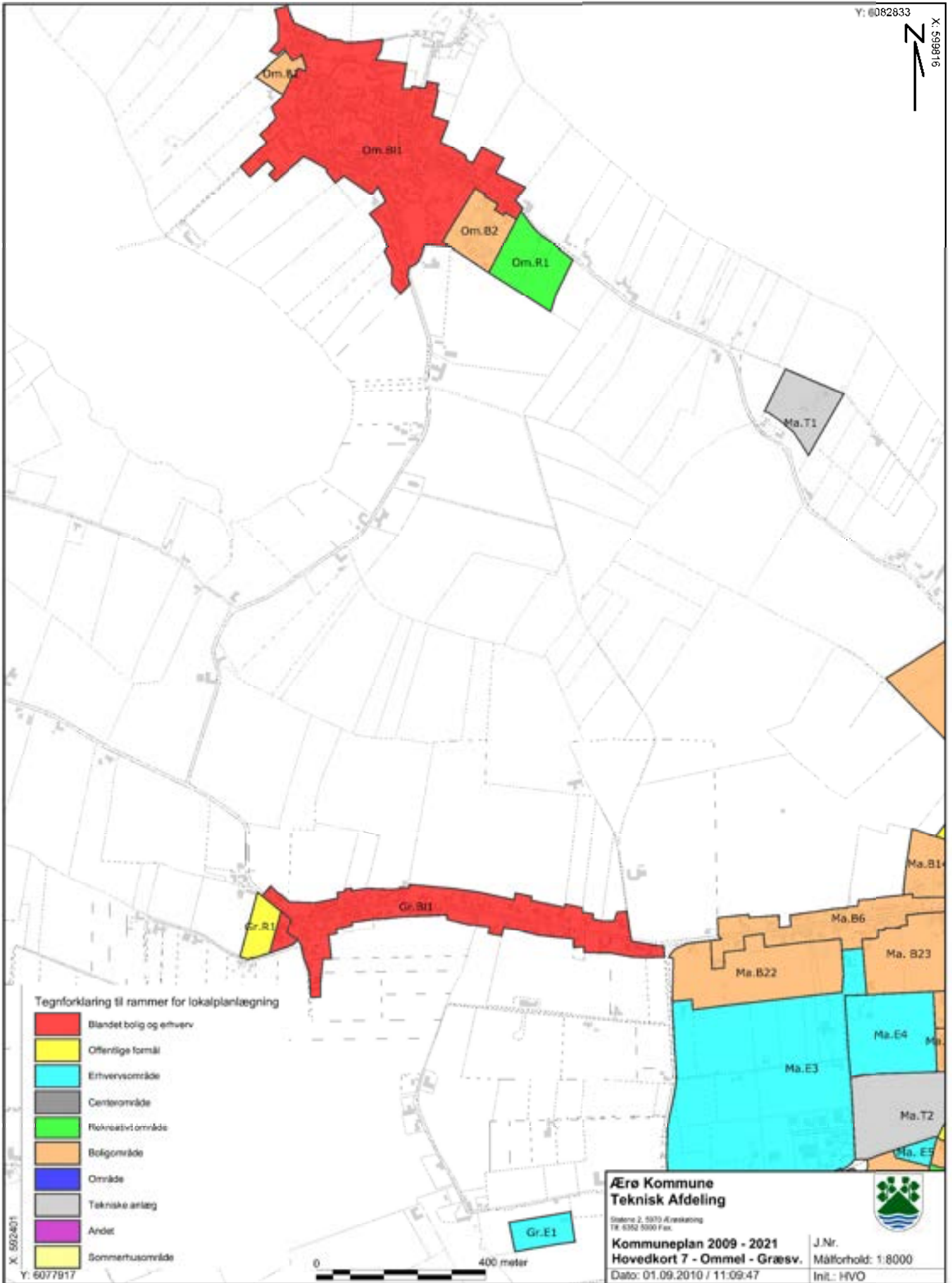
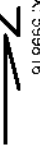
Skolevej 2, 5870 Årskovvej
TR 6392 5000 Fax

Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 7 Midtæn

Dato: 01.09.2010 / 10:05:53

J.Nr.
Målforshold: 1:25000
Init.: HVO

Tegnforklaring til rammer for lokalplanlægning

- Blandet bolig og erhverv
- Offentlige formål
- Erhvervsområde
- Centerområde
- Rekreativt område
- Bolgområde
- Område
- Tekniske anlæg
- Andet
- Sommerhusområde

0 400 meter

Ærø Kommune
Teknisk Afdeling

Skolene 2, 5970 Ærøskøbing
Tlf. 6392 5000 Fax.

Kommuneplan 2009 - 2021

Hovedkort 7 - Ommel - Græsv.

Dato: 01.09.2010 / 11:09:47

J.Nr. Målforshold: 1:8000

Inil: HVO

X: 614575

Y: 6094976

Aere Kommune
Teknisk Afdeling

Skovvej 2, 8520 Aarslev
Tlf. 4332 3000 Fax

Kommuneplan 2009 - 2021
Hovedkort 7 Syd Øen

J.Nr. Målforhold: 1:25000

Dato: 01.09.2010 / 10:11:18

Inh.: HVO

Tegnforklaring til rammer for lokalplanlægning

- Blandet bolig og erhverv
- Offentlige formål
- Erhvervsområde
- Centerområde
- Recreativt område
- Boligområde
- Område
- Tekniske anlæg
- Andet
- Sommerhusområde

0 1250 meter

X: 572946

Y: 6058044

Redegørelse

Landskab, natur og jordbrug

KOMMUNEPLANTILLÆG

Indholdsfortegnelse

Hvad er en kommuneplan	4
Høringsperiode	5
Borgmesterens forord	7
1.0 Indledning og afgrænsning af området	8
2.0 Kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen	11
2.1 Kystnærhedszonen	12
2.2 Strandbeskyttelseslinjen	13
3.0 Geologi, landskab og Geopark	15
3.1 Ærøes dannelse	17
3.2 Geopark det sydfynske øhav	18
3.3 Geologiske interesseområder og kystnære værdier	19
3.3.1 Det Sydfynske Øhav	19
3.3.2 Voderup Klint	20
3.3.3 Sjoen og Vejsnæs Nakke	21
3.4 Landskab	22
3.5 Grundvand	26
3.6 Råstofindvinding	30
4.0 Kulturarv i det åbne land	33
4.1 Kulturbeskyttelsesområder	35
4.2 Fredede fortidsminder	36
4.3 Sten- og jorddiger	37
4.4 Fredninger	38
4.5 Kirkelandskaber - Kirkeomgivelser	38
4.6 Kystkulturmiljøer i det åbne land	40
5.0 Natur	41
5.1 Grønt Danmarkskort	45
5.1.1 Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser	46
5.1.1.1 Internationale beskyttelsesområder og særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)	46
5.1.1.2 Beskyttede naturområder (§3-områder) og diger	48
5.1.2 Særligt værdifulde naturområder (udvalgte naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser)	49
5.1.3 Potentielle naturområder	49
5.1.4 Naturområder som bidrager til andre formål	49

Indholdsfortegnelse

5.1.5 Økologiske forbindelser	50
5.1.6 Potentielle økologiske forbindelser	50
5.2 Naturkvalitetsplan	51
5.2.1 Målsætning for naturarealer	51
5.3 Lavbundsarealer og potentielle vådområder	53
6.0 Jordbrug	57
6.1 Særligt værdifulde landbrugsområder	59
6.2 Arealer til lokalisering af driftsbygninger til store husdyrbrug	60
6.3 Planlægning, byggeri og anlæg i landzone	63
6.4 Skovrejsning	64
7.0 Turisme og friluftsliv	69
7.1 Ruter og stier	71
7.2 Friluftsliv og naturoplevelser	72

Hvad er en kommuneplan?

Lov om planlægning (Planloven) fastlægger, at alle kommuner skal have en kommuneplan. Kommuneplanen er grundlaget for al fysisk planlægning og overordnet koordinering af arealanvendelsen i hver enkelt kommune.

Kommuneplanen har fokus på den langsigtede planlægning og arbejder med en tidsramme på 12 år. For at sikre Kommuneplanens relevans beslutter Kommunalbestyrelsen hvert fjerde år, hvor meget af kommuneplanen, der skal revideres.

Planstrategi

Inden en kommuneplan kan revideres, skal Kommunalbestyrelsen vedtage en planstrategi. Planstrategien skal vedtages inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode. Det betyder, at der udarbejdes en ny planstrategi ca. hvert 4. år.

Planstrategien skal indeholde oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen, samt Kommunalbestyrelsens vurdering af og strategi for den fysiske udvikling af kommunen. Ud fra det beslutter Kommunalbestyrelsen, om der kun er brug for mindre ændringer i den eksisterende Kommuneplan, eller om der skal laves en fuldstændig revision.

Planstrategi 2020 for Ærø Kommune

Kommunalbestyrelsen vedtog Planstrategi 2020 for Ærø Kommune d. 19. februar 2020. Her blev det besluttet, at der skal laves en fuldstændig revision af Kommuneplanen for Ærø Kommune.

I Planstrategi 2020 blev det besluttet at dele kommuneplanarbejdet op i tre forskellige emner:

- Byer og landsbyer
- Natur, landskab og jordbrug
- Tekniske anlæg, klimatilpasning mv.

Dette debatoplæg handler om Natur, landskab og jordbrug. Formålet med debatten, er at skaffe input til arbejdet med kommuneplantillægget.

LÆS MERE

Hvis du vil vide mere om kommuneplanlægning eller fysisk planlægning i almindelighed kan du finde oplysninger på Erhvervsstyrelsens hjemmeside www.plandata.dk.

HØRINGSPERIODE

Forslag til Kommuneplantillægget Landskab, natur og jordbrug var i høring fra 11. november 2020 til 1. februar 2021.

Kommunalbestyrelsen besluttede på deres møde den 7. oktober 2020 at høringen skulle vare i 9 uger. For at give mulighed for et digitalt borgermøde blev høringsperioden efterfølgende forlænget til den 1. februar 2021.

MILJØVURDERING

I henhold til "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter—LBK nr. 973 af 25/06/2020 " er der foretaget en screening af forslag til Kommuneplantillæg for Landskab, natur og jordbrug. I screeningen vurderes det, at planforslaget ikke giver mulighed for tiltag, som har væsentlig indvirkning på miljøet, og der er derfor ikke udarbejdet miljøvurdering.

Borgmesterens forord

Ærø er inde i en god udvikling – og den skal vi værne om, og gøre endnu bedre. At borgerne både kan se de gode ting, og mulighederne for forbedring, blev tydeligt da vi i foråret og forsommeren indkaldte ideer og forslag til arbejdet med kommuneplanens afsnit om det åbne land. Der kom mange bud på hvordan vi kan få et mere aktivt fritidsliv, mere aktivitet i hverdagen, støtte erhvervslivet uden at det sker på bekostning af naturen eller udviklingsmulighederne for de eksisterende erhverv.

En del af forslagene er indarbejdet i dette kommuneplantillæg. Nogen kan indarbejdes i kommuneplanens afsnit om Byer og landsbyer og Tekniske anlæg. Andre forslag er videregivet til de relevante politiske udvalg.

Kommunalbestyrelsen håber, at interesse for at deltage i og skabe den gode debat fortsætter, både i høringen af dette kommuneplantillæg om Landskab, natur og jordbrug og i de næste kommuneplantillæg.

Ole Wej Petersen

1.0 Indledning og afgrænsning

Den 19. februar 2020 vedtog Kommunalbestyrelsen Planstrategi 2020. I planstrategien blev det besluttet, at dele arbejdet med Kommuneplanen op i tre temaer. Dette debatoplæg har fokus på det åbne land i form af landskab, natur og jordbrug. Byerne, landsbyerne, tekniske anlæg, infrastruktur og klimatilpasning, bliver behandlet i andre kommuneplantillæg.

DET ÅBNE LAND

På Ærø er det åbne land skabt af terrænet, naturen, kulturarven og landbruget. Et element kan høre til i flere kategorier. Et dige er f.eks. et stykke kulturarv, der blev lavet for at vise grænsen mellem to matrikler, det kan fungere som en spredningskorridor for dyr, og det kan være med til at understrege landskabets form. På den måde, kan det både ses som jordbrug, kulturarv, natur og landskab. Figuren med de fire puslespilsbrikker viser hvordan de 4 kategorier er en del af en helhed, og dermed forbundne med hinanden.

BYZONE, LANDZONE OG SOMMERHUSOMRÅDER

Danmark er efter Planloven inddelt i 3 zoner: Byzone, sommerhusområde og landzone. Hovedformålet med zoneinddelingen er at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse og anlæg i det åbne land samt sikre, at egentlig byudvikling sker, hvor der er åbnet mulighed for det gennem kommune- og lokalplanlægningen. Landzoner er de områder, der ikke er defineret som byzone eller sommerhusområde.

KOMMUNEPLAN

For hver kommune skal der foreligge en kommuneplan, der omfatter en periode på 12 år. På baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen fastlægger kommuneplanen:

- En hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen.
- Retningslinjer for arealanvendelsen.
- Rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen.

AFGRÆNSNING AF KOMMUNEPLANTILLÆG FOR LANDSKAB, NATUR OG JORDBRUG

Kommuneplantillægget Landskab, natur og jordbrug er et af tre temaer, der reviderer Ærø Kommunes kommuneplan. Kommuneplantillægget reviderer kommuneplanens afsnit om det åbne land. Ud fra definitionen er det åbne land, alt det, der ikke er byzone. I det åbne land i Ærø Kommune, er der en del kommuneplanrammer.

På kortet øverst på næste side ses alle 149 kommuneplanrammer i Ærø Kommune. På kortet nederst på næste side ses de kommuneplanrammer, der ikke ligger i direkte tilknytning til en landsby med landsbyafgrænsning. Der er tale om 20 kommuneplanrammer. De fordeler sig på emnerne erhverv, rekreativ anvendelse, offentlige formål og tekniske anlæg.

Da det er vigtigt, at planlægningen ser på et emne som helhed, revideres områderne udlagt til erhverv sammen med de øvrige erhvervsområder i

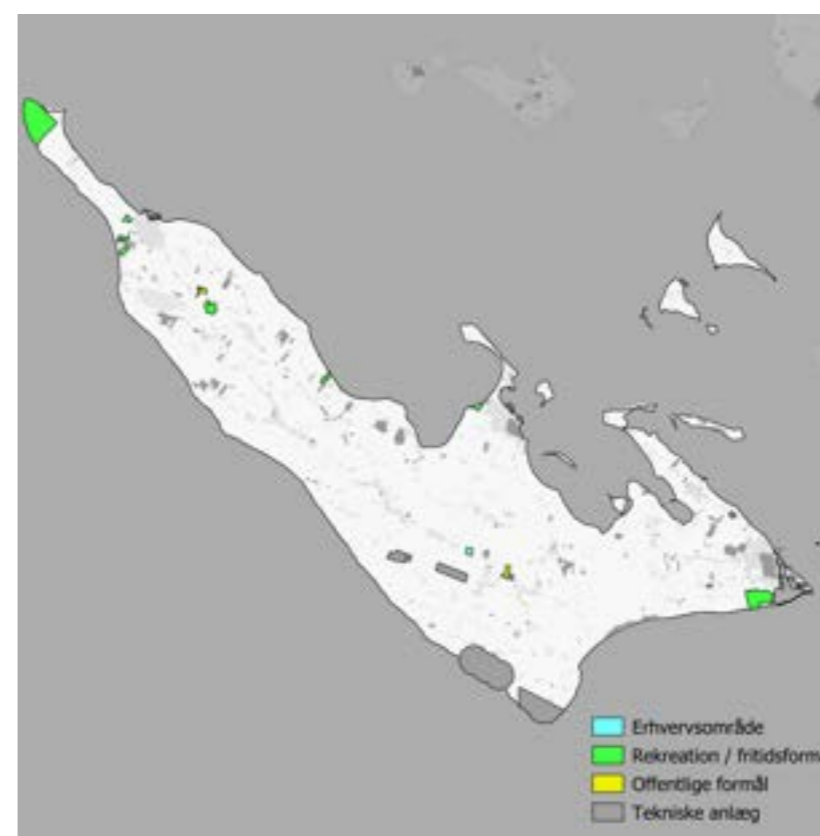
temaet byer og landsbyer. Områderne udlagt til tekniske anlæg kan enten blive revideret i forbindelse med byer og landsbyer eller temaet om tekniske anlæg mv.

Når de områder er taget ud er der 6 kommuneplanrammer tilbage.

- Golfbanen ved Skjoldnæs.
- Skoven ved Præstemosen.
- Søbygaard.
- Højskolen på Vester Møllegaard.
- Skydebanen ved Ulveholm.
- Rekreativt område ved Vestre Strand.

Da der kun er 6 kommuneplanrammer, og det vurderes, at der ikke er behov for revision af kommuneplanrammerne for de områder, gennemgås de sammen med de øvrige kommuneplanrammer i de to andre kommuneplantillæg.

Kommuneplantillægget Landskab, natur og jordbrug reviderer derfor alene hovedstrukturen og retningslinjerne for det åbne land.

Redegørelse for
**Kystnærhedszonen
og
strandbeskyttelses-
linjen**

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Sikre at kommunens ubebyggede kyster fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource af national værdi.
- Udvikle kommunen under hensyntagen til kystlandskabet, natur- og landskabsværdierne.
- Arbejde for at kystlinjen som udgangspunkt fremstår som et dynamisk og uberørt landskab, der er underlagt vejr og vind.
- Inddrage landskabskarakterkortlægningen ved arealudlæg.

LOVGIVNING

Kystnærhedszonen: Planlovens (LBK nr 1157 af 01/07/2020) kapitel 2a: Planlægning i kystområderne, § 11a stk. 1. : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for at ...

21) arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b, nr.

§ 11e stk. 1 Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder om ...

11) den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen, herunder udviklingsområder og større sammenhængende naturområder (Grønt Danmarkskort), og de tilgrænsende vandområder,

Strandbeskyttelseslinjen: Naturbeskyttelseslovens (LBK nr 240 af 13/03/2019) § 15, § 15a og § 15b. Hovedreglen: Der må ikke foretages ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: *Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017*. Her fremgår det, at det er en national interesse, at de åbne danske kyster bevares. I kystnærhedszonen skal offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges

HISTORIK

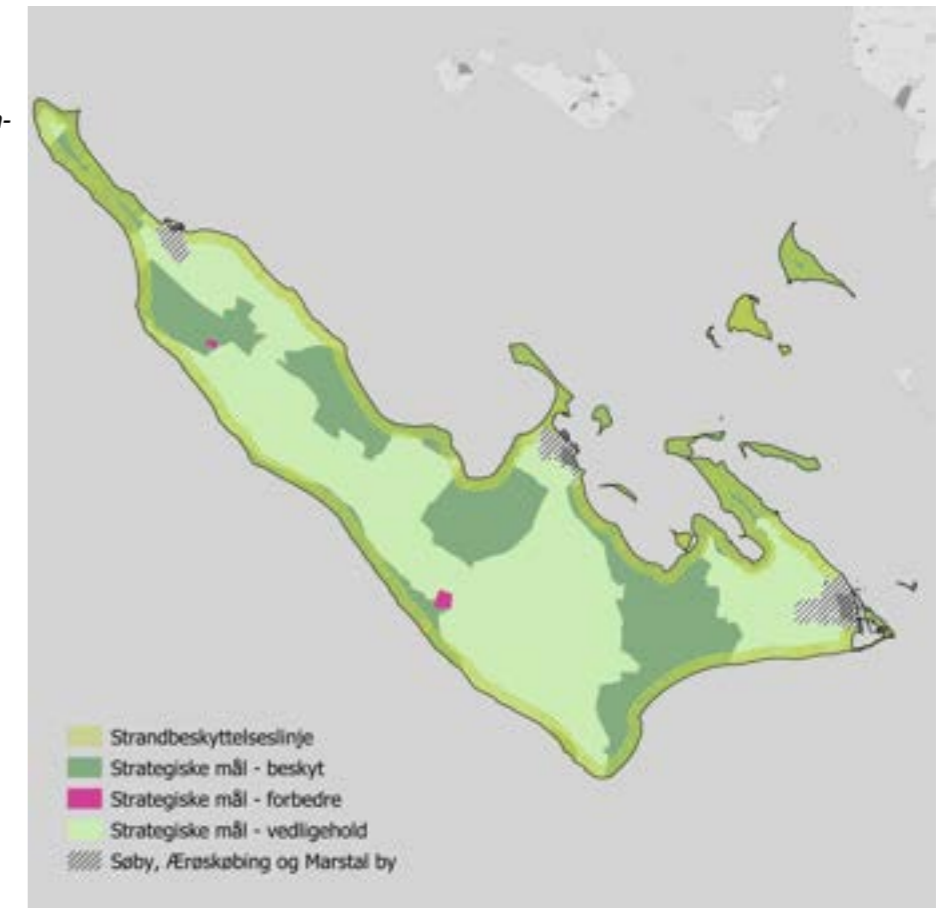
I vinteren 2019-2020 har Ærø Kommune fået udarbejdet en landskabskarakterkortlægning. Kortlægningen understreger, at de mest interessante landskaber eller udsigtspunkter ikke nødvendigvis ligger tættest på kysten, og at en placering inde i land ikke nødvendigvis er den placering, der påvirker kysten mindst. Placeringen inde i land eller bag eksisterende byggeri, kan f.eks. ligge højt i landskabet, og dermed påvirke oplevelsen af kysten mere end en placering langs med kysten.

2.1 Kystnærhedszonen

Kystnærhedszonen er fastlagt i Planloven og dækker som udgangspunkt kyststrækningen fra strandkanten og ca. 3 km ind i landet. Hele Ærø Kommune er omfattet af kystnærhedszonen. I Kommuneplan 2009 blev de eksisterende byzonearealer på Ærø derfor alle udlagt som kystnær byzone.

Det er en national interesse, at kystnærhedszonen uden for udviklingsområder skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af nærhed til kysten. Hovedsigtet er, at de åbne kyster fortsat kan udgøre

Kortet viser landskabskarakterkortlægningens målsætning for områderne på Ærø. Læs mere om landskabskarakterkortlægningen på s. 22.

en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi. Derfor skal byudvikling og lignende i kystnærhedszonen ske i tilknytning til byerne og først og fremmest bag ved eksisterende bebyggelse. Da hele Ærø Kommune er omfattet af kystnærhedszonen, er det ikke muligt at placere nyt byggeri mv. uden for kystnærhedszonen. Det forhold anses af kommunen for at være både en planlægningsmæssig og en funktionel begrundelse for, at kommunen tolker Planlovens bestemmelser for kystnærhedszonen lempeligt.

REDEGØRELSE FOR AREALUDLÆG INDEN FOR KYSTNÆRHEDSZONEN

Planlovens § 5 b siger, at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Kommuneplantillægget behandler det åbne land. Derfor fastlægges kun retningslinjer for den del af kystnærhedszonen, der er en del af det åbne land. Redegørelse for boligudlæg og den kystnære byzone, udarbejdes sammen med et kommuneplantillæg om byer og landsbyer.

2.2 Strandbeskyttelseslinjen

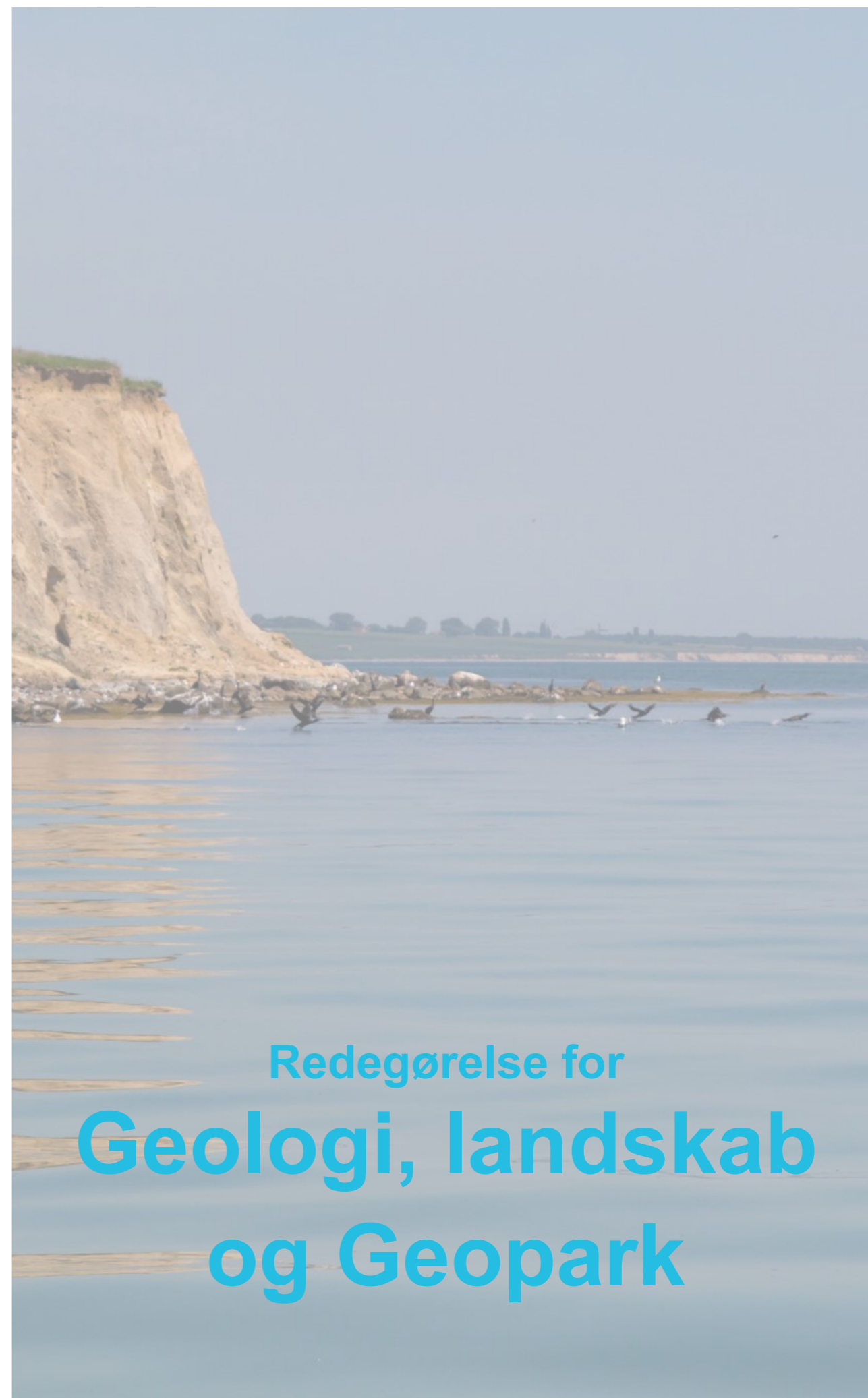
Cirka en fjerdedel af Ærø Kommunes areal er omfattet af Strandbeskyttelseslinjen. I områder der er omfattet af strandbeskyttelseslinjen, må der ifølge naturbeskyttelsesloven ikke finde tilstandsændringer sted. Der er således tale om en forbudszone, der skal friholdes for bebyggelse og anlæg, ny beplantning, hegning, terrænændring m.v. og hvor der er forbud mod udstykning og fastlæggelse af nye skel. Strandbeskyttelseslinjen administreres af Kystdirektoratet.

Indtil 1999 var strandbeskyttelseslinjen fra stranden og 100 meter ind i land.

I 1999 blev strandbeskyttelseslinjen udvidet, således at den gælder fra stranden og 300 meter ind i land.

Som det kan ses på kortet, ligger de områder, der i Landskabskarakterkortlægningen er udpeget med målsætningen beskyt, ikke nødvendigvis inden for strandbeskyttelseslinjen. Ærø's dannelse under sidste istid har betinget, at øen har en central højderyg. Det betyder, at der er bevaringsværdige landskaber, udsigtspunkter mm., der ligger uden for strandbeskyttelseslinjen. I planlægningen skal der være fokus på, at anlæg ikke placeres uden for strandbeskyttelseslinjen, for at blive placeret i et landskab, der er mere følsomt, end hvis det bliver placeret inden for den udvidede del af strandbeskyttelseslinjen.

Dette gælder kun, hvor en placering langs kysten ikke påvirker offentlighedens adgang til kysten, og hvor placeringen ud fra en landskabsmæssig vurdering vil påvirke oplevelsen af kysten og kystprofilet i mindre grad end en placering inde i land.

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Bevare Ærø Kommunes værdifulde geologiske landskab med de overgange og sammenhænge, der er øernes særegne karaktertræk, her under:
  - Sikre at landskabstrækkene så vidt muligt ikke sløres eller ødelægges af gravning, opfyldning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller kystsikring.
  - Sikre at den frie dynamik langs kysterne med erosion og pålejring så vidt muligt kan forløbe uhindret. Der kan dog gives tilladelse til anlægsarbejder, i det omfang disse er væsentlige for Ærø Kommunes ø-samfund.
- Arbejde for at hele Sydfyn bliver udpeget som UNESCO Global Geopark, hvor Geoparken skaber rammen for en lokalforankret udvikling af Sydfyn. Geoparken skal desuden være løftestang til at forbedre befolkningens og turisternes adgangsmuligheder til information om øens geologi.
- Arbejde for at Geopark Det Sydfynske Øhav bliver en fælles historie der er med til at skabe lokal identitet og stolthed på tværs hos heltidsborgere, fritidsborgere, turister, virksomheder, institutioner og kommunerne i Det Sydfynske Øhav.
- Arbejde for Geopark Det Sydfynske Øhav udvikles til et brand, der er med til at markedsføre Ærø og Ærøske produkter nationalt og internationalt.
- Samarbejde med Geopark Det Sydfynske Øhav om partnerskabsrelationer til lokale, nationale og internationale organisationer m.fl.
- Arbejde for at vores geologiske arv, værdifulde landskabstræk og kyster er tilgængelige for offentligheden og at formidlingen af landskabet sker på tværs af sektorer og interesser. De værdifulde geologiske profiler skal så vidt muligt være tilgængelige for undervisning og forskning.

LOVGIVNING

Planlovens (LBK nr 1157 af 01/07/2020) § 11a stk. 1 : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for ...

16) sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi, herunder større, sammenhængende landskaber,

17) sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi.

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: *Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017*. Her fremgår det, at det er en statslig interesse, at vores værdifulde landskaber og kulturarv bevares, så disse også i fremtiden vil kunne benyttes og nydes.

3.1 Ærøs dannelse

Ærø er overvejende opbygget af opskubbede flager af lag fra sidste mellemistid, Eem, og sidste istid, Weichsel. Dog er der fundet lag fra før istidene, det vil sige den Palæogene periode (Tertiærtiden) i en enkelt kystklint på Skjoldnæs, samt moræneler fra næstsidste istid, Saale, i klinten syd for Vitsø Nor.

Ældre lag fra tidligere istider og lag fra den Palæogene periode, er ellers kun fundet i borer. Den Palæogene overflade formodes at udgøre den prækvartæroverflade, som er den flade, hvorpå istidernes lag hviler. Imidlertid er alle beskrivelserne af lagene i borerne meget usikre, så det må konkluderes at dybden til og sammensætning af den prækvartæroverflade under Ærø ikke kendes.

Det ældste lag, der er normalt forekommende på Ærø, er fra mellemistiden Eem og udgøres af gråbrunt ler, der kaldes 'Det Blanke Ler'. Det blev aflejret på bunden af en eller flere ferskvandssøer i starten af mellemistiden. Ca. 300 år efter mellemistidens begyndelse trængte der saltvand ind i området. Havstigningen ses af, at det Blanke ler først bliver dækket af ferskvandssand, som efterfølgende overlejres af en marin ler, der kaldes 'Cyprina Ler'. Cyprina Leren er blågrøn og har et stort indhold af snegle- og muslingeskaller. Det nye hav var op til 30 meter dybt, og havtemperaturen var 3-4° højere end i dag.

Da Cyprina Ler er aflejret i havet betyder det, at det kan afgive klorid, fosfor, fluor og organisk materiale (NVOC) til grundvandet på Ærø.

I midten af Weichsel Istiden dækkedes havaflejringerne af Det hvide Sand, der er aflejret på bunden af floder og som klitter af vinden. Derefter blev området dækket af en baltisk gletsjer (Ristinge Fremstødet), der aflejrede et lag moræneler. Gletsjeren aflejrede muligvis også lag af smeltevandssand i floder foran gletsjerfronten.

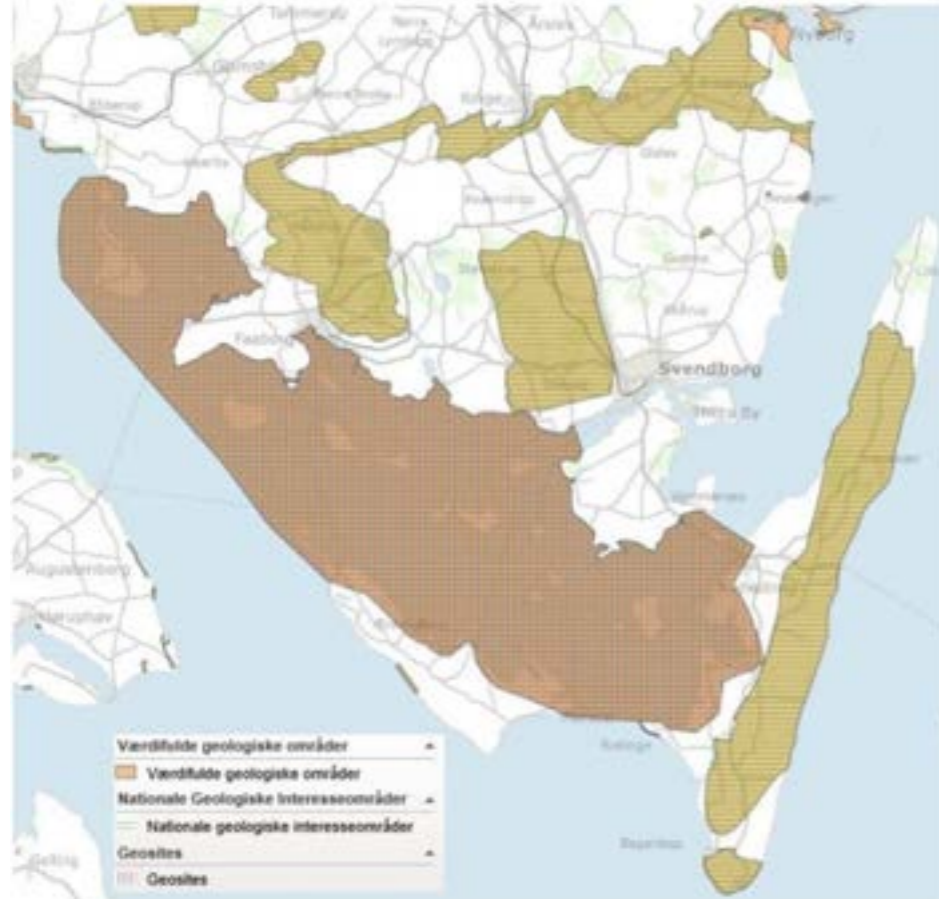
Dernæst blev området dækket af en gletsjer fra nordøst (Hovedfremstødet), der aflejrede et lag moræneler. Laget er meget kompakt og kan være opsprækket. Den øvre del af laget ser ud til at være udvasket for en del af kalken. Der er ikke fundet smeltevandssand, som direkte kan relateres til dette fremstød.

Endnu en gang blev området dækket af en gletsjer fra sydøst (Den Østjyske Isstrøm/Det Ungbaltiske Fremstød), der aflejrede moræneler og smeltevandssand. Efter en kortvarig tilbagesmeltning skød gletsjeren frem igen (Bælthav Isstrømmen), og aflejrede et tyndt morænelersdække. Det var de 2 yngste gletsjere der formede Ærøs NØ-SV gående form og langstrakte bakker. Efter endnu en tilbagesmeltning skød isranden muligvis frem, så den lå langs Ærøs sydkyst og videre over til Ristinge Klint på Langeland. Det kan ikke afvises, at trykket fra denne gletsjer var ophavet til dannelsen af den trappetrinsformede Voderup Klint.

De 3 gletsjerfremstød fra sydøst og nordvest har alle deformeret de lag, som hver gletsjer mødte. Det ses både af folder og flager i klinerne, samt af at Det Blanke Ler og Cyprina Ler optræder som flager i borer. Det Blanke Ler, Cyprina Ler og Det Hvide Sand er deformeret med folder, flager og erosionsflader i retningen SØ-NV. Det gælder også for smeltevandssand og moræneler fra Ristinge Fremstødet, lagene fra Hovedfremstødet og fra Den Østjyske Isstrøm. Hvor dybt ned underlaget blev deformeret afhang af gletsjerens vægt, porevandttrykket i underlaget og dybden af permafrost. Disse parametre kender man ikke fra Ærø, men generelt i Danmark var det op til 50-100 meter under terrænoverfladen.

Den komplekse dannelse af Ærø har betydet, at de vandførende smeltevandslag på Ærø er fordelt meget kaotisk, og det er derfor svært at bestemme hvor grundvandsmagasinerne ligger, hvor store de er og om de har forbindelse til hinanden. Da ingen af gletsjerne har haft deres gletsjerfronter liggende i Ærøområdet i længere tid, er der kun dannet tynde, finkornede lag af smeltevandssand i floderne foran gletsjerfronterne. Magasinerne er derfor svære at pumpe de samme mængder vand op af, som man kender fra f.eks. Fyn.

3.2 Geopark Det Sydfynske Øhav

Hele Sydfyn rummer en lang række af steder og områder, der er udpeget til at være af både national og international geologisk interesse. Indenfor området er den arealmæssige største udpegning det Sydfynske Øhav, og da det desuden binder alle kommunerne sammen, er det blevet navnet på Geoparken. Ærø Kommune er gået sammen med Faaborg-Midtfyn, Langeland og Svendborg kommune om at søge om udnævnelse af Det Sydfynske Øhav til UNESCO Global Geopark. Formålet med udnævnelsen er at synliggøre den geologiske arv og aktivt bruge den i samspil med områdets natur- og kulturhistoriske værdier til at skabe en ramme for udviklingen af området. I samarbejde med lokalsamfundet skal Geoparken være med til at udforske, udvikle og hylde de bånd, der er mellem områdernes geologiske arv og de natur- og kulturhistoriske aspekter, der er i området.

UNESCO Global Geopark Sydfyn giver mulighed for at arbejde med en helhedsorienteret tilgang til benyttelse/beskyttelse, uddannelse og bæredygtig udvikling (jf. UNESCO's verdensmål). At en Geopark skal etableres ud fra en bottom-up-tilgang, ses som en mulighed for at styrke lokalsamfundet og åbne muligheder for udvikling af partnerskaber. Det fælles mål er at fremme områdets signifikante værdier, særlige kendetegn,

historiske temaer m.v., som knytter sig til geologien.

Det er Kommunalbestyrelsens vision, at udpegningen til UNESCO Global Geopark skal være med til at skabe et brand, der kan styrke markedsføring af Ærø og ærøske produkter nationalt såvel som internationalt.

3.3 Geologiske interesseområder og kystnære værdier i Ærø Kommune

Kommuneplanen udpeger de internationale og nationale interesser, samt to nye regionale geologiske interesser.

3.3.1 Det Sydfynske Øhav

Det Sydfynske Øhav er udpeget som:

- National geologisk interesse
- Geosites
- Nationalt kystlandskab
- Nationalt geologisk interesseområde.

Området er et bakket istidslandskab, der blev oversvømmet i Stenalderen. Langs kysterne er der udviklet en enestående formrigdom af strandvolde i bugterne, krum- og retodder ved øer og fremspringende punkter, vinkelforland hvor to strømme mødes, og tilgroede strandenge.

Det Sydfynske Øhav har international værdi (GeoSite) på grund af sin enestående samling af kystformer (GeoSite GS-5.2 ("Holocæn kystudvikling")). De geologiske interesser danner også basis for de meget store arkæologiske, biologiske og kulturhistoriske interesser. Det Sydfynske Øhav har stor betydning for både turisme, undervisning og forskning.

BIRKHOLM

Birkholm er en meget lav, helt inddæmmed moræneø i den lavvandede østlige del af Øhavet. Størstedelen af kysten udgøres af et holocænt marint forland. Et marint forland er en betegnelse for et landområde, der er dannet af marine kræfter foran den oprindelige kystlinje.

På den nordlige del af Birkholm er der en større strandeng med strandsøer og oddedannelsen Revet. Den sydøstlige del af Birkholm er en længere retodde, som kaldes Sandhoved.

ERIKS HALE

Eriks Hale er et marint forland, der består af en større krumodde-kompleks med strandvolde, strandenge og mindre strandsøer.

Krumodderne består materialer fra klinerne langs Ærø's sydøst-kyst som er ført til Eriks Hale af østgående, kystparallelle havstrømme.

Eriks Hale er dannet i det lave vand henover den vestligste del af en buformet, undersøisk tærskel, der repræsenterer en ca. 17-18.000 år gammel israndslinje fra Bælthav fremstødet i Weichsel. Linjen fortsætter mod Langeland, hvor den møder Ristinge Hale-området.

OMMELSHOVED OG HALMØ

Ommelshoved en lang, smal morænehalvø og Halmø er en mindre langstrakt moræneø. Både Ommelshoved og Halmø har lave kysklinter med

GEOSITES

En del af de Nationale Geologiske Interesseområder er videnskabeligt så betydningsfulde, at de indgår i en international liste over såkaldte GeoSites. Der er 38 GeoSites i Danmark.

GEOLOGI I KOMMUNEPLANLÆGNINGEN FOR DET ÅBNE LAND

Læs mere her:
https://mst.dk/media/150561/apropos3_geologi.pdf

Weichsel-aflejringer. Den overvejende sydøst-nordvestlige orientering af de glacielle landskabselementer afspejler bevægelsesmønstret af de yngste isstrømme, 17-19.000 år før nu. Der er stor diversitet i de holocæne kystformer på Ommelhoved og Halmø. Der er bl.a. dobbelt-tombolo-dannelser og strandvolde. Desuden er der marine forlande med strandenge, strandsøer og oddedannelser.

UREHOVED OG DEJRØ

Urehoved er en lang, smal halvø bestående af tidligere små moræneøer forbundet af holocæne marine-dannelser. Der ses en stor diversitet mellem de holocæne kystformer, bl.a. dobbelt-tombolo-dannelser, strandvolde, strandenge, strandsøer og krumodde-dannelser. Mod Nordvest har Urehoved en markant aktiv kystklint med Weichsel-aflejringer.

Dejrø er opstået omkring to små morænekerner (tidligere småøer i Stenalderhavet), som er bundet sammen af holocæne marine forlandsdannelser. Mod nord har Dejrø en lav men aktiv kystklint. Den sydlige del af øen udgøres af et veludviklet vinkelforland der ender i en lang, smal retodde. Områdets udprægede sydøst-nordvestlige orientering af de glacielle landskabselementer, afspejler bevægelsesmønstret af de sidste isstrømme i området for 17-19.000 år siden.

SKJOLDNÆS OG NÆBBET

Skjoldnæs er en 4,5 km lang landtange af glacial oprindelse med en tilsyneladende kompleks udviklingshistorie. Den udprægede sydøst-nordvestlige orientering af landskabet synes at afspejle bevægelsesmønstret af de yngste isstrømme over Ærø (17-19.000 år før nu), som har dannet Ærøs mange karakteristiske drumliniserede landskabselementer. En drumlin er en langstrakt bakke, der afspejler isens strømningsretning. Overfladen af Skjoldnæs-halvøen præges af småkuperet dødis-topografi, og udgør måske tillige en del af et israndsstrøg dannet hen imod slutningen af sidste istid. Store dele af kysterne (især sydkysten) udgøres af klinte med aflejringer fra Eem og Weichsel. Næbbet er et veludviklet holocænt vinkelforland med strandenge og flere rækker markante strandvolde, hvis stenmateriale tidligere blev udnyttet som råstoffer. Disse ralgrave ligger nu hen som "strandsøer".

3.3.2 Voderup Klint

Voderup Klint er udpeget som:

- Nationalt kystlandskab
- Geologisk interesseområde.

Klinten består af op til 3 store landskabsblokke, der er skredet ned, så de ligger som trappetrin mellem de dyrkede marker og Østersøen. Jordlagene ligger ovenpå et gråbrunt lerlag, der kaldes 'Det Blanke Ler.' Det ses nedest i klinten ved stranden. Når regnvandet siver ned gennem jorden bliver det standset af lerlaget, og er der tilstrækkelig med vand, bliver leret så fedtet, at det kan virke som et glideplan for jordlagene ovenover. Da landskabsblokkene skred ned skete der samtidig en svag rotation omkring blokkenes længderetning, således at den tidligere overflade nu hælder lidt ind mod øen. Denne type skred kaldes for et rotationssskred.

Lerlaget er fyldt med snegle og muslingeskaller, som vidner om, at det blev aflejret i sidste mellemistid, Eem for mellem 115.000 - 130.000 år siden.

TOMBOLO

En tombolo er en odde, der forbinder en ø med en anden ø eller et fastland. En dobbelt-tombolo er når, der er dannet to parallelle odde.

Klimaet i Eem var varmere end nu. I klinten kan man også se partier med fint sand. Det kaldes det 'Hvide Sand', og består af finslebet sand, som blev aflejret ved smeltevandfloder eller ved dannelsen af klitter under sidste istid. Lokale kilder fortæller, at et af de store skred i klinten skete i 1834. Det seneste skred, der var meget lille, skete i 1980'erne. Voderup Klint er blevet tildelt Det Brune Johanneskors og er dermed med i den eksklusive gruppe af nationale seværdigheder.

Da klinten vender mod syd, og ligger i et af landets sydligste områder, er klimaet mildt, og der lever flere sjældne insekter og plantearter på klintens overdrev.

3.3.3 Sjoen og Vejsnæs Nakke

Udover de nationale interesser og internationale geologiske interesser, så har Ærø Kommune udpeget kystprofilen ved Vejsnæs Nakke og klitlandskabet vest for klinten Sjoen, som regionale geologiske interesseområder. Disse lokaliteter er fundet væsentlige at beskytte og fremhæve i forbindelse med arbejdet med ansøgningen til UNESCO om udpegning af Geoparken.

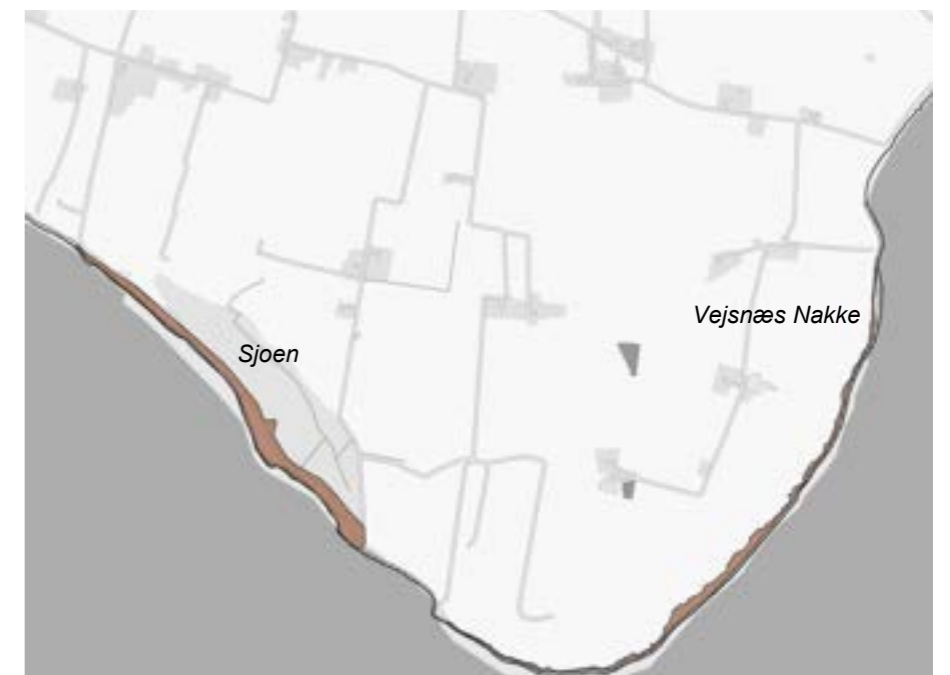
VEJSNÆS NAKKE (KYSTPROFILER)

Det sydligste hjørne af Ærø, Vejsnæs Nakke består af en knold med en kystklint som er næsten 2 km lang, og der er op til 20 m høj.

I kystklinten kan der ses lag fra varmeperioden Eem og sidste istid Weichel. Disse lag er flere steder blevet stærkt påvirket af isens virke. Der kan i klintens foldede lag, ses lag der er skubbet op over hinanden ved hjælp af forkastninger, samt lag der er blevet tippet 180 grader rundt.

SJOEN (KYSTLANDSKAB MED KLITTER)

På Ærø falder terrænet fra Vejsnæs Nakke mod sydvest. Her er der et indhak i topografien, som er blevet fyldt med sømaterialer efter istiden (Holocæn). På det lille plateau af sømaterialer, har vinden formået at skabe et lavt klitlandskab langs kysten, som står i stor kontrast til Vejsnæs Nakkens Kystklint. Ikke desto mindre er stranden og klitlandskabet skabt af materialer, er stammer fra nedbrydning af Vejsnæs Nakke samt kysten vest for.

Kortet viser udpegningen af Sjoen og Vejsnæs Nakke.

3.4 Landskab

Det er fastsat i Planloven at kommunens planlægning skal sikre beskyttelse af værdifulde landskaber og landskabselementer. Forandringer i det åbne land skal ske i respekt for landskabernes karakter og oplevelsesmuligheder.

Det danske landskab er et produkt af en geologisk og samfundsmæssig udvikling igennem mange årtusinder. Landskabet karakteriseres af samspillet mellem naturgrundlaget, de kulturgeografiske mønstre og de rumlige, visuelle forhold, som man oplever, når man bevæger sig igennem landskabet.

Det er komplekst at beskrive landskabet, derfor fik Ærø Kommune i vinteren 2019-2020 foretaget en landskabskarakterkortlægning af kommunens landskab. En landskabskarakterkortlægning er en systematisk beskrivelse og vurdering af landskabets karakter og værdier. Med metoden inddrages landskabet i karakterområder, som beskrives et for et. Til hvert karakterområde knyttes der argumenter for, hvordan landskabskarakteren kan styrkes eller beskyttes, og hvordan der kan tilføres nyt eller ske ændringer ude i landskabet. Formålet er ikke, at landskabet skal forblive uforandret, men at nyt indpasses i landskabet, så landskabets karakter beskyttes og styrkes.

Landskabskarakterkortlægningen skal være med til at sikre, at hensynet til de landskabelige interesser indgår som en del af grundlaget for sagsbehandlingen i det åbne land f.eks. i forbindelse med byudvikling, lokalplaner, landzonetilladelser, husdyrgodkendelser, forvaltningsplaner, VVM mm.

Landskabskarakterkortlægningen inddeler det Ærøske landskab i 9 karakterområder. Områderne ses på kortet nedenfor.

Ud over de individuelle beskrivelser ser analysen på landskabets tilstand, dets karakterstyrker og strategier for landskabets udvikling.

Kortet viser de 9 karakterområder fra landskabskarakterkortlægningen.

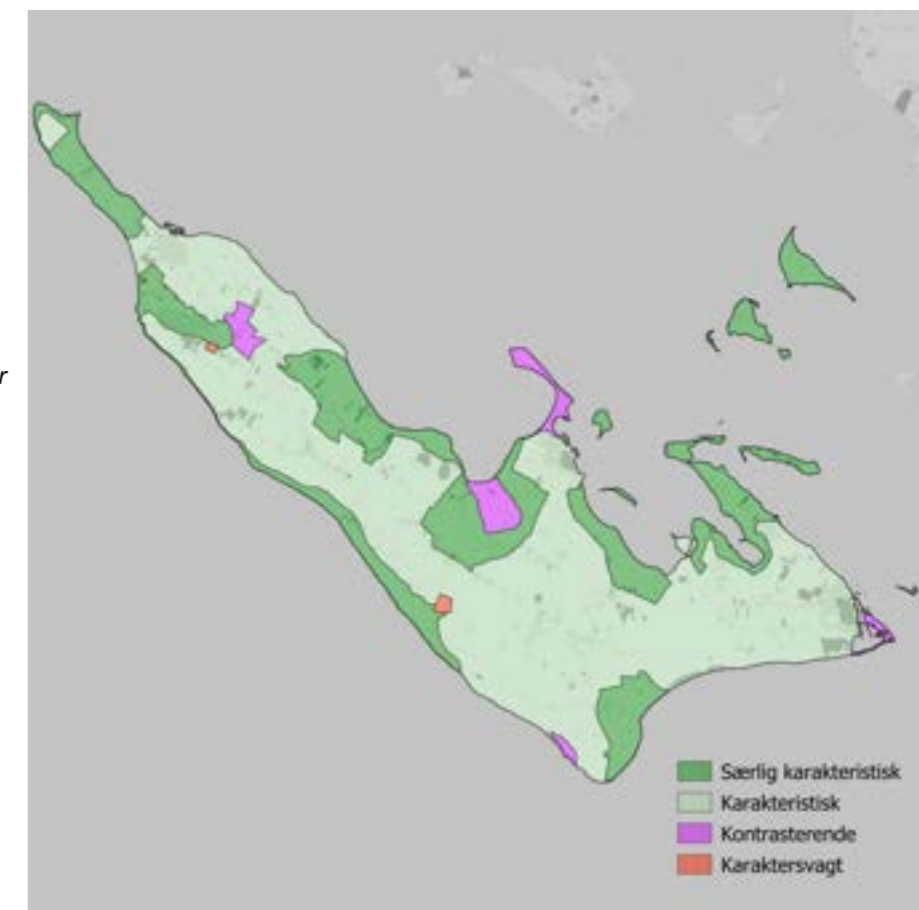
KARAKTERSTYRKE

'Karakterstyrke' er et udtryk for, hvor tydeligt landskabskarakteren og samspillet mellem arealanvendelsen og naturgrundlaget er.

Særligt karakteristisk: Landskaber, hvor enten den geologiske eller kulturhistoriske fortælling fremstår særligt tydeligt i landskabet. De fleste landskaber er vurderet karakteristisk i forhold til den definerede landskabskarakter.

Karaktersvagt: steder, hvor landskabskarakteren er udviklet.

Kontrasterende: når en mindre del af et karakterområde fremstår med en landskabskarakter, der adskiller sig væsentligt fra det øvrige karakterområde.

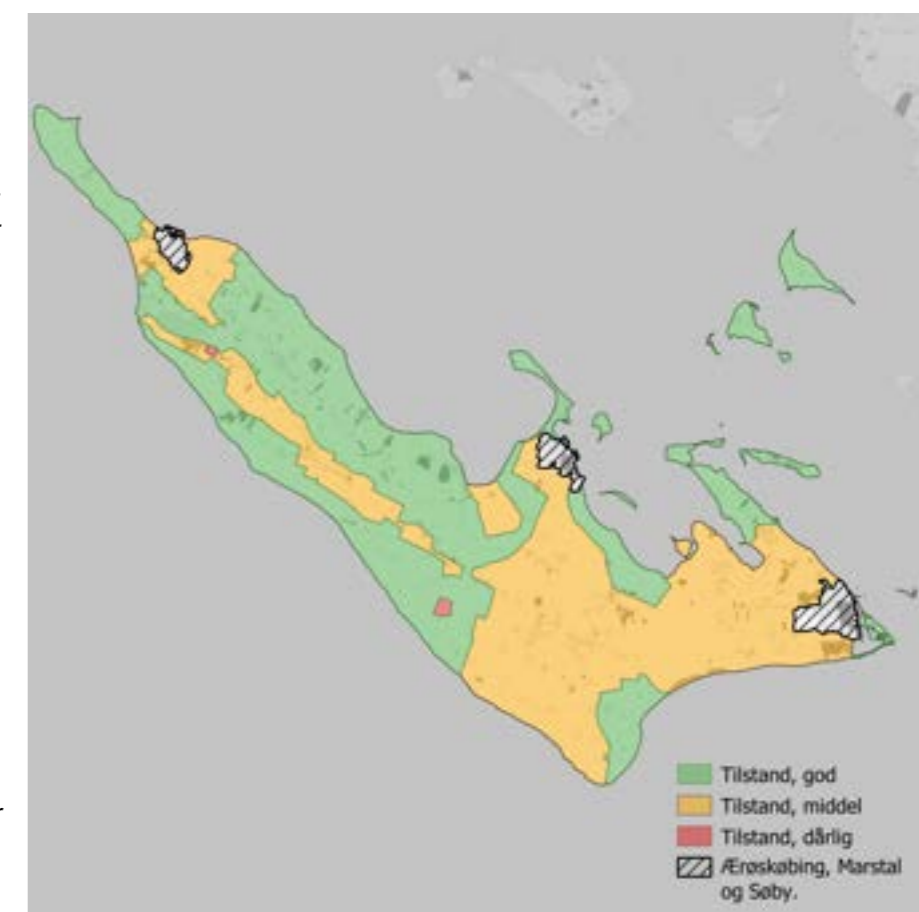
LANDSKABETS TILSTAND

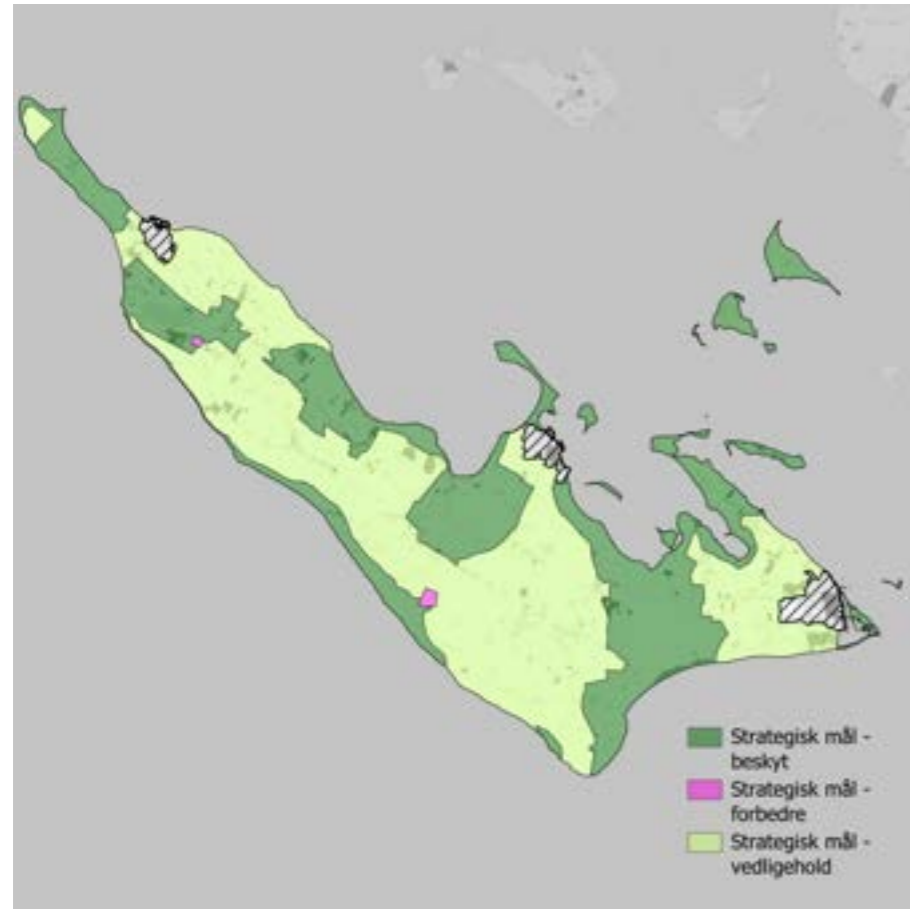
'Tilstand' er et udtryk for, hvor intakt landskabskarakteren og tilstanden af landskabselementerne er, samt hvor forstyrret området er af tekniske anlæg. Landskabskarakterområderne underinddeles i god, middel og dårlig tilstand.

God: Landskaber, der opleves uforstyrrede af tekniske anlæg, og som indeholder intakte strukturer og elementer, der har betydning for landskabskarakteren.

Middel tilstand: Landskaber, hvor den almindelige samfundsudvikling kan aflæses i landskabet.

Dårlig: Landskaber, der opleves væsentligt forstyrret af tekniske anlæg, nærhed til bykanter eller områder, hvor landskabet er forandret, f.eks. af råstofindvinding.

STRATEGISKE MÅL.

På baggrund af landskabsvurderingerne er der opstillet 'strategiske mål' for landskaberne.

Beskytte: Gælder landskaber der er vurderet særligt karakteristiske og/eller som oplevelsesrigt landskab.

Vedligeholde: Gælder landskaber der er vurderet karakteristiske.

Forbedre: Gælder landskaber der er vurderet karaktersvage, og som i dag ikke har en bærende landskabskarakter. Målsætningen betyder ikke, at den karakter, områderne har i dag, skal ændres. Den betyder, at der ud fra et landskabeligt synspunkt kan ske forbedringer i området.

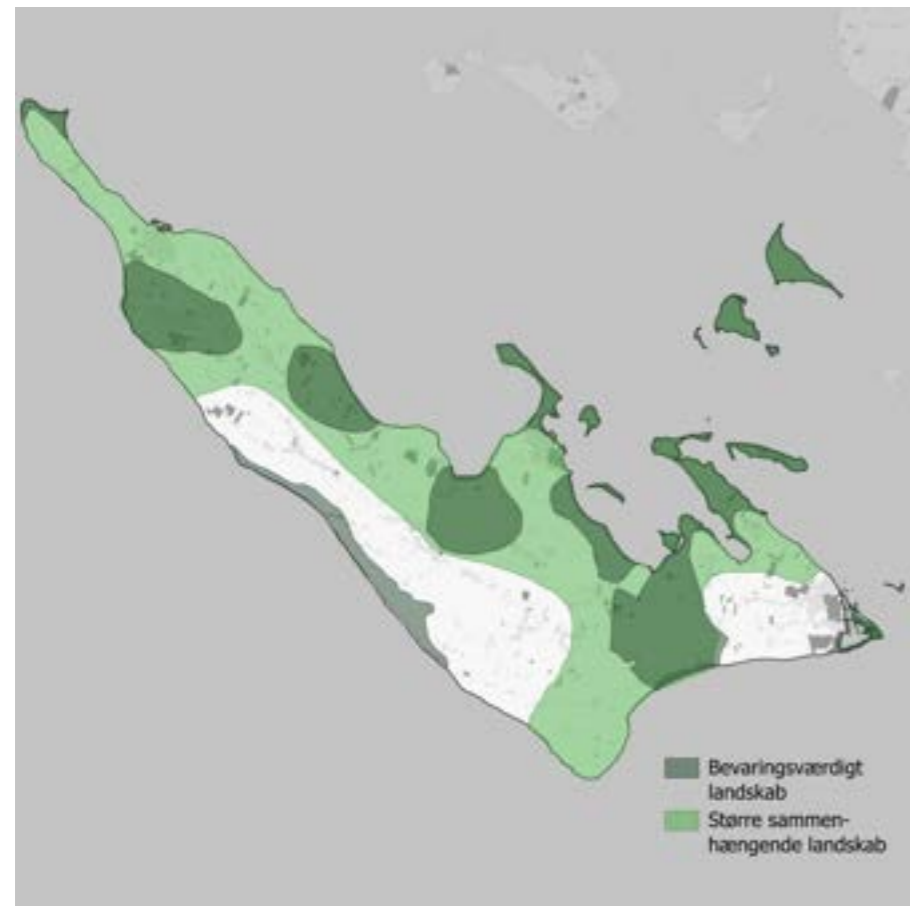
Som det er gennemgået ved kortene er den største afvigelse mellem landskabskarakterkortlægningen og udpegningen af bevaringsværdige landskaber i Kommuneplan 2009, at landskabet på tangen Skjoldnæs ikke er udpeget som bevaringsværdigt landskab. I landskabskarakterkortlægningen beskrives den rumlige oplevelse på Skjoldnæs som:

Landskabet er karakteriseret ved en lille skala, der afspejles i området struktur af små marker tæt ind delt af diger og stedvist også af levende hegn. De lave og ofte transparente hegn betyder, at der er åbne og vide udsigter over landskabet og farvandet omkring næsset. Det tilfører området en stor skala. Landskabet har generelt en enkel karakter, der er kendetegnet ved det gentagne mønster af diger og den sparsomme bebyggelses tydelige placering langs landevejen og i Søby samt Haven.

Skjoldnæs Fyr og Søby Mølle ligger som orienteringspunkter i det åbne landskab.

Landskabet opleves uforstyrret. Dog er der i landskabet omkring Søby flere elementer med tilknytning til byen, ligesom bykanten påvirker landskabet. Der er også synlige anlæg omkring Søby Havn, der kan ses fra nordvest i landskabet.

Da landskabet opleves uforstyrret, er præget af en lille skala, og der ikke er modstridende planinteresse i området, er Skjoldnæs landtange taget med som bevaringsværdigt landskab i Kommuneplan 2020. Udpegningen af større sammenhængende landskabsområder er uændret.

KOMMUNEPLAN 2009

Planloven fastsætter at der i kommuneplanen skal udpeges og fastsættes retningslinjer for bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskabsområder.

Udpegningen fra Kommuneplan 2009 ses på kortet til venstre.

Som det ses er udpegningen af bevaringsværdige landskaber stort set sammenfaldende med udpegningerne for særligt karakteristiske landskaber i god tilstand, med det strategiske mål beskyt.

Den største afvigelse er at landskabet på tangen Skjoldnæs ikke er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

3.5 Grundvand

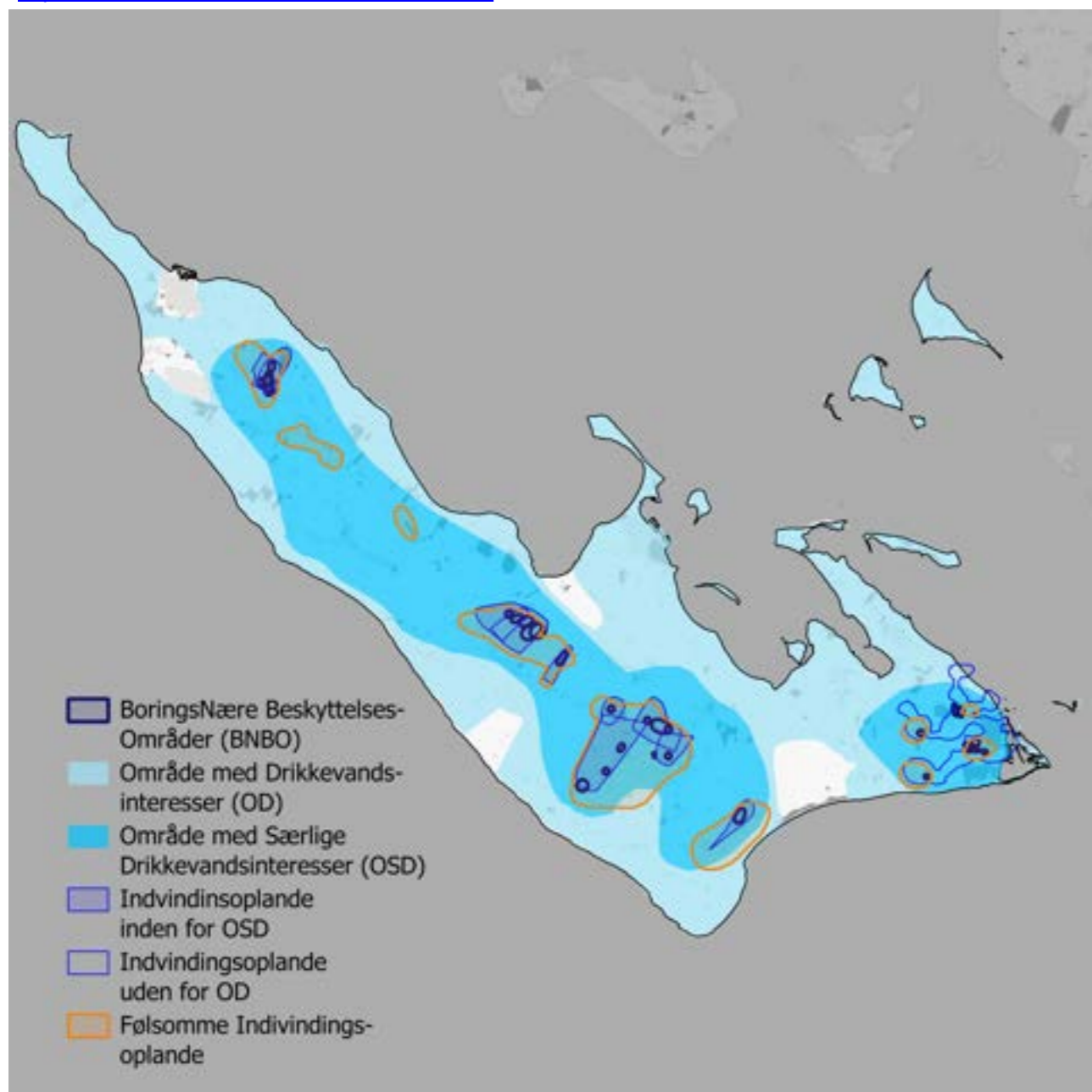
KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Arbejde for at det nuværende og fremtidige behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning til borgerne og erhvervslivet (jordbrug, industri m.v.) sikres med respekt for natur, overfladevandområderne og grundvand.
- Arbejde for at drikkevandsforsyningen som udgangspunkt baseres på rent grundvand uden behov for videregående vandbehandling.

LOVGIVNING

Administrationsgrundlaget for nationale interesser for drikkevand i den kommunale planlægning findes i bek. nr. 1697 af 21. december 2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse med tilhørende vejledning nr. 9320 af 31. marts 2017.

<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/1697>

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017. Her fremgår det, at sikre rent og rigeligt drikkevand, og at den danske drikkevandsforsyning i dag og fremover er baseret på rent grundvand, der som udgangspunkt alene kræver en simpel vandbehandling.

INDLEDNING

Rent drikkevand er en selvfølge for de fleste borgere i Danmark. Det er det også på Ærø, men udfordringerne med at levere rent drikkevand er lidt større her end mange andre steder i Danmark.

Det skyldes flere uheldige forhold, som er betinget af Ærøs dannelseshistorie under sidste istid, Weichel. Ærø antages at bestå af opskubbede lagpakker, der kan dateres til tidsperioden fra sidste mellemistid, Eem, til et stykke ind i Weichel istiden.

Dermed har grundvandsmagasinerne umiddelbart en begrænset udbredelse og ingen eller kun en lille forbindelse til hinanden. Derudover består grundvandsmagasinerne ofte af tynde lag af relativt finkornet sand.

Det betyder, at de fleste af magasinerne både indeholder en begrænset vandmængde, og at vandet strømmer langsomt frem til borerne. Sidst men ikke mindst, er vandet i mange af magasinerne påvirket af rester af sprøjtemidler og har et forhøjet indhold af nitrat. Det formodes, at grunden hertil bl.a. hænger sammen med, at lagene står mere eller mindre skråt, så der er områder, hvor grundvandsmagasinerne ligger meget tæt på overfladen, og der dermed ikke er et tilstrækkeligt tykt dæklag til at beskytte grundvandet mod pesticidrester og nitrat.

Kommunerne er myndighed på vandforsyningsområdet, og kommuneplanen sætter de overordnede målsætning for udnyttelsen og beskyttelsen af grundvandsforekomsterne. Kommunes administration af vandforsyningsområdet fremgår af vandforsyningsplanen. Derudover udarbejder kommunen indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på baggrund af statens grundvandskortlægning. Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder, udfører Svendborg Kommune en del af myndighedsopgaverne for Ærø Kommune.

Det kræver en tilladelse efter vandforsyningsloven at indvinde vand, og der må som udgangspunkt ikke indvindes så store vandmængder, at det medfører en tilstandsændring i beskyttede naturområder. Desuden må vandindvinding ikke medføre, at overfladevandområder og grundvandsforekomster ikke kan overholde eller opnå de miljømål, som Vandområdeplanen sætter.

På Ærø er der i dag et velfungerende net af almene vandværker, som leverer rent drikkevand ud fra grundvand, der som udgangspunkt kun bliver iltet og filtreret. Det er kun på Marstal Vandværk, at der anvendes kulfilter og UV-anlæg for at kvalitetskravet mht. pesticidrester i drikkevand, kan overholdes.

Det er kun en mindre del af borgerne, der får drikkevand fra en privat brønd eller boring. Her bliver vandet typisk ikke behandlet før det bruges, og der er ikke krav om analyse for pesticidrester.

Vandforsyning og grundvandsbeskyttelse

En stor del af Ærø Kommune er udlagt som Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD). Det er indenfor disse områder, at størstedelen af grundvandet til Ærøs nuværende og fremtidige vandforsyning dannes. OSD

udpeges af staten i forbindelse med grundvandskortlægningerne. For at beskytte fremtidens drikkevand er der bl.a. skærpede krav til planudlægninger indenfor OSD og indvindingsoplande udenfor OSD, samt indenfor de BoringsNære BeskyttelsesOmråder (BNBO).

INDVINDING AF GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

Al vandindvinding kræver en tilladelse efter vandforsyningsloven, og i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om tilladelse til vandindvinding, skal kommunen vurdere indvindingens påvirkning af omgivelserne jf. Lov om miljøvurderinger.

Der må som udgangspunkt ikke indvindes mere vand end at grundvandsressourcen og overfladevandområder kan opfylde - eller opnå deres miljømål. Basisanalysen 2021-2017 viser, at grundvandsforekomsterne både har en god kvantitativ - og kemisk tilstand på Ærø. Det forventes derfor, at målsætningen for grundvand i den kommende Vandområdeplan 2021-2027 vil være opfyldt på Ærø.

Derudover må en vandindvinding hverken direkte eller akkumuleret med andre vandindvindinger medfører, at der sker en tilstandsændring i beskyttede overfladevandområder.

Ærø Kommune kan stille krav til ansøger om, at en relevant rådgiver foretager en vurdering af den ønskede vandindvindings påvirkning af omgivelser, før kommunen kan træffe en afgørelse. Derudover kan kommunen stille krav om monitorering af overfladevandområder i forbindelse med større vandindvindingstilladelser, og at indvindingen reduceres, hvis monitoreringen tyder på, at påvirkningen er for stor.

BORINGSNÆRE BESKYTTELSESOMRÅDER, BNBO.

Indenfor BNBO'erne må der ikke planlægges for aktiviteter, der øger faren for, at grundvandet kan blive forurenede.

På baggrund af en ændret beregningsmetode for størrelserne af BNBO'erne, forventes alle BNBO'erne at blive genberegnet af Miljøstyrelsen indenfor planperioden.

En af ændringerne er, at der ikke længere skal bestemmes et 2 årsopland for boringerne med en lille årlig indvinding. Det betyder for boringerne på Ærø, at ca. 30 boringers BNBO'er størrelser reduceret til omkring det halve. Der var kun to boringer på Ærø, der har en så stor årlig indvinding, at der for nuværende er udlagt et 1 årsopland.

På grund af de mange fund af pesticidrester og viden om den komplekse geologi på Ærø, er den umiddelbare vurdering, at så godt som alle BNBO'er må antages at være sårbare i større eller mindre grad. Der forestår derfor et større arbejde med at forsøge indgåelse af frivillige aftale med jord-ejerne om, at områderne friholdes for pesticider og/eller gødning. En rådgighedsindskrækning vil blive med fuld kompensation til ejerne. Det vurderes, at et jordvarmeanlæg er en teknisk installation, der medfører en øget fare for en forurening i BNBO'et.

STATENS ROLLE

Staten er den overordnede planmyndighed på vandområdet. Staten udarbejder vandområdeplanen og sætter via bekendtgørelser miljømålene for overfladevandområderne og grundvandsforekomsterne samt udarbejder en

*Kortlægning af grundvand, Ærø
Indsatsområde 2007:*
<http://jupiter.geus.dk/Rapportdb/Grundvandsrapport.seam?grundvandsrapportRapportid=89990>

Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse Ærø 2013:
<https://www.aeroekommune.dk/Files/Files/Drikkevand/Indsatsplan.pdf>

*OSD - Områder med Særlige
Drikkevandsinteresser.*

BNBO - BoringsNære BeskyttelsesOmråder

Ærø Kommunes Vandforsyningsplan 2017 - 2029
<https://www.aeroekommune.dk/Admin/Public/Download.aspx?file=Files%2FFiles%2FDrikkevand%2FVandforsyningsplan+2017-2029.pdf>

oversigt over væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver.

Staten er også myndighed for kortlægning af grundvandsforekomsterne indenfor OSD samt vandværkernes indvindingsoplande udenfor OSD.

På Ærø har Miljøministeriet foretaget en kortlægning af grundvandet, og resultaterne er fremlagt i: 'Kortlægning af grundvand, Ærø Indsatsområde 2007'. Den største del af arbejdet med kortlægning blev udført af Fyns Amt fra 2002 til amterne blev nedlagt i 2007. I forbindelse med kortlægningerne af grundvandet beregner og udlægger staten OSD, OD, vandværkernes indvindingsoplande IVO, nitratfølsomme - og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (NFI og SFI). Derudover udlægges BNBO'erne.

Det skal bemærkes, at vandværkernes IVO og boringernes BNBO'ernes størrelser bl.a. afhænger af vandindvindings størrelse. Det kan derfor være nødvendigt, at genberegne disse, hvis der sker en væsentlig ændring i indvindingen. Det betyder også, at indvindingsoplande og BNBO'erne kan bortfalde, hvis indvindingen ophører. Staten udarbejder desuden Natura 2000-planer, der skal sikre, at naturen i Danmark bevares og udvikles. Da mange naturtyper er afhængige af vand, vil disse planer også have indflydelse på, hvor og hvor meget grundvand der kan indvindes til vandforsyningsformål.

KOMMUNERNES ROLLE

På baggrund af statens grundvandskortlægning har kommunen til opgave at udarbejde en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Denne plan skal indeholde en detaljeret opgørelse af behovet for beskyttelse af grundvandet, og der skal endvidere være retningslinjer og tidsplan for myndighedernes indsats.

Ærø's indsatsplan for grundvandsbeskyttelsen blev udarbejdet i 2013 af Svendborg Kommune.

Den generelle beskyttelse af grundvandet fastlægger kommunen i kommuneplanen, ligesom der i forbindelse med planlægningen sørges for, at der så vidt muligt ikke foretages planmæssige udlæg, som er i strid med de statslige interesser inden for OSD og indvindingsoplande til de almene vandforsyninger udenfor OSD. Hvis kommunen ikke har et alternativt sted udenfor OSD til at planlægge for en potentiel forurenede aktivitet, skal kommunen sikre grundvandet via skærpede krav, for at staten kan acceptere placeringen.

Vandforsyningsplanen fastlægger via mål og retningslinjer kommunens administration på vandforsyningsområdet. Det er desuden i vandforsyningsplanen, at kommunen udpeger de områder, som de enkelte vandværker skal forsyne med drikkevand.

Det er bestemt i lov om forpligtende kommunale samarbejder, at Svendborg Kommune skal bistå Ærø Kommune på flere områder herunder vandforsyningsområdet. Ud over indsatsplanen skal Svendborg Kommune udarbejde tilladelser til vandværkerne, bistå med arbejdet mht. grundvandsbeskyttelse og BNBO'erne på Ærø. Det er også Svendborg Kommune, der har udarbejdet den gældende vandforsynings- og beredskabsplan for Ærø Kommune.

Ærø Kommune udfører fysiske tilsyn, indberetning og kontrol med vandkvalitet, samt udarbejder kontrolprogrammerne. Sidstnævnte gælder både for de almene og ikke-almene vandforsyninger. Det er også Ærø, der er tovholder på vandrådsmøderne, og giver vandindvindingstilladelserne på mindre end 6000 m³.

3.6 Råstofindvinding

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Arbejde for at råstofgrave efter endt råstofudvinding udvikles til artsrige næringsfattige naturtyper med rekreative muligheder eller formidlingspunkter for Geopark Det Sydfynske Øhav.

LOVGIVNING

Planlovens § 11 e stk. 1 Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder ...

10) de i råstofplanen, jf. § 5 a i lov om råstoffer, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommunens geografiske område,

Råstofloven (LBK nr. 124 af 26/01/2017).

INDLEDNING

Regionerne er myndighed på indvinding af råstoffer på landjorden, og forvaltningen styres gennem regionernes råstofplan. Gældende råstofplan, Råstofplan 2016 er vedtaget den 27. marts 2017, og der forventes at en ny plan vil blive udarbejdet i 2020. Kommuneplanen er underlagt den regionale råstofplan, og bestemmelserne i kommuneplanen må dermed ikke være i strid med råstofplanens bestemmelser.

Råstofplanen skal sikre, at der til stadighed er en stabil forsyning med råstoffer til byggeriet, og at råstofindvindingen sker med respekt for den omgivne natur og miljøet. Derudover tages der meget hensyn til befolkningen i området.

Forsyningen af råstofferne sand, grus og sten styres ved, at der i planen er udpeget de arealer, hvor der på nuværende tidspunkt kan gives tilladelse til at grave råstoffer. De kaldes graveområder. Derudover er der udpeget områder, som er reserveret til den fremtidige råstofgravning. De kaldes interesseområder.

På Ærø er der kun udpeget et graveområde for sten, grus og sand og ingen interesseområder. Ærø's dannelse har ikke begunstiget øen med særlige værdifulde eller udbredte forekomster af sten, grus og sand. Derfor må hovedparten af de nødvendige råstoffer sejles til øen. Råstofferne kommer fra Sønderjylland og Fyn eller er indvundet fra havbunden. Sidstnævnte kaldes sømaterialer.

Graveområdet på Ærø ligger lige vest for Leby mellem vejen Blæshøjbakken og den vestlige del af Vitsø lavningen. Der er ikke planer om, at der vil komme andre områder i spil til råstofgravningen.

Kommuneplanen for Ærø respekterer det udpegede graveområde, og der forventes ingen ændringer for Ærø i den næste råstofplan.

Tilladelse til råstofgravning gives efter Råstofloven og i henhold til de retningslinjer, der er angivet i regionens råstofplan. I forbindelse med en ansøgning om råstofindvinding hører kommunen i forhold til de myndighedsområder, som varetages af kommunen. Det er bl.a. naturinteresser, vejadgang og grundvandsinteresser, som kommunen skal bidrage med informationer om, når regionen behandler en ansøgning om råstofgravning i kommunen. Desuden inddrages kommunen ofte i forbindelse med tilsynet, når en råstofgrav skal efterbehandles til natur.

Råstofplan:

<https://www.regionsyddanmark.dk/dwn637698>

RÅSTOFGRAVE KAN ØGE BIODIVERSITETEN

Naturen og biodiversiteten i landskaberne er trængt. De største trusler mod naturværdierne er bl.a. eutrofiering og fragmentering. Råstofgravene har et stort potentiale for at bidrage til en øget biodiversitet, hvis de efterbehandles til næringsfattige områder med f.eks. mulighed for stedvis erosion, der blotlægger åbne og sandede levesteder med sparsom vegetation. Råstofgravene rummer også gode muligheder for rekreative aktiviteter.

Om råstofindvinding og regler herfor

Råstofloven har til formål at sikre, at forsyning og indvinding af råstoffer som sand, grus og sten sker på en natur- og miljømæssig forsvarlig måde. Som en vigtig del heraf skal regionsrådene lave en råstofplan, hvor der udpeges graveområder for råstoffer og råstofinteresseområder under hensyn til en lang række andre interessenter i det åbne land.

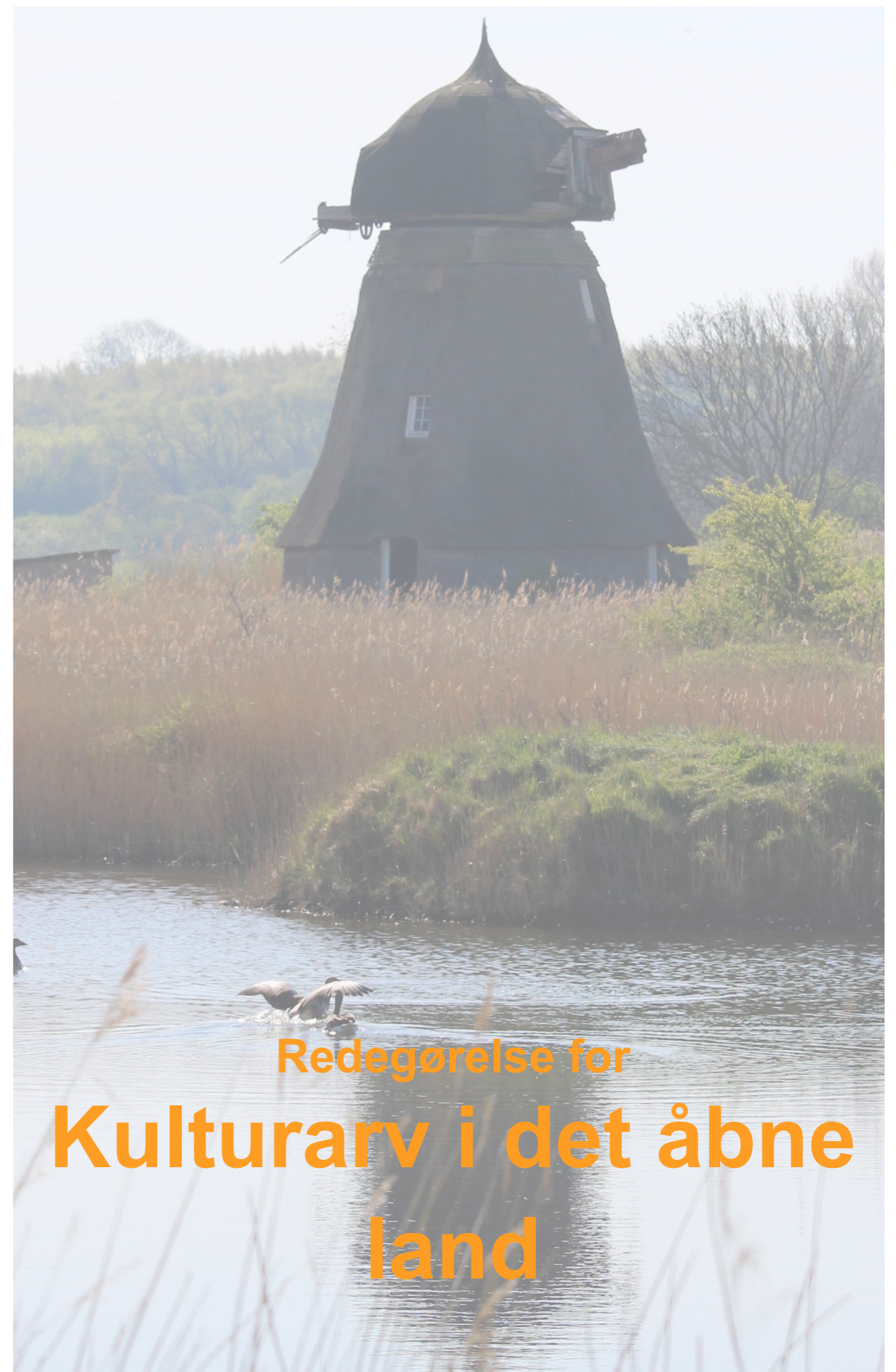
Kommunalbestyrelsen er bundet af regionens råstofplan, og kommuneplanen skal tage hensyn til den, når der udpeges nye arealer til byudvikling eller skovrejsning mv. Regionen foretager høring af kommunerne i forbindelse med den overordnede kortlægning og udpegnings af råstofgraveområder. Det samme gør sig gældende i forbindelse med, at regionen behandler de konkrete ansøgninger om råstofindvinding. Kommunerne er bl.a. myndighed på naturinteresser, vejadgang og grundvandsinteresser. Kommunernes bidrag medtages i tilladelserne som baggrund eller deciderede vilkår. Desuden inddrages kommunen ofte i forbindelse med tilsynet, når en råstofgrav skal efterbehandles til natur.

Råstofplanens arealudlæg samt retningslinjer gengives i dette afsnit af kommuneplanen for at sikre at erhvervsliv, foreninger og borgere kan få kendskab til råstofplanen og den udpegnings af råstofområder, og dermed også konsekvenser for andre arealudpegninger i kommuneplanen.

I medfør af lov om det forpligtende kommunale samarbejde, er det Svendborg Kommune, der behandler sagen mht. natur- og grundvandsinteresser for Ærø Kommune.

Region Syddanmark har udarbejdet Råstofplan 2008-2020, som er endeligt vedtaget den 23. februar 2009 og som skal revideres hvert 4. år.

Det udlagte graveområde ved Blæshøjbakken kan findes i tilknytning til regionens råstofplan eller på Miljøportalen. Der henvises til den til en hver tid gældende råstofplan, for de retningslinjer, der gælder for indvinding og beskyttelse af råstoffer.

Redegørelse for
**Kulturarv i det åbne
land**

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Sikre, at kommunens fortsatte udvikling sker under hensyntagen til beskyttelse af kulturarven i form af kulturmiljøer, sten- og jorddiger, kirkeomgivelser og fredede fortidsminder.
- Gennem naturpleje og administration af lovgivningen sikre at fredede fortidsminder på kommunal og privat ejendom vedligeholdes, så de kan opleves og bevares for fremtiden.
- Arbejde for at kulturarven formidles i samarbejde med museer, borgere, organisationer og andre.
- Beskytte kulturarven, så fortælleverdier og oplevelsesverdier bevares.
- Bruge kulturarven som en unik, stedbunden ressource, der kan medvirke positivt til at fremme bosætning, erhvervsudvikling og turisme.

LOVGIVNING

Planlovens (LBK nr 1157 af 01/07/2020) § 11a stk. 1 : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for ...

15) sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier.

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017. Her fremgår det, at det er en nationalt interesse, at kommuneplan indeholder retningslinjer for sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier.

INDLEDNING

Kulturarven knytter sig til sporene efter menneskers virksomhed på landet og i byerne. Det omfatter bl.a. fortidsminder, bygninger og kulturmiljøer, som f.eks. bevarede bymiljøer, havnemiljøer samt kirkerne og deres omgivelser. Kulturarven er med til at give både landskab og bebyggelse karakter. Den er en ressource, der medvirker positivt til at fremme bosætning, erhvervsudvikling og turisme. I henhold til Planloven skal kommunerne i deres planlægning og administration af en række love tage vare på kulturarven og beskytte den.

Kommuneplantillægget handler om det åbne land. Derfor behandles emnerne:

- Kulturarvsarealer / Kulturbeskyttelsesområder
- Kystkulturmiljøer i det åbne land
- Kirkebeskyttelsesområder
- Fredede områder
- Fredede fortidsminder
- Sten- og jorddiger

Bevaringsværdige bygninger i byer og det åbne land, samt kystkulturmiljøer i byerne behandles i et kommuneplantillæg hvor kommuneplanens afsnit om Byer og Landsbyer revideres.

4.1 Kulturbeskyttelsesområder

De særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder omfatter vigtige kendte offermoser, bopladser, gravpladser, agersystemer og landsbytomter fra landsbyer som senere er nedlagt igen, inddæmninger etc., i alle tilfælde områder som rummer en stor koncentration af betydningsfulde kulturspor fra såvel forhistorisk som historisk tid.

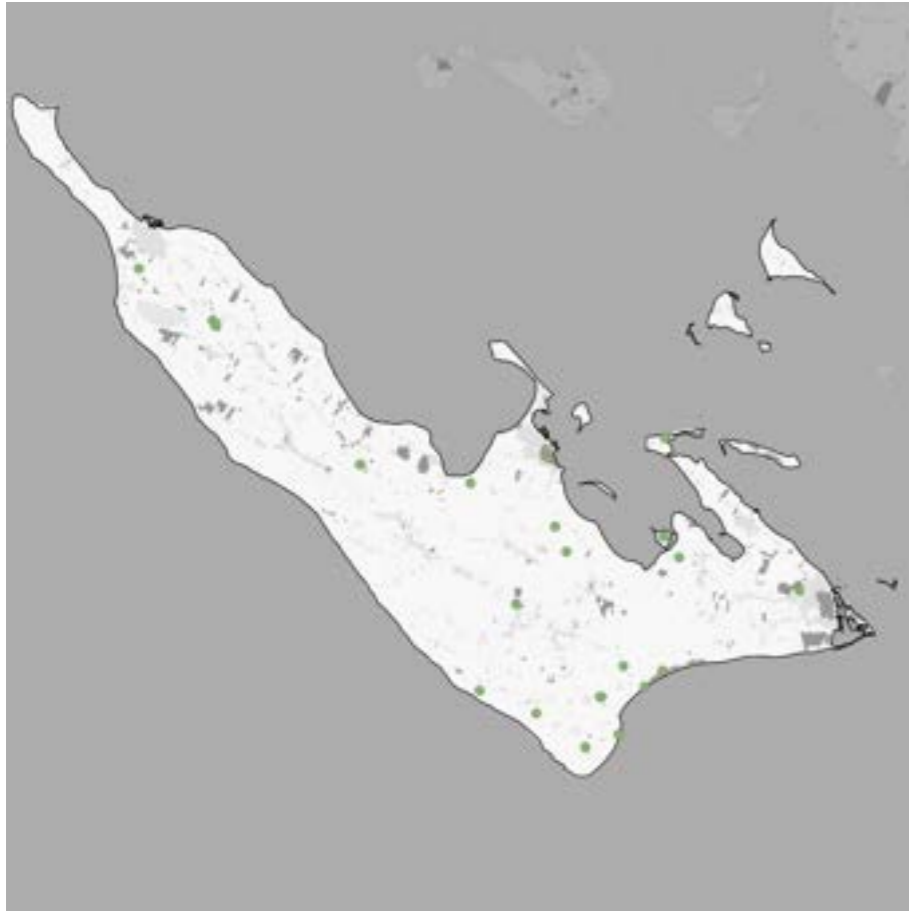
At et område er udpeget som særligt kulturhistorisk beskyttelsesområde fortæller, at det er et område med høj koncentration af fund eller med særligt betydningsfulde fund. Udpegningen kan være med til at pege på hvor der er grundlag for et øget fokus på formidling, udvikling af turisme mv.

Udpegningen af de kulturhistoriske beskyttelsesområder har ikke betydning for den eksisterende drift af området. Udpegningen har først betydning, hvis der sker en ændring i anvendelsen af området, der kræver en tilladelse fra kommunen. For eksempel kan områderne ikke inddrages til byvækstformål eller til nye større tekniske anlæg. Der kan heller ikke gives tilladelse til vandindvinding, der medfører sænkning af vandstanden i søer, moser og kilder med særligt kulturhistoriske/arkæologiske interesser. Dræning mv. der er en del af den almindelige drift, kræver ikke tilladelse af kommunen, og kan fortsætte som hidtil.

Hvis man sammenligner kommuneplanens udpegning af kulturbeskyttelsesområder med Slots- og Kulturstyrelsens kort over kulturarvsarealer, er det tydeligt, at der flere steder ikke er overlap mellem de to udpegninger. Når de to udpegninger ikke nødvendigvis matcher hinanden, kan det skyldes andre planlægningsmæssige hensyn, tilskæringer pga. veje - udpegninger, der går ud over kystområder mv.

UDVIDELSE AF KULTURBESKYTTELSESONRÅDERNE I KOMMUNEPLANEN

På kortet til øverst til venstre ses udpegningen af kulturbeskyttelsesområder i Kommuneplan 2009. Udpegningen blev i store træk overtaget fra Fyns Amts Regionplan 2005-. Ud over de arealer, der blev udpeget i Regionplan 2005-, blev der tilføjet et område ved Havsmarken. Tilføjjelsen var baseret på aktuelle fund af romerske mønter. I 2019 har Langelands Museum registreret et nyt kulturarvsareal ved Havsmarken. Udpegningen af kulturbeskyttelsesområder er i Kommuneplan 2020 udvidet med det areal.

4.2 Fredede fortidsminder

Synlige fortidsminder som f.eks. gravhøje, dysser, ruiner, voldsteder mv. ses mange steder i landskabet. Andre fortidsminder som f.eks. bopladser, gravfund mv. ligger i jorden.

MUSEUMSLOVEN

Alle fortidsminder er beskyttet mod ødelæggelse via Museumsloven. En del af fortidsminderne er varigt fredet, og deres tilstand må ikke ændres. De fredede fortidsminder i Ærø Kommune kan ses på kortet ovenfor.

Fortidsminder der ikke er fredet, må ikke ødelægges eller fjernes før, der har været gennemført en arkæologisk undersøgelse.

Slots- og Kulturstyrelsen er ansvarlig myndighed for registrering mv. af fortidsminderne.

Kommunen varetager dog administration i henhold til visse bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven. Det gælder blandt andet pleje, information og beskyttelseslinjer omkring fortidsminderne.

FORTIDSMINDERNES BESKYTTELSESLINJE

Inden for 100 meter af fredede fortidsminder gælder der en streng beskyttelse, hvor byggeri, beplantning og gravearbejder bør undgås og kræver dispensation fra Naturbeskyttelsesloven.

4.3 Sten- og jorddiger

Sten- og jorddiger fortæller en del af Danmarks historie gennem 2000 år. De er desuden vigtige levesteder og spredningsveje for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab.

I henhold til Museumsloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af sten- og jorddiger. Ud over at være omfattet af Museumsloven kan digere være omfattet af bestemmelser i kirkelovgivningen eller fredet i henhold til Naturbeskyttelsesloven.

Digitaliserede kort over beskyttede sten- og jorddiger kan blandt andet ses på <http://arealinformation.miljoportal.dk>. De digitaliserede kort er blot vejledende, og kan derfor ikke bruges til at afgøre, om der er beskyttede digere i et område. Det er i stedet de digere, der fremgår af Kort- og Matrikelstyrelsens kortværk Danmark 1:25.000 i den senest reviderede udgave forud for 1. juli 1992, der er beskyttede. Alle stendiger er beskyttede uanset om de fremgår af kortet eller ej.

I 2019 og 2020 er der i Ærø Kommune foretaget en nyregistrering af de beskyttede digere. Registreringen er ved vedtagelsen af kommuneplanen, stadig i høring ved lodsejerne. Når registreringen og høringen er afsluttet, vil registreringen af digerne blive gjort tilgængelig som digitale kort på <http://arealinformation.miljoportal.dk>. Til den tid, vil de digitale kort kunne bruges til at afgøre, om et dige er beskyttet.

- FREDNINGER PÅ ÆRØ
1. Birkholm klokkefrøer
  2. Borgnæs Krat
  3. Bregninge Kirke
  4. Drejød Klokkefrøer
  5. Gravendal træer
  6. Ll. Rise, Stokkeby udsigt
  7. Møllebakken, Ærøskøbing Markjorder
  8. Olde Mølle - Udsigt
  9. Ommel Kirke
  10. Rise Kirke
  11. Rise Præstegård
  12. Svogers Træ
  13. Søby Kirke
  14. Tranderup kirke
  15. Tranderup vandhul klokkefrøer
  16. Vitsø Nor og Søbygård
  17. Vitsø Pumpemølle
  18. Voderup Klint
  19. Ærøhus træer
  20. Ærøskøbing Havn - canadisk poppel
  21. Ærøskøbing kirke.

4.4 Fredninger

Der er 21 fredninger registreret på Ærø. Baggrunden for fredninger kan være meget forskellig. Nogle fredninger handler om at bevare en udsigt, en anden om en beplantning og en tredje om en bygning. Nogle fredninger kombinerer flere hensyn som for eksempel fredningen af Vitsø, der både har fokus på natur og kulturarv.

Der fastsættes ikke en retningslinje for de fredede områder, men fredningen inddrages i de emner, hvor den enkelte fredning er relevant. En fredning af en udsigt, kan f.eks. udelukke muligheden for skovrejsning. Ligesom et område, der er fredet på grund af naturen, kan være beskrevet i kommunens afsnit om natur.

4.5 Kirkelandskaber (Kirkerne i det åbne land)

Kirkernes placering i landskabet betyder, at de ud over deres kulturhistoriske betydning, ofte fungerer som markante kendingsmærker i landskabet. For at beskytte kirkerne mod at der opføres bebyggelse, som virker skæmmende på kirkerne eller hindrer, at kirkerne er synlige i landskabet, foreskriver Naturbeskyttelsesloven at der ikke må opføres bebyggelse med en højde på over 8,5 m inden for en afstand af 300 m fra en kirke, med mindre kirken er omfattet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseszonen.

Denne beskyttelse omfatter alene højden af byggeri i kirkeomgivelserne, men forhindrer ikke bebyggelse i udsigtskilerne som sådan. Dette indebærer en risiko for, at udsigtskilerne efterhånden bebygges og dermed mister en stor del af deres værdi. Med henblik på en mere udstrakt beskyttelse af de åbne udsigter, blev der i regionplanen udpeget beskyttelseszoner for kirkerne i Søby, Bregninge, Tranderup, Rise og Ommel.

Kirkebeskyttelseslinjen betyder, at de udpegede beskyttelseszoner bør friholdes for byggeri og anlæg m.v. der forhindrer det frie udsyn til og fra de pågældende kirker.

Skovrejsning vil påvirke udsynet til og fra kirkerne. Ved skovrejsning inden for kirkebeskyttelseslinjerne men uden for beskyttelseslinjen beskrevet i Naturbeskyttelsesloven, kan der gives tilladelse til skovrejsning. Her skal der ske en afvejning af interesserne bag skovrejsningen som f.eks. beskyttelse af grundvandet, skabelse af økologiske forbindelser m.v. Det skal også vurderes om skovrejsningen kan bruges landskabeligt ved f.eks. at understrege en udsigt ved at indramme den.

Derudover er der i forbindelse med en lang række kirker såkaldte Provst Exner fredninger, dvs. fredninger af kirkernes nærområder.

Tegnforklaring

Søby Kirke

Bregninge Kirke

Tranderup Kirke

Rise Kirke

Ommel Kirke

Ærøskøbing Kirke

4.6 Kystkulturmiljøer i det åbne land

Der er på Ærø udpeget 6 særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer, der vurderes at være af regional, og for enkeltes vedkommende national, interesse. Det drejer sig om Skjoldnæs Fyr, Vestre Strand, Ærøskøbing, Kleven, Ommel og Marstal.

Kystkulturmiljøerne Ærøskøbing inkl. Vestre Strand og Marstal behandles i et senere kommuneplantillæg hvor kommuneplanens afsnit om Byer og Landsbyer revideres. Kystkulturmiljøet ved Ommel og Kleven rummer både kontakten til det åbne land og tilknytningen til landsbyen Ommel. Den medtages derfor i begge kommuneplantillæg.

Udpegningen af kystkulturmiljøerne og retningslinjerne er overført fra Kommuneplan 2009.

For de udpegede særlige bevaringsværdige kystkulturmiljøer i det åbne land gælder, at områder i landzone ikke kan inddrages til byvækstformål eller til nye større tekniske anlæg, og at de kulturhistoriske interesser i øvrigt skal tillægges afgørende vægt ved sagsbehandling, inden for de pågældende områder.

Redegørelse for Natur

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Arbejde for at kommunens vilde plante- og dyreliv og naturtyper beskyttes, bevares, plejes og levevilkårene forbedres, således at den positive udvikling i Ærøs Natur fortsætter.
- Sikre et rent vandmiljø for de kommende generationer.
- Sikre opfyldelse af målene for de internationale naturbeskyttelsesområder og arter.
- Bruge udpegningen af Grønt Danmarkskort til at prioritere Kommunalbestyrelsens naturindsats inden for Grønt Danmarkskort.
- Arbejde for at Ærøs natur bevares, gennem en målrettet indsats for at arealbenyttelsen bliver så skånsom som muligt.
- Arbejde for at Geopark Det Sydfynske Øhav bliver certificeret UNESCO Global Geopark.
- Arbejde for at naturoplevelser også er en del af profileringen af Geopark Det Sydfynske Øhav.
- Arbejde for at lavbundsarealer og etablering af vådområder medvirker til at forøge naturværdierne i det åbne land, begrænser udvaskningen af næringsstoffer til vandløb, søer og havet samt afbøder virkningerne af ændrede klimaforhold.
- Sikre at udvikling og udbygning af større naturområder bliver til gavn for natur, borgere og turister.
- Arbejde for at borgerne får gode adgangsmuligheder til forskellige naturområder, hvor det kan ske på en bæredygtig måde, så naturværdierne ikke forringes.

LOVGIVNING

Planlovens (LBK nr 1157 af 01/07/2020) § 11a stk. 1 : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for ...

14) varetage af naturbeskyttelsesinteresserne, som udgøres af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, herunder eksisterende Natura 2000-områder på land og andre beskyttede naturområder samt økologiske forbindelser, potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser, og for prioritering af Kommunalbestyrelsens naturindsats inden for Grønt Danmarkskort,

13) lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder.

ANDEN LOVGIVNING

En del af planlægningen for natur- og miljøområder sker gennem statslige vandområdeplaner og Natura 2000-planer. Kommuneplanen skal være i overensstemmelse med de statslige planer.

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017. Her fremgår det, at det er en national interesse, at kommuneplanen indeholder kort over og retningslinjer for varetage af naturbeskyttelsesinteresserne, hvor de samlede udpegninger udgør Grønt Danmarkskort.

HISTORIK

Kommuneplanens naturafsnit er i forhold til den tidligere kommuneplan om-

struktureret i overensstemmelse med den nye planlov. Grønt Danmarkskort er nyt tema i kommuneplanen. Det erstatter for en stor del de tidligere 'særlige biologiske interesseområder'.

IGANGVÆRENDE PROJEKTER

Der er igangsat en proces for udarbejdelse af en Naturpolitik for Ærø Kommune. Processen er endnu ikke afsluttet. Der arbejdes for at kommuneplanens afsnit om natur og naturpolitikken støtter op om og supplerer hinanden.

INDLEDNING

På Ærø findes en række værdifulde naturområder. De har både værdi som levested for sjældne arter og naturtyper og for deres oplevelsesværdi. Voderup Klint udgør sammen med de tre inddæmmede nor Gråsten, Stokkeby og Vitsø kernen af naturområderne på Ærø. De suppleres af kysterne med strandegne og overdrev samt øerne i Det Sydfynske Øhav.

Grønt Danmarkskort

Kommuneplanen skal varetage naturbeskyttelsesinteresserne og sikre en balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen og landskabet. Det sker blandt andet ved at udpege Grønt Danmarkskort. Grønt Danmarkskort omfatter de 4 naturbeskyttelsesinteresser:

- Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser.
- Økologiske forbindelser.
- Potentielle naturområder og naturområder, der bidrager til andre formål.
- Potentielle økologiske forbindelser.

Grønt Danmarkskort er nyt tema i kommuneplanen. Det erstatter for en stor del de tidligere 'særlige biologiske interesseområder'.

Statens Natura 2000-planer og kommunens Natura 2000-handleplaner

Natura 2000-områder er en samlet betegnelse for EF-fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder. Der er udpeget Natura 2000-områder i hele EU, og de indeholder særlig værdifuld natur set i et europæisk perspektiv. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Danmark har udpeget 257 Natura 2000-områder, der samlet set omfatter 8 % af landets areal. Der er et Natura 2000-område i Ærø Kommune: Sydfynske Øhav (N127). Området fremgår af kort på s. 30 i Retningslinjer.

EU-landene skal virke aktivt for at sikre og genoprette en god naturtilstand (gunstig bevaringsstatus) inden for de udpegede Natura 2000-områder og skal sikre robuste bestande af de særlige arter.

Miljøstyrelsen udarbejder det faglige grundlag for indsatsen (basisanalysen) og udarbejder hvert 6. år overordnede Natura 2000-planer for hvert område med mål og indsatskrav. Første planperiode var 2010-2015. Anden planperiodes Natura 2000-planer (2016-2021) kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Kommunerne skal på baggrund heraf og for hvert Natura 2000-område udarbejde en Natura 2000-handleplan, der beskriver, hvordan den statslige plan vil blive realiseret. Natura 2000-handleplanen for Sydfynske Øhav kan ses på Ærø Kommunes hjemmeside.

Statens Natura 2000-planer og de efterfølgende Natura 2000-handleplaner er bindende for den øvrige kommunale planlægning.

I kommuneplanen fastsættes retningslinjer for hver af naturbeskyttelsesinteresserne og for prioritering af kommunens naturforvaltningsindsats inden for Grønt Danmarkskort. Målet er, at Grønt Danmarkskort bruges som grundlag for en forstærket indsats for større og bedre sammenhængende naturområder.

Naturkvalitetsplan

Ikke alle naturområder indeholder lige store værdier eller potentialer for naturudvikling. Kommuneplanen indeholder en naturkvalitetsplan, som beskriver målet for kvaliteten af arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Lavbundsarealer og vådområder

Lavbundsarealer er typisk tidligere enge, moser, søer og nor, der er blevet afvandet og opdyrket. De udgør et vigtigt potentiale for udvikling af områder med stor naturværdi og for at skabe sammenhænge mellem naturområder. Nogle lavbundsarealer vil kunne udnyttes til at fjerne kvælstof fra drænvand

Statens vandområdeplaner og kommunens indsats

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø.

Danmark og de øvrige EU-medlemslande vedtog i 2000 det såkaldte vandrammedirektiv. Direktivet har som sit overordnede mål, at alle kystvande, søer og vandløb samt grundvand skal have "god økologisk tilstand" senest i år 2027. Tilstanden må desuden ikke forringes i forhold til i dag.

Danmark og de øvrige EU-lande skal derfor gennemføre en målrettet planlægning for at sikre og forbedre grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet samt gennemføre de nødvendige indsatser. Rammerne for planlægningen er fastlagt i Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning (LBK nr. 126 af 26. januar 2017).

Arbejdet med at nå målet er delt op i tre planperioder på hver seks år. Det er staten, som udarbejder vandområdeplanerne. Staten offentliggjorde i juni 2016 vandområdeplaner gældende for anden planperiode (2015-2021). Ærø Kommune er omfattet af Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Planerne for anden planperiode er baseret på en opdatering og videreførelse af vandplanerne for første planperiode (2010-2015). Den konkrete vandplanlægning omfatter alle de målsatte vandområder, der er fastsat i bekendtgørelse om miljømål og de indsatser, som er beskrevet i bekendtgørelse om indsatsprogrammer. De målsatte vandområder og de enkelte indsatser kan ses på kort på Miljø- og Fødevarerministeriets hjemmeside, MiljøGIS.

Kommunerne og lokale interesseorganisationer har gennem vandråd været inddraget i planprocessen tre gange i hhv. 2014, 2017 og senest i 2019/2020. Vandrådene er sammensat af medlemmer fra relevante erhvervsorganisationer samt grønne foreninger samt organisationer. I 2014 kom vandrådet med forslag til indsatser på vandløbsområdet, i 2017 rådgav vandrådet kommunerne og staten i forhold til kvalificering af afgrænsning af vandområdeplanens mindre vandløb og udpegede de vandløb, der indgår i vandområdeplanerne i 2015-2021.

I forbindelse med forberedelsen af vandområdeplaner for tredje planperiode (2021-2027) har vandrådene igen været nedsat i 2019/2020. Vandrådene har medvirket til at prioritere indsatserne for at forbedre vandmiljøet i forhold til forbedring af de fysiske forhold i vandløb. Sammen med kommunerne skal rådernes viden om de lokale forhold medvirke til at udvælge de mest omkostningseffektive tiltag på de mest egnede vandløbsstrækninger. De statslige vandområdeplaner offentliggøres i december 2021. Efter vedtagelsen af vandområdeplanen og tilhørende indsatsprogram, der beskriver de indsatser, som kommunerne skal realisere for at sikre målopfyldelse i grundvand, vandløb, søer og kystvande, vil planen kunne ses på Miljø- og Fødevarerministeriets hjemmeside.

og vandløbsvand og derved være med til at forbedre vandmiljøet i søer og havet. Disse områder betegnes potentielle vådområder og udpeges særskilt.

5.1 Grønt Danmarkskort

Naturen i Danmark er under pres. For at bevare en biologisk mangfoldighed er det nødvendigt at sikre og forbedre kvaliteten i de eksisterende naturområder og at skabe større og mere sammenhængende naturområder.

Kommunerne skal samarbejde om at udpege et landsdækkende Grønt Danmarkskort, som skal danne grundlag for en forstærket indsats for at bevare og udvikle naturværdierne og sikre større og mere sammenhængende naturområder. Grønt Danmarkskort skal også sikre synergi med indsatser for klima, miljø samt rekreative interesser.

Rygraden i Grønt Danmarkskort består af de særligt værdifulde naturområder herunder internationalt beskyttede Natura2000-områder. Samlet set udgør kommunens fire naturudpegninger Ærø Kommunes bidrag til Grønt Danmarkskort. Udpegningerne er:

- Særligt værdifuld natur - herunder alle Natura2000-områder på land.
- Økologiske forbindelser (også kaldet spredningskorridorer).
- Potentiell natur og nye naturområder, som bidrager til andre formål.
- Potentielle økologiske forbindelser.

Grønt Danmarkskort kan anvendes af både kommuner, staten, foreninger og fonde, som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser.

UDPEGNINGEN AF GRØNT DANMARKSKORT

Grønt Danmarkskort viser det samlede naturnetværk i Danmark, og er en masterplan for de fynske kommuners sammenhængende naturudpegninger. Kommuneplanen vedrører alene arealanvendelsen på land. Sammenhængen mellem naturen på Ærø og de øvrige fynske kommuner, er i høj grad bundet op på de internationale beskyttelsesområder, der reguleres gennem anden lovgivning. Grønt Danmarkskort viser, hvor kommunerne i fremtiden vil målrette deres naturpleje og planlægge for ny sammenhængende natur. Kriterierne for udpegningen er beskrevet under de enkelte naturbeskyttelsesinteresser.

Udpegningerne er koordineret med kommuneplanens landbrugsplanlægning og udlæg til byudvikling samt ferie/fritidsanlæg og udviklingsområder, så der sikres et godt og afbalanceret samspil mellem vækst og udvikling samt natur og miljø.

Udpegningerne er ikke til hinder for almindelig landbrugsmæssig drift eller for andre eksisterende aktiviteter såsom jagt eller færdsel.

NATURRÅD

I januar 2018 blev det fynske Naturråd nedsat til at bistå kommunerne med udpegning af Grønt Danmarkskort. Rådet bestod af repræsentanter fra erhvervsorganisationer og grønne foreninger og organisationer. Rådets arbejde mundede i juli 2018 ud i en række anbefalinger til kommunernes videre arbejde med Grønt Danmarkskort, herunder udpegningskriterier for de fire

naturkategorier. Anbefalingerne kan ses på Ærø Kommunes hjemmeside. Planlægningen for Grønt Danmarkskort er sket med afsæt i og i stor overensstemmelse med Naturrådets anbefalinger.

REALISERING:

Realisering af Grønt Danmarkskort fokuserer i første omgang på at sikre de eksisterende særlige værdifulde naturarealer og Natura 2000-områder gennem optimal pleje. Udbygningen af Grønt Danmarkskort sker dernæst ved pleje af tilstødende eller nærliggende naturarealer, som har potentiale til at udvikle sig til værdifuld natur, samt ved at sammenbinde disse arealer, således at større sammenhængende og stabile værdifulde naturområder opstår. Denne indsats skal, hvor det er muligt, ses i sammenhæng med indsatser for friluftslivet, klimatiltag, vådområder, skovrejsning, samt pleje af vildt- og småbiotoper som vandhuller, diger og levende hegn, krat, mv.

Med undtagelse af områder, hvor pleje af eksisterende natur eller tilvejebringelse af ny natur tager afsæt i lovgivning, skal Grønt Danmarkskort overvejende udbygges ved frivillige aftaler med lodsejerne.

5.1.1 Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser omfatter internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder og Ramsarområder), beskyttede naturtyper (§3), natur- og vildtreservater og fredede arealer.

Disse områder er registrerede eller afgrænsede og omfattet af generelle beskyttelsesbestemmelser efter lovgivningen. Områderne kan ses på Miljøportalen.

Kommunen har udpeget en del af naturområderne med særlige naturbeskyttelsesinteresser til at indgå i Grønt Danmarkskort. De benævnes særligt værdifulde naturområder.

5.1.1.1 Internationale beskyttelsesområder og særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)

Naturen i Europa er under pres. EU har derfor vedtaget Habitatdirektivet og Fuglebeskyttelsesdirektivet, der beskytter truede, sjældne og karakteristiske dyre- og plantearter samt naturtyper. Danmark har endvidere tiltrådt Ramsarkonventionen om beskyttelse af vandområder af international betydning, især som levesteder for vandfugle.

Som opfølgning på direktiverne har EU-landene udpeget habitatområder og fuglebeskyttelsesområder, der rummer væsentlige bestande eller forekomster af de særlige arter og naturtyper. Områderne kaldes tilsammen Natura 2000-områder og udgør et økologisk netværk i hele EU.

Natura 2000-områderne og udpegningsgrundlaget fremgår af Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Bekendtgørelse nr. 1240 af 24. oktober 2018). Heraf fremgår også de danske bilag IV-arter.

Inden for Natura 2000-områderne skal kommunen og andre myndigheder sikre, at der i forbindelse med planlægningen og administration af love og regler ikke sker en negativ påvirkning af områdernes naturtyper og arter (udpegningsgrundlaget).

EU-landene skal også virke aktivt for at sikre og genoprette en god naturtil-

*Sårbare Fugleområder
Redegørelse og retningslinjer for
aktiviteter i sårbare fugleområder
findes i afsnittet om turisme og
friluftsliv.*

Natur- og vildtreservater

En del af Ærø Kommune ligger indenfor Sydfynske Øhav Vildtreservat.

Sydfynske Øhav Vildtreservat indebærer jagtforbud og regulering af øvrig færdsel på steder, hvor fuglene søger føde eller yngler. Vildtreservatet er vist på kortet. Kommuneplanen indeholder ikke særskilte retningslinjer for reservatområdet, da beskyttelsen er fastlagt i en bekendtgørelse. Vildtreservaterne kan blive ændret i planperioden.

Bilag IV-arter i Ærø Kommune

I Ærø Kommune er registreret følgende bilag IV-dyrearter:

Marsvin (havet), markfirben (overdrev/skråninger med sand), klokkefrø (vandhuller, enge/overdrev), stor vandsalamander (vandhuller), strandtudse (vandhuller, strandenge), grønbroget tudse (vandhuller, strandenge), springfrø (vandhuller, skove), sydflagermus og dværgflagermus.

Der er ikke registreret bilag IV-plantearter i Ærø Kommune.

Særlige regler i Natura 2000-områder og for bilag IV-arter

Inden for Natura 2000-områderne må der ikke:

- Udlægges nye arealer til byzone eller sommerhusområder.
- Planlægges nye større veje eller sideanlæg i form af servicestationer, materialepladser og lignende.
- Planlægges nye eller væsentlige udvidelser af andre trafik anlæg og tekniske anlæg og lignende, f.eks. lufthavne, flyvepladser, jernbaner, havne, opfyldninger på søterritoriet, luftledningsanlæg, vindmølleklynger og -parker, lossepladser og anlæg for deponering.
- Udlægges nye områder til råstofindvinding på land.

Hvis det ikke kan udelukkes, at et planforslag enten i sig selv eller i forbindelse med andre planer kan skade et internationalt beskyttelsesområdes økologiske funktion og struktur, kan planen ikke vedtages.

Der kan planlægges for foranstaltninger, som vil medføre forbedringer af naturforholdene i det berørte område.

Der kan ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til et projekt (f.eks. byggeri, anlæg og aktiviteter), som kan forringe forholdene for de naturtyper og arter, der danner grundlag for udpegningsgrundlaget af Natura 2000-områderne. Det samme gælder, hvis et projekt kan beskadige eller ødelægge naturlige yngle- eller rasteområder for bilag IV dyrearter, eller kan ødelægge bilag IV plantearter. Hvis der kan være tvivl om et projekt kan påvirke Natura 2000-områderne eller IV-arter negativt, skal der gennemføres en omfattende konsekvensvurdering af alle projektets aspekter forinden, der kan meddeles tilladelse mv.

Inden for Ramsarområder skal planlægning og administration fremme beskyttelsen af områderne.

Som ejer af arealer inden for Natura 2000-områder skal man være opmærksom på, at bestemte former for driftsændringer eller aktiviteter kræver en forudgående anmeldelse til enten kommunen eller Miljøstyrelsen (ved fredskovpligtige arealer), også selvom de ikke normalt kræver tilladelse eller lignende. Kommunen og Miljøstyrelsen skal gribe ind over for ændringer, der kan skade muligheden for at nå målet for området.

Naturbeskyttelsesloven indeholder et generelt forbud mod at forstyrre bilag IV-arter og at beskadige/ødelægge deres yngle- og rasteområder. Denne beskyttelse gælder i alle situationer og dermed også i forbindelse med aktiviteter, der ikke kræver tilladelser, dispensation mv. Det indebærer, at land- og skovbrug skal tilrettelægges deres aktiviteter, så levevilkårene for bilag IV-arterne ikke forringes.

Kommunerne skal sikre, at de kommunale Natura 2000-handleplaner gennemføres. En stor del af indsatsen forventes dog udmøntet ved, at lodsejerne søger om tilskud til den drift eller de foranstaltninger, som er nødvendige for at opfylde bevaringsmålene for områderne. Kommunerne skal om nødvendigt pålægge ejeren af en ejendom at acceptere en given drift m.m. mod økonomisk kompensation.

stand (gunstig bevaringsstatus) inden for de udpegede Natura 2000-områder og sikre robuste bestande af de udpegede arter. Det sker gennem realisering af de kommunale Natura 2000-handleplaner.

En stor del af Ærø Kommune ligger i Natura 2000-området Sydfynske Øhav (H111) og EF-fuglebeskyttelsesområde (nr. F71). Natura 2000-området dækker 1.992 ha plus store dele af Det Sydfynske Øhav. Natura 2000-området Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als (Habitatområde 173) grænser op til sydsiden af Skjoldnæs.

Habitatdirektivet indeholder også krav om særlig beskyttelse af en række dyre- og plantearter. Arterne fremgår af direktivets bilag IV. Arterne er beskyttede overalt, hvor de findes både i og uden for Natura 2000-områderne.

5.1.1.2 Beskyttede naturområder (§3-områder) og diger

BESKYTTEDE NATURTYPER (§3)

Der er registreret beskyttede naturtyper (§3) på 1.184 ha dvs. 13,4 % af kommunens areal. Dette er højt sammenlignet med resten af Fyn (6,6 %) og i forhold til landet som helhed (10,3 %).

De generelt beskyttede naturområder efter naturbeskyttelseslovens §3 omfatter de fleste ferske enge, moser, strandenge, overdrev, vandhuller, søer og vandløb. Disse naturområder er blevet beskyttet, fordi de har været i stærk tilbagegang i det danske landskab. Områderne er vigtige levesteder for mange planter og dyr. Mange vandløb er også beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens §3 efter en særlig udpegning fra Miljøministeren. De beskyttede naturtypers tilstand må som udgangspunkt ikke ændres. Naturbeskyttelseslovens § 3 administreres af kommunerne.

Byggeri og anlæg uden for naturområderne kan også have en negativ effekt på naturområderne. F.eks. kan et byggeri ændre på de hydrologiske forhold i et nærliggende moseområde. Et sådant tilfælde er også omfattet af loven.

Under særlige omstændigheder, f.eks. i forbindelse med projekter af større samfundsmæssig interesse som anlæg af større veje, må eksisterende naturområder tåle indgreb, der medfører opgivelse eller indskrænkning. I disse tilfælde skal der udlægges erstatningsarealer, der sikrer en naturtilstand af minimum samme kvalitet som før indgrebet. Der skal stilles krav om udlæg af faunapassager eller erstatningsbiotoper af større arealomfang eller med større eller tilsvarende naturindhold som før indgrebet.

Søer og vandløb kan også være omfattet af vandplanlægningen (LBK 448 af 11. april 2019) med fastsatte miljømål, som skal opfyldes.

BESKYTTEDE STEN- OG JORDDIGER

Sten- og jorddiger er vigtige levesteder og spredningsveje for vilde dyr og planter. De fleste diger er beskyttede efter museumsloven, hvor hensynet til de biologiske værdier også indgår. Beskyttelsen af digerne er beskrevet under Kulturarv, afsnit 4.3 Sten- og Jorddiger.

Beskyttet natur i

Eng	475 ha
Overdrev	111 ha
Mose	61 ha
Strandeng	435 ha
Hede	1 ha
Sø	101 ha
I alt	1184 ha

5.1.2 Særligt værdifulde naturområder (udvalgte naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser)

De særligt værdifulde naturområder er en delmængde af det samlede antal naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. De særligt værdifulde naturområder er udvalgt, fordi de rummer særlige naturværdier som sjældne, truede eller sårbare arter eller naturtyper. Følgende kriterier er indgået i udpegningen af de særligt værdifulde naturområder:

1. Naturområder af national eller regional betydning (A og B målsat natur, jf. kommuneplanens naturkvalitetsplan) samt relevante fredninger.
2. De Digitale Naturkorts artsscore, bioscore på 7 og derover samt plantetal (beskriver hvor de sjældne og truede arter findes).
3. Arealer med en HNV-score (High Nature Value) på 5 og derover, hvor der ydes særligt plejetilskud til ekstensiv drift.

Natura 2000-områdernes afgrænsning

Staten har ansøgt EU om mindre ændringer i udpegningen af habitatområderne, der indgår som del af Natura 2000-områderne. Der kan derfor komme mindre ændringer i afgrænsningen af Natura 2000-områderne i planperioden. Ændringerne vil blive indarbejdet i Grønt Danmarkskort ved næste revision af kommuneplanen.

5.1.3 Potentielle naturområder

Som potentiel ny natur er udpeget 'potentielle naturområder' og 'naturområder', som bidrager til andre formål.

Udpegningen af potentielle naturområder består af specifikke områder, som har et stort potentiale for at kunne udvikle sig til værdifuld natur inden for en kortere tidshorisont, eller som kan skabe større sammenhængende naturområder eller bedre økologiske forbindelser.

Følgende kriterier er indgået ved udpegningen af de potentielle naturområder:

1. Omdriftsarealer i tilknytning til eksisterende værdifuld natur ved kommunens naturkerneområder.

Da alle arealer inden for Natura 2000-områderne på land indgår i udpegningen af særligt værdifulde naturområder indgår omdriftsarealer inden for Natura 2000-områderne ikke i udpegningen af potentielle naturområder, selvom de kan have et stort potentiale for at udvikle værdifuld natur.

5.1.4 Naturområder som bidrager til andre formål

Følgende kriterier er indgået ved udpegning af 'naturområder, som bidrager til andre formål':

1. Potentielle vådområder.
2. Bufferområder i forbindelse med sårbar natur.
3. Områder af rekreativ interesse, herunder arealer som understøtter Geopark Sydfynske Øhav.
4. Grusgravsområder.

5.1.5 Økologiske forbindelser

Større sammenhængende naturområder rummer flere arter og større bestande af planter og dyr end flere mindre naturområder med samme areal. De giver bedre muligheder for etablering og spredning af arter med begrænset mobilitet som f.eks. markfirben, padder og sommerfugle, og muligheder for at store pladskrævende arter som ørne og traner etablerer sig. Der gives også bedre plads til naturens frie dynamik, og at økologiske processer kan fungere ureguleret og dermed give plads til en stor variation af levesteder og arter og udviklingsstadier i naturtyperne.

Mindre naturområder påvirkes i større grad negativt fra naboarealerne, og små isolerede bestande er sårbare over for udslettelse og genetisk svækkelse.

Større sammenhængende naturområder øger således naturens variation og robusthed, hvilket også er vigtigt i en tid med store påvirkninger og forandringer, herunder klimatiske.

Økologiske forbindelser

Økologiske forbindelser er eksisterende naturområder eller naturlignende arealer, som skaber sammenhæng og giver mulighed for, at plante- og dyrearter kan spredes eller vandre. Økologiske forbindelser benævnes også spredningskorridorer.

De økologiske forbindelser omfatter udvalgte eksisterende naturområder, der danner en sammenhæng, og som har en særlig værdi i forhold til dyr og planters spredning.

Følgende kriterier er indgået ved udpegning af økologiske forbindelser:

1. Naturarealer inden for Natura 2000-områder.
2. Naturpolitikens kerneområder.
3. Kommunens vigtigste § 3-naturområder i øvrigt. Dvs. større sammenhængende naturområder og områder, hvor der i dag er en stor tæthed af højt målsatte naturområder som f.eks. kyststrækninger og vandløbsnære arealer

Udpegningen af økologiske forbindelser er koordineret med de Digitale Naturkorts biodiversitetskort. Biodiversitetskortet fokuserer på viden om, hvor de sjældne og truede arter findes. Endvidere inddrages lokal viden om bl.a. forekomster af klokkefrø i udpegningen.

5.1.6 Potentielle økologiske forbindelser

De potentielle økologiske forbindelser omfatter områder, der rummer mulighed for at udvikle sig til en naturtype eller andet naturareal, som kan skabe forbindelse mellem eksisterende naturbeskyttelsesområder. Det kan f.eks. ske gennem ekstensivering af driften eller etablering af levesteder som f.eks. vandhuller og levende hegn.

Udpegningen er forholdsvis bred og er ikke et udtryk for, at områderne over tid helt skal udgøres af naturarealer, men er i stedet et udtryk for, at de enkelte naturarealer har en fornuftig indbyrdes afstand og størrelse, der kan opretholde et naturligt dyre- og planteliv, eller fremstå som grønne kiler med natur og friluftsmål. Den nærmere afgrænsning af de enkelte økologiske forbindelser defineres, når den nærmere planlægning skal gennemføres - enten i forbindelse med vandmiljøindsatser, friluftsjakter, eller frivillige aftaler om naturpleje, skovrejsning, jordfordeling mv.

Følgende kriterier er indgået ved udpegning af potentielle økologiske forbindelser:

1. Skabe sammenhæng mellem de fire naturkerneområder på

Ærø: Gråsten Nor, Stokkeby Nor, Vitsø og Voderup Klint.

2. De Digitale Naturkorts kort over arealer, der understøtter biodiversitet (proxyscore), herunder lavbund og skråninger.
3. Landskabets ledelinjer, herunder sten- og jorddiger samt levende hegn.
4. Særligt værdifulde landbrugsområder kan indgå som mindre dele af udpegningen, hvor der er tale om at etablere mindre levesteder af hensyn til bestemte arter som f.eks. sjældne padder.

Svendborg Kommune varetager naturforvaltningsopgaver for Ærø Kommune som led i det forpligtende samarbejde, som blev fastlagt i forbindelse med strukturreformen pr. 1. januar 2007.

5.2 Naturkvalitetsplan

Naturkvalitetsplanen er gennem de tidligere kommuneplaner videreført fra Regionplan 2005. Arealer, som ikke længere er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, er taget ud. Revision af naturkvalitetsplanen afventer et fælles projekt med de fynske kommuner, Ærø og Langeland kommuner.

Naturkvalitetsplanen omfatter moser, ferske enge, strandenge og overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturområderne er delt ind i fire målsætningskategorier: A, B, C, D, hvor A rummer de højest målsatte områder. Områdernes naturkvalitet er vurderet ud fra flere kriterier. Ud over det aktuelle naturindhold indgår områdets størrelse, struktur, kontinuitet, alder og historiske optegnelser samt en vurdering af potentialet for genopretning i og omkring de pågældende naturområder samt vurdering af områdets aktuelle og potentielle betydning for andre naturområder.

For Natura 2000-områderne skal statens Natura 2000-planer og de kommunale Natura 2000-handleplaner endvidere efterleves. De statslige Natura 2000-planer kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside og de kommunale Natura 2000-handleplaner kan ses på Ærø Kommunes hjemmeside.

Kvalitetsmål for søer, vandløb og kystvande er fastlagt i Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Naturkvalitetsplanen er et redskab til at tage hensyn til naturbeskyttelsen i den øvrige planlægning og til prioritering af kommunens aktive indsats med naturpleje og naturgenopretning. Naturkvalitetsplanen indgår også i administrationen af lovgivningen.

5.2.1 Målsætning for naturarealer

Målsætningskategorierne A-D fremgår af skemaet på næste side som også viser hvilke parametre, der lægges vægt på ved bedømmelse af, om målsætningerne er opfyldt eller ej.

De enkelte naturområders målsætning fremgår af kortet under retningslinjer. Det er primært de større naturområder, der er højt målsat, mens et stort antal mindre lokaliteter er lavere målsat. Strandengene er generelt højt målsat. De naturområder, der er registreret som omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 efter udarbejdelsen af Regionplan 2005-, er ikke målsat.

Målsætningskategorier for moser, ferske enge, strandenge og overdrev i Ærø Kommune

Målsætningsgruppe	Miljøer / drift / påvirkninger	Indsats
<p>A-MÅLSÆTNING: OMRÅDER AF INTERNATIONAL EL. NATIONAL BETYDNING</p> <p>Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter herunder for meget sjældne arter internationalt, nationalt eller regionalt set.</p>	<p>I områderne skal mulighed for de naturlige fysiske og kemiske processer og de derved skabte tilstande* fremmes med mindre, det vil skade de prioriterede naturværdier**. Kontinuitet i områdets tilstand enten som naturlig succession eller ekstensiv drift*** betinget af konkrete vurderinger af aktuelle og potentielle værdier.</p>	<p>Områderne har højeste prioritet inden for genopretning, udbygning og pleje herunder også forureningsbegrænsende tiltag og genskabelse af naturlig hydrologi til sikring af, at målsætningerne er opfyldt.</p>
<p>B-MÅLSÆTNING: OMRÅDER AF NATIONAL ELLER REGIONAL BETYDNING.</p> <p>Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark og på Fyn og øer.</p>	<p>I områderne skal mulighed for de naturlige fysiske og kemiske processer og de derved skabte tilstande* fremmes med mindre, det vil skade de prioriterede naturværdier**. Kontinuitet i områdets tilstand enten som naturlig succession eller ekstensiv drift*** betinget af konkrete vurderinger af aktuelle og potentielle værdier.</p>	<p>Områderne har meget høj prioritet inden for genopretning, udbygning og pleje herunder forureningsbegrænsende tiltag og genskabelse af naturlig hydrologi til sikring af, at målsætningerne er opfyldt.</p>
<p>C-MÅLSÆTNING: OMRÅDER AF REGIONAL BETYDNING.</p> <p>Områderne skal være egnede som levested og spredningskorridor for naturtypernes karakteristiske og mere almindelige dyre- og plantearter.</p>	<p>Fremme mulighed for naturlige fysiske og kemiske processer på i hvert fald centrale dele af lokaliteten. Opretholdelse af ekstensiv drift på lysåbne lokaliteter uden brug af gødning og sprøjtning.</p>	<p>Pleje, genopretning og udbygning søges gennemført, men normalt kun inden for rammerne af generelle tilskudsordninger hertil, eller såfremt det sker som led i større genopretningsprojekter inden for Natura 2000-netværket.</p>
<p>D-MÅLSÆTNING: OMRÅDER AF REGIONAL ELLER LOKAL BETYDNING.</p> <p>Områderne skal være egnede som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypernes almindelige dyre- og plantearter.</p>	<p>Pleje/genopretning er normalt ikke prioriteret.</p>	<p>Opretholdelse af ekstensiv drift på lysåbne lokaliteter uden brug af gødning og sprøjtning.</p>

* Ved naturlige fysiske og kemiske processer menes bl.a. skabelse af en naturlig hydrologi og minimering af forureningspåvirkning fra gødningsstoffer og miljøfremmede stoffer.

** Visse steder forekommer truede naturtyper på gamle inddæmmede arealer, hvor genskabelse af naturlig hydrologi ikke er mulig.

*** Ved naturlig succession menes, at de biologiske processer foregår upåvirket. Ved ekstensiv drift forstås græsning, høslæt eller stævning mv. uden brug af gødning og pesticider.

5.3 Lavbundsarealer og potentielle vådområder

Lavbundsarealer er typisk enge og moser samt tidligere enge, moser og søer, der er blevet afvandet og opdyrket som f.eks. Vitsø, Stokkeby Nor, Gråsten Nor og Skovsøen. Lavbundsarealer udgør et vigtigt potentiale for udvikling af områder med stor naturværdi og for at skabe sammenhænge mellem naturområder.

Genopretning af lavbundsarealer til vådområder kan også være med til at nedbringe landbrugets udledning af kvælstof til vandmiljøet. For ikke at forhindre, at lavbundsarealer på et tidspunkt kan genoprettes til vådområder, er det derfor hensigtsmæssigt at friholde dem for byggeri, anlæg, byudvikling, større veje mv.

Dette afsnit indeholder en planlægning for:

- Lavbundsarealer, som kan forbedres eller genoprettes som værdifulde naturområder ved etablering af det naturlige vandstands-niveau.
- Lavbundsarealer, som kan genoprettes som vådområder til fjernelse af næringsstoffer, ved etablering af det naturlige vandstands-niveau. Disse lavbundsarealer kaldes potentielle vådområder og udpeges særskilt.

LAVBUNDSAREALER, SOM KAN FORBEDRES ELLER GENOPRETTES SOM VÆRDIFULDE NATUROMRÅDER.

Lavbundsarealer danner en overgang mellem vandområder og de tørre landområder og udgør vigtige levesteder for planter og dyr. Mange lavbundsarealer er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. For nogle af disse arealer kan naturværdien højnes ved at forbedre vandstandsforholdene.

Lavbundsarealer kan også være kunstigt afvandede områder, som tidligere har været enge, moser, lavvandede søer og havområder. Disse lavbundsarealer kan rumme gode muligheder for at blive til værdifulde naturområder, ved at genskabe de naturlige vandstandsforhold. Derfor bør disse arealer friholdes for byggeri og anlæg.

Lavbundsarealer vil kunne fungere som reservoirer for overfladevand i tilfælde af kraftige nedbørshændelser, der vil blive hyppigere fremover. Lavbundsarealerne vil således kunne bidrage til at forebygge konsekvenser af klimaforandringer. Det kan også af den grund være hensigtsmæssigt at friholde dem for byggeri og anlæg. Ligeledes bør terrænet ikke hæves på lavbundsarealerne.

Genskabelse af naturlige vandstandsforhold vil også kunne nedbringe udledningen af CO₂ til atmosfæren, ved at hæmme nedbrydningen af jordens organiske materiale.

Udpegningen af lavbundsarealer har taget udgangspunkt i Biodiversitetskortens lavbundsarealer. Der er primært medtaget arealer over 2 ha. Da biodiversitetskortets lavbundsarealer ikke omfatter intensivt dyrkede arealer, er udpegningen suppleret med arealer, der på historiske kort fra 1842 har engsignatur. Potentielle vådområder til kvælstoffjernelse er udpeget særskilt og indgår ikke i udpegningen af lavbundsarealer. Udpegningen vurderes at kunne sikre naturudvikling på lavbundsarealer.

POTENTIELLE VÅDOMRÅDER

Som led i at sikre en god miljøtilstand i vandområderne skal der etableres vådområder til fjernelse af næringsstoffer. Kommunerne har i samarbejde

med staten ansvaret for at planlægge og gennemføre projekterne.

Etablering af vådområder til næringsstoffjernelse har siden 1998 indgået i den nationale indsats for at sikre et godt vandmiljø primært i havet og opfylde EU's vandrammedirektiv. Omfanget af den kommunale indsats for etablering af vådområder er beskrevet i de statslige vandplaner 2009-2015 og i de statslige vandområdeplaner for 2015-2021. Kommunerne fastsætter på baggrund heraf den nærmere indsats for kvælstoffjernende vådområder. Det sker i samarbejde med de øvrige kommuner inden for hvert hovedvandopland. Det arbejder for at, at der kan etableres i alt mellem 40 og 50 ha, kvælstoffjernende vådområder på Ærø.

Ved genopretning af vådområder genskabes den naturlige vandstand og vandstrømning igennem større, samlede områder. Det kan f.eks. være genslyngning af et vandløb kombineret med, at vandstanden generelt hæves. Herved skabes naturtyper som moser, sumpskove, lavvandede søer og våde bredarealer langs vandløbet. Ved at lade drænvand gennemløbe de vandmættede arealer og lade vandløb gå over sine bredder vil jordens bakterier fjerne nitrat fra vandet ved at omdanne det til luftformigt kvælstof, der udgør størstedelen af atmosfæren og som er uskadelig.

Inden for internationale naturbeskyttelsesområder kan vådområdeprojekter til kvælstoffjernelse kun gennemføres, såfremt projektet vurderes ikke at indebære forringelse, eller ikke hindrer genoprettelse af områdets naturtyper eller af levestederne for de arter, som området er udpeget for. Projekter må heller ikke indebære forstyrrelser med betydelige konsekvenser for de pågældende arter.

Ærø Kommune har gennemført en grundig screening for egnede arealer til etablering af kvælstoffjernende vådområder på hele øen. Ærø Kommune har herefter gennemført tekniske og ejendomsræssige forundersøgelser for samtlige de otte arealer, der blev fundet egnede. Undersøgelsen viste, at ét af projekterne, Midtmarksrenden, ikke kan realiseres af tekniske grunde. Der vurderes ikke at være flere egnede arealer til etablering af vådområder til kvælstoffjernelse under de nuværende statslige ordninger. Den tidligere udpegning af potentielle vådområder er reduceret og udgøres nu af de undersøgte områder med mulighed for realisering. Den tidligere udpegning, der var overført fra amtets regionplan 2005, bestod af de tre nor: Gråsten, Stokkeby og Vitsø Nor. De tre nor er taget ud af udpegningen. Etablering af kvælstoffjernende vådområder vil ikke være forenelig med de øvrige naturinteresser i Gråsten Nor og Stokkeby Nor, der begge ligger inden for Natura 2000-område. Der er i 2010 etableret et kvælstoffjernende vådområde på 112 ha på omdriftsarealer i Vitsø Nor. De tidligere udpegede potentielle vådområder indgår nu i udpegningen af lavbundsarealer.

De potentielle vådområder er udpeget der, hvor de forventes at kunne fjerne mest kvælstof, og hvor det ikke vil tilsidesætte naturværdierne. Udpegningen af potentielle vådområder er i overensstemmelse hermed ændret i forhold til sidste kommuneplan. Udpegningen vurderes at kunne danne

grundlag for etablering af vådområder i overensstemmelse med de statslige vandområdeplaner.

En stor del af lavbundsarealerne og de potentielle vådområder indgår i kommuneplanens Grønt Danmarkskort.

Vådområderne etableres som udgangspunkt gennem frivillige aftaler med lodsejerne og mod økonomisk kompensation.

Hvor lodsejerne er interesserede, vil Ærø Kommune arbejde for, at de genoprettede vådområder kan blive formidlet til borgere og turister gennem etablering af stier, udsigtssteder og information.

Lovgivning - potentielle vådområder og lavbundsarealer

Administration af potentielle vådområder skal ske i overensstemmelse med 'Cirkulære nr. 132. af 15. juli 1989 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder.'

Øvrige lavbundsarealer, der udpeges efter Planloven, er ikke omfattet af cirkulæret.

Ifølge vandløbslovens § 46a må vandløbsmyndigheden ikke uden miljø- og fødevareministerens forudgående tilladelse godkende ændring eller omlægning af udpumpningsanlæg, der har til formål yderligere at sænke grundvandsstanden i lavbundsområder i landzone og sommerhusområder.

Genskabt vådområde ved Vitsø Nor

Ærø Kommune har sammen med staten og Aage V. Jensens Fond etableret et stort vådområde ved Vitsø Nor. På den tidligere landbrugsjord blev der i 2010 genskabt en sø på ca. 52 ha foruden 60 ha enge. Hele arealet har sparet havet syd for Ærø for ca. 15 tons kvælstof hvert år. Her ud over er vådområdet blevet et værdifuldt fugleområde og et velbesøgt rekreativt område.

Redegørelse for
**Jordbrug og
byggeri i det åbne
land**

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Arbejde for at Ærø Kommune fortsat har et alsidigt jordbrug med en betydende primærproduktion.
- Arbejde for at der er plads til alle. Både de intensive produktioner og en bred vifte af nicheproduktioner store som små. Gerne med en høj grad af lokal forarbejdning.
- Bruge arbejdet med Geopark det Sydfynske Øhav til at skabe synergi mellem jordbruget og andre vækstpoterentialer.
- Bruge arbejdet med Geopark det Sydfynske Øhav til at skabe nye brands, og dermed bedre muligheder for at supplere jordbrugsmæssig drift med f.eks. gårdbutikker og andre oplevelsesmæssige muligheder.
- Jordbruget spiller en vigtig rolle i at sikre og udvikle kommunens unikke landskaber, natur og miljø og skabe gode rammer for friluftslivet.
- Arbejde for at jordbruget understøtter bosætning og udvikling i lokalområderne og at lokalområderne understøtter jordbruget.

LOVGIVNING

Planlovens (LBK nr 1157 af 01/07/2020) § 11a stk. 1 : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for ...

- 10) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegnin-gen og sikringen af særlig værdifulde landbrugsområder,
- 11) beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsan-læg på store husdyrbrug,
- 12) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtil-plantning er uønsket.

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017. Her fremgår det, at det er en nationalt interesse, at der er tilstrækkelige arealer til at sikre grundlag for en betydelig og lønsom fødevarerproduktion og at eksisterende husdyrbrug der drives som produktionslandbrug, sikres vækst- og udviklingsmuligheder.

HISTORIK

Der er allerede i den gældende kommuneplan udpeget jordbrugsområder indenfor skov og landbrug. Disse har dog karakter af at være områder, som ikke direkte er udpeget til andre formål eller interesser.

INDLEDNING

Jordbrug dækker de erhverv, der bruger jorden til at fremstille fødevarer og andre produkter. Det vil sige landbrug, skovbrug og gartneri. Det gælder både konventionel og økologisk drift, de store enheder så vel som mindre specialiserede produktioner. De ærøske landbrug er som helhed en af Ærø's største arbejdsgivere. Det er vigtigt at fastholde de arbejdspladser. Derfor er det overordnede mål for jordbrugsinteresser, at der skal være plads til alle. Både de intensive konventionelle produktioner og en bred vifte af nicheproduktioner store som små. Gerne med en høj grad af lokal forarbejdning.

Planlægningen for jordbrugserhvervene er en afvejning af jordbrugsinteres-

serne og de øvrige interesser i det åbne land - herunder natur-, miljø-, kultur-, landskabsmæssige- og rekreative interesser.

Særligt Værdifulde Landbrugsområder (SVL)

Udpegningen af Særligt Værdifulde Landbrugsområder er en positiv planlægning, som ikke begrænser jordbruget uden for udpegningen, men sikrer, at de Særligt Værdifulde Landbrugsområder så vidt muligt friholdes for andre aktiviteter, der kan give begrænsninger for jordbruget. Udpegningen kan vægte forskellige interesser, for eksempel større sammenhængende marker eller arealer til specialiserede produktioner.

Store husdyrbrug

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug.

Udgangspunktet er, at der skal planlægges for fremtidens store driftsbygninger. Dvs. at der skal ske en positiv udpegning af de områder, hvor vi som kommune ville kunne se et stort potentiale i at placere store husdyrbrug. Store husdyrbrug er som udgangspunkt driftsbygninger med plads til mere end 500 DE.

Udpegningen af hensigtsmæssige områder vil især ske med baggrund i gode transportmuligheder og områdets robusthed i forhold til de øvrige interesse i det åbne land.

Skovrejsning

Planloven fastsætter at der i Kommuneplanen skal udpeges, hvor skovrejsning er ønsket og hvor det er uønsket.

6.1 Særligt Værdifulde Landbrugsområder

Formålet med planlægningen for Særligt Værdifulde Landbrugsområder er at sikre jordbrugets udviklingsmuligheder (investeringssikkerhed og forudsigelighed) og samtidig forebygge konflikter til naboer. Den miljømæssige regulering af landbruget er den samme inden for som uden for de Særligt Værdifulde Landbrugsområder.

UDPEGNINGEN

Udpegningen har taget udgangspunkt i markblokkortene, Statens Jordbrugsanalyser, placering af husdyrbrug og fordeling af afgrøder. Som udgangspunkt viste det, at jorden på Ærø, med undtagelse af de tre nor, har samme værdi for landbruget. Udvælgelsen af arealer til at indgå i udpegnin-gen af særlig værdifulde landbrugsarealer er derfor baseret på fremtidige udviklingsmuligheder.

Arealer hvor intensiv landbrugsdrift hindres eller begrænses af lovgivning eller planlægning er ikke medtaget efter følgende kriterier:

- a. Arealer, hvorpå der er lovgivningsmæssige og overordnede planmæssige bindinger, som er uforenelige med intensiv landbrugsdrift.
- b. Arealer, hvorpå der er lovgivningsmæssige eller planmæssige begrænsninger, som kræver en kommunal vurdering i forhold til en intensivisering af landbrugsdriften, herunder udpegninger i den

gældende kommuneplan.

- c. Arealer, hvor andre arealinteresser med stor sandsynlighed i fremtiden vil kunne komme i konflikt med landbrugsinteresser på arealet.

Ud fra ovenstående kriterier er således udvalgt de landbrugsarealer, der også i fremtiden vil kunne være værdifulde for landbruget. Udpegningen har et omfang, der muliggør, at de tilknyttede retningslinjer for de udpegede områder her kan give jordbrugserhvervet en prioriteret rolle frem for andre typer af anvendelser, som byudvikling, rekreative anlæg og beskyttelsesinteresserne. Samtidigt sikres også fleksibilitet i kommunens fremtidige planlægning – idet ikke alle arealer bliver båndlagte.

Landtangen Skjoldnæs er et eksempel på et område, der ikke er medtaget som særlig værdifuld landbrugsareal på grund af andre bindinger. Skjoldnæs er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Markmønsteret med mange diger, levende hegn og de små marker er udgangspunktet for udpegningen til bevaringsværdigt landskab, og de små marker vurderes ikke at være særligt værdifulde i forbindelse med fremtidig landbrugsdrift. Den eksisterende drift på Skjoldnæs kan fortsætte.

6.2 Arealer til lokalisering af driftsbygninger til store husdyrbrug

Landbrugserhvervet er under udvikling mod større brug. Med denne udvikling følger øgede investeringer, større behov for sikkerhed for fremtidige udvidelser samt øgede påvirkninger af omgivelserne. For at støtte udviklingen er der med de seneste revisioner af Planloven og landbrugsloven åbnet mulighed for etablering af større og potentielt industrilignende husdyrproduktioner. For at imødekomme denne udvikling skal kommunerne udpege positivområder, som er særligt egnede til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg tilknyttet store husdyrproduktioner.

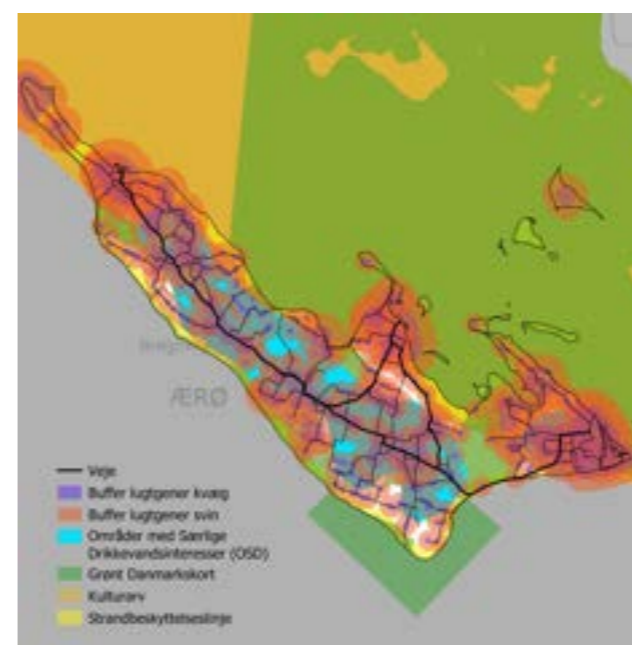
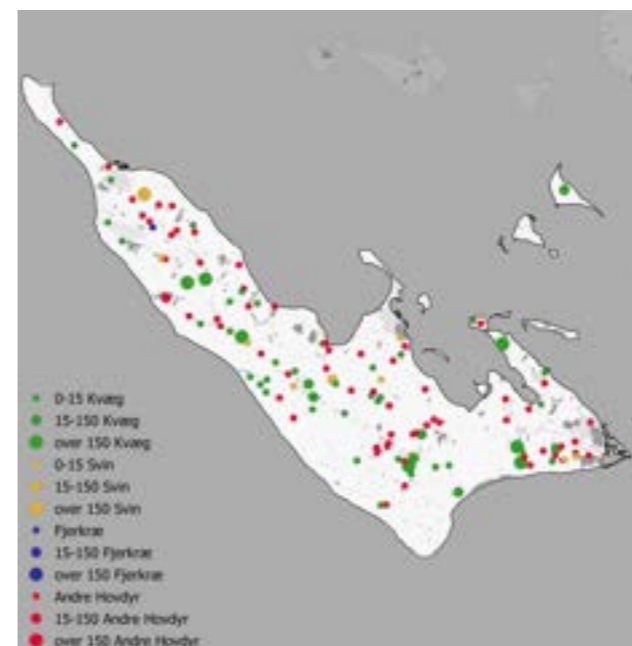
FORMÅLET MED UDPEGNINGEN

Planlægningen for store husdyrbrug skal indgå i en helhedsorienteret planlægning for de mange interesser, som knytter sig til det åbne land.

Der er tale om en positiv planlægning, som ikke begrænser jordbruget uden for udpegningen, men sikrer, at arealer til lokalisering af store husdyrbrug i størst muligt omfang friholdes for andre aktiviteter, der kan give begrænsninger for husdyrbrug. Formålet med planlægningen er at sikre landbrugets udviklingsmuligheder (investeringssikkerhed og forudsigelighed) og samtidigt forebygge konflikter i forhold til naboer samt tage hensyn til landskabs-, natur- og miljøinteresser. Det er også et formål at sikre en hensigtsmæssig placering af de store husdyrbrug i forhold til infrastrukturen.

UDPEGNINGENS RETSVIRKNING

Reguleringen af husdyrbrug er den samme, uanset om husdyrbruget ligger inden for eller uden for de udpegede områder. Alle konkrete hensyn varetages fortsat i enkeltsagsbehandlingen. Således er der med udpegningen af lokaliseringsområder til store husdyrbrug ikke på forhånd taget stilling til den nødvendige enkeltsagsbehandling efter bl.a. miljø-, natur- og bygge Lovgivningen. Inden for det udpegede område vil der således kunne meddeles afslag til et projekt eller f.eks. stilles krav om tilpasning af byggeri til omgivelserne.

Kort over bindinger for udpegning af områder til store husdyrbrug.

Bufferafstande der gælder ved lugtgener for produktioner med mere end 500 DE er:

Kvæg:

Byzone: 370 m.

Samlet bebyggelse: 245 m.

Enkelte boliger, der ikke er landbrug: 100 m.

Svin:

Byzone: 912 m.

Samlet bebyggelse: 706 m.

Enkelte boliger, der ikke er landbrug: 360 m.

INGEN UDPEGNING AF AREALER TIL LOKALISERING AF DRIFTSBYGNINGER PÅ STORE HUSDYRBRUG

I Ærø Kommune er det ikke muligt at udpege områder til større husdyrbrug. Der findes ikke arealer uden for de beskyttede naturområder, bevaringsværdige landskaber, kulturmiljøer, samt OSD-områder, hvor der kan opnås en tilstrækkelig afstand til naboer. Dette er baseret på den lugtgenerafstand, som afkastes af et kvægbrug og slagtesvinebrug på minimum 500 DE, i forhold til byzone, samlet beboelser og enkeltboliger. Se kortet på s. 59.

HUSDYRBRUGET PÅ ÆRØ

Ifølge Landbrugsstyrelsens jordbrugsanalyser er antallet af husdyr på Ærø faldende i perioden 2007-2016. Faldet er størst på den centrale del af øen. Husdyrene fordelte sig i 2019 som vist på kortet (data fra Det Centrale Husdyrbrugsregister se kortet til venstre).

BAGGRUND FOR UDPEGNINGEN

En positiv udpegning af store husdyrbrug i kommuneplane, forudsætter at der kan peges på et sted hvor landskabet er robust nok til at kunne rumme det. Det kræver f.eks. at naturen og landskabet kan bære den drift og det byggeri, det kræver, at have store husdyrbrug. Derfor ses følgende som begrænsninger for udpegning af områder til Store Husdyrbrug:

- Naturinteresser i form af Grønt Danmarkskort.
- Geologiske interesser i form af udpegningerne af de geologiske bevaringsværdier.
- Kulturarv både i form af fredede områder, kulturarvsarealer mv.
- Landskabelige interesser i form af udpegningen af større sammenhængende landskabsområder og bevaringsværdige landskaber.
- Beskyttelse af grundvandet.
- Lugtgener for naboer, derfor afstand til både byområder, samlede bebyggelser og enkeltboliger.
- Af hensyn til driften af ejendommene er det vigtigt, at der er god infrastruktur til det udpegede område.

Vedrørende grundvandsbeskyttelse

Ærø's geologi betyder, at det er svært at forudsige, hvor grundvandet til borerne dannes. Det sandsynligt, at der sker dannelse af grundvand uden for de områder der er udpeget som Særligt Følsomme Indvindingsområder. I udpegningen af Områder med Særlige Drikkevandsinteresser, er der are-

aler, hvor det ikke forventes, at der skal indvindes vand i fremtiden. I gennemgangen har det vist sig, at de områder, hvor der ikke forventes, at skulle indvindes vand i fremtiden, allerede er omfattet af andre begrænsninger. Som f.eks. afstand til samlet bebyggelse, enkeltboliger mv. Derfor er OSD-områderne er brugt som grundlag for udpegningen.

6.3 Planlægning, byggeri og anlæg i det åbne land

I Planlovens forstand er det åbne land, alt det, der ikke er byzone eller sommerhusområde. Ud fra den definition ligger alle landsbyer på Ærø i det åbne land. Kommunalbestyrelsen har besluttet at kommuneplanarbejdet skal deles op i tre temaer. Dette tema handler om det åbne land uden for byerne, landsbyerne og sommerhusområdet. Retningslinjer for byggeri i og omkring landsbyerne fastsættes derfor i det senere kommuneplantillæg om byer og landsbyer. I dette kommuneplantillæg ses alene på retningslinjer for byggeri i det åbne land uden for byerne og landsbyer.

Det åbne land - er en væsentlig udviklingsmæssig ressource, hvortil der knytter sig mange væsentlige samfundsmæssige interesser, som for eksempel jordbrug, infrastruktur, tekniske anlæg, rekreative formål, bosætning og byudvikling.

Det åbne land skal således samlet set give plads til mange forskellige formål, som i vidt omfang kun kan tilgodeses, hvis der sikres en fornuftig balance mellem benyttelsen og beskyttelsen af det åbne land.

Landzonebestemmelserne fastholder fortsat, at egentlig byudvikling skal ske i tilknytning til byerne, og at landzonen i videst muligt omfang skal friholdes for bebyggelse, der ikke er nødvendigt for jordbrugs- og fiskerierhvervet. Det gælder både for at undgå, spredning af byer i landskabet, men også for at mindske lugt- og støjgener til nye ejendomme. Med andre ord er det åbne land som udgangspunkt forbeholdt jordbrugserhvervene.

BYGGERI I DET ÅBNE LAND

For at minimere påvirkningen af landskabet, ønsker Kommunalbestyrelsen at byggeri i det åbne land så vidt muligt koncentrerer om eksisterende byggeri. Som udgangspunkt gælder derfor, at bygninger der genopføres skal genopføres samme sted som den oprindelige bygning. Nybyggeri skal så vidt muligt ske i forbindelse med eksisterende byggeri. Hvis man ønsker at placere nyt byggeri, uden tilknytning til ejendommens øvrige bygninger, skal argumenterne for det fremgå af ansøgningen. I sagsbehandlingen foretager Ærø Kommune en konkret vurdering af, om det kan lade sig gøre uden at landskabelige, arkæologiske, naturmæssige, miljømæssige og kulturhistoriske værdier tilsidesættes.

OVERFLØDIGGJORTE BYGNINGER I DET ÅBNE LAND

Planloven giver mulighed for, at der kan etableres nye erhverv mv. i overflødiggjorte landbrugsbygninger. Det kan f.eks. være håndværksvirksomhed, industrivirksomhed, mindre butikker, bolig, lagerformål, kontorformål. De seneste år er reglerne på det område blevet ændret flere gange. Der henvises derfor til den på ansøgningstidspunktet gældende lovgivning.

Det er som udgangspunkt ikke tilladt at ændre anvendelse af driftsbygninger, der er opført inden for de seneste 5 år.

BYGGERI I BEVARINGSVÆRDIGE LANDSKABER

Kommuneplanens kapitel 4.0 udpeger de bevaringsværdige landskaber på Ærø. Inden for de bevaringsværdige landskaber, er der øget fokus på hvordan byggeri påvirker landskabet - og mulighederne for at minimere den påvirkning.

6.4 Skovrejsning

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Skabe rammerne for mere skov på Ærø.
- Friholde områder for skovrejsning, hvis de indeholder væsentlige landskabelige, geologiske, kulturhistoriske og biologiske interesser, eller hvor det går i mod anden planlægning.
- Bruge skov til at beskytte grundvandsressourcen i de områder, hvor det vil være hensigtsmæssigt.
- Arbejde for at skovrejsning udbygger mulighederne for friluftsliv og fremme den biologiske mangfoldighed.

LOVGIVNING

Planlovens (LBK nr 1157 af 01/07/2020) § 11a stk. 1 : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for ...

12) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket.

NATIONALE INTERESSER I PLANLÆGNINGEN

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er samlet i: Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen - 2017. Her fremgår det, at det er en national interesse, at kommuneplanen understøtter skovlovens formål om at forøge skovarealet og målet i Danmarks Nationale Skovprogram fra 2002 om, at "skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal i løbet af en trægeneration (80-100 år)

HISTORIK

Før vedtagelsen af Kommuneplan 2009 blev områder til positiv og negativ Skovrejsning udpeget i Regionplanen. I Regionplanen blev lidt under 4 % af Ærø Kommunes areal udpeget som positiv skovrejsningsområde. 30 % blev udpeget som negativ skovrejsningsområde. Med vedtagelsen af Kommuneplan 2009 blev arealet til positive skovrejsning fastholdt på lidt under 4 % af kommunens areal. Områdernes placering blev ændret i forhold til udpegningen i Regionplanen. Arealet for negativ skovrejsning blev med vedtagelsen af Kommuneplan 2009 øget til 40 % af kommunens areal.

INDLEDNING

Afhængig af hvordan tallene gøres op, er det i dag mellem 1,5 til 3 % af Ærø Kommunes areal, der er dækket af skov. Til sammenligning er landsgennemsnittet på 14 % skov. Det er et nationalt mål, at skovarealet i Danmark skal øges og skovlandskaber skal udgøre 20-25 % af landets areal som helhed inden år 2100 (se [Danmarks nationale skovprogram, 2002](#)). Man regner en trægeneration for 80-100 år, og tidsrammen er sat efter det.

Planloven fastsætter, at der i kommuneplanen skal udpeges de områder hvor skovrejsning er ønsket og hvor skovtilplantning er uønsket. Områder hvor skovtilplantning er uønsket drejer sig typisk om områder, der har landskabelige eller kulturhistoriske værdier, eller som af andre grunde ønskes friholdt for tilplantning. En af de største begrænsninger på muligheden for skovrejsningen er ønsket om at bevare udsigten over de åbne vidder og øhavet.

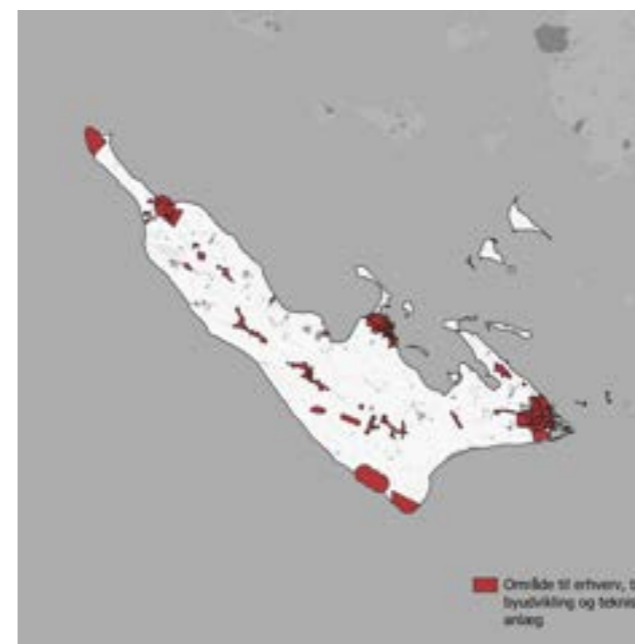
Ud over at skovene påvirker landskabets udseende, så er de også med til at sikre levesteder for bestande af dyr og planter, samt give bestandene spredningsmuligheder, og de er dermed vigtige for natur og biodiversitet. Skovene er desuden vigtige for den grønne omstilling og optager store

mængder CO₂, der oplagres som kulstof i træerne og siden i træprodukter. Og med 65-70 millioner besøg om året på landsplan er skovene den mest benyttede ramme om danskernes friluftsliv.

Kommunalbestyrelsen ønsker at øge arealerne hvor der ønskes skovrejsning for at fremme en aktiv beskyttelse af grundvandsressourcerne, for at fremme friluftsmæssige kvaliteter, og ikke mindst for at forbedre spredningsmulighederne for det vilde dyre- og planteliv.

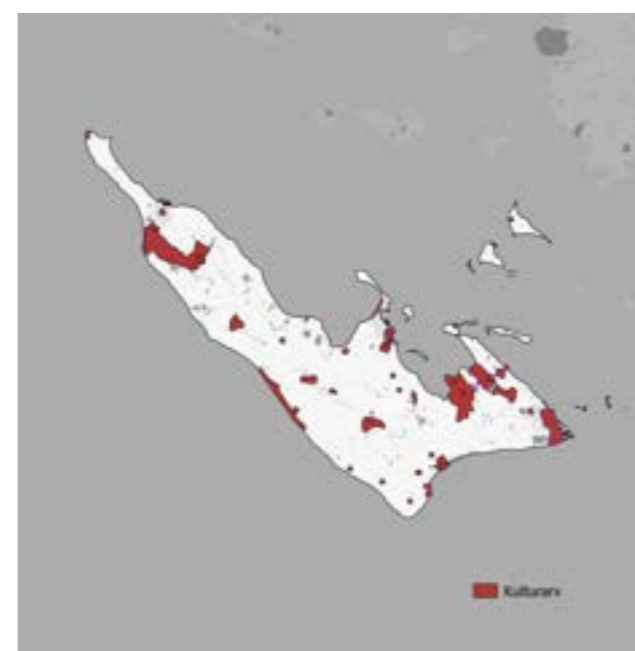
I udpegningen har Kommunalbestyrelsen valgt følgende områder fra:

- Områder til erhverv og byudvikling.
- Områder med natur-, geologiske-, landskabs-, kulturhistoriske værdier, der ikke er forenelige med skovrejsning.

OMRÅDER TIL ERHVERV OG BYUDVKLING

Er der først fredskov på et område, kan skoven som udgangspunkt ikke fjernes. Kommunalbestyrelsen vil ikke udpege arealer, der allerede er bebygget eller som er udlagt til byudvikling til positive områder for skovrejsning, da det er i strid med det, der allerede er på stedet, eller i strid med den planlægning man har på stedet. Af samme årsag tages flyvepladsen og råstofgraven heller ikke med i overvejelserne om skovrejsning. På kortet ses råstofgraven, flyvepladsen samt de områder, der allerede er en del af byerne eller udpeget til byudvikling i gennem kommuneplanrammer.

KULTURHISTORISKE VÆRDIER

Det er kommunernes opgave at sikre kulturhistoriske bevaringsværdier, der afspejler forskellige dele af den samfundsmæssige udvikling. Kommuneplanens retningslinjer for **kystkulturmiljøer og kulturarvsareal** fastsætter, at der kun må planlægges for aktiviteter af ubetydeligt omfang, og som ikke tilsidesætter beskyttelsesinteresserne.

For kirkebeskyttelsesområder gælder at der som udgangspunkt ikke må rejses skov.

De fredede områder er taget ud fordi de ofte indeholder bestemmelser om at der ikke må plantes yderligere i området.

Omkring beskyttede fortidsminder er der en beskyttelseslinje på 100 m. Inden for den må der ikke ske ændringer i tilstanden af arealet. Herunder rejses skov.

NATURVÆRDIER

Følgende naturområder ses som udgangspunkt ikke som hensigtsmæssige for skovrejsning.

Potentielle vådområder udpeget i kommuneplanen.

Arealer i fuglebeskyttelsesområder.

Arealer, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Det vil sige søer, vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.v.

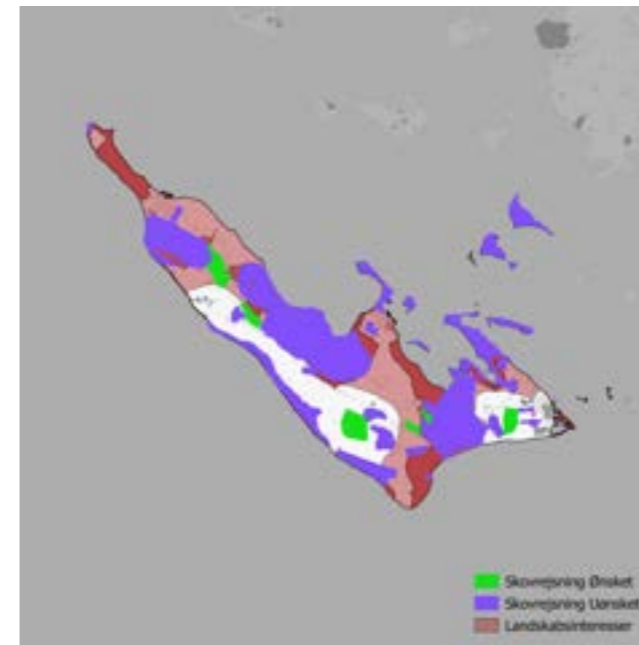
GEOLOGISKE OG LANDSKABELIGE VÆRDIER

På Ærø og øerne er der en meget stærk sammenhæng mellem landskabet og geologien.

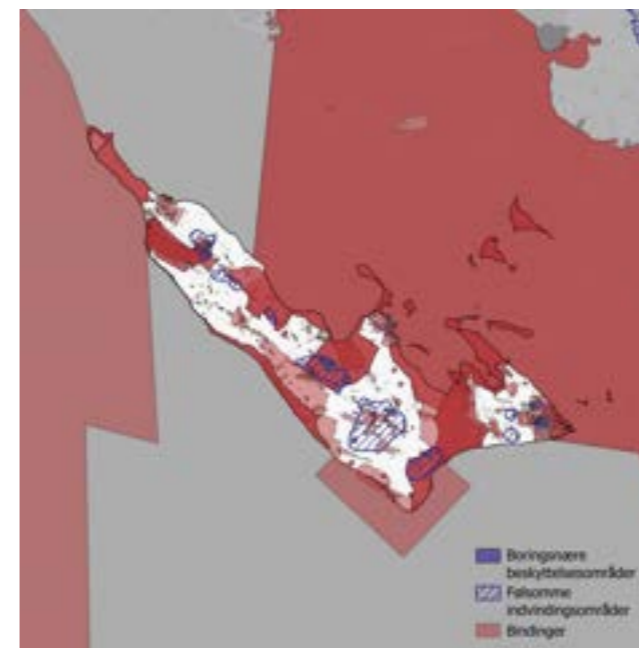
I vinteren 2019/2020 fik Ærø Kommune udarbejdet en landskabskarakterkortlægning. Kortlægningen viste blandt andet, at du kan finde en oplevelsesrig udsigt på det meste af Ærø. Netop hensynet til det Ærøske landskab, gjorde at man ved vedtagelsen af Kommuneplanen i 2009 valgte at øge det areal, der ikke må plantes skov på Ærø. Det steg fra cirka 30 % til cirka 40 % af Ærø's areal.

På kortet ses områderne der i landskabskarakterkortlægningen er udpeget som oplevelsesrige landskaber, større sammenhængende landskaber, særligt karakteristiske landskaber og sårbare landskaber. Jo mørkere farven er på kortet, desto flere udpegninger ligger der på området.

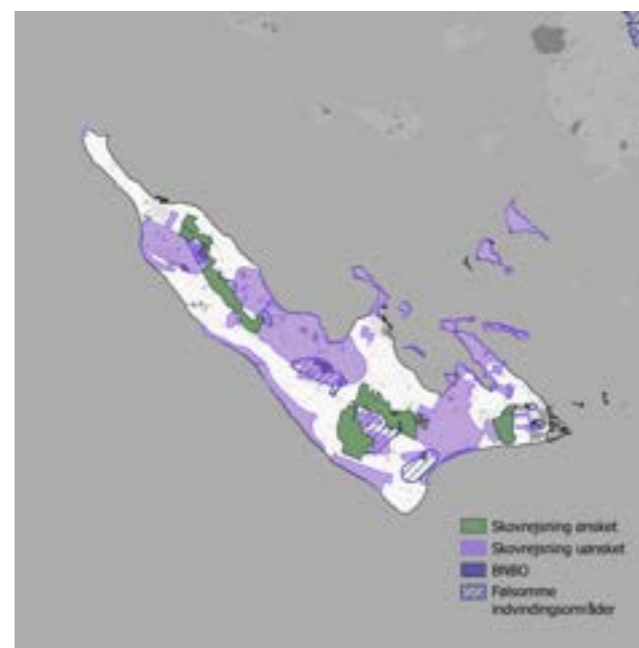
Kortet viser landskabsinteresserne sammen med de områder der hhv. var udpeget som positiv og negativ skovrejsning i Kommuneplan 2009.

GRUNDVAND

Kommunalbestyrelsen ønsker, at der skal planlægges for skovrejsning hvor det kan være med til at beskytte grundvandet.

På kortet ses boringsnære beskyttelsesområder, følsomme indvindingsområder ses sammen med de øvrige bindinger.

SKOVREJSNING - KOMMUNEPLAN 2020

Kommuneplantillægget udvider arealet for positiv skovrejsning:

De nye arealer ligger hovedsagligt i Områder med Særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Med Kommuneplantillægget øges arealet for positiv skovrejsning til lidt under 10 % af Ærø Kommunes areal. I udpegningen af områder til positiv skovrejsning, er grundvandsbeskyttelse vægtet. At det fremgår, at skovrejsning er ønsket i et bestemt område, hindrer ikke, at der kan laves andre tiltag til beskyttelse af grundvandet.

Områderne udpeget med negativ skovrejsning videreføres uændret fra Kommuneplan 2009.

Redegørelse for
**Turisme og friluftsliv
i det åbne land**

KOMMUNALBESTYRELSEN VIL:

- Arbejde for at sikre gode adgangsmulighed i landskabet og skabe forbindelser mellem de rekreative områder, byerne og landsbyerne til gavn for både heltidsborgere og fritidsborgere.
- Understøtte udviklingen af Geopark Det Sydfynske Øhav, og dermed fremme Geoturismen på Ærø og øerne.
- Fastholde Ærø's position som cykel- og vandre-ø.
- Sikre at den rekreative benyttelse af landskabet og vandet ikke tilsidesætter beskyttelsen af natur- og landskabsinteresser.
- Indtænke flere brugergrupper når der laves nye stier, ruteforløb eller på anden måde, skabes adgang til naturen.

LOVGIVNING

Planloven § 5b stk. 1 For planlægningen i kystnærhedszonen gælder ...

4) at ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, og

5) at offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges.

og

§ 11a stk. 1 : Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for ...

9) beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder,

20) anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,

21) arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b.

HISTORIK

Den 10. februar 2016 vedtog Kommunalbestyrelsen Kommuneplantillæg nr. 10 - Turistpolitiske overvejelser for Ærø Kommune.

INDLEDNING

Kommuneplantillægget reviderer kommuneplanens temaer vedrørende det åbne land.

Planlovens § 5b fastsætter, at ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen, skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser. I de turistpolitiske overvejelser, der blev vedtaget i 2010, blev større ferie- og fritidsanlæg lokaliseret i nærheden af byerne. Revision af de sammenhængende turistpolitiske overvejelser laves derfor sammen med revisionen af kommuneplanens temaer om byer og landsbyer. På den måde kan de afvejes mod øvrige interesser som byudvikling, erhverv mv.

Kommuneplantillægget reviderer derfor:

- Ruter og stier i det åbne land
- Adgang til og rekreativ anvendelse af kyst, søer og åer.
- Primitive overnatningsmuligheder som f.eks. shelters.

Ruter og stier på Ærø

Vandreruter:

- Øhavsstien - Vandrerute.
- Kyststien - Vandrerute.
- Vitsø - Vandrerute. dele også bruges af cykler og ryttere.
- Sporet ved Graven-dal.
- Sporet ved Gråsten Nor.

Cykelrute:

- Cykelrute N8 - Søby / Ærøskøbing. Del af den Nationale cykelrute N8 på i alt 820 km.
- Cykelrute 91 - Søby / Marstal.
- Cykelrute 92 - Marstal / Ærøskøbing.
- Cykelruterne Ærø Rundt. 20 - 50 - 100 km cykelruter på asfalt. Primært rettet mod motionscykel-

ister.

Motionsruter:

- Skjoldnæs
- Vitsø
- Stærmose
- Snorløkke

Vandre- og cykelsti:

- Nevrestien vandre- og cykelsti.

Vandre-, cykel- og ridesti:

- Ejnars sti.

7.1 Ruter og stier

Rute- og stiprojekter har været i fokus i den sidste planperiode i Ærø Kommune. I arbejdet skelnes der mellem ruter og stier:

Ruter: Etableres hovedsagligt på eksisterende veje og stier. Cykelruterne 91 og 92 er f.eks. etableret på eksisterende veje.

Stier: Stier er nyetableringer. De indrettes med fokus på en eller flere målgrupper. Ejnars sti, Nevrestiens forløb der forbinder de eksisterende veje ved Bøsehage sammen med vejen ved Dæmningen og projektet med etablering af cykelstier langs landvejen er alle tre eksempler på stiprojekter.

BRUGERE

Forskellige brugere stiller forskellig krav til ruten og belægningen. En vandrør, en cyklist, en rulleskøjtekører og en rytter ønsker forskellige ting af en rute. Selv hvis man ser inden for en brugergruppe, er der forskellige ønsker. Hvis man for eksempel sammenligner ønskerne fra en turcyklist, en motionscyklist og en mountainbiker, er det også vidt forskellige ønsker til den gode rute.

I Ærø Kommune er der et begrænset areal til rådighed. Derfor er det vigtigt, at der gives plads til flere brugergrupper, når der planlægges for nye stier. Det er også vigtigt, at opgradering af eksisterende stier og ruteforløb ikke sker til fordel for en gruppe på bekostning af de andre brugere.

RUTER

Som det ses i boksen, er der i dag flere vandre- og cykelruter på Ærø. Kommunalbestyrelsen ønsker, at ruterne vedligeholdes, så Ærø fortsat er en yndet destination for vandre- og cykelturister.

Udlæg af nye ruteforløb eller udvidelse af de eksisterende ruter, skal ske på eksisterende veje og stier. Der kan nyetableres mindre stykker, hvis det kan ske gennem frivillige aftaler med lodsejerne.

Hvor der er interesse for det blandt brugere og lodsejere kan der også ses på udvikling af ruteforløb til nye målgrupper.

STIER

Stier er større nyanlæg. Stiprojekterne har ofte flere formål og tilgodeser flere brugere. Ejnars sti kan f.eks. bruges af både gående, cykler og ryttere. Nevrestiens forløb, der forbinder de eksisterende veje ved Bøssehave sammen med vejen ved Dæmningen har givet cyklende og gående en bedre forbindelse mellem Ærøskøbing og Marstal.

Det er et ønske, at gøre det lettere for borgerne, at vælge cyklen som transportmiddel. For at gøre det, skal det både være sikkert at cykle, men det skal også være muligt, at bevæge sig over den kortest muligt afstand. Cykelruterne på Ærø er i høj grad lagt efter de små veje, og de smukke landskaber, de er velegnede til en turisterne og en fornøjelsestur i fritiden. Men i langt de fleste tilfælde er det ikke den korteste afstand mellem to punkter. Det frister både fastboere og turister, til at tage en del eller hele ruten langs landevejen.

Ærø Kommune har udarbejdet en cykelstiplan, for etablering af cykelstier langs landevejene. Det er det største stiprojekt i Ærø Kommune. Målet er at projektet på sigt, vil give bedre forhold for de lokale cykelister og supplere de eksisterende cykelruter ved at gøre det muligt at lave overskuelige sløjfer på dem. I forbindelse med arbejdet med den første etape mellem Marstal og Dunkær har projektet også givet mulighed for at skabe bedre forhold og trafikikkerhed i forbindelse med den offentlige transport, da der er blevet indtænkt nye busholdepladser mv. i projektet.

7.2 Friluftsliv og naturoplevelser

I Ærø Kommune bør der være mulighed for et aktivt fritidsliv - både for den aktive udøver af en friluftaktivitet og for den almindelige naturgæst, der vil nyde de friluftsmuligheder, som Ærø kan tilbyde de talrige besøgende, der kommer til øen.

For at sikre en god balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen skal planlægning af stier og grønne og blå støttepunkter i form af 'kaffepletter', slæbesteder og primitive overnatningsmuligheder guide de besøgende udenom særligt følsomme naturområder, og områder, som i yngleperioder ønskes friholdt for besøgende.

ADGANG TIL OG REKREATIV UDNYTTELSE AF KYSTEN

En af Ærø's store attraktioner er kysten, hvor der er rig mulighed for at udfolde sig med fiskeri og sejls mv. Der er på Ærø etableret 5 officielle badestrande: Eriks Hale ved Marstal, Vestre Strand ved Ærøskøbing, Søby Strand, badebroen ved Vitsø og FKK stranden ved Risemark. De tre første strande er Blå Flag strande. Kommunalbestyrelsen ønsker, at de fortsat skal fungere som Blå Flag strande eller strande med tilsvarende faciliteter. Ærø Kommune kontrollerer badevandskvaliteten på alle 5 strande. Hvis udpegningen af badestrande ændres i planperioden, vil steder hvor badevandskvaliteten kontrolleres også blive ændret. Kontrol af badevandskvalitet kan findes på Ærø Kommunes hjemmeside. Der kan kun etableres badebroer ved strande, der er udpeget som badestrande.

Flere steder langs kysten er der mindre slæbesteder, hvor det er muligt, at isætte en mindre båd fra trailer. På den vestlige side af øen, hvor stranden er stenet, giver slæbestederne mulighed for at kajakker mv. kan komme ind til kysten. I sidste planperiode blev der derfor etableret et shelter ved Sjoen, der kan understøtte stedet som blåt støttepunkt. Badebroen, der er placeret ved Søby Camping, kan på samme måde bruges af kajakker, der vil ind til kysten. Det vurderes at de fleste turister, der kommer til vestsiden af Ærø

Kort over restriktioner for sejlads med vandscootere mv.

med båd, kajak mv. bruger havnene eller slæbestederne som udgangspunkt for deres aktiviteter. På den anden side af øen, er der færre sten på stranden, og den er derfor lettere tilgængelig for kajakker, joller mv. Beskrivelse af havnene tages i forbindelse med udarbejdelse af kommuneplantillægget om Byer og landsbyer.

Brug af motorbåde, vandscootere og jetski

Brug af motorbåde, vandscootere og jetski reguleres i Bekendtgørelse om regulering af ikke-erhvervsmæssig sejlads på søterritoriet med vandscootere m.v. (BEK nr 809 af 09/08/2019) og i Fyns Politis reglement for sejlads med motorbåde.

I Bekendtgørelse om regulering af ikke-erhvervsmæssig sejlads på søterritoriet med vandscootere m.v. fremgår det at sejlads med vandscootere mv. ikke må ske i:

- 1) Områder, der efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.
- 2) Vildtreservater, der er oprettet i henhold til lov om jagt og vildtforvaltning.
- 3) Fredede arealer på søterritoriet og fiskeriterritoriet oprettet i henhold til naturbeskyttelsesloven herunder ved bekendtgørelser.

Derudover gælder, at det ikke er tilladt at sejle med fartøjerne inden for 300 m af kysten. Der må dog sejles vinkelret på kysten for at komme ud til områder, hvor der må sejles.

Det fremgår af Fyns Sejladsreglement, at det ikke er tilladt at isætte vandscootere, jetski mv. fra badestrande.

Kortet er udarbejdet af de fynske kommuner. Det viser hvor det er tilladt at sejle med vandscootere mv. ud for den ærøske kyst. På trods af, at der er flere mindre slæbesteder på Ærø, betyder deres placering, at det reelt kun er slæbestedet i Søby, der ligger ud til et område, hvor sejlads med vandscootere mv. er tilladt.

ADGANG TIL OG REKREATIV UDNYTTELSE AF VANDLØB OG SØER

I mange år har Ærø ikke haft store søer. Her defineres det som søer, der er over 3 ha og derfor omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 16 om søbeskyttelseslinje. Med reetableringen af Vitsø og søen omkring Søbygaard, har Ærø fået to nye store søer. Søernes udformning, og de tilbud, kysten har i forhold til badning, fiskeri mm. betyder, at der ikke er oplevet et stort pres for at kunne bruge søerne til rekreative formål som badning og fiskeri. De anvendes i højere grad til naturformidling.

For både anvendelse af vandløb og søer gælder, at det skal være i overensstemmelse med gældende lovgivning og de fremtidige vandplaner. Det må ikke være i strid med de rekreative og naturmæssige interesser for området eller til væsentlig gene for lodsejere, naboer og for anden rekreativ udfoldelse.

Retningslinjer

Landskab, natur og jordbrug

KOMMUNEPLANTILLÆG

Indholdsfortegnelse	
1.0 Læsevejledning	5
2.0 Kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen	7
2.1 Kystnærhedszonen	8
2.2 Strandbeskyttelseslinjen	9
3.0 Geologi, landskab og Geopark	11
3.2 Geopark Det Sydfynske Øhav	12
3.3 Geologiske bevaringsværdier	13
3.4.a Særligt landskabelige beskyttelsesområder	14
3.4.b Større sammenhængende landskaber	15
3.5 Grundvand	16
3.6 Råstofindvinding	19
4.0 Kulturarv	21
4.1 Kulturbeskyttelsesområder	22
4.2 Fredede fortidsminder	23
4.3 Sten- og jorddiger	24
4.4 Kirkebeskyttelsesområder	25
4.5 Kystkulturmiljøer i det åbne land	26
5.0 Natur	27
5.1 Grønt Danmarkskort	28
5.1.2 Særligt værdifulde naturområder	29
5.1.3 og 5.1.4 Potentielle naturområder og naturområder som samtidig bidrager til andre formål	32
5.1.5 og 5.1.6 Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser	34
5.2 Naturkvalitetsplan	35
5.3 Lavbundsarealer og potentielle vådområder	36
6.0 Jordbrug og byggeri i det åbne land	39
6.0 Jordbrugsarealer	40
6.3 Byggeri i det åbne land	41
6.4 Skovrejsning	43

Indholdsfortegnelse	
7.0 Turisme og friluftsliv	45
7.1 Ruter og stier	46
7.2 Anvendelse af kyst, søer og vandløb	47
7.3 Turisme i det åbne land	48

1.0 Læsevejledning

Ved vedtagelsen af Planstrategi 2020 for Ærø Kommune, besluttede Kommunalbestyrelsen at kommuneplanen skal revideres i 3 temaer.

Dette kommuneplantillæg er revisionen af det første tema Landskab, Natur og Jordbrug. Kommuneplantillægget er delt i to dele. Den første del er Redegørelsen, den anden del er Retningslinjerne.

Dette dokument er anden del: Retningslinjerne.

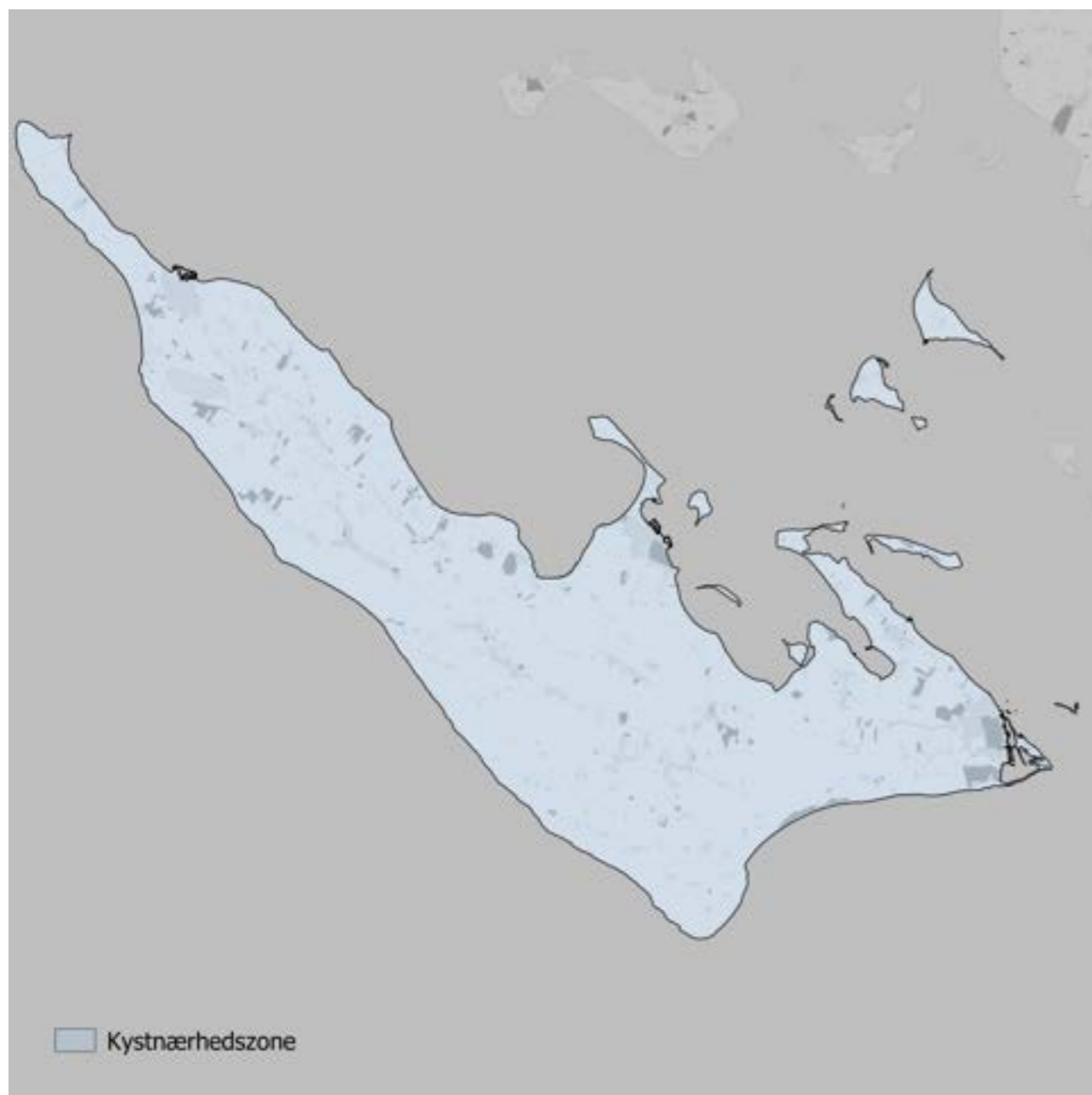
Opdelingen blev valgt, for at have et samlet dokument, hvor man kan få oversigt over kommuneplanens retningslinjer. Hvis man ønsker, at kende baggrunden for retningslinjerne, kan man slå op i Redegørelsen.

For at gøre det lettere, at finde det relevante afsnit i Redegørelsen, er retningslinjerne nummereret efter det afsnit i Redegørelsen, hvor baggrunden for udpegningen og retningslinjerne er beskrevet. Hvis flere retningslinjer hører til under det samme kapitel, angives de med kapitelnummer og fortløbende bogstav.

Da retningslinjernes nummerering refererer til afsnittene i Redegørelsen, er nummereringen af retningslinjerne ikke fortløbende.

Retningslinjer for
Kystnærhedszonen
og
strandbeskyttelses-
linjen

2.1 Retningslinjer - Kystnærhedszonen

- A. Offentlighedens adgang til kysterne og til oplevelsen af det ærøske landskab skal sikres og udbygges.
  - B. Anlæg i kystnærhedszonen skal placeres således, at de påvirker kystprofilen mindst muligt. Ærø Kommune går i dialog med de relevante myndigheder de steder, hvor den løsning der påvirker kystprofilen mindst ikke er i overensstemmelse med de generelle retningslinjer for placering af anlæg i kystnærhedszonen.
  - C. I kystnærhedszonen kan der kun planlægges for anlæg i landzone, såfremt der foreligger en særlig planlægningsmæssig og/eller funktional begrundelse for kystnær lokalisering. Tilladelse efter Planlovens §35 i den kystnære zone kan endvidere kun meddeles, såfremt det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser.
- At hele Ærø Kommune ligger i kystnærhedszonen anser kommunen for at være en funktional begrundelse for at tolke Planlovens bestemmelser lempeligt, for de arealer, der ikke er udpeget som Bevaringsværdigt Landskab eller Større sammenhængende landskabsområde.

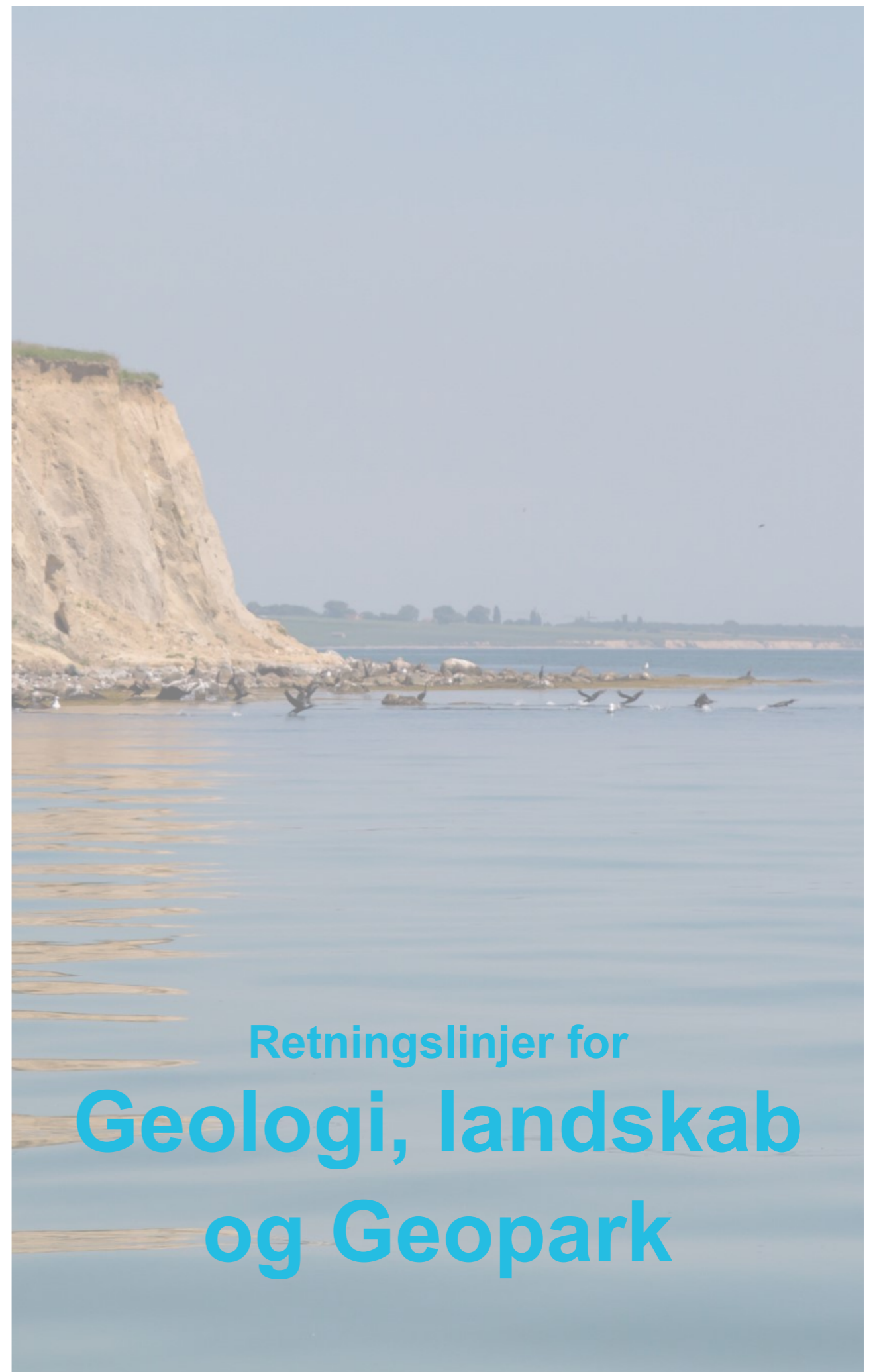
*Retningslinje A og C for er overført fra Kommuneplan 2009-2021, hvor de var under forskellige overskrifter.
Retningslinje B er tilføjet.*

2.2 Retningslinjer - Strandbeskyttelseslinjen

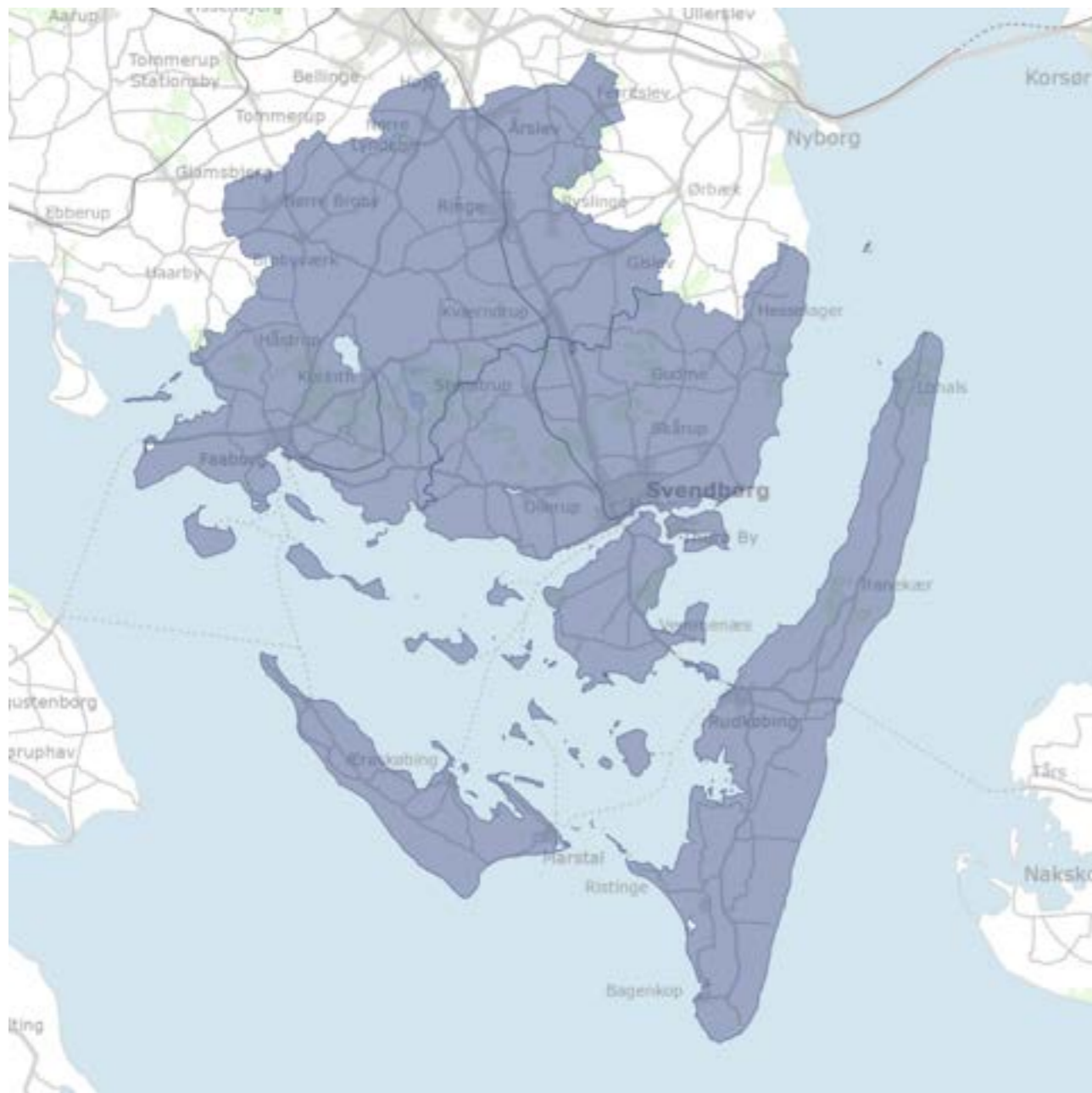
- A. Kommunalbestyrelsen ønsker at udvikling tilpasses landskabet bedst muligt. Hvis den placering, der påvirker landskabet mindst muligt, ligger i den udvidede del af strandbeskyttelseslinjen, går Kommunalbestyrelsen derfor i dialog med de relevante myndigheder. For at et anlæg har en bedre placering i den udvidede del af strandbeskyttelseslinjen, skal følgende 4 kriterier være opfyldt.
  - a. Anlægget må ikke ændre i tilstanden af strandbredden.
  - b. Anlægget må ikke påvirke naturarealer som naturtyper omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3.
  - c. Anlægget må ikke påvirke offentlighedens adgang til stranden / naturen.
  - d. Det skal ud fra en samlet vurdering af mulige placeringer vurderes at være den løsning, der påvirker det ærøske landskab mindst muligt.

Retningslinjen er tilføjet i forbindelse med revision af kommuneplanen. Da Ærø Kommune ikke er myndighed på strandbeskyttelseslinjen er retningslinjen en hensigtserklæring om dialog med de relevante myndigheder.

Retningslinjer for
**Geologi, landskab
og Geopark**

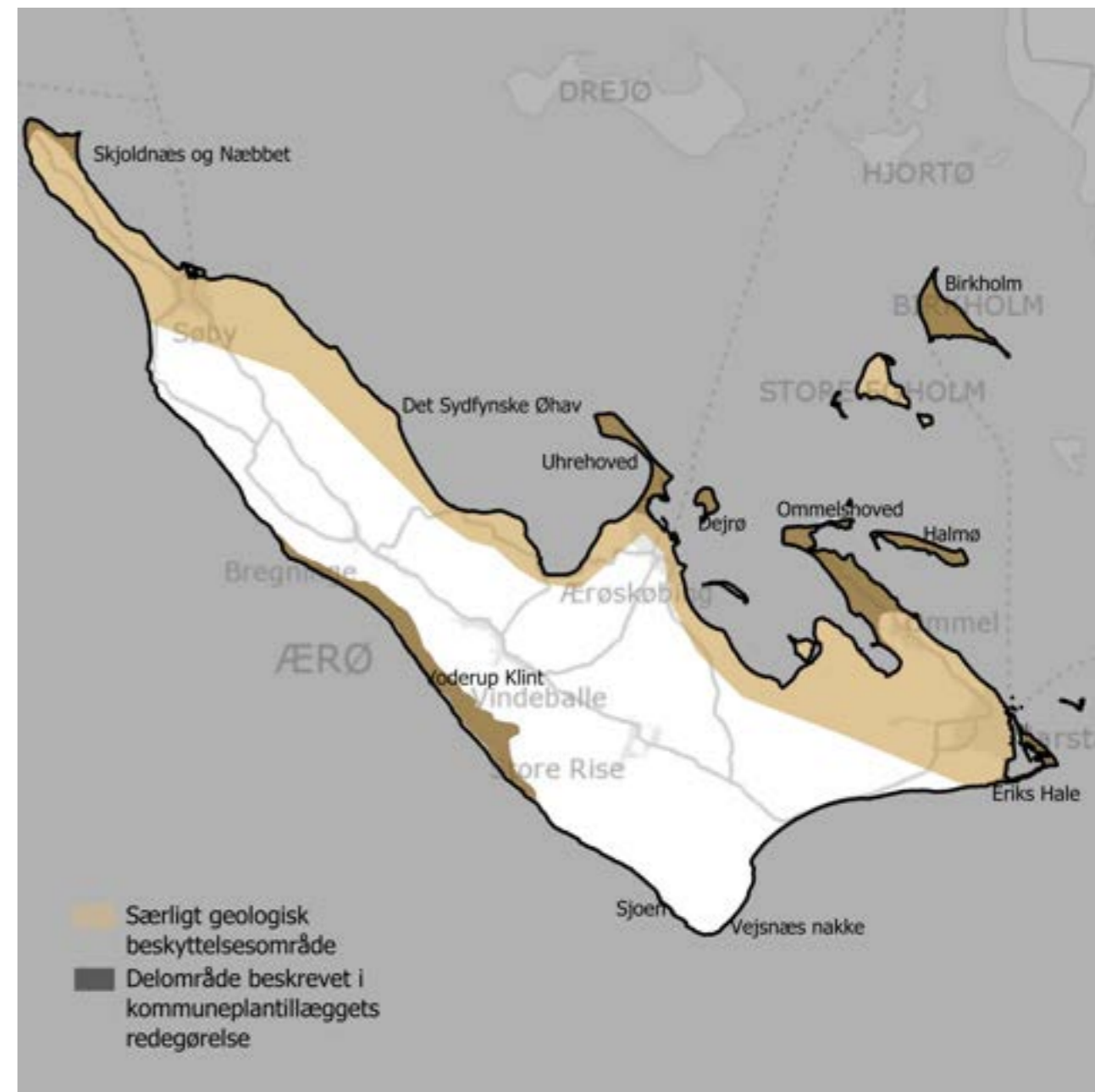

3.2 Retningslinjer - Geopark det Sydfynske Øhav

- Planlægningen skal understøtte at Geopark Det Sydfynske Øhav bliver UNESCO certificeret.
- Geopark det Sydfynske Øhav skal synliggøre den geologiske arv og aktivt bruge den til i samspil med områdets natur- og kulturhistoriske værdier at skabe en ramme for udviklingen af området.
- Gennem udvikling af Geopark det Sydfynske Øhav skal adgangen til de geologiske og kystnære værdier sikres, og der skal ske en øget formidling af oplevelserne i landskabet, til glæde for lokale, sommerhusejere, turister og andre interessegrupper.
- De geologiske interesseområder skal forvaltes således, at de stedlige geologiske kvaliteter fremmes. Der kan ikke tillades aktiviteter, der slører eller ødelægger de geologiske værdier, eller forhindrer formidling. Den arealmæssige udstrækning af retningslinjerne afhænger af det enkelte site. Forvaltningens afgørelse beror på konkret skøn i hvert enkelt tilfælde.

Arbejdet med Geopark Det Sydfynske Øhav er igangsat siden vedtagelsen af den seneste kommuneplan. Alle retningslinjer er derfor nye.

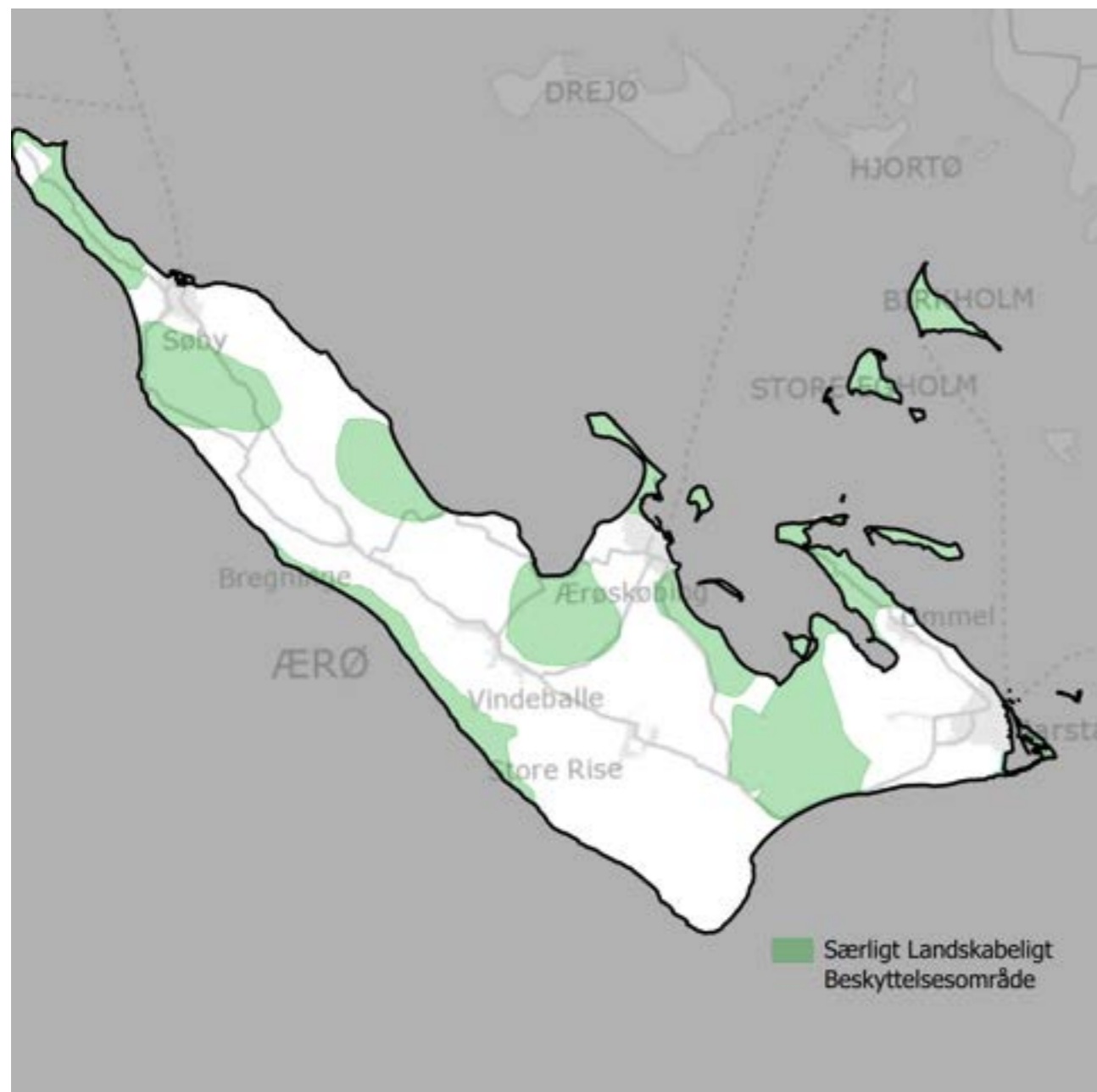
Øverste kort viser de særlige geologiske beskyttelsesområder udpeget i kommuneplanen. Kortet nedenfor zoomer ind på udpegningen af Vejsnæs Nakke og Sjoen, som er svære at se på det store kort.

Bestemmelsen A er overført fra Kommuneplan 2009-2021. I Kommuneplan 2009-2021 er der en fælles bestemmelse for geologiske og landskabelige værdier. I Kommuneplan 2021 er de to retningslinjer adskilt.

3.3 Retningslinjer - Geologiske bevaringsværdier

- I de særlige geologiske beskyttelsesområder (jf. kortet ovenfor) kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes. Det betyder blandt andet:
  - At landskabstrækkene, deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller kystsikring,
  - At terrænopfyldning som udgangspunkt ikke må finde sted,
- Ved meddelelse af råstoftilladelse, godkendelse af indvindings- og efterbehandlingsplan skal det vurderes, om der er behov og mulighed for at bevare et eller flere geologiske profiler i råstofgraven. Værdifulde profiler skal søges bevaret.
- Planlægningsmuligheder, som i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

3.4.a Retningslinjer - Særlige landskabelige beskyttelsesområder

- A. I de særlige landskabelige beskyttelsesområder (jf. kortet ovenfor) kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes. Byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift, kan ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse under særligt hensyn til de landskabelige værdier. Udflytning af landbrugsbygninger, herunder gyllebeholdere skal undgås. Ved placering af meget store anlæg, der er synlige på lang afstand, skal der tages højde for, at anlæggene trods en placering uden for områder af særlig landskabelig interesse ikke vil påvirke landskabsoplevelsen inden for de særlige landskabelige beskyttelsesområder.
- B. Mindre bygninger og anlæg, der er en forudsætning for landskabets vedligehold kan etableres. Det gælder f.eks. læskure, fangfolde mv. Tilladelse til placering baseres på en konkret vurdering af behov og landskabets sårbarhed.

Bestemmelse A er overført fra Kommuneplan 2009-2021. I Kommuneplan 2009-2021 er der en fælles bestemmelse for geologiske og landskabelige værdier. I Kommuneplan 2021 er de to retningslinjer adskilt.

Bestemmelse B er tilføjet.

Udpegningen er udvidet med landtangen Skjoldnæs.

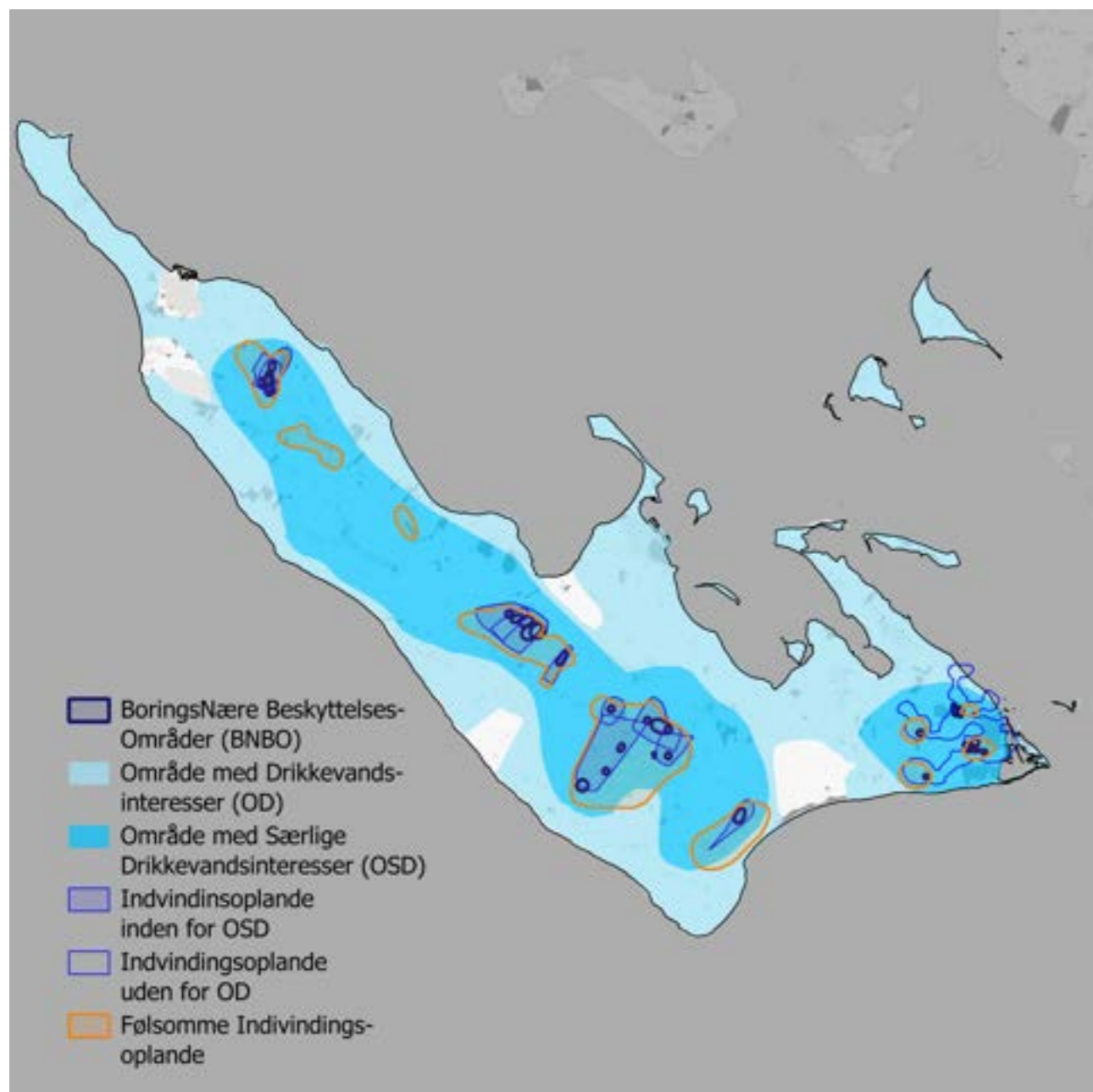

3.4.b Retningslinjer - Større sammenhængende landskaber

- A. De større sammenhængende landskabsområder (jf. kortet ovenfor) skal friholdes for etablering af større tekniske anlæg og større byggeri, med mindre det kan sikres, at relationerne til beskyttelsesinteresserne kan løses tilfredsstillende. (Større tekniske anlæg er f.eks. vindmøller større end 30 meter fra jordoverfladen til vingspids, antenner og master over 30 meter, kraftvarmeverker, biogasanlæg, indvinding af sand, grus og sten.)
- Byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift, kan ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til de landskabelige værdier.

Udflytning af landbrugets driftsbygninger kan ske efter en konkret vurdering, hvis der foreligger en særlig begrundelse i forhold til afstandskrav og/eller nabogener (for gyllebeholdere også af hensyn til markdriften), og hvis der er undersøgt - men ikke fundet - andre egnede placeringmuligheder. Bebyggelsens udformning skal tilpasses landskabet.

Bestemmelsen og udpegningen er overført fra Kommuneplan 2009-2021.

3.5 Retningslinje - Grundvand

For at sikre den overordnet beskyttelse af grundvandet har Byrådet fastlagt følgende retningslinjer:

INDVINDING AF GRUNDVAND

- A. Ved ansøgning om nye tilladelser til at indvinde grundvand vil Ærø Kommune vurdere, om vandindvindingen påvirker den aktuelle grundvandsressource eller vandløb, søer og våde naturtyper væsentlig. Da grundvandsressourcerne på Ærø flere steder er påvirket af pesticidrester og nitrat, kan kommunen dog være nødt til, at prioritere indvinding af rent grundvand meget høj.
- B. I kystnære områder og på de mindre øer, kan en tilladelse til indvinding af grundvand rumme vilkår om overvågning af saltindholdet i det indvundne vand.

INDVINDING AF OVERFLADEVAND

- C. Ærø Kommune ønsker som udgangspunkt ikke, at der sker en indvinding af overfladevandområderne. Det skyldes, at indvinding af vand i overfladen vurderes at påvirke vandmiljøet mere, end hvis der indvindes samme mængde grundvand. Desuden er der de fleste steder mulighed for at indvinde grundvand.

Bestemmelserne er udvidet i forhold til bestemmelserne i Kommuneplan 2009-2021.

- D. Hvis der gives tilladelse til indvinding af overfladevand, vil det som udgangspunkt blive fra et gravet bassin, der ikke står i direkte forbindelse med naturlige vandområder. Desuden må indvindingen ikke medføre en tilstandsændring af beskyttet natur eller hindre at et miljømål kan opnås eller mistes.

PLACERINGEN AF NYE ALMENE VANDFORSYNINGSBORINGER

- E. Nye boringer til almen vandforsyning skal så vidt muligt placeres opstrøms byområder og andre forureningskilder, så boringerne ikke udsættes for forureningsrisiko. De til enhver tid vejledende afstandskrav skal så vidt muligt overholdes.
- F. Derudover skal der tages højde for mulige fladeforureninger med nitrat og pesticider, samt placeringen af nuværende og tidligere landbrugsejendomme, da fylde/vaskepladser kan udgøre en forureningsrisiko. Tilladelsesmyndigheden kan i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering af forureningsrisikoen tillade afvigelse fra denne bestemmelse.
- G. Boringer til indvinding af grundvand må ikke uden forudgående godkendelse fra Kommunalbestyrelsen placeres inden for en afstand af 300 m fra forurenede grunde, der er registreret efter lov om forurenet jord.

DE BORINGSNÆRE BESKYTTELSESOMRÅDER, BNBO'ER

- H. De til hver en tid gældende BNBO'er skal friholdes for planlægning for nye aktiviteter, der kan øge faren for, at grundvandet kan blive forurenet.
- I. Vurderer kommunen, at et BNBO er sårbart over for pesticider, men ikke gødning, kan kommunen stadig vurdere, at BNBO'et bør friholdes for spildevandsslam og lignende.

ETABLERING AF VERTIKALE OG HORIZONTALT JORDVARME ANLÆG

- J. Indenfor områder med særlig drikkevandsinteresse, OSD eller et vandværks indvindingsopland udenfor OSD giver der som udgangspunkt ikke tilladelse til etablering af dybe vertikale jordvarmeanlæg.
- K. Indenfor BNBO'erne er udgangspunktet, at der heller ikke gives tilladelse til etablering af horisontale jordvarmeanlæg. Det vurderes, at et jordvarmeanlæg er en teknisk installation, der medfører en øget fare for en forurening i BNBO'et.

INDVINDING AF VAND TIL VARMEUDVINDING OG KØLEFORMÅL

- L. Indvinding af vand til varmeudvinding og køleformål bør som udgangspunkt ikke være vandressourceforbrugende, og må normalt ikke påvirke vandføringen i vandløb samt vandudskiftning og vandstand i vådområder i sommerperioden. Grundvand skal derfor efter varmeafgivelsen/varmeoptagelsen normalt ledes tilbage til det jordlag, hvorfra det indvindes, og anlægget må ikke virke begrænsende for eksisterende eller fremtidige indvindinger til andre formål. Hvis der anvendes grundvand, der er forurenet med pesticid eller vand med et højt nitratindhold til varmeindvinding kan kommunen dog bestemme andet.
- M. Grundvandskøleanlæg må normalt ikke etableres inden for områder med særlige drikkevandsinteresser, OSD, og indvindingsoplande til almene vandværker uden for disse. Anlæg skal endvidere placeres, så der ikke sker en temperaturpåvirkning af indvindingsanlæg.

RÅSTOFINDVINDING

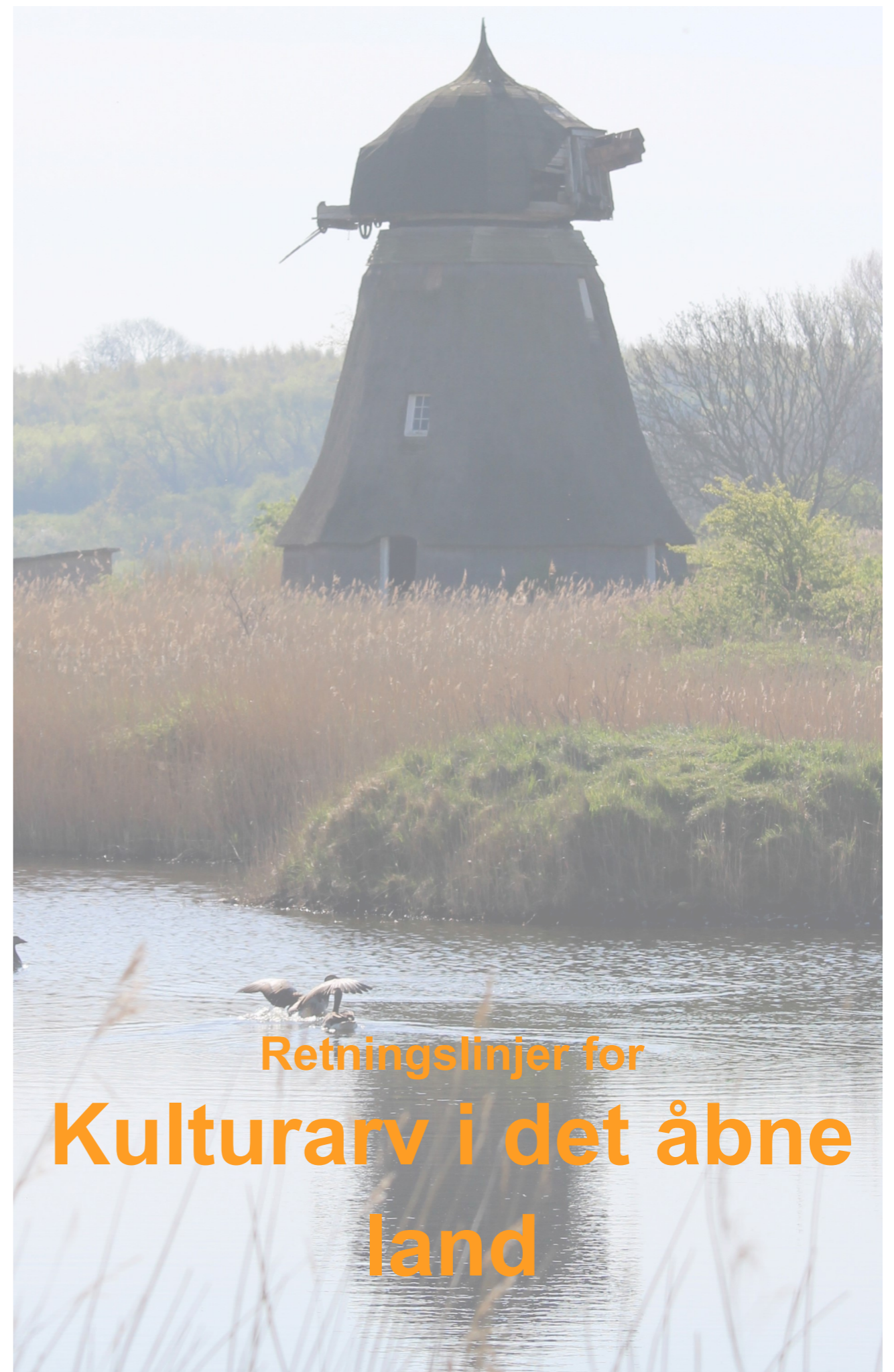
N. Råstofgravning, under grundvandsniveauet, må normalt ikke finde sted nærmere end 300 meter fra almene vandforsyningsboringer og 75 meter fra enkeltanlæg, der skal levere vand af drikkevandskvalitet.

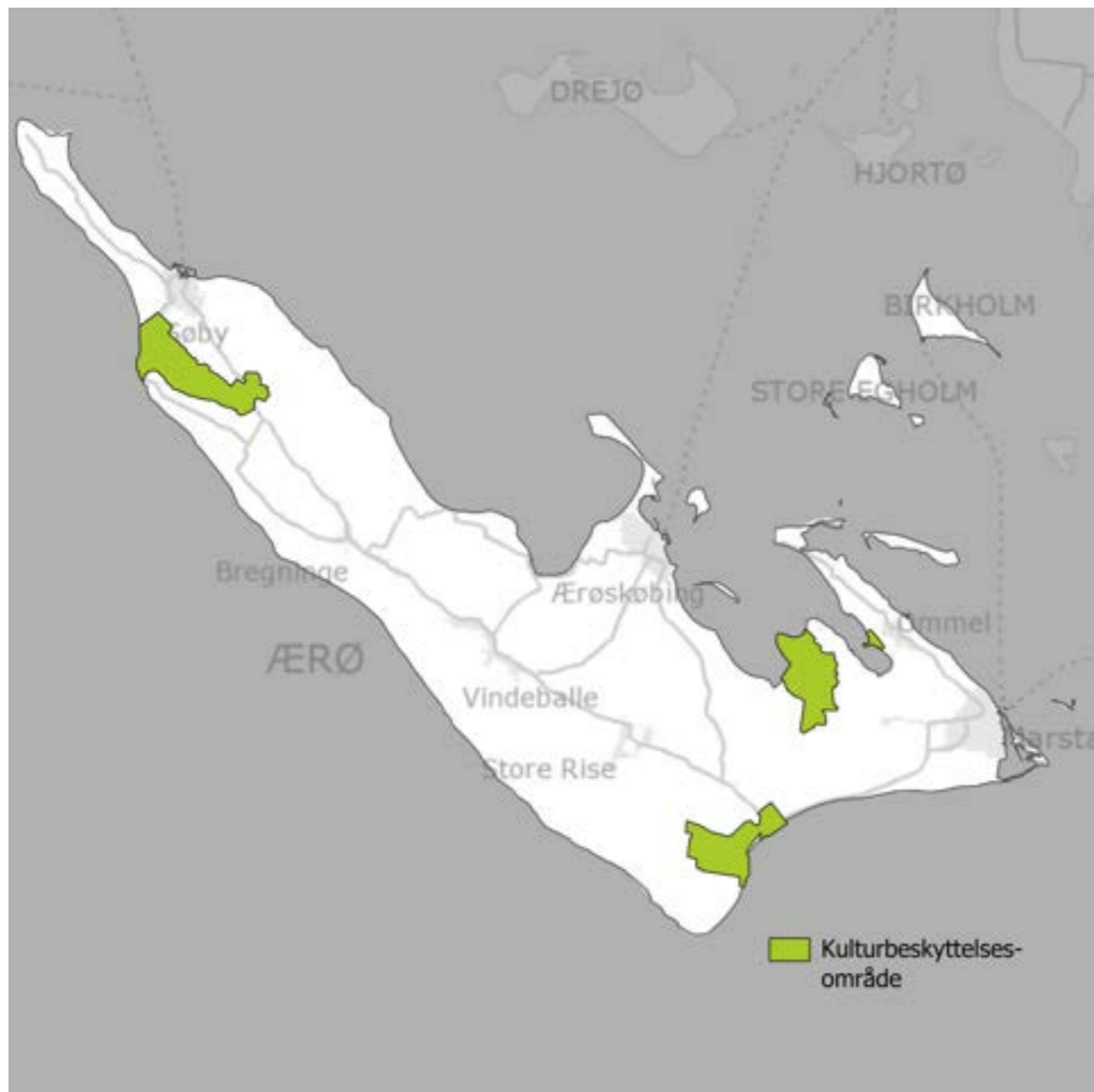
3.6 Retningslinjer - Råstofindvinding

A. Efter endt råstofindvinding ønskes råstofgrave udviklet til artsrige og næringsfattige naturtyper med rekreative muligheder eller til formidlingspunkter for Geopark det Sydfynske Øhav.

Bestemmelsen er tilføjet. Udpegningen er ikke ændret.

Retningslinjer for
**Kulturarv i det åbne
land**

4.1 Retningslinjer - Kulturbeskyttelsesområder

A. I de særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder jf. kortet ovenfor kan alene meddeles tilladelse til og planlægges for aktiviteter, herunder bebyggelse og anlæg såfremt:

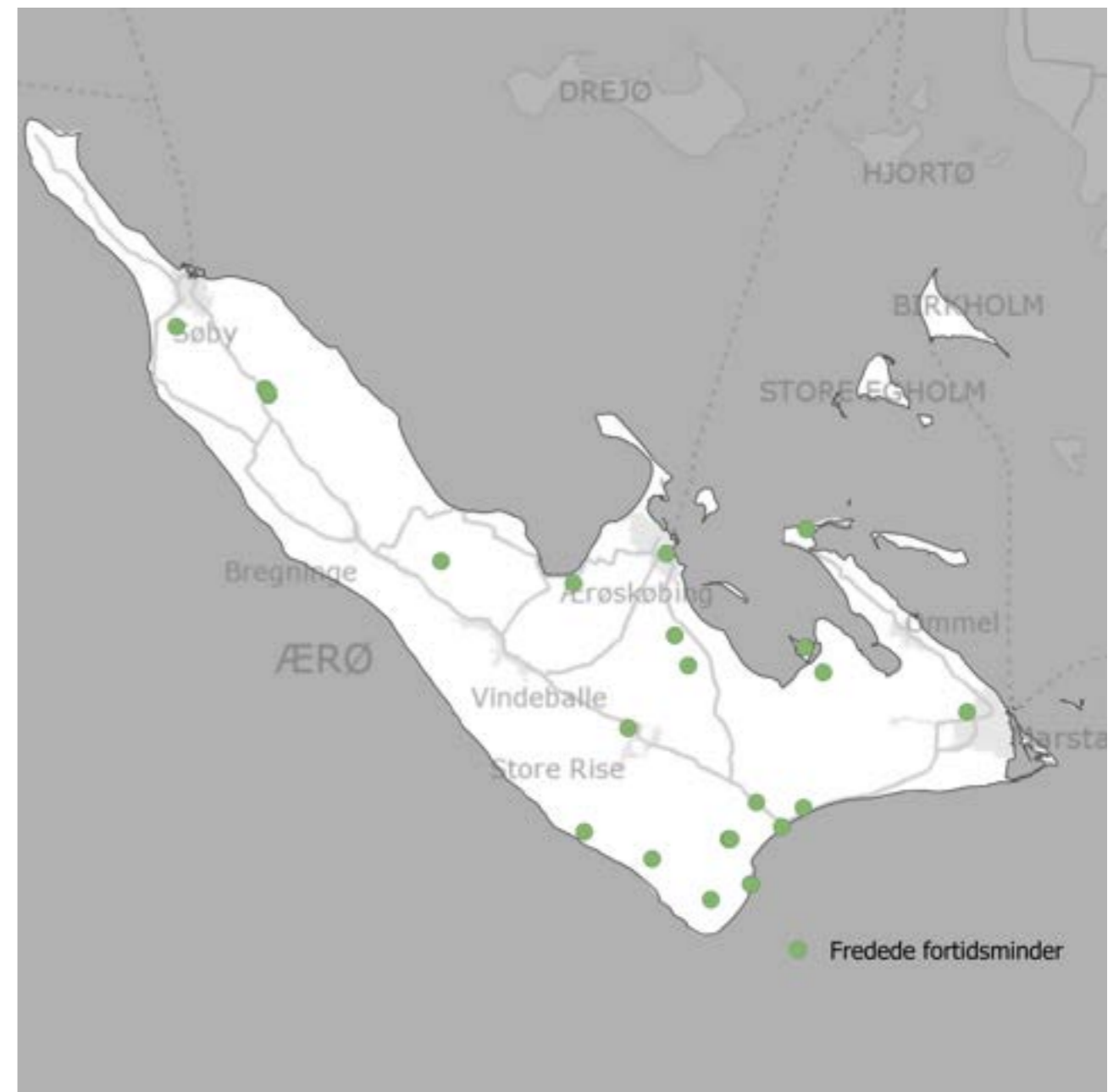
- Der er tale om aktiviteter af ganske ubetydeligt omfang og
- såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes¹.

Placering af anlæg m.v., der i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

Inden for de på kortet udpegede kulturarvsarealer kan tilladelse til vandindvinding, der medfører sænkning af vandstanden i søer, moser og kilder med særlige kulturhistoriske/arkæologiske beskyttelsesinteresser, normalt ikke meddeles.

1) I det omfang udvidelse af eksisterende samt etablering og placering af nye driftsbygninger til jordbrugserhvervet kræver zonetilladelse eller planlægning, er dette byggeri også omfattet af retningslinjen.

Udpegningen er udvidet med området ved Havsmarken.

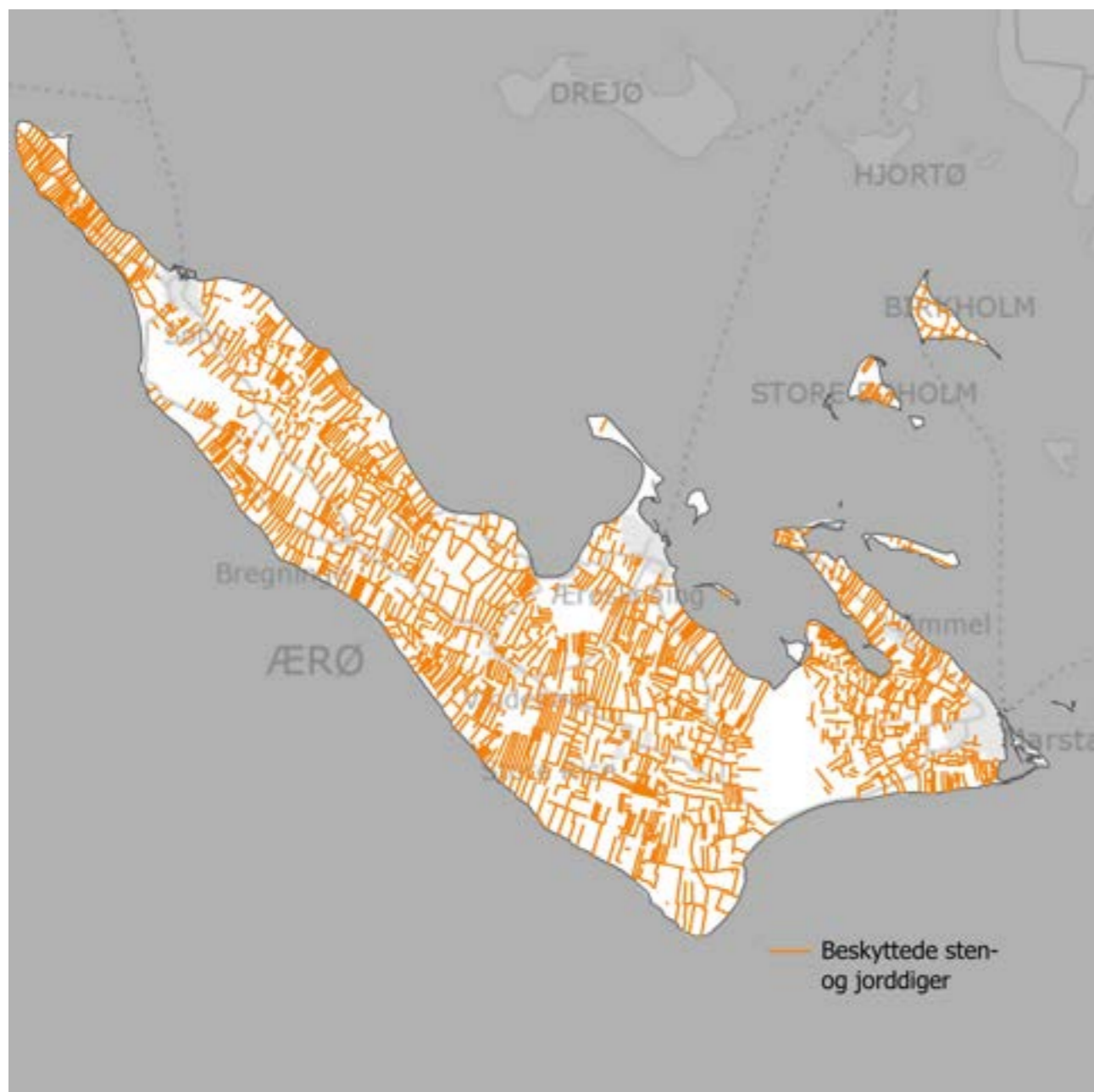
4.2 Retningslinjer - Fredede fortidsminder

A. Fredede fortidsminder skal bevares gennem statslig og kommunal administration og pleje.

B. Pleje af fortidsminder skal så vidt muligt sikre den landskabelige oplevelse og formidling af kulturhistoriske og rekreative landskabsværdier. Plejen skal tilsi gte muligheden for adgang og oplysning om kulturhistorie samt opmærksomhed på Ærø og øernes historie i tid og landskab.

C. Formidling om fortidsminderne skal hvor det er muligt samtænkes med øvrig information om Geopark Det Sydfynske Øhav.

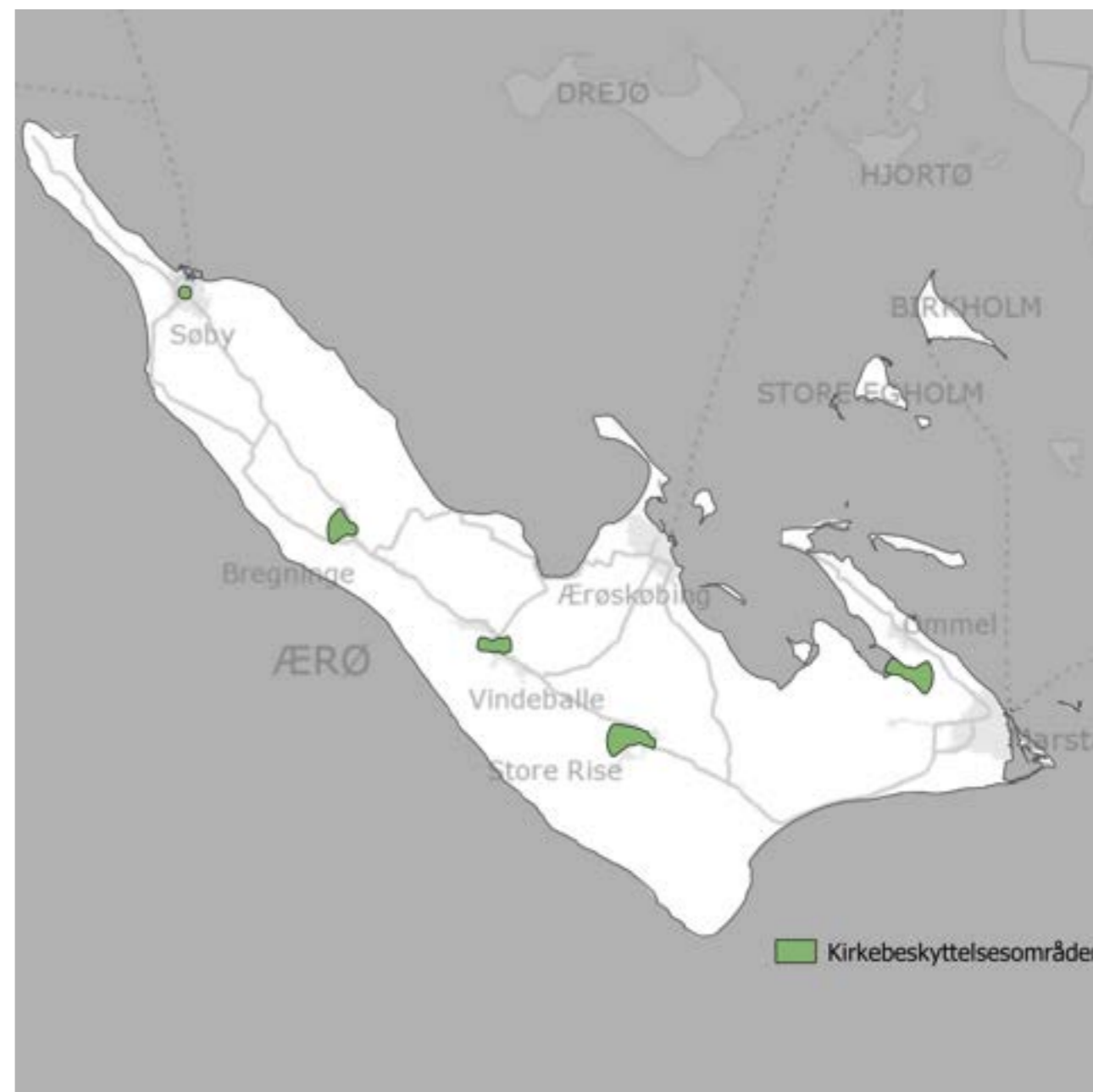
Bestemmelsen er ny. Udpegningen stammer fra Slots- og Kulturstyrelsen.

4.3 Retningslinjer - Sten- og jorddiger

- A. Ændring af tilstanden i sten- og jorddiger, som er omfattet af museumslovens § 29 a, må normalt ikke finde sted.
- B. Ændring kan dog ske, såfremt væsentlige samfundsinteresser taler herfor og forudsat, at ændringen ikke medfører nogen, eller alene en ubetydelig forringelse af de aktuelle landskabelige, naturmæssige værdier eller muligheden for at realisere de i kommuneplanen indeholdte naturkvalitetsmål.

Retningslinjen er omformuleret i forhold til Kommuneplan 2009.

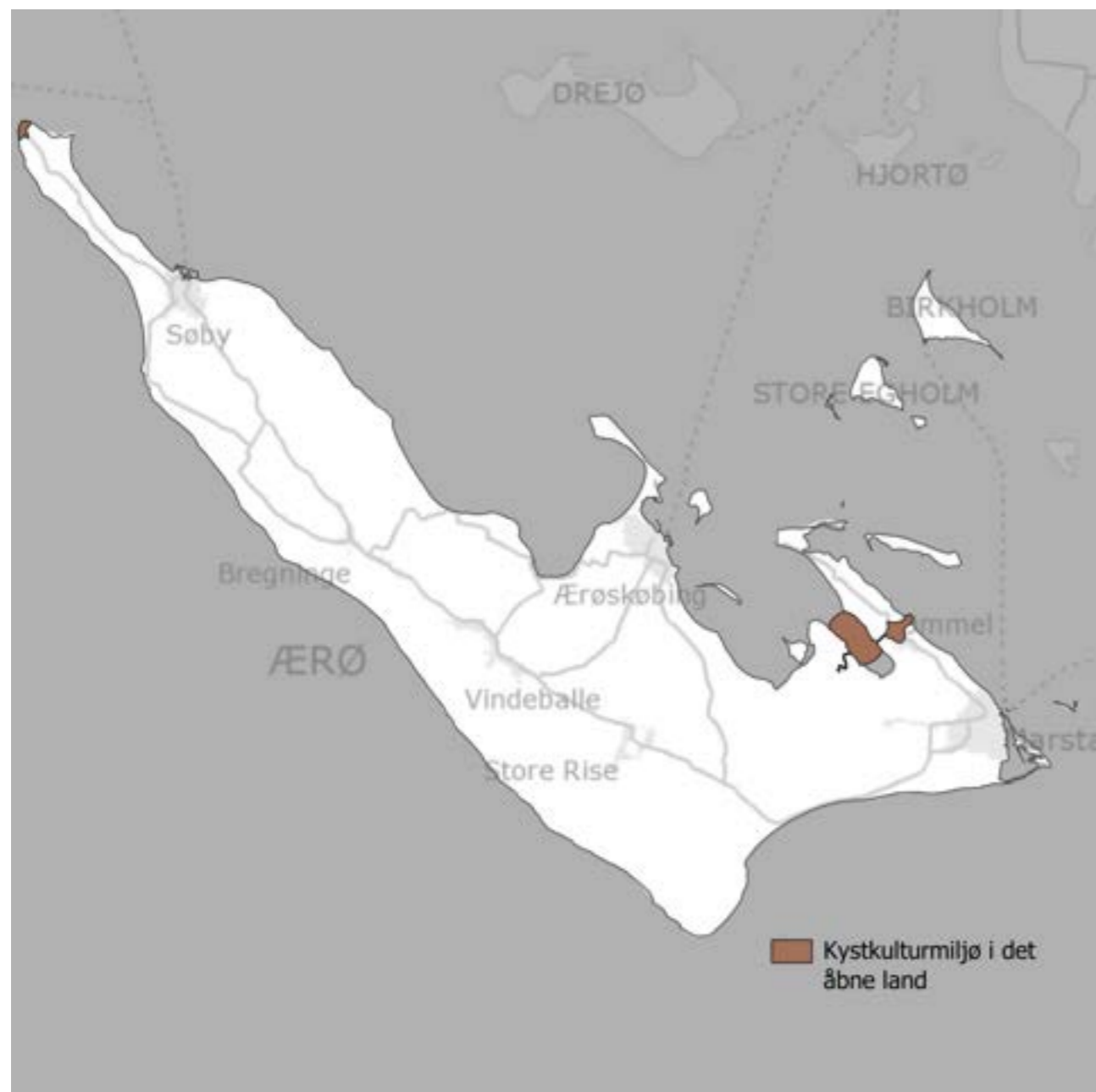

4.5 Retningslinjer - Kirkebeskyttelsesområder

- A. Inden for de på kortbilaget viste kirkebeskyttelsesområder kan der kun etableres bebyggelse og anlæg m.v. såfremt dette ikke vil forhindre det frie udsyn til og fra de pågældende kirker.
- B. Skovrejsning inden for de på kortbilaget viste kirkebeskyttelseszoner, men uden for beskyttelseslinjen fastsat i Naturbeskyttelseslovens § 19 forudsætter en konkret vurdering af skovens påvirkning af udsynet til og fra kirken og afvejning af andre interesser som f.eks. beskyttelse af grundvandet, skabe økologiske forbindelser mv.

Retningslinjen supplerer Naturbeskyttelseslovens § 19 om beskyttelseslinjer omkring kirker.

*Retningslinje A er overført fra Kommuneplan 2009.
Retningslinje B er ny.*

4.6 Retningslinjer - Kystkulturmiljøer i det åbne land

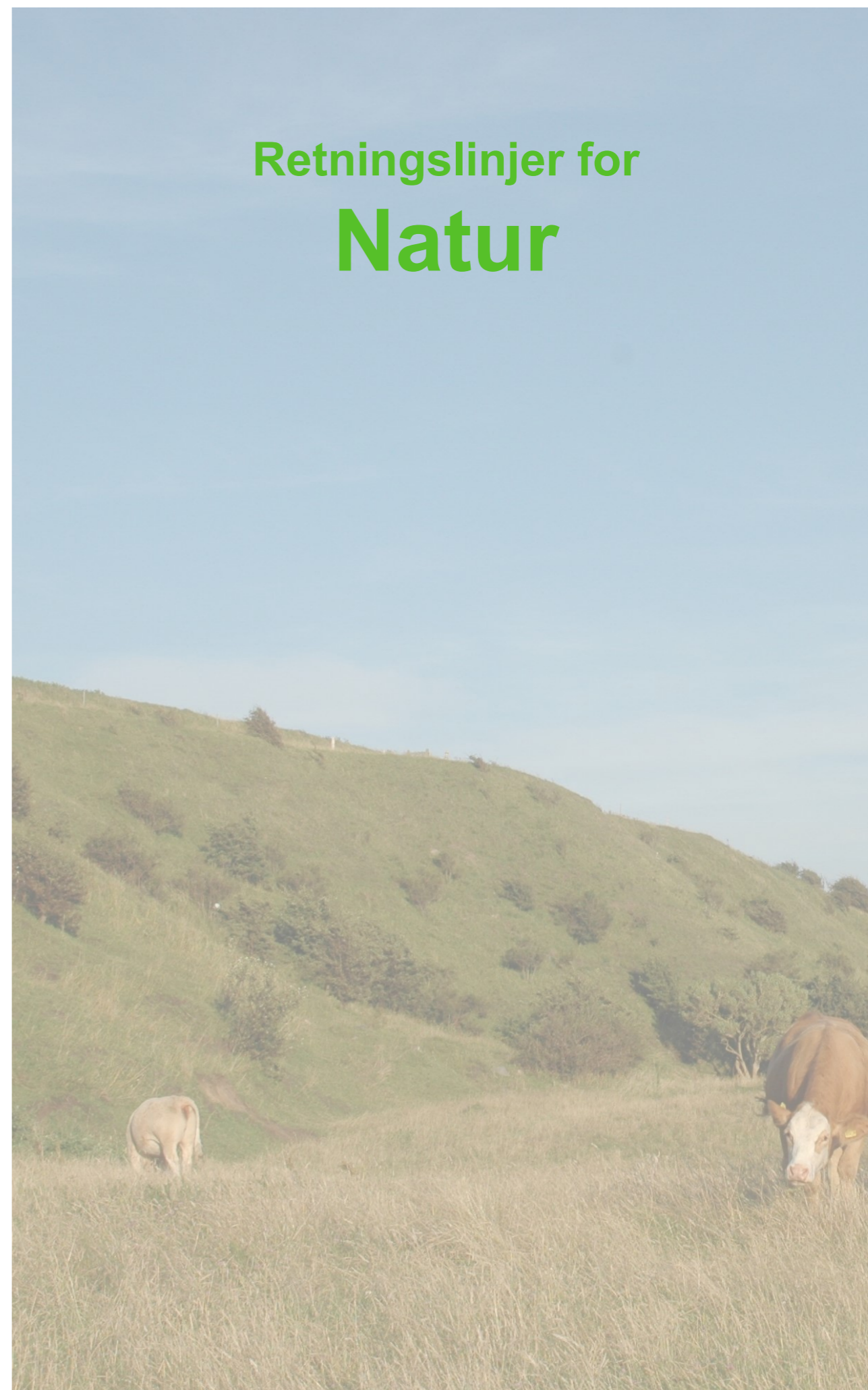
A. I de særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer i det åbne land, jf. kortet ovenfor, må der for områder i landzone alene meddeles tilladelse til og planlægges for aktiviteter, herunder bebyggelse og anlæg såfremt:

- Der er tale om aktiviteter af ganske ubetydeligt omfang og -
- såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes¹.

Placering af anlæg m.v., der i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

1) I det omfang udvidelse af eksisterende samt etablering og placering af nye driftsbygninger til jordbrugserhvervene kræver zone-tilladelse eller planlægning, er dette byggeri også omfattet af retningslinjen.

Bestemmelsen og udpegningen er overført fra Kommuneplan 2009.

Kortet viser: Grønt Danmarkskort. I Grønt Danmarkskort indgår: Alle Natura 2000-områder på land, øvrige særligt værdifulde naturområder, økologiske forbindelser, potentielle økologiske forbindelser, potentielle naturområder samt naturområder, der bidrager til andre formål. Kortet viser den samlede udpegning. De enkelte kategorier vises på efterfølgende kort.

5.1 Retningslinjer - Grønt Danmarkskort

- A. Arealer beliggende i Grønt Danmarkskort kan ikke indgå i kommunens udviklingsområder.

PRIORITERING AF NATURINDSATSEN INDEN FOR GRØNT DANMARKSKORT.

- B. Indenfor Grønt Danmarkskort skal ubrudte og uforstyrrede natur-sammenhænge bevares og om muligt forbedres. Kommunens aktive naturforvaltningsindsats skal i vidt omfang rettes mod Grønt Danmarkskort.
- C. Naturindsatsen inden for Grønt Danmarkskort prioriteres højt i følgende områder:
  - Natura 2000-områder samt øvrige særligt værdifulde naturområder uden for Natura 2000.
  - Nye naturområder, som kan udvide eller kan skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder,

Udpegningen er ny, derfor er retningslinjerne nye.

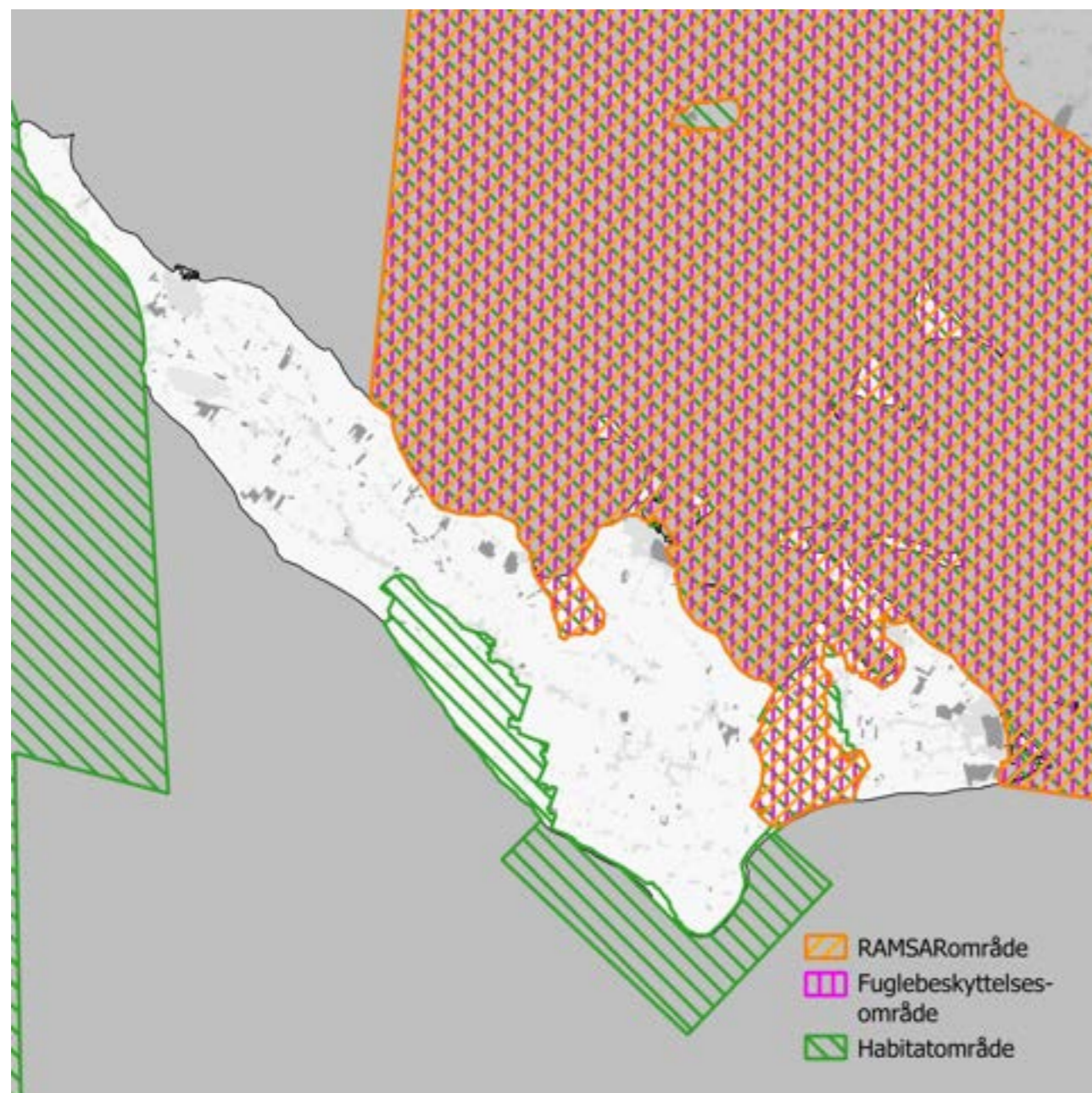

Kortet viser Særligt værdifulde naturområder. Det omfatter de internationale naturbeskyttelsesområder Natura 2000-områder og Ramsarområde på land, beskyttede naturtyper (§ 3) og fredede arealer.

herunder i tilknytning til og mellem Natura 2000-områder. Herudover vægtes også indsatser inden for naturområder, som samtidig bidrager til andre formål, herunder klimatilpasning og klimaforebyggelse, skovrejsning, et bedre vandmiljø samt friluftsliv og rekreation.

5.1.2 Retningslinje - Særligt værdifulde naturområder

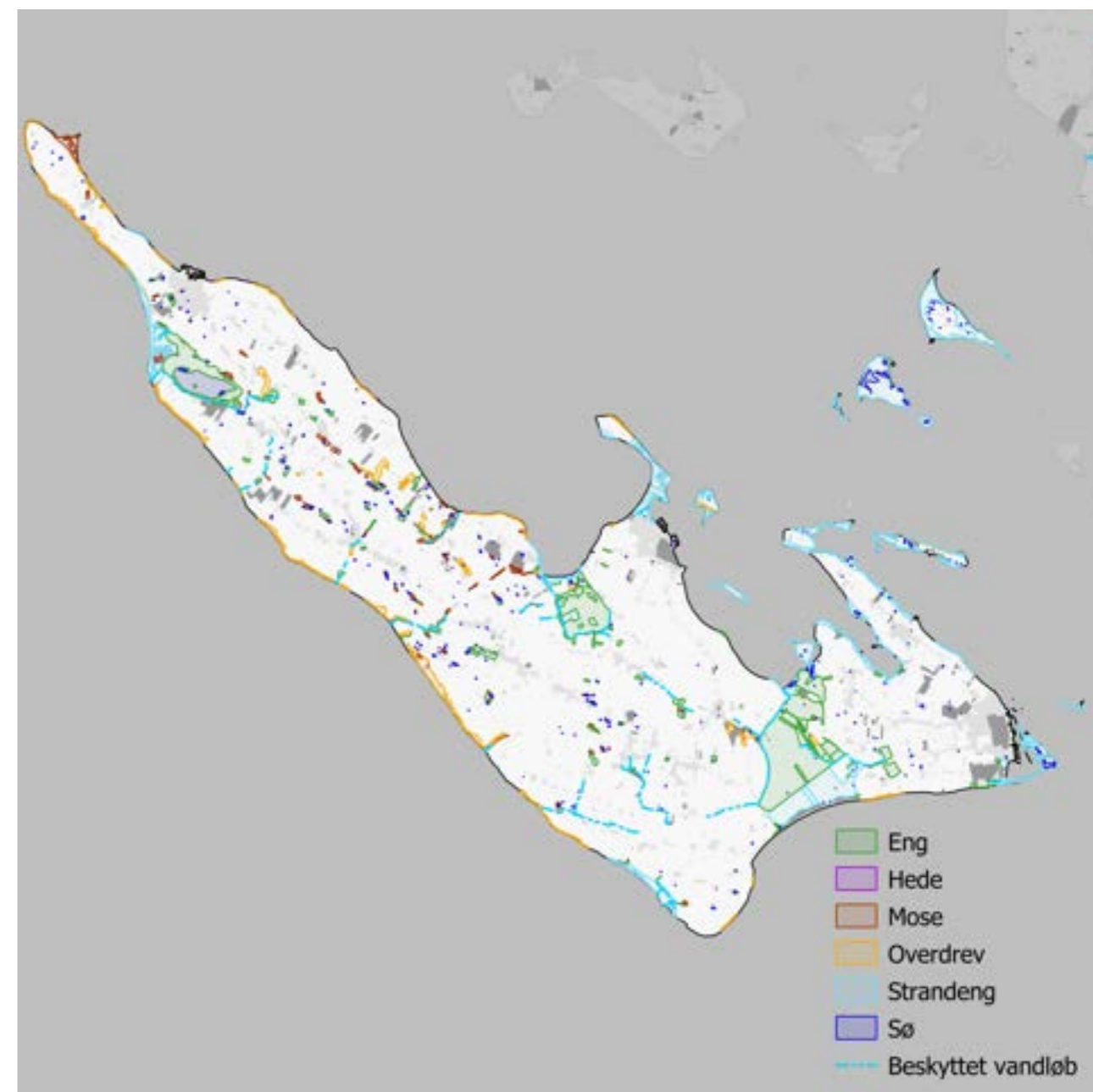
- A. De særligt værdifulde naturområder skal sikres og bevares. Gennem frivillige aftaler søges det at forbedre naturværdierne og udvide områderne. Først og fremmest prioriteres kontinuerlig pleje af de lysåbne naturtyper samt levesteder for truede arter. Derudover søges de optimale vandstandsforhold for naturtyper og arter genskabt og tilførsel af næringsstoffer begrænset.

Kortet viser de Internationale Beskyttelsesområder. Staten kan i planperioden ændre i udpegningen af Natura 2000-områderne. Det er den til enhver tid gældende udpegning, som danne grundlag for retningslinjerne.

INTERNATIONALE NATURBESKYTTESINTERESSER

- B. De internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) skal beskyttes og videreudvikles, så de arter og naturtyper, som er grundlaget for udpegningen, aktivt søges sikret eller genoprettet til en gunstig bevaringsstatus.
- C. Natura 2000-områderne skal friholdes for aktiviteter og anlæg mv., som kan indebære en forringelse af området naturtyper og levesteder for arterne eller kan medføre forstyrrelse, der har negative konsekvenser for de arter, området er udpeget for. Det gælder også for aktiviteter og anlæg uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, men som kan have indvirkning inde i områderne.
- D. Der må ikke udlægges nye arealer til byzone, veje, andre tekniske anlæg og lignende inden for Natura 2000-områder.
- E. Levevilkårene for arterne på Habitatdirektivets bilag IV skal forbedres, og deres levesteder skal beskyttes både i og uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Kortet viser den vejledende registrering af § 3 natur og beskyttede vandløb.

KORTLÆGNING AF BESKYTTEDE NATURTYPER ER VEJLEDENDE

I praksis betyder det, at der kan findes naturområder, som ikke er på kortet, men som alligevel er beskyttede i medfør af lovgivningen. Omvendt kan områder være taget med i registreringen selvom de ikke er beskyttede. Den vejledende registrering af beskyttede naturtyper bliver løbende ajourført og kan ses på Miljøportalen, <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>.

- F. Inden for Ramsarområdet skal planlægning og administration fremme beskyttelsen af området.

RETNINGSLINJER FOR BESKYTTEDE NATURTYPER (§ 3-AREALER)

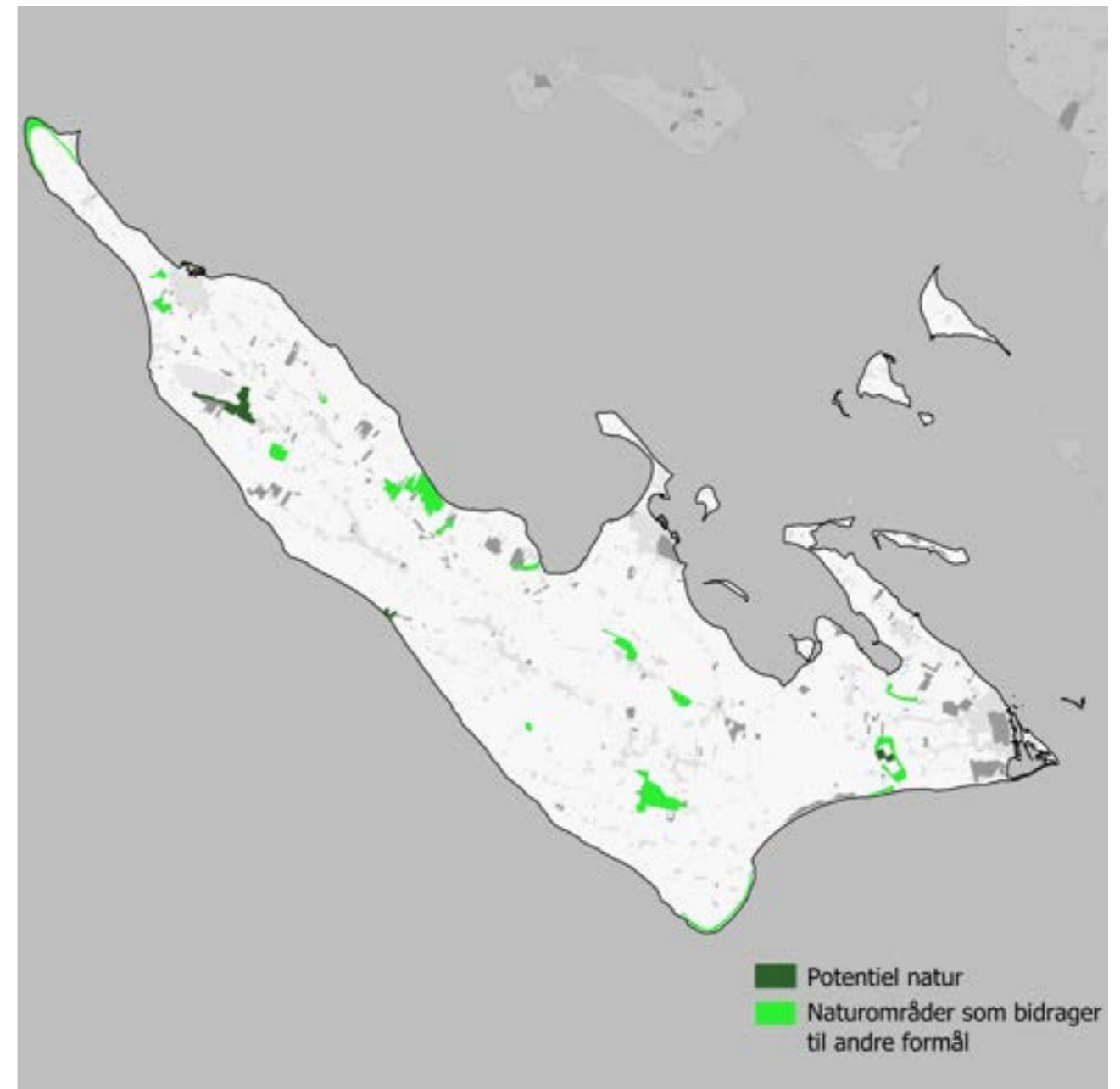
- G. Ændring af tilstanden i åbne vandløb, søer, moser, heder, ferske enge, overdrev og strandenge, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, må som udgangspunkt ikke finde sted.
- H. Ændring kan dog ske, såfremt væsentlige samfundsinteresser taler herfor og forudsat, at ændringen alene medfører en ubetydelig forringelse af de aktuelle naturmæssige værdier, eller mulighederne for at realisere de i kommuneplanen indeholdte naturkvalitetsmål (jf. afsnit om naturkvalitetsmål) samt mål fastsat i de statslige vandområde- og Natura 2000-planer samt de kommunale Natura 2000-handleplaner.
- I. Hvis der helt undtagelsesvist - fordi andre væsentlige samfundsmæssige hensyn gør det nødvendigt - tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, skal der stilles krav om udlægning af nye naturarealer (erstatningsbiotop), så natur-

værdierne samlet set bliver fastholdt eller forbedret. Dette gælder også for byggeri eller arealanvendelse, som finder sted uden for selve naturområdet, hvis det påvirker naturområdet negativt.

- J. Ændring kan endvidere ske i tilfælde, hvor kommunen vurderer, at den påtænkte ændring har en positiv effekt for realiseringen af kvalitetsmålene for den aktuelle lokalitet. En tilladelse skal i givet fald ledsages af vilkår, som sikrer muligheden for den biologiske forbedring, der begrundes af tilladelsen.
- K. Tilladelse til vandindvinding (fra grundvand eller overfladevand) bør undgås, hvor det kan medføre væsentlige naturforringelser for de højest målsatte naturområder (A, B eller C - se kort i afsnit om Naturkvalitetsplan) samt for søer, vandhuller, vandløb og kilder med særlige biologiske interesser, eller i øvrigt kan påvirke arealer med særlige naturbeskyttelsesinteresser.
- L. Tilladelse til nødvendige nye vandindvindinger, som vil påvirke værdifulde naturområder, og hvor alternativer ikke kan findes, bør forudsætte, at der er tale om højt prioriterede formål (drikkevandsformål), samt at der gennemføres kompenserende foranstaltninger i forhold til de naturværdier, der påvirkes heraf.

5.1.3 og 5.1.4 Retningslinjer - Potentielle naturområder og naturområder, som samtidig bidrager til andre formål

- A. Arealer udpeget som potentielle naturområder og naturområder, som samtidig bidrager til andre formål, søges udviklet til naturformål jf. retningslinje for prioritering af naturindsatsen inden for Grønt Danmarkskort.
- B. Arealer udpeget som potentielle naturområder skal så vidt muligt friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der forringer muligheden for at oprette nye naturområder eller etablere sammenhænge mellem eksisterende naturområder. Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri, anlæg eller arealanvendelse af samfundsmæssig interesse, som forringer muligheden for at oprette nye naturområder eller etablere sammenhænge mellem eksisterende naturområder, skal der stilles krav om reservering af andre potentielle naturarealer, i et omfang og med et naturpotentiale, der som minimum svarer til det nuværende.

Kortet viser: Potentielle naturområder og naturområder, som samtidig bidrager til andre formål.

- C. Dyrkede arealer udpeget som potentielle naturområder skal gradvist udgå af landbrugsmæssig omdrift, f.eks. ved at arealerne overgår til vedvarende græs, at der skabes naturlig hydrologi, eller der skal skabes naturområder, der ligger som trædesten i landskabet, og som kan sikre den nødvendige spredning af de vilde dyr og planter.

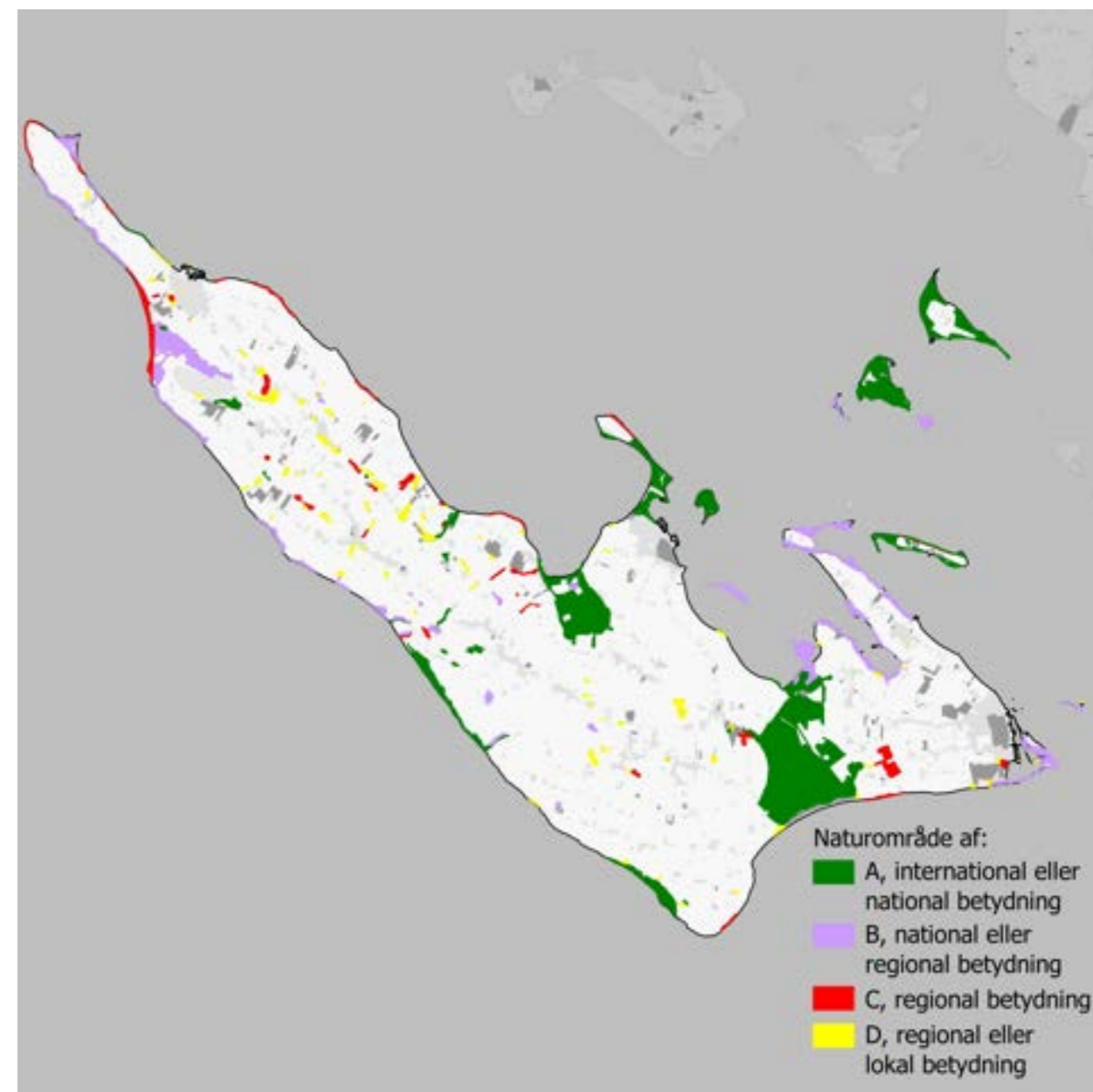
Da alle arealer inden for Natura 2000-områderne på land indgår i udpegningen af særligt værdifulde naturområder indgår omdriftsarealer inden for Natura 2000-områderne ikke i udpegningen af potentielle naturområder, selvom de kan have et stort potentiale for at udvikle værdifuld natur.

Kortet viser Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser

5.1.5 og 5.1.6 Retningslinjer - Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser

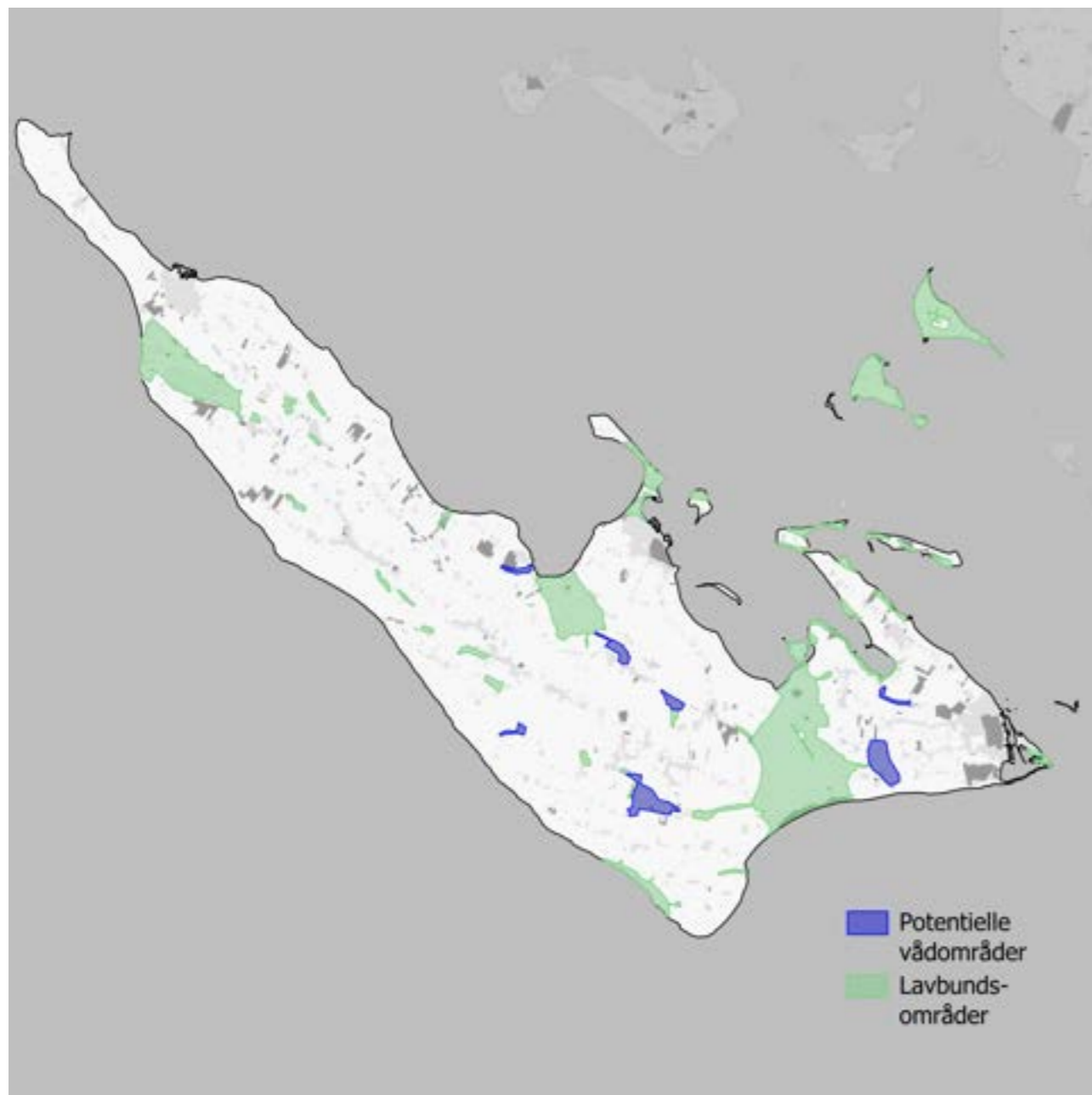
- A. Inden for områder udpeget som økologisk forbindelse skal ubrudte og uforstyrrede natursammenhænge bevares og om muligt forbedres. Her må ændringer i arealanvendelsen og etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.
- B. Ved byggeri og anlæg, der nødvendigvis skal placeres inden for økologiske forbindelser, skal der stilles krav om tiltag, der sikrer hensynet til en mere sammenhængende natur. Ved byggeri, anlæg eller ombygning af veje eller lignende, der vil afskære en økologisk forbindelse, skal der stilles krav om etablering af faunapassager og ledelinjer i landskabet, hvor der er behov for det.
- C. Inden for potentielle økologiske forbindelser skal det ved ændringer i arealanvendelsen eller ved byggeri, anlæg eller ombygning af veje eller lignende sikres, at det i fremtiden er muligt at skabe en økologisk forbindelse.

Kortet viser: Naturkvalitetsmål for de enkelte lysåbne naturområder (§ 3-arealer). Målsætningskategorierne er defineret i skemaet i Redegørelsen s. 50.

5.2 Retningslinjer til sikring af Naturkvalitetsplanens naturkvalitetsmål

- A. Der kan som udgangspunkt ikke meddeles tilladelse eller dispensation til aktiviteter, der gennem fysisk ændring eller forurening kan påvirke naturområder i et omfang, som kan hindre opfyldelsen af de fastlagte naturkvalitetsmål.
- B. For Natura 2000-områder skal statens vandområdeplaner og Natura 2000-planer samt kommunens Natura 2000-handleplaner endvidere efterleves.

5.3 Retningslinjer for lavbundsarealer og potentielle vådområder

POTENTIELLE VÅDOMRÅDER

- A. Ved konkrete vådområdeprojekter skal der foretages en samlet afvejning i forhold til andre hensyn, så som hensyn til skove, eksisterende anlæg og til arealer med væsentlige naturhistoriske og kulturhistoriske interesser i områderne.
- B. Inden for de udpegede potentielle vådområder kan der ikke meddeles tilladelse efter Planlovens § 35, stk. 1 til forhold, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes*.

LAVBUNDSAREALER

- C. Lavbundsarealer, der ikke er udpeget som potentielle vådområder, skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, der kan forringe muligheden for at genskabe værdifulde naturområder med naturlige vandstandsforhold.
- D. Nye anlæg, herunder tekniske anlæg, veje m.v., der nødvendigvis skal placeres på lavbundsarealer, skal udformes, så mulig-

den for naturgenopretning med genskabelse af det naturlige vandstands niveau på lavbundsarealet så vidt muligt ikke går tabt. Anlægget skal udformes, så det kan tåle en højere vandstand.

- E. Der kan som udgangspunkt ikke foretages hævnning af terrænet inden for sø-, og strandbeskyttelseslinjerne.
- F. Planlægningsmuligheder, som i øvrigt fremgår af den gældende kommuneplan, kan dog realiseres.

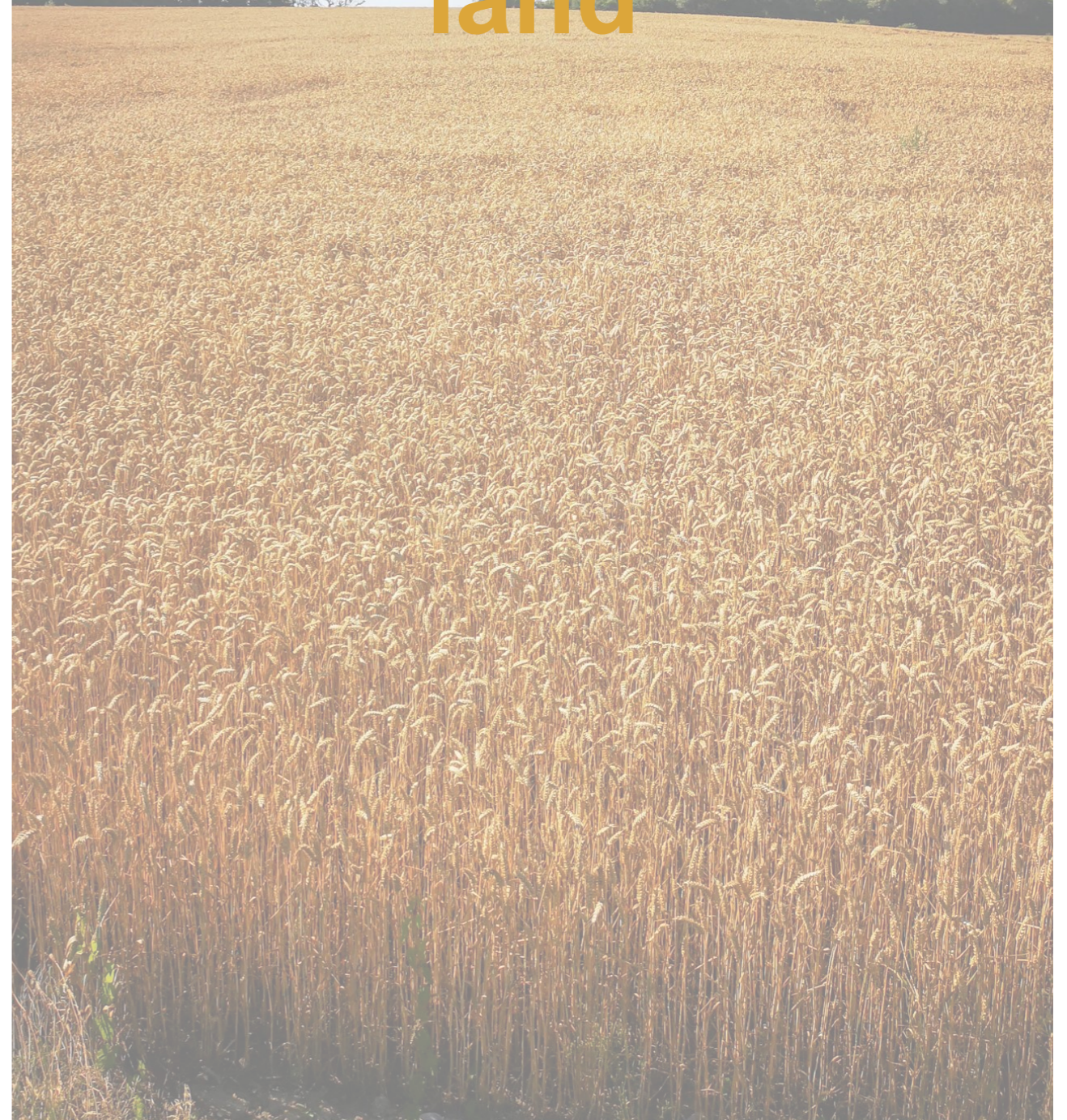
Lovgivning

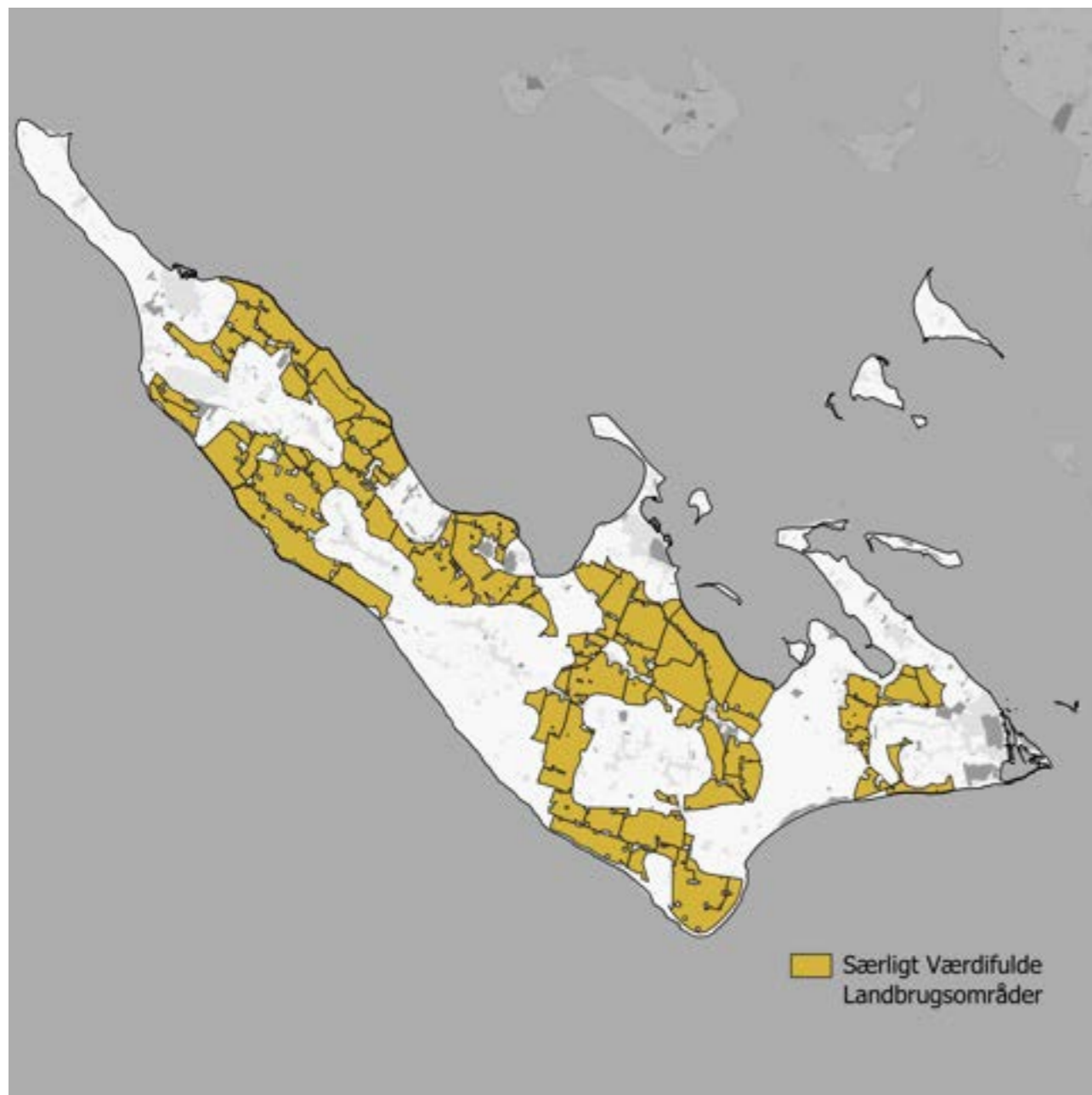
*Administration af potentielle vådområder skal ske i overensstemmelse med "Cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder".

Øvrige lavbundsarealer, der udpeges efter Planloven, er ikke omfattet af cirkulæret.

I følge vandløbslovens § 46a må vandløbsmyndigheden ikke uden miljø- og fødevareministerens forudgående tilladelse godkende ændring eller omlægning af udpumpningsanlæg, der har til formål yderligere at sænke grundvandsstanden i lavbundsområder i landzone og sommerhusområder.

Retningslinjer for
**Jordbrug og
byggeri i det åbne
land**

6.0 Retningslinjer - Jordbrugsarealer

- A. Ved inddragelse af landbrugsjord til byudvikling, infrastrukturanlæg mv. skal der i videst muligt omfang tages hensyn til de berørte landbrugsejendommers anlægsinvesteringer, arrondering, arealbehov og mulighederne for jordfordeling.
- B. Der skal ved inddragelse af jordbrugsarealer til andet formål økonomiseres med jordbrugsarealerne, og der skal nøje undersøges eventuelle alternative placeringsmuligheder med henblik på at opnå den for jordbruget mindst belastende løsning, hvis dette kan gøres uden at tilsidesætte andre tungtvejende hensyn. Ved inddragelse af jordbrugsarealer til andet formål skal man endvidere bestræbe sig på især at værne om velarrunderede ejendomme af en størrelse, der også fremover vil være levedygtige ejendomme med gode bygninger, ejendomme, hvor der er foretaget betydelige investeringer og ejendomme med langsomt groende vækster (frugtplantager, skove m.v.). Hensynet til vandmiljøet, styrkelse af naturgrundlaget, naturgenopretning, rekreative forhold, byvækst, turistanlæg og andre samfundsmæssigt vigtige formål kan imidlertid indebære, at ovennævnte hensyn må nedprioriteres.

OSD som udpegningsgrundlag

Ærø's geologi gør det svært af afgøre hvor grundvandet til de forskellige borer dannes. De skrånede jordlag betyder, at det antages at en del af grundvandet dannes uden for de Særligt Følsomme Indvindingsområder. Det er dog også givet af Områderne med Særlige Drikkevandsinteresser inddrager arealer hvor det ikke forventes, at der vil blive behov for at indvinde vand i fremtiden. En stor del af disse områder ligger

6.3 Retningslinjer - Byggeri i det åbne land

- A. I landzone kræver det landzonetilladelse at foretage udstykning, opføre ny bebyggelse eller foretage ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer.

BYGGERI I DET ÅBNE LAND

- B. Byggeri i det åbne land er som udgangspunkt forbeholdt jordbrugserhvervet.
- C. Der skal ved nye udstykninger og fremtidige byudlæg sikres at afstandskravene til landbrugsbedrifter overholdes, jf. husdyrbekendtgørelsen.
- D. Ved udskiftning af eksisterende bolig, skal den nye bolig så vidt muligt placeres på samme sted som den gamle, med mindre, der er planmæssige hensyn, der taler i mod det. Boliger skal fortrinsvis placeres i tilknytning til eksisterende vejadgang.
- E. Der meddeles almindeligvis tilladelse til genopførelse af nedbrændt bebyggelse og bebyggelse, der er ødelagt af hærværk eller storm, under forudsætning af, at der ansøges om landzonetilladelse inden for ca. 3 år fra ødelæggelsen.
- F. Landbrugsbygninger herunder nye driftsbygninger skal så vidt muligt opføres i tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen. Hvilken afstand, der skal være mellem bygningerne for at de opleves som en helhed, vurderes i den enkelte sag. Langstrakte bygningsanlæg skal så vidt muligt undgås.
- G. Gyllebeholdere kan af hensyn til markdriften, opføres uden tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelse. Der kan stilles vilkår om etablering af skærmende beplantning og fjernelse af gyllebeholderen, når den ikke længere er nødvendig for ejendommen. Vilklarene vil blive tinglyst på ejendommen.
- H. Planlægning for eller meddelelse af landzonetilladelse til nybyggeri og etablering af anlæg uden tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse kan kun ske i forbindelse med virksomheder eller andre anlæg, som naturligt eller traditionelt er knyttet til det åbne land på grund af ressourceudnyttelse.
- I. Etablering af boliger samt etablering eller udvidelse af institutio-

ner og virksomheder mv. i det åbne land kan først ske, når spildevandsafledningen kan foregå til et renseanlæg med tilstrækkelig kapacitet eller i øvrigt miljømæssigt forsvarligt og overholder miljømålene for den anvendte recipient. Spildevandsforholdene skal som hovedregel løses ved afskæring af spildevandet til et kommunalt centralrenseanlæg med videregående rensning og næringssaltfjernelse, eller ved etablering af nedsivningsanlæg, minibiologisk renseanlæg eller samletank med bortkørsel til et kommunalt centralrenseanlæg.

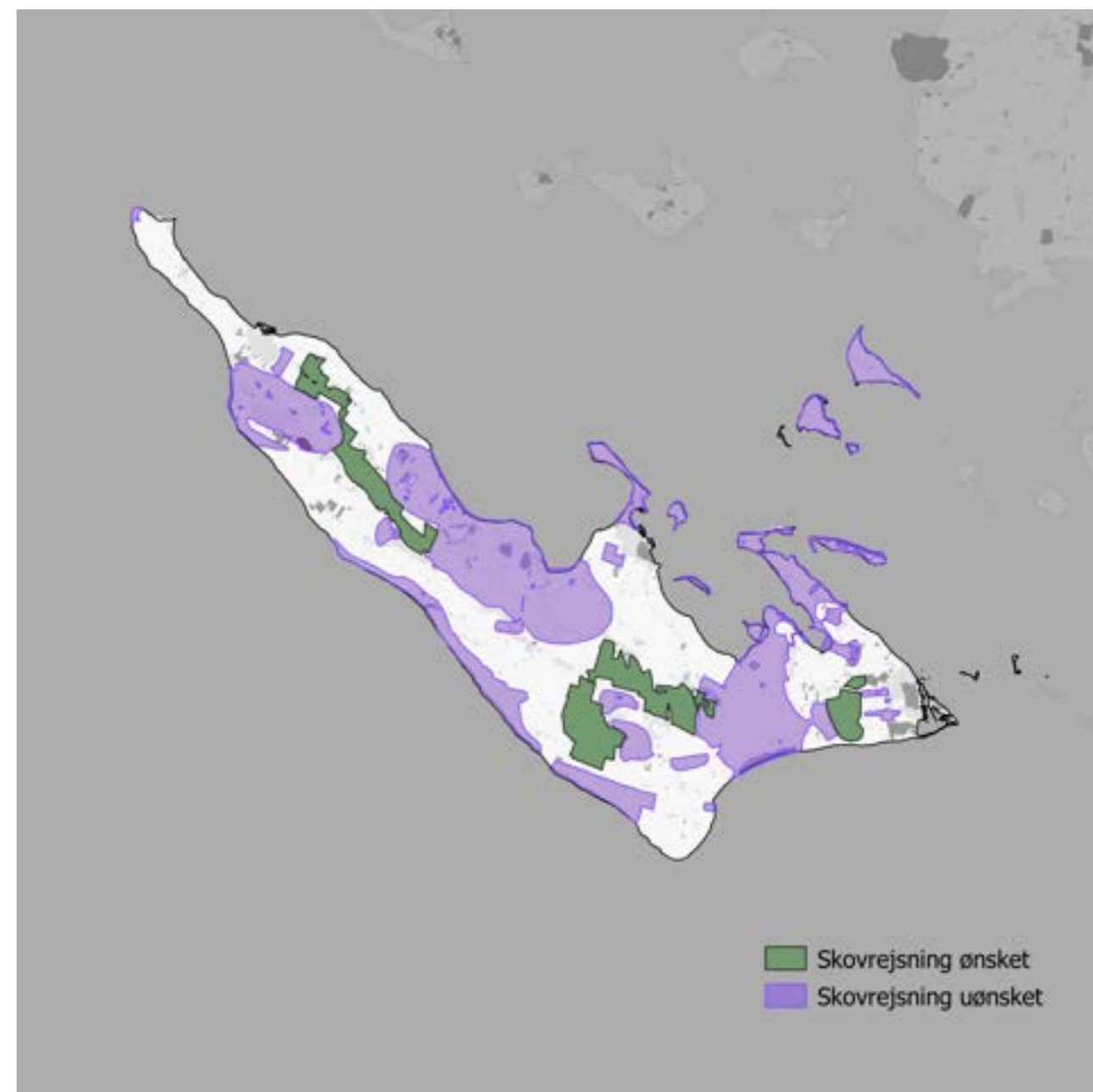
- J. Arealanvendelse til miljøfølsomme formål i det åbne land skal normalt respektere en afstand af 300 m til landbrugets driftsbygninger med henblik på at forebygge miljøkonflikter. For større husdyrbrug foretages en konkret vurdering af den nødvendige afstand. For relevante husdyrbrug skal der indregnes udviklingsmuligheder. Etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug med mere end 15 dyreenheder (DE) kræver Kommunalbestyrelsens godkendelse.
- K. Opførelse af små bygninger på maks. 10 m², kræver som udgangspunkt ikke landzonetilladelse. Hvis der er tale om mange små bygninger som f.eks. Hytter til svin på friland er de omfattet af Planlovens § 36 stk. 2 og kræver landzonetilladelse.
- L. I tilknytning til eksisterende bebyggelse, kan der opføres læskure på 10-50 m² uden landzonetilladelse. Hvis bygningen ikke ligger i forbindelse med eksisterende bebyggelse, skal der indhentes landzonetilladelse.
- M. Opførelse af læskure større end 50 m² kræver altid landzonetilladelse.
- N. Ved ansøgning om placering af gyllebeholdere eller nye drifts-/erhvervsbygninger, læskure mv, uden tilknytning til ejendommens øvrige bygninger vil kræve, at der i ansøgningen argumenteres for, hvorfor byggeriet ikke kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. I sagsbehandlingen foretager Ærø Kommune en konkret vurdering af om det ansøgte kan lade sig gøre uden at tilsidesætte landskabelige, arkæologiske, naturmæssige, miljømæssige og kulturhistoriske værdier.

OVERFLØDIGGJORTE BYGNINGER I DET ÅBNE LAND

- O. I lovligt opførte overflødiggjorte bygninger er det muligt at etablere erhverv mv., hvis det kan lade sig gøre uden større ombygning eller udvidelse af ejendommen. Hvilke erhverv der kan etableres er præciseret i Planloven. Ændringen skal anmeldes til Ærø Kommune.
- P. Det er som udgangspunkt ikke tilladt at ændre anvendelse af driftsbygninger, som er opført inden for de seneste 5 år.

BYGGERI I DET ÅBNE LAND INDENFOR BEVARINGSVÆRDIGT LANDSKAB, STØRRE SAMMENHÆNGENDE LANDSKABSOMRÅDER OMRÅDER MED GEOLOGISK BEVARINGSVÆRDI MV.

- Q. I den kystnære zone inden for områder, der er udpeget som bevaringsværdig landskab, større sammenhængende landskabsområde, geologiske bevaringsværdier mv. skal det ved enhver form for ændring, anlæg og byggeri, der forudsætter landszone-

Områder der ikke er udpeget som skovrejsning ønsket eller skovrejsning uønsket er neutralområder.

tilladelse, sikres at anlægget eller bebyggelsen ved sin placering er indpasset i landskabet, herunder at udformning, materiale- og farvevalg afspejler landskabets særlige karakteristika, jf. konkrete beskyttelsesinteresser samt landskabskarakterkortlægningen for det pågældende område. Se i øvrigt retningslinjerne for Landskab.

- R. Landzoneplanlægning og landzoneadministration skal i øvrigt ske i respekt for Kommuneplanens øvrige retningslinjer.

6.4 Retningslinjer - Skovrejsning

- A. Kommunens skovrejsningsområder er inddelt i tre kategorier: Skovrejsning ønsket (positiv områder), skovrejsning uønsket (negativ områder) og de neutrale områder. Alle tre områder er vist på kortet ovenfor.
- B. Skovtilplantning betegnes som beplantninger, der inden for en rimeligt tidsrum vil danne en skov af højstammede træer, fj. § 4 i skovloven. Som regel betragtes beplantningerne først som skov,

når de er større end 0,5 ha, og mere end 20 m brede.

C. Følgende betragtes ikke som skov:

- Pyntegrønt og juletræer.
- Læhegn og læplantninger.
- Vildtremiser og kratbevoksninger mv.
- Flerårige energiafgrøder af vedtypen, der høstes med et kortere interval end 5 år.
- Spredte træer, selvsåede bevoksninger, planteskoler, frugtplantager mv.

POSITIV OMRÅDER

D. De udpegede positiv områder ønskes tillplantet med skov.

E. Hvis Ærø Kommune går ind i skovrejsningsprojekter skal projektet rumme et eller flere af følgende elementer:

- Forbedre offentlighedens adgang til naturen.
- Øge biodiversitet.
- Beskytte grundvandet.
- Skabe mere varieret natur.

Listen er ikke prioriteret.

NEUTRAL OMRÅDER:

F. Der kan plantes skov inden for neutralområderne.

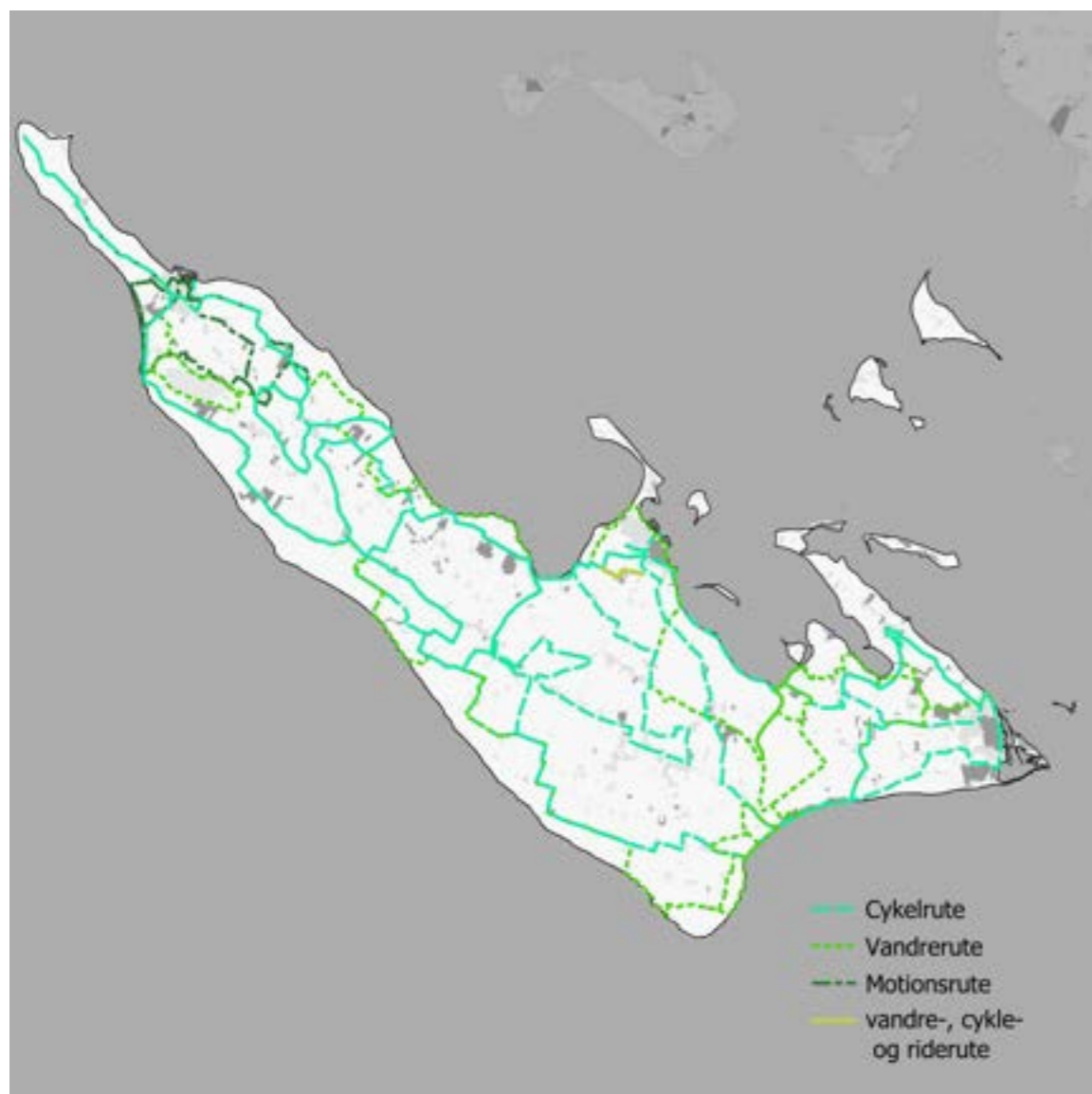
NEGATIV OMRÅDER

G. Skovtilplantning er ikke tilladt i negativ områderne eller i områder, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

H. I henhold til bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse kan Kommunalbestyrelsen hvor særlige forhold taler for det meddele tilladeles til skovtilplantning i områder hvor skovrejsning er uønsket. Grundlaget for udpegning af negativområderne er blandt andet beskyttelse af landskabet, natur og byernes udviklingsmuligheder. Derfor følger Ærø Kommune en restriktiv praksis på det område.

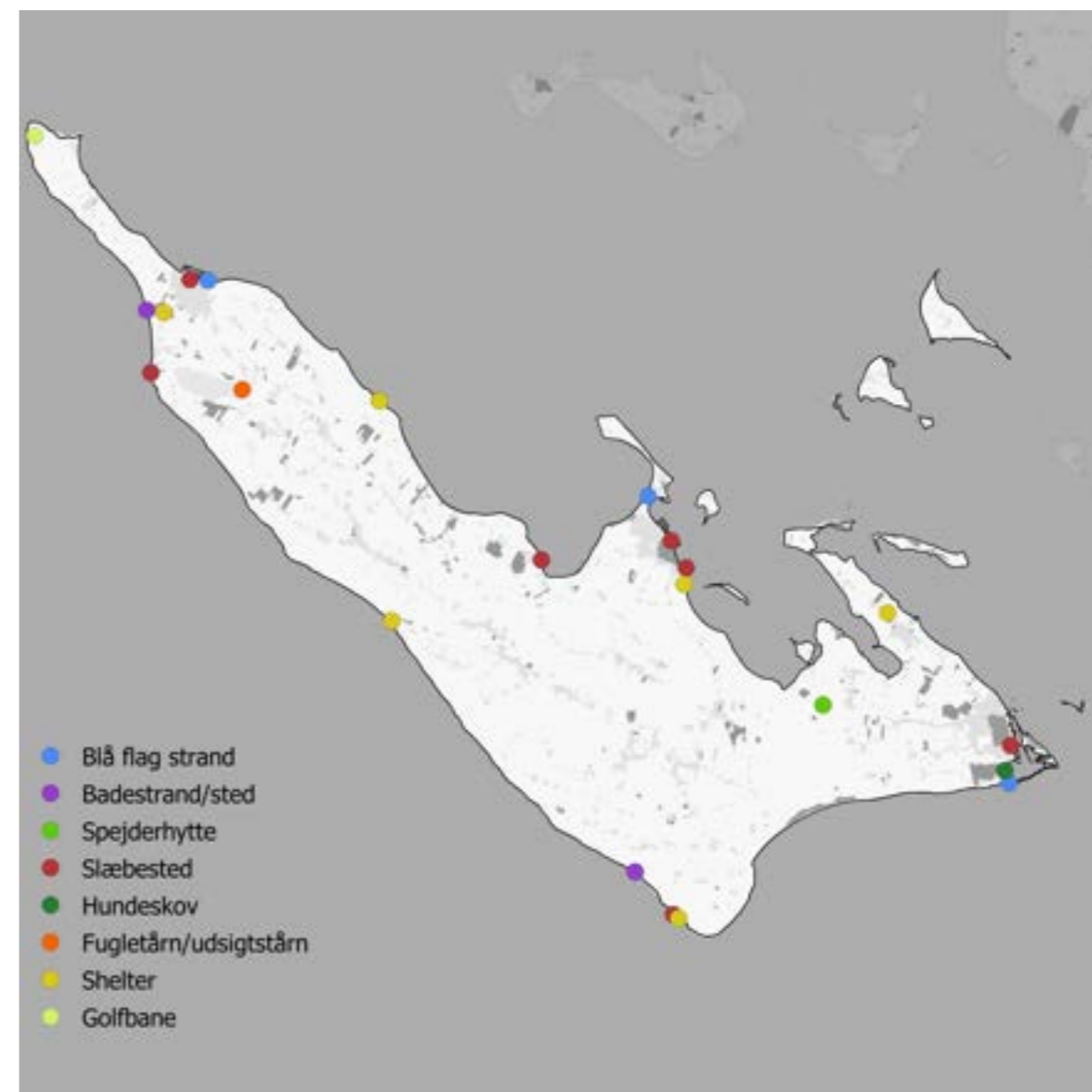
Retningslinjer for
Turisme og friluftsliv
i det åbne land

7.1 Retningslinjer - Ruter og stier

- Vandre- og cykelruterne på Ærø skal vedligeholdes, så Ærø fortsat er en yndet destination for vandre- og cykelturister.
- Cykelruterne skal suppleres med cykelstier langs landevejen. Cykelstierne er med til at motivere brug af cyklen som transportmiddel i hverdagen, og giver mulighed for at lave "sløjfer" på de eksisterende cykelruter.
- Ved etablering af nye stier, og forbedring af eksisterende stier og veje, skal der være fokus på at forbedringen tilgodeser flere målgrupper.
- Udbygning af ruter og etablering af nye stier i det åbne land skal ske gennem frivillige aftaler med lodsejerne. Der ses også gerne på planlægning og forløb for nye målgrupper som f.eks. ryttere, mountainbiker mv. Dette gælder ikke for etablering af stier langs eksisterende veje, hvor der er udlagt byggelinjer.
- Når cykelstiprojektet langs landevejen gennemføres, ses der også på, om der med projektet f.eks. kan skabes bedre forhold for busserne med holdepladser mv.

Alle retningslinjerne er tilpasset fra Kommuneplan 2009.

7.2 Retningslinjer - Anvendelse af kyst, søer og vandløb

- De eksisterende Blå Flag strande på Ærø skal fortsat være Blå Flag strande eller have faciliteter af tilsvarende kvalitet.
- Udnyttelse af vandløb, søer og kystvande må ikke forringe muligheden for en varieret rekreativ anvendelse af vandområderne - eller forringe muligheden for at opnå en god økologisk og fysisk tilstand for vandområderne.
- Der kan kun etableres badebroer ved udpegede badestrande.
- Rekreativ udnyttelse af vandløb, søer og kystvande må ikke være i væsentlig strid med de rekreative og naturmæssige interesser for området, og må ikke være til væsentlig gene for lodsejere, naboer og for anden rekreativ udfoldelse.
- En udbygning af det maritime friluftsliv i Det Sydfynske Øhav kan samtidig fordrø yderligere regulering af adgangen i visse sårbare fugleområder.

Retningslinjerne vedr. Blå Flag strande er overført Kommuneplan 2009.
Retningslinjer om adgang og anvendelse af søer og vandløb er tilføjet.

Retningslinjer - Turisme i det åbne land

- A. Ved etablering af primitive overnatningsmuligheder prioriteres områder i nærheden af eksisterende stier og anlæg, eller som på anden måde kan understøtte eksisterende naturligt afgrænsede opholdssteder i det åbne land.
- B. Der må ikke etableres yderligere golfbaner på Ærø.
- C. Hvis der i forbindelse med arbejdet med Geopark opstår et behov for et oplevelsescenter, formidlingspunkter mv. der ikke kan rummes inden for den nuværende planlægning, agter Kommunalbestyrelsen at igangsætte det nødvendige planarbejde.
- D. Planlægningsmuligheder, som fremgår af vedtagne kommuneplanrammer eller lokalplaner, kan fortsat realiseres.